

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 20.12.2011 г.
COM(2011) 896 окончателен

2011/0438 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно обществените поръчки

(текст от значение за ЕИП)

{SEC(2011) 1585}
{SEC(2011) 1586}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

- **Основания и цели на предложението**

Стратегията за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“ [COM(2010) 2020] се основава на три взаимосвързани и подсилващи се приоритета: изграждане на икономика, основаваща се на знания и иновации; насърчаване на нисковъглеродна и конкурентоспособна икономика с ефективно използване на ресурсите; и стимулиране на икономика с високи равнища на заетост, която да доведе до социално и териториално сближаване.

Обществените поръчки играят ключова роля в стратегията „Европа 2020“ като един от пазарните инструменти за постигане на тези цели чрез подобряване на бизнес средата и условията за фирмите да се занимават с иновации и чрез насърчаване на по-широкото използване на екологични обществени поръчки, подпомагащи прехода към нисковъглеродна икономика с ефективно използване на ресурсите. В същото време в стратегията „Европа 2020“ се подчертава, че политиката за обществените поръчки трябва да гарантира най-ефикасното използване на публични средства, а пазарите на обществени поръчки трябва да продължат да бъдат отворени за целия ЕС.

Предвид тези предизвикателства съществуващото законодателство в областта на обществените поръчки трябва да се преразгледа и модернизира, за да е по-способно да се справи с развиващия се политически, социален и икономически контекст.

В съобщението си от 13 април 2011 г., озаглавено „Акт за единния пазар: дванадесет лоста за насърчаване на растежа и укрепване на доверието“, Комисията посочи като едно от дванадесетте ключови приоритетни действия, които трябва да бъдат предприети от институциите на ЕС преди края на 2012 г., преразглеждането и модернизирането на правната рамка в областта на обществените поръчки, така че процедурата по възлагането им да е по-гъвкава и да се дава възможност за по-доброто им използване в подкрепа на други политики.

Настоящото предложение има две допълнителни цели:

- да се повиши ефективността на публичните разходи, за да се осигурят възможно най-добри резултати от обществените поръчки от гледна точка на съотношението качество-цена. С това по-конкретно се предвижда опростяване и по-голяма гъвкавост на съществуващите правила за обществените поръчки. Рационализираните и по-ефикасни процедури ще са от полза за всички икономически оператори и ще улеснят участието както на МСП, така и на трансгранични оференти.
- да се даде възможност на възложителите да използват по по-добър начин обществените поръчки в подкрепа на общи обществени цели, които включват опазване на околната среда, подобрена енергийна ефективност и ефективно използване на ресурсите, борба с промените на климата, насърчаване на иновации, заетост и социално приобщаване, както и

гарантиране на възможно най-добрите условия за осигуряване на висококачествени обществени услуги.

- **Общ контекст**

Обществените поръчки играят важна роля в цялостната икономическа ефективност на Европейския съюз. В Европа публичните органи изразходват около 18 % от БВП за доставки на стоки, строителни работи и услуги. Предвид този обем обществените поръчки могат да се използват като мощен лост за постигане на единен пазар, в който се насърчава интелигентният, устойчив и приобщаващ растеж.

Действащият набор от директиви относно обществените поръчки, а именно директиви 2004/17/ЕО¹ и 2004/18/ЕО², е резултат на дълъг процес на развитие, който започна през 1971 г. с приемането на Директива 71/305/ЕИО. С осигуряването на прозрачни и недискриминационни процедури тези директиви целят най-вече да гарантират, че икономическите оператори в целия единен пазар могат да се възползват напълно от основните свободи, когато се конкурират в сферата на обществените поръчки.

Цялостната икономическа оценка показва, че директивите за обществените поръчки са постигнали целите си в значителна степен. Те доведоха до по-голяма прозрачност и по-високи нива на конкуренция, като същевременно бяха реализирани значителни икономии благодарение на по-ниските цени.

Въпреки това заинтересованите страни изразиха искане за преразглеждане на директивите за обществените поръчки с оглед опростяване на правилата, повишаване на ефективността и ефикасността и привеждането им във вид по-способен да се справи с развиващия се политически, социален и икономически контекст. Рационализираните и по-ефикасни процедури ще дадат по-голяма гъвкавост на възлагащите органи, ще са от полза за всички икономически оператори и ще улеснят участието както на МСП, така и на трансграничните оференти. Освен това усъвършенстваните правила за обществените поръчки ще дадат възможност на възлагащите органи да ги използват по-добре в подкрепа на общи обществени цели, които включват опазване на околната среда, подобрена енергийна ефективност и ефективно използване на ресурсите, борба с промените на климата, насърчаване на иновации и социално приобщаване, както и гарантиране на възможно най-добрите условия за осигуряване на висококачествени обществени услуги. Тези ориентировъчни насоки бяха потвърдени в резултатите от консултациите със заинтересованите страни, проведени от Комисията през пролетта на 2011 г., при които преобладаващото мнозинство подкрепи предложението за преразглеждане на директивите за обществените поръчки с цел по-доброто им адаптиране към новите предизвикателства, пред които са изправени както възложителите, така и икономическите оператори.

- **Съществуващи разпоредби в областта на предложението**

¹ Директива 2004/17/ЕО от 31 март 2004 г. относно координиране на процедурите за възлагане обществени поръчки от възложители, извършващи дейност във водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги, ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 1.

² Директива 2004/18/ЕО от 31 март 2004 г. относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, услуги и доставки, ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 114.

Заедно с предложението за нова директива за комуналните услуги настоящото предложение ще замени директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО като основни елементи на законодателната рамка на Европейския съюз в областта на обществените поръчки.

Директивата ще се допълва и от следните елементи на тази законодателна рамка:

- Директива 2009/81/ЕО³, която предвижда конкретни правила за обществените поръчки в деликатната област на отбраната и сигурността;
 - Директива 89/665/ЕИО⁴, която предвижда общи стандарти за националните процедури по преразглеждане, за да се гарантира наличието на бързи и ефективни средства за правна защита във всички държави-членки на ЕС, в случай че оферентите считат възлагането на обществена поръчка за несправедливо.
- **Съгласуваност с други политики и цели на Съюза**

Настоящото предложение е в изпълнение на Стратегията за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“ [COM(2010) 2020] и нейните водещи инициативи „Програма в областта на цифровите технологии за Европа 2020“ [COM(2010) 245], „Съюз на иновации“ [COM(2010) 546], „Интегрирана индустриална политика за ерата на глобализацията“ [COM(2010) 614], „Енергетика 2020“ [COM(2010) 639] и „Европа за ефективно използване на ресурсите“ [COM(2011) 21]. С него също така се изпълнява актът за единния пазар [COM(2011) 206] и по-специално неговото дванадесето ключово действие „Преразгледана и модернизирана правна рамка на обществените поръчки“. То е част от стратегическа инициатива, предвидена в Работната програма на Комисията за 2011 г.

2. КОНСУЛТАЦИЯ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

• Консултация със заинтересованите страни

Методи на консултиране, основни целеви сектори и общ профил на участниците в консултацията

На 27 януари 2011 г. Комисията публикува *Зелена книга относно модернизирането на политиката на ЕС в областта на обществените поръчки – към по-ефективен европейски пазар на обществените поръчки*⁵, лансираща широка обществена консултация относно вариантите за законодателни промени, като целта е възлагането на обществени поръчки да стане по-лесно и гъвкаво, както и да се подобри тяхното

³ Директива 2009/81/ЕО от 13 юли 2009 г. относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността и за изменение на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО, ОВ L 216, 20.8.2009 г., стр. 76.

⁴ Директива 89/665/ЕИО от 21 декември 1989 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, отнасящи се до прилагането на производства по обжалване при възлагането на обществени поръчки за доставки и за строителство, ОВ L 395, 30.12.1989 г., стр. 33.

⁵ COM(2011) 15: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0015:FIN:EN:PDF>.

използване в подкрепа на други политики. Предназначението на Зелената книга бе да се определят няколко ключови области за реформа и да се съберат мненията на заинтересованите страни относно конкретни варианти за законодателна промяна. Сред засегнатите въпроси бяха необходимостта от опростяване и разчупване на процедурите, стратегическото използване на обществените поръчки за насърчаване на целите на други политики, подобряването на достъпа на МСП до договори за обществени поръчки и борбата с облагодетелстването, корупцията и конфликтите на интереси.

Обществената консултация приключи на 18 април 2011 г. и предизвика голям интерес. Бяха получени общо 623 отговора от широк кръг групи на заинтересовани страни, в това число централните органи на управление в държавите-членки, областни и общински възложители и техни сдружения, предприятия, промишлени асоциации, академичните среди, организации на гражданското общество (включително профсъюзи) и отделни граждани. Мнозинството от отговорите дойдоха от Обединеното кралство, Германия, Франция и в по-малка степен – от Белгия, Италия, Нидерландия, Австрия, Швеция, Испания и Дания.

Резултатите от консултацията бяха обобщени в синтезиран документ⁶ и бяха представени и обсъдени на проведената на 30 юни 2011 г. обществена конференция⁷.

Обобщение на отговорите и на начина, по който са взети предвид

Много голяма част от заинтересованите страни оцениха инициативата на Комисията да преразгледа настоящата политика за обществените поръчки. Сред различните теми, разгледани в Зелената книга, заинтересованите страни акцентираха особено силно върху необходимостта от опростяване и разчупване на процедурите. Отявлено мнозинство например подкрепи идеята за разрешаване на по-широкото използване на състезателната процедура на договаряне. Силна подкрепа получиха и мерките за облекчаване на административната тежест, свързана с избора на оферент.

Смесени бяха становищата на заинтересованите страни относно стратегическото използване на обществените поръчки за постигане на обществените цели на стратегията „Европа 2020“. Много от тях, особено фирмите, показаха общо неодобрение към идеята за използване на обществените поръчки в подкрепа на целите на други политики. Други заинтересовани страни, по-специално организациите на гражданското общество, подкрепиха активно подобно стратегическо използване и се застъпиха за важни промени в самите принципи на политиката за обществените поръчки на Европейския съюз.

• Събиране и използване на експертни становища

В допълнение към консултацията по Зелената книга, през 2010 и 2011 г. Комисията извърши цялостна оценка на въздействието и ефективността на законодателството в областта на обществените поръчки на ЕС, като се позова на обширен доказателствен материал и ново независимо изследване. В проучванията се оцениха най-вече разходите и ефективността на процедурите по обществени поръчки, въпросите на

⁶ http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2011/public_procurement/synthesis_document_en.pdf.

⁷ http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/modernising_rules/conferences/index_en.htm.

трансграничните поръчки, достъпът на МСП до пазарите на обществени поръчки и стратегическото използване на обществените поръчки в Европа.

Констатациите от оценката показаха ясно, че директивите в областта на обществените поръчки 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО са спомогнали за изграждане на култура на прозрачност и ориентирани към резултатите обществени поръчки, което води до икономии и по-високо качество на резултатите от процедурите, които далеч надвишават разходите за провеждането им както за възложителите, така и за доставчиците. При оценката се констатира също, че разликите в изпълнението и прилагането на директивите са довели до различни резултати в отделните държави-членки. Времето за приключване на процедурите и разходите за възложителите варират значително между държавите-членки.

- **Оценка на въздействието**

Оценката на въздействието и резюмето ѝ дават общ преглед на различните варианти за всяка от петте групи основни проблеми (административна организация, обхват, процедури, стратегически обществени поръчки и достъп до пазарите на обществени поръчки). Въз основа на анализ на предимствата и недостатъците им бе определен пакет от предпочитани варианти, които следва да оптимизират съвместното съществуване на различните решения, като така ще се реализират икономии, тъй като един тип действие ще неутрализира разходите, произтичащи от друго (например възможното увеличение на процедурните изисквания, причинено от стратегическите обществени поръчки, може частично да се неутрализира от икономиите, свързани с подобро проектиране на процедурите). Тези предпочитани варианти формират основата на настоящото предложение.

Проектодокладът от оценката на въздействието бе проучен внимателно от Комитета по оценка на въздействието, който поиска внасянето на изменения, отнасящи се по-специално до посочването на конкретните елементи от правната рамка, на които трябва да се обърне внимание, описанието на обсъжданите варианти, по-задълбочен анализ на разходите и ползите от избраните основни действия и систематично включване на мненията на заинтересованите страни както при дефинирането на проблемите, така и за допълване на анализа на въздействието. Тези препоръки за усъвършенстване бяха взети предвид при изготвянето на окончателния доклад. Становището на Комитета за оценка на въздействието относно доклада е публикувано заедно с настоящото предложение, както и с окончателния доклад за оценка на въздействието и с неговото резюме.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

- **Правно основание**

Предложението се основава на член 53, параграф 1, член 62 и член 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

- **Принцип на субсидиарност**

Принципът на субсидиарността се прилага, доколкото предложението не е от изключителната компетентност на ЕС.

Целите на предложението не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки поради следната причина:

Координирането на процедурите за обществени поръчки над определени прагове се доказва като важно средство за сформирание на вътрешния пазар в тази област, като осигури ефективен и равен достъп до обществени поръчки на икономическите оператори в рамките на единния пазар. Опитът с директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО, както и с по-ранните набори от директиви за обществените поръчки показва, че общоевропейските процедури в тази сфера осигуряват прозрачност и обективност, което води до значителни икономии и по-добри резултати, които са от полза за органите на държавите-членки и в крайна сметка за европейските данъкоплатци.

Тази цел не би могла да се изпълни в достатъчна степен чрез действия от отделните държави-членки, които неизбежно биха довели до различни изисквания и евентуално противоречиви процедурни режими, усложняващи регулаторната среда и създаващи неоправдани препятствия пред трансграничната дейност.

Следователно предложението е в съответствие с принципа на субсидиарност.

- **Принцип на пропорционалност**

Предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност, тъй като не излиза извън границите на необходимото, за да се постигне целта за осигуряване на правилно функциониране на вътрешния пазар чрез набор от координирани общоевропейски процедури за обществените поръчки. Освен това то се основава на подход, обхващащ набор от инструменти и предоставящ максимална свобода на държавата-членка при адаптиране на процедурите и средствата към конкретното си положение.

В сравнение с настоящите директиви за обществените поръчки предложението значително ще намали административната тежест, свързана с провеждането на процедурата, както за възлагащите органи, така и за икономическите оператори. Там, където се предвиждат нови изисквания (например в контекста на стратегическите обществени поръчки), те ще бъдат компенсирани от премахването на ограничения в други сфери.

- **Избор на инструменти**

Тъй като предложението се основава на член 53, параграф 1, член 62 и член 114 от ДФЕС, ползването на регламент по отношение на разпоредби, приложими към обществените поръчки както за стоки, така и за услуги, не би било разрешено от Договора. Вследствие на това, предложеният инструмент е директива.

В процеса на изготвяне на оценката на въздействието бяха отхвърлени незаконодателни варианти поради причини, подробно изложени в оценката на въздействието.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението няма отражение върху бюджета.

5. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

- **Отмяна на съществуващо законодателство**

Приемането на предложението ще доведе до отмяна на съществуващо законодателство (Директива 2004/18/ЕО).

- **Преразглеждане / редакция / клауза за автоматично прекратяване**

Предложението съдържа клауза за преразглеждане по отношение на икономическите ефекти на праговите суми.

- **Мерки за транспониране и обяснителни документи**

Предложението засяга област, в която законодателството на Съюза има координираща функция със значително отражение върху широк диапазон от национални юридически сектори. Независимо от координиращата цел, много разпоредби предполагат пълна хармонизация и предложението включва голям брой законови задължения. За функционирането на цялата система е необходимо държавите-членки да допълнят правилата на Съюза с национални разпоредби.

В този контекст Комисията е набелязала определен брой фактори, които правят обясненията от страна на държавите-членки необходими както за правилното разбиране на мерките за транспониране, така и за функционирането на пълната картина на правилата за възлагане на обществени поръчки на национално ниво:

- мерки за транспониране и изпълнение се приемат на различни институционални нива (национално/федерално, регионално, местно);
- освен различните регулаторни равнища, в много държави-членки са установени правила според съответния отрасъл или съответния тип обществени поръчки;
- административни мерки от общ или конкретен характер допълват и в някои случаи се припокриват с основната законова рамка.

Единствено държавите-членки могат да обяснят как различните мерки транспонират директивите на Съюза в сектора на обществените поръчки и как същите мерки взаимодействат помежду си.

По тези причини документите, обясняващи отношението между различните части на настоящата директива и съответните части на националните мерки за транспониране, трябва да се обявяват едновременно с мерките за транспониране – особено таблиците за съответствие, които представляват оперативен инструмент за анализа на националните мерки.

- **Европейско икономическо пространство**

Предложеният акт урежда материя, свързана с Европейското икономическо пространство (ЕИП), поради което действието му следва да обхване ЕИП.

- **Подробно обяснение на предложението**

1) Опростени и по-гъвкави процедури за обществени поръчки

Предложената директива осигурява опростен и по-гъвкав процедурен режим от установения с действащите директиви за обществени поръчки. За тази цел тя съдържа следните мерки:

Изясняване на обхвата: Основното понятие за „обществени поръчки“, което фигурира и в заглавието на предложената директива, е въведено наново, за да определи по-добре обхвата и целта на законодателството в областта на обществените поръчки и да улесни прилагането на праговете. Определенията на някои основни понятия, определящи обхвата на директивата (като публичноправен орган, обществени поръчки за строителство и услуги, смесени поръчки) са преразгледани в светлината на съдебната практика на Съда на Европейския съюз. Същевременно предложението се опитва да осигури приемственост в използването на понятия, които са разработени през годините в практиката на Съда и са добре известни на практикуващите лица. В този контекст трябва да се отбележи, че дребни отклонения от формулировките и изложениято, познати от предишните директиви, не означават непременно промяна по същество, а може да се дължат на опростяването на текстовете.

Традиционното разделение между така наречените приоритетни и неприоритетни услуги (услуги „А“ и „Б“) се премахва. Резултатите от оценката показват, че вече не е оправдано да се ограничава пълното приложение на законодателството в областта на обществените поръчки към определена група услуги. Също така стана ясно, че обичайният режим за обществените поръчки не е пригоден към социалните услуги, които имат нужда от специфичен набор от правила (виж по-долу).

Подход на инструментариума: Системите на държавите-членки ще осигурят две основни форми процедури – открита и ограничена процедура. Те могат освен това при определени условия да предвидят състезателната процедура с договаряне, състезателния диалог и/или партньорството за иновации – новаторска форма за обществени поръчки (виж по-долу).

Възлагащите органи освен това ще имат на свое разположение набор от шест специфични техники и инструмента, предназначени за комбинирани и електронни обществени поръчки: рамкови споразумения, динамични системи за покупки, електронни търгове, електронни каталози, централни органи за покупки и съвместни обществени поръчки. В сравнение със съществуващата директива тези инструменти са подобрили и изяснени с оглед улесняване на електронните обществени поръчки.

По-лек режим за нецентралните възлагащи органи: В съответствие със Споразумението за обществените поръчки на СТО предложението осигурява опростен режим за обществени поръчки, който се прилага за всички възлагащи органи под равнището на централните държавни органи – например местните и регионални власти. Тези възложители могат да използват обявление за предварителна информация като покана за участие в състезателна процедура. Ако те използват тази възможност, тогава няма нужда да публикуват отделно обявление за обществена поръчка, преди да стартират процедурата. Те могат също така да установят по-гъвкаво определени срокове след взаимно споразумение с участниците.

Насърчаване на електронните обществени поръчки: Използването на електронни комуникации и обработка на транзакции от страна на възложителите може да доведе до

значителни икономии и подобряване на резултатите от обществените поръчки при същевременно намаляване на загубите и грешките. Предложението има за цел да помогне на държавите-членки да постигнат преминаване към електронни обществени поръчки, което да позволи на доставчиците да вземат участие в процедурите онлайн в целия вътрешен пазар. За тази цел предложената директива предвижда задължително изпращане на обявленията по електронен път, задължително предоставяне на документите за обществените поръчки в електронен вид и задължава преминаването към напълно електронна комуникация – в частност електронното подаване на документи – във всички процедури за обществени поръчки с преходен период от две години. Това рационализира и подобрява динамичните системи за покупки и електронните каталози – изцяло електронни инструменти за обществени поръчки, които са специално пригодени за комбинираните обществени поръчки от множество разнородни елементи, възлагани от централните органи за покупки. Инструментът за електронни обществени поръчки би дал възможност на възлагащите органи да предотвратяват, откриват и коригират грешките, които са като цяло породени от погрешно разбиране или тълкуване на правилата за възлагане на обществени поръчки.

Модернизация на процедурите: Предложението осигурява по-гъвкав и удобен подход за определени важни функции на процедурите за възлагане на обществени поръчки. Сроковете за участия и подаване на оферти са съкратени, което позволява по-бързо и по-рационално възлагане на обществени поръчки. Разграничението между подбора на оферентите и възлагането на поръчката, което често е източник на грешки и недоразумения, е направено по-гъвкаво и позволява на възлагащите органи да решават коя е най-практичната последователност, като проучват критериите за възлагане преди критериите за подбор и да отчитат организацията и качеството на персонала, ангажиран с изпълнението на поръчката, като критерий за възлагането.

Основанията за изключване на кандидати и оференти са преразгледани и уточнени. Възлагащите органи ще имат право да изключват икономически оператори, които са показали значителни или постоянни недостатъци при изпълнението на предишни поръчки. Предложението също така предвижда възможността за „самостоятелно почистване“: възлагащите органи могат да приемат кандидати или оференти независимо от наличието на основания за изключване, ако те са взели необходимите мерки за отстраняване на последиците от съответните неправомерни действия и ефективно предотвратяване на бъдещи случаи на такива действия.

Измененията на договорите за обществени поръчки в рамките на техния срок става все по-належащ и проблематичен въпрос за практикуващите лица. Конкретна разпоредба за изменението на договорите се съобразява с основните решения, разработени от съдебната практика, и осигурява прагматично решение за справянето с непредвидени обстоятелства, изискващи адаптиране на договор за обществена поръчка в рамките на неговия срок.

2) Стратегическо използване на обществените поръчки в отговор на нови предизвикателства

Предложената директива е основана на *разрешителния подход* и осигурява на възлагащите органи необходимите инструменти за принос към постигането на стратегическите цели на „Европа 2020“, като използват своята покупателна способност да поръчват стоки и услуги, които насърчават иновациите, съхраняват околната среда,

борят се с промяната на климата и подобряват заетостта, здравеопазването и социалните условия.

Оценка на разходите за целия жизнен цикъл: Предложението дава на възложителите възможността да обосновават своите решения за възлагане на разходите за целия жизнен цикъл на продуктите, услугите или строителството, обект на поръчката. Жизненият цикъл включва всички етапи от съществуването на стоката, строежа или предоставянето на услугата от придобиването на суровината или генерирането на ресурсите до депонирането, разчистването и финализирането. Разходите, които трябва да се отчитат, не включват само преките парични разноси, но и косвените разходи за околната среда, ако те могат да се остойностят и проверят. Там, където съществува общоевропейска методология за изчисляване на разходите за целия жизнен цикъл, възлагащите органи са длъжни да я използват.

Производствен процес: В техническите спецификации и критериите за възлагане възлагащите органи могат да се позовават на всички фактори, пряко свързани с производствения процес, когато става въпрос за аспекти на производствения процес, които са тясно свързани с конкретното производство или предоставяне на закупена стока или услуга. Това изключва изисквания, които нямат отношение към процеса на производство на продуктите, строителството или услугите, включени в поръчката – например общите изисквания за социална отговорност на фирмите, обхващащи цялостната дейност на изпълнителя.

Етикети: Възлагащите органи може да изискват строителството, стоките или услугите да носят определени етикети, удостоверяващи екологични, социални или други характеристики, стига да приемат и еквивалентни етикети. Това се отнася например за европейски или (мулти)национални екологични етикети или етикети, удостоверяващи, че за продукта не е използван детски труд. Въпросните схеми за удостоверяване трябва да засягат характеристики, свързани с предмета на поръчката, да бъдат изготвени на основата на научна информация, да са установени с открита и прозрачна процедура и да са достъпни за всички заинтересовани страни.

Санкциониране на нарушенията на задължителното социално, трудово или екологично право: Съгласно предложената директива възлагащият орган може да изключи икономически оператори от процедурата, ако открие нарушения на задължения, наложени от законодателството на Съюза в областта на социалното, трудовото или екологичното право или на разпоредбите на международното трудово право. Освен това възлагащите органи ще се задължават да отхвърлят оферти, ако установят, че тяхната стойност е необичайно ниска поради нарушения на законодателството на Съюза в областта на социалното, трудовото или екологичното право.

Социални услуги: Оценката на въздействието и ефективността на законодателството в областта на обществените поръчки на ЕС сочи, че социалните, здравните и образователните услуги имат специфични характеристики, които правят неподходящо прилагането на обичайните процедури за възлагане на обществени поръчки за услуги към тях. Тези услуги обикновено се извършват в специфичен контекст, който се различава силно в отделните държави-членки поради различни административни, организационни и културни обстоятелства. Поради специфичното си естество услугите имат силно ограничено трансгранично измерение. Държавите-членки следователно трябва да имат голяма свобода да организират избора на доставчиците на услуги по

свое усмотрение. Предложението отчита това, като предвижда специфичен режим за обществени поръчки за тези услуги с по-висок праг от 500 000 EUR и налага единствено спазването на основните принципи за прозрачност и равнопоставеност. Количествен анализ на стойностите на поръчките за съответните услуги, възложени на икономически оператори от чужбина, сочи, че поръчките под тази стойност обикновено не представляват трансграничен интерес.

Иновации: Изследванията и иновациите играят централна роля в стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Възложителите трябва да имат възможност да купуват новаторски продукти и услуги, насърчаващи бъдещия растеж и подобряващи ефективността и качеството на обществените услуги. За тази цел предложението предвижда партньорството за иновации – нова специална процедура за разработката и покупката впоследствие на новаторски продукти, строителство и услуги, стига те да могат да бъдат доставени при договорените нива на изпълнение и разходи. Освен това предложението подобрява и опростява процедурата на състезателния диалог и улеснява съвместните трансгранични поръчки, което представлява важен инструмент за новаторски покупки.

3) По-добър достъп до пазара за малките и средните предприятия и новите фирми

Малките и средните предприятия (МСП) имат огромен потенциал за създаване на работни места, растеж и иновации. Лесният достъп до пазарите на обществени поръчки може да им помогне да отключат този потенциал, като същевременно позволява на възлагащите органи да разширят своя контингент от доставчици и оказва положително въздействие благодарение на по-високата конкуренция за обществени поръчки. За да се направят обществените поръчки възможно най-достъпни за МСП, през 2008 г. Комисията публикува „Ръководството за добри практики за облекчаване на достъпа на малки и средни предприятия до обществени поръчки“⁸. Предложението надгражда върху тази основа и предвижда конкретни мерки за премахване на бариерите пред достъпа до пазара от страна на МСП.

Опростяване на задълженията за информация: Цялостното опростяване на задълженията за информация в процедурите за възлагане на обществени поръчки ще бъде от голяма полза за МСП. Предложението предвижда задължителното приемане на декларациите от собствено име като доказателство на първо време за целите на подбора. Действителното представяне на документални доказателства ще бъде улеснено от стандартизиран документ – европейски паспорт за обществени поръчки, който представлява свидетелство за липса на основания за изключване.

Разделяне на обособени позиции: Възлагащите органи ще бъдат приканени да разделят обществените поръчки на еднородни или разнородни обособени позиции, за да ги направят по-достъпни за МСП. Ако не направят това, те ще бъдат задължени да дадат съответно обяснение.

Ограничение на изискванията за участие: За да се избегнат неоправдани бариери по отношение на участието на МСП, предложената директива съдържа изчерпателен списък на евентуалните условия за участие в процедурите за възлагане на обществени поръчки и изрично постановява, че всички подобни условия следва да бъдат

⁸ Работен документ на службите на Комисията SEC(2008) 2193.

ограничени до „подходящите за гарантиране, че един кандидат или оферент има... възможностите и... способностите да изпълни възлаганата поръчка“. Изискванията за оборот, които често представляват съществено препятствие пред достъпа от страна на МСП, са изрично ограничени до трикратната прогнозна стойност на поръчката освен в надлежно обосновани случаи. И накрая всички условия за участие на групи от икономически оператори – инструмент от особено значение за МСП – трябва да бъдат оправдани с обективни и пропорционални причини.

Директно заплащане на подизпълнителите: Освен това държавата-членка може да предвиди възможността подизпълнителите да заявяват директно заплащане от страна на възлагащия орган на доставки, строителство и услуги, предоставени на главния изпълнител в контекста на изпълнение на поръчката. Това предлага на подизпълнителите, които често са МСП, ефикасен начин да защитават своя интерес да получат парите си.

4) Стабилни процедури

Заложените финансови интереси и тясното взаимодействие между държавния и частния сектор правят обществените поръчки рискова област за нездрав бизнес практики, например конфликт на интереси, облагодетелстване и корупция. Предложението подобрява досегашните предпазни мерки срещу подобни рискове и предвижда допълнителна защита.

Конфликти на интереси: Предложението съдържа специална разпоредба за конфликтите на интереси, обхващаща ситуации с действителен, потенциален или предполагаем конфликт на интереси, засягащи членове на персонала на възлагащия орган или на доставчиците на услуги, предмет на поръчката, които се намесват в процедурата, както и членове на ръководството на възлагащия орган, които биха могли да повлияят на резултата от процедурата, дори официално да не участват в нея.

Неправомерни действия: Предложението съдържа специална разпоредба срещу неправомерни действия от страна на кандидати и оференти, например опити за неправомерно влияние върху процеса на взимане на решения или сключване на споразумения с други участници с цел манипулиране на резултата от процедурата, като те трябва да бъдат изключени от нея. Подобни неправомерни действия нарушават основните принципи на Европейския съюз и могат да доведат до сериозни изкривявания на конкуренцията.

Нелоялно предимство: Пазарните консултации са полезен инструмент за възлагащите органи за получаване на информация за структурата, възможностите и капацитета на пазара, като същевременно информират участниците на пазара за проектите и изискванията на възложителите на обществени поръчки. Предварителните контакти с участниците на пазара обаче не трябва да водят до нелоялно предимство и изкривяване на конкуренцията. В тази връзка предложението съдържа специална разпоредба за предпазните мерки срещу необосновани преференции в полза на участници, консултирали възлагащия орган или участвали в подготовката на процедурата.

5) Управление

Национални надзорни органи: Оценката сочи, че не всички държави-членки последователно и систематично следят изпълнението и функционирането на правилата

за обществените поръчки. Това нарушава ефикасното и еднакво прилагане на правото на Европейския съюз. В тази връзка предложението предвижда държавите-членки да определят един национален орган, отговарящ за следенето, изпълнението и контрола на обществените поръчки. Само единен орган с всеобхватни задачи може да осигури цялостна представа за основните затруднения при изпълнението и да предложи подходящи решения на проблеми от по-структурно естество. Той ще бъде в състояние да осигури незабавна обратна връзка за функционирането на политиката и потенциалните слабости в националното законодателство и практика, като по този начин ще допринесе за бързото откриване на решения и подобряването на процедурите за възлагане на обществени поръчки.

Центрове за знания: В много случаи възлагащите органи нямат необходимия собствен опит за справяне със сложни проекти за възлагане на обществени поръчки. Подходяща и независима професионална помощ от административни структури би могла съществено да подобри резултатите от обществените поръчки чрез разширяване на базата от знания и професионализма на възложителите и осигуряване на помощ на фирмите – особено на МСП. В тази връзка предложението задължава държавите-членки да осигурят помощни структури, предлагащи юридически и икономически консултации, напътствия, обучение и подпомагане при подготовката и провеждането на процедурите за възлагане на обществени поръчки. Помощни структури или механизми вече съществуват на национално ниво, но са организирани по много различни начини и обхващат различни области от интерес за възлагащите органи. Държавите-членки следователно ще могат да използват тези механизми, да надграждат върху техния опит и да популяризират техните услуги като подходящ и съвременен инструмент, способен да осигури необходимата помощ на възлагащите органи и икономическите оператори.

В подкрепа на борбата срещу корупцията и облагодетелстването възлагащите органи ще бъдат задължени да предоставят текста на сключените договори на надзорния орган, който по този начин ще може да контролира тези договори за подозрителни елементи, и да осигурят достъп на заинтересованите лица до тези документи, доколкото това не застрашава легитимните обществени или частни интереси. Трябва обаче да се избегне създаването на прекомерна административна тежест; задължението за предоставяне на пълния текст на сключените договори следва да бъде ограничено за договорите на сравнително висока стойност. Предложените прагове биха постигнали подходящ баланс между увеличаването на административната тежест и осигуряване на по-голяма прозрачност: при праг от 1 000 000 EUR за доставките и услугите, както и от 10 000 000 EUR за строителството, това задължение ще се прилага спрямо 10—20 % от всички поръчки, публикувани в Официален вестник.

Не се предвижда изискванията, засягащи надзорните органи и центрoвете за знания, да генерират като цяло допълнителна финансова тежест за държавите-членки. Разходите за реорганизиране или прецизиране на дейностите на съществуващите механизми и структури се очаква да бъдат неутрализирани от намаляването на разходите по съдебните дела (както за възлагащите органи, така и за фирмите), на разходите, свързани със забавеното възлагане на поръчките поради погрешно прилагане на правилата или лоша подготовка на процедурите за възлагане на обществените поръчки, както и на разходите, свързани с факта, че консултациите за възлагащите органи в момента се осигуряват откъслечно и неефективно.

Административно сътрудничество: Предложението предвижда също така осигуряване на ефективно сътрудничество, позволяващо на националните надзорни органи да

споделят информация и най-добри практики и да си сътрудничат през Информационната система за вътрешния пазар (ИСВП).

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно обществените поръчки

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 53, параграф 1, член 62 и член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти⁹,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹⁰,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите¹¹,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Възлагането на обществени поръчки от или от името на органите на държавите-членки трябва да спазва принципите на Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално тези за свободното движение на стоки, свободата за установяване и свободата за предоставяне на услуги, както и произтичащите от тях принципи като равнопоставеност, липса на дискриминация, взаимно признаване, пропорционалност и прозрачност. Въпреки това за обществени поръчки над определена стойност трябва да се изготвят разпоредби, координиращи националните процедури за възлагане на обществени поръчки, за да се гарантира, че тези принципи ще действат на практика и обществените поръчки ще бъдат отворени за конкуренция.
- (2) Обществените поръчки играят ключова роля в стратегията „Европа 2020“¹² като един от пазарните инструменти, които трябва да се използват за постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и едновременно с това за гарантиране на най-ефективното използване на публичните средства. За тази цел

⁹ ОВ С

¹⁰ ОВ С

¹¹ ОВ С

¹² COM(2010) 2020 окончателен, 3.3.2010 г.

текущите правила за възлагане на обществени поръчки съгласно Директива 2004/17/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 година относно координиране на процедурите за възлагане на обществени поръчки от възложители, извършващи дейност във водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги¹³, и Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 година относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, услуги и доставки¹⁴ трябва да се ревизират и модернизират, за да се повиши ефективността на публичните разходи, да се улесни по-специално участието на малките и средните предприятия в обществените поръчки и да се разреши на възложителите да използват по-добре обществените поръчки в подкрепа на общи обществени цели. Налице е също така необходимост от изясняване на основните понятия за осигуряване на по-голяма правна сигурност и за включване на определени аспекти на съотносимата утвърдена практика на Съда на Европейския съюз.

- (3) Все по-разнообразните форми на публична дейност налагат по-ясното дефиниране на понятието „обществена поръчка“. Правилата на Съюза за обществените поръчки нямат за цел да обхванат всички форми на изразходване на публични средства, а само на онези, предназначени за придобиване на предвидените строителство, доставки или услуги. Понятието „придобиване“ следва да се разбира в широкия смисъл на получаване на ползите от въпросните строителство, доставки или услуги, без задължително да се изисква прехвърляне на собствеността на възлагащите органи. Освен това самото финансиране на дадена дейност, което често се свързва със задължението за възстановяване на получените суми, когато те не се използват по предназначение, не попада обикновено под действието на правилата за възлагане на обществени поръчки.
- (4) Също така се оказва необходимо да се изясни какво трябва да се разбира под „отделна обществена поръчка“, за да може общата стойност на всички сключени договори за целите на същата обществена поръчка да се отчита по отношение на праговете в настоящата директива и за да може обществената поръчка да се обявява като едно цяло, евентуално разделена на обособени позиции. Понятието за отделна обществена поръчка обхваща всички доставки, строителство и услуги, необходими за изпълнението на отделен проект – например отделен строителен проект или съвкупност от строителство, доставки и/или услуги. Признаците за наличие на един отделен проект могат например да включват цялостно предварително планиране и замисъл от страна на възлагащия орган, факта, че различните закупени елементи изпълняват една отделна икономическа и техническа функция или че са по някакъв друг начин логически обвързани и се изпълняват в кратък период от време.
- (5) По силата на член 11 от Договора за функционирането на Европейския съюз изискванията за защита на околната среда трябва да бъдат включени в определянето и изпълнението на политиките и действията на Съюза, по-специално за да се насърчи устойчивото развитие. Настоящата директива разяснява по какъв начин възлагащите органи могат да допринесат за защитата

¹³ ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 1.

¹⁴ ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 114.

на околната среда и насърчаването на устойчивото развитие, като същевременно осигурят най-добро съотношение качество-цена за своите поръчки.

- (6) Дори да не водят задължително до корупционни действия, действителните, потенциалните или предполагаемите конфликти на интереси имат висок потенциал да повлияят неправомерно върху решенията при възлагането на обществените поръчки, което води до изкривяване на конкуренцията и застрашаване на равнопоставеността на оферентите. Следователно трябва да се установят ефективни механизми за предотвратяване, откриване и премахване на конфликтите на интереси.
- (7) Неправомерните действия на участниците в процедура за обществена поръчка, като опитите за нерегламентирано влияние върху процеса на взимане на решения или сключване на споразумения с други кандидати с цел манипулиране на резултата от процедурата, могат да доведат до нарушения на основните принципи на правото на Съюза и до сериозни изкривявания на конкуренцията. Следователно икономическите оператори трябва да бъдат задължени да подадат клетвена декларация, че не участват в подобни неправомерни действия, и да бъдат изключени, ако тази декларация се окаже невярна.
- (8) С Решение 94/800/ЕО от 22 декември 1994 година относно сключването от името на Европейската общност, що се отнася до въпроси от нейната компетентност, на споразуменията, постигнати на Уругвайския кръг на многостранните преговори (1986—1994 г.)¹⁵, Съветът одобри по-специално Споразумението за обществените поръчки на Световната търговска организация (наричано по-долу „Споразумението“). Целта на споразумението е да установи многостранна рамка от балансирани права и задължения по отношение на обществените поръчки с оглед постигане на либерализация и разширяване на световната търговия. За поръчките, обхванати от Споразумението, както и от други съответни международни споразумения, задължаващи Съюза, възлагащите органи изпълняват задълженията по тези споразумения, като прилагат настоящата директива към икономическите оператори от трети държави, подписали споразуменията.
- (9) Споразумението се прилага за поръчки над определени прагове, установени в него, и изразени в специални права на тираж. Праговете, установени от настоящата директива, трябва да се съгласуват, за да се гарантира, че съответстват на равностойността в евро на праговете в Споразумението. Трябва също така да се предвиди периодично преразглеждане на праговете, изразени в евро, за да могат те да се коригират посредством чисто математическа операция според евентуалните отклонения в стойността на еврото спрямо специалното право на тираж.
- (10) Резултатите от оценката на въздействието и ефективността на законодателството в областта на обществените поръчки на ЕС¹⁶ показаха, че изключването на определени услуги от пълното приложение на директивата следва да се преразгледа. Вследствие от това пълното приложение на настоящата директива

¹⁵ ОВ L 336, 23.12.1994 г., стр. 1.

¹⁶ SEC(2011) 853 окончателен, 27.6.2011 г.

се разширява върху определен брой услуги (например хотелиерските и правните услуги – и двете свързани с особено висок процент на трансгранична търговия).

- (11) Поради специфичното си естество други категории услуги продължават да имат ограничено трансгранично измерение, а именно така наречените персонални услуги като определени социални, здравни и образователни услуги. Тези услуги се извършват в специфичен контекст, който се различава силно в отделните държави-членки поради различни културни традиции. Ето защо по отношение на обществените поръчки за тези услуги следва да се установи специален режим с по-висок праг от 500 000 EUR. Персонални услуги със стойности под този праг обикновено не представляват интерес за доставчиците от други държави-членки, освен ако няма конкретни признаци за обратното, като например финансираните от Съюза трансгранични проекти. Поръчки за персонални услуги над този праг трябва да са обект на изискванията за прозрачност, действащи в рамките на целия Съюз. Предвид значението на културния контекст и деликатния характер на тези услуги, държавите-членки трябва да имат голяма свобода да организират избора на доставчиците на услуги по считания от тях за най-подходящ начин. Правилата на настоящата директива отчитат тази безусловна необходимост, като налагат единствено спазването на основните принципи за прозрачност и равнопоставеност и гарантират възможността възлагащите органи да прилагат специални критерии за избора на доставчици на услуги като критериите, установени в доброволната европейска рамка за качеството на социалните услуги на Комитета за социална закрила на Европейския съюз¹⁷. Държавите-членки и/или публичните органи продължават да разполагат със свободата да извършват тези услуги сами или да организират социалните услуги по начин, който не включва възлагане на обществени поръчки – например само финансирайки такива услуги или предоставяйки лицензи или разрешения на всички икономически оператори, отговарящи на условията, установени предварително от възлагащия орган, без ограничения или квоти, стига тази система да гарантира в достатъчна степен разгласяването и да отговаря на принципите за прозрачност и липса на дискриминация.
- (12) Обществените поръчки, които се възлагат от възлагащите органи, извършващи дейност във водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги, и които попадат в сферата на тези дейности, са в приложното поле на Директива [...] на Европейския парламент и на Съвета от [...] относно обществените поръчки от възложители, извършващи дейност във водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги¹⁸. Поръчките, възложени от възлагащите органи в контекста на извършването от тях морски, крайбрежни или речни транспортни услуги, попадат в обхвата на настоящата директива.
- (13) Тъй като е предназначена за държавите-членки, настоящата директива не се прилага за обществени поръчки, изпълнявани от международни организации от тяхно име и за тяхна сметка. Въпреки това е необходимо да се изясни до каква степен настоящата директива трябва да се прилага към обществените поръчки, регламентирани от конкретни международни правила.

¹⁷

¹⁸

SPC/2010/10/8 окончателен, 6.10.2010 г.

...

- (14) Налице е значителна правна несигурност по въпроса доколко сътрудничеството между публичните органи следва да се регламентира от правилата за обществените поръчки. Съотносимата съдебна практика на Съда на Европейския съюз се тълкува по различен начин сред отделните държави-членки и дори сред възлагащите органи. Следователно е необходимо да се изясни в кои случаи сключените между възлагащите органи договори не са обект на правилата за обществените поръчки. Подобно изясняване трябва да се води от принципите, установени в съотносимата съдебна практика на Съда. Сам по себе си фактът, че и двете страни по едно споразумение представляват възлагащи органи, не изключва прилагането на правилата за обществените поръчки. Въпреки това прилагането на правилата за обществените поръчки не трябва да ограничава свободата на публичните органи да решават как да организират изпълнението на своите задължения за осигуряване на обществени услуги. Поръчките, възложени на контролирани субекти, или сътрудничеството между участващите възлагащи органи за съвместно изпълнение на задълженията им за осигуряване на обществени услуги следователно трябва да бъдат освободени от прилагането на правилата, ако са изпълнени условията, посочени в настоящата директива. Настоящата директива трябва да има за цел да гарантира, че всяко сътрудничество между публични органи, за което тя не важи, не води до изкривяване на конкуренцията по отношение на частните икономически оператори. Също така участието на възлагащ орган като оферент в процедура за възлагане на обществена поръчка не трябва да води до изкривяване на конкуренцията.
- (15) Налице е повсеместна необходимост от допълнителна гъвкавост и по-специално – от по-широк достъп до процедура за възлагане на обществени поръчки с възможност за договаряне, както изрично е предвидено в Споразумението, където договарянето е разрешено във всички процедури. Освен ако не е предвидено друго в законодателството на въпросната държава-членка, възлагащите органи следва да могат да използват свободно състезателната процедура с договаряне, предвидена в настоящата директива, в различни ситуации, при които откритите или ограничените процедури без договаряне вероятно не биха довели до задоволителни резултати от обществените поръчки. Тази процедура следва да е придружена от адекватни защитни механизми, осигуряващи съблюдаването на принципите на равнопоставеност и прозрачност. Това ще осигури на възлагащите органи по-голяма свобода на действие при покупката на строителство, доставки и услуги, пригодени идеално към специфичните им потребности. Същевременно това би следвало да увеличи и трансграничната търговия, тъй като оценката сочи, че поръчките, възложени при процедура на договаряне с предварително обявяване, имат особено висока степен на успех що се отнася до подадените трансгранични оферти.
- (16) По същите причини възлагащите органи следва свободно да могат да използват състезателния диалог. Използването на тази процедура значително се увеличи по отношение на стойността на поръчките през последните години. Тя се оказва полезна в случаите, в които възлагащите органи не са в състояние да дефинират средствата за задоволяване на своите потребности или за преценяване на това, какво предлага пазарът като технически, финансови или правни решения. Такава ситуация може да възникне особено при новаторски проекти, при изпълнение на мащабни интегрирани проекти по транспортната инфраструктура, големи

компютърни мрежи или проекти, включващи сложно и структурирано финансиране.

- (17) Изследванията и иновациите, включително екологичните и социални иновации, са сред основните двигатели на бъдещия растеж и са поставени в центъра на Стратегията за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“. Публичните органи трябва да използват по най-добрия стратегически начин обществените поръчки, за да стимулират иновациите. Купуването на новаторски стоки и услуги играе ключова роля в подобряването на ефективността и качеството на обществените услуги, като същевременно спомага за решаването на сериозни социални предизвикателства. То допринася за постигането на най-рентабилно изразходване на публичните средства, както и на по-широки икономически, екологични и социални ползи по отношение на генерирането на нови идеи, тяхното превръщане в новаторски продукти и услуги и оттам насърчаването на устойчив икономически растеж. Настоящата директива следва да допринесе за по-лесно възлагане на обществени поръчки за иновации и да помогне на държавите-членки да постигнат целите на инициативата „Съюз на иновации“. Следователно трябва да се предвиди специална процедура за възлагане на обществени поръчки, която позволява на възлагащите органи да установят дългосрочно партньорство за иновации с цел разработване и закупуване впоследствие на новаторски продукт, услуга или строителство, стига те да могат да бъдат доставени при договорените нива на изпълнение и разходи. Партньорството трябва да се структурира по начин, осигуряващ необходимата „пазарна тяга“, стимулираща разработката на новаторско решение, без да изземва пазара.
- (18) Предвид неблагоприятните отражения върху конкуренцията, процедурите на договаряне без предварително обявяване на обществена поръчка трябва да се използват само при изключителни обстоятелства. Това изключение трябва да се ограничава само до случаите, когато обявяването е невъзможно поради форсмажорни обстоятелства, съгласувани с действащата съдебна практика на Съда на Европейския съюз, или когато по начало е очевидно, че обявяването няма да доведе до по-голяма конкуренция, предимно защото обективно съществува само един икономически оператор, който може да изпълни поръчката. Единствено обективно изключителни ситуации могат да оправдаят използването на процедурата на договаряне без обявяване, при които изключителната ситуация не трябва да бъде създадена от самия възлагащ орган с оглед на бъдещата процедура за възлагане на обществена поръчка и при които липсват адекватни заместители, съществуването на каквито следва да бъде подложено на изчерпателна оценка.
- (19) Електронните средства за информация и комуникация могат значително да опростят обявяването на поръчките и да увеличат ефективността и прозрачността на процесите за възлагането им. Те трябва да станат стандартните средства за комуникация и обмен на информация в процедурите за обществени поръчки. Употребата на електронни средства също води до икономия на време. Вследствие на това трябва да се предвиди намаляване на минималните срокове, когато се използват електронни средства, при условие обаче че те са съвместими с конкретния начин на предаване, предвиден на ниво Съюз. Освен това електронните средства за информация и комуникации, притежаващи подходящи функционални възможности, могат да позволят на възлагащите органи да

предотвратяват, откриват и коригират , които възникват по време на процедурите за възлагане на обществени поръчки.

- (20) Във всички пазари на обществени поръчки в Съюза е налице силна тенденция към окрупняване на търсенето от страна на възложителите с оглед постигане на икономии от мащаба, включително по-ниски цени и такси за транзакциите, подобряване и професионализиране на управлението на обществените поръчки. Това може да се постигне с концентриране на поръчките по броя на участващите възлагащи органи или по обема и стойността във времето. Въпреки това окрупняването и централизирането на покупките трябва внимателно да се следи, за да се избегнат прекомерната концентрация на покупателна способност и тайните споразумения, както и да се запазят прозрачността, конкуренцията и възможностите за достъп до пазара за малките и средните предприятия.
- (21) Инструментът на рамковите споразумения се използва широко и се счита за ефективна техника за възлагане на обществени поръчки в цяла Европа. Следователно той трябва да се запази до голяма степен непроменен. Някои понятия обаче трябва да се изяснят, особено условията за използването на рамковото споразумение от възлагащи органи, които сами по себе си не са страна по него.
- (22) Предвид натрупания опит има също така необходимост да се коригират правилата, регламентиращи динамичните системи за покупки, за да позволят на възлагащите органи да се възползват в пълна степен от възможностите, предоставяни от този инструмент. Системите трябва да се опростят по-специално чрез прилагането им под формата на ограничена процедура, което премахва необходимостта от индикативни оферти – сочена като една от най-сериозните тежести, свързани с тези системи. По този начин всеки икономически оператор, който изпраща заявка за участие и отговаря на критериите за подбор, следва да бъде допуснат до участие в процедурите за възлагане на обществени поръчки, изпълнявани през динамичната система за покупки. Тази техника за покупки позволява на възлагащия орган да получи особено широк диапазон от оферти и така да осигури оптимално използване на публичните средства чрез широка конкуренция.
- (23) Освен това непрекъснато се разработват нови електронни техники за покупка – например електронните каталози. Те помагат за увеличаването на конкуренцията и рационализирането на обществените поръчки особено по отношение на икономията на време и пари. Въпреки това следва да се въведат определени правила, за да се гарантира, че използването на новите техники отговаря на правилата на настоящата директива и на принципите на равнопоставеност, липса на дискриминация и прозрачност. По-конкретно, когато състезателна процедура е подновена по силата на рамково споразумение или когато се използва динамична система за покупки и се осигуряват достатъчно гаранции за проследимостта, равнопоставеността и предсказуемостта, възлагащите органи трябва да имат право да генерират оферти по отношение на конкретни покупки въз основа на предварително изпратени електронни каталози. Съгласно изискванията на правилата за електронните средства за комуникация възлагащите органи трябва да избягват необосновани препятствия пред достъпа на икономическите оператори до процедурите за възлагане на обществени поръчки, в които офертите се представят под формата на електронни каталози и

които гарантират спазването на общите принципи на липса на дискриминация и равнопоставеност.

- (24) Техники за централизирани покупки се използват все по-често в повечето държави-членки. Централните органи за покупки отговарят за придобиванията или сключването на договори за обществени поръчки/рамкови споразумения вместо други възлагащи органи. С оглед на големите обеми на покупките тези техники способстват за нарастването на конкуренцията и професионализацията на обществените поръчки. Следователно на ниво Европейски съюз трябва да се предвиди определение за „централен орган за покупки“, специално отнасящо се за възлагащите органи, без това да предотврати продължаването на по-слабо институционализираните и систематични общи покупки или на установената практика за прибягване до доставчици на услуги, които подготвят и управляват процедурите за възлагане на обществени поръчки от името и за сметка на възлагащия орган. Трябва също така да се въведат правила за разпределяне на отговорността за спазването на задълженията, произтичащи от настоящата директива, в това число и по отношение на средствата за правна защита, между централния орган за покупки и възлагащите органи, поръчващи от или чрез него. Когато последният носи цялата отговорност за провеждането на процедурите за възлагане на обществени поръчки, той трябва да бъде също така изцяло и пряко отговорен за правомерността им. Когато възлагащ орган провежда определени части от процедурата – например подновяване на състезателната процедура по силата на рамково споразумение или възлагане на отделни поръчки въз основа на динамична система за покупки – той трябва да продължи да носи отговорността за етапите, които провежда.
- (25) Електронните средства за комуникация са особено подходящи за поддържане на практики и инструменти за централизирани покупки поради възможностите, които предлагат, за многократно използване и автоматична обработка на данните и за свеждане до минимум на разходите за информацията и транзакциите. Следователно като първа стъпка използването на такива електронни средства за комуникация трябва да се направи задължително за централните органи за покупки, като същевременно ще улесни и сближаването на практиките в рамките на целия Съюз. Това трябва да бъде последвано от общо задължение за използване на електронните средства за комуникация във всички процедури за обществени поръчки след преходен период от две години.
- (26) Съвместното възлагане на обществени поръчки от възлагащи органи от различни държави-членки понастоящем среща специфични правни трудности особено във връзка с противоречията в националните законодателства. Въпреки че Директива 2004/18/ЕО негласно разрешава трансгранични съвместни обществени поръчки, на практика няколко национални правни системи изрично или негласно ги правят несигурни или невъзможни от законова гледна точка. Възлагащите органи от различни държави-членки може да имат интерес от сътрудничество и съвместно възлагане на обществени поръчки, за да извлекат максимална полза от потенциала на вътрешния пазар по отношение на икономии от мащаб и споделянето на ползите и рисковете особено за новаторски проекти с по-висока степен на риск от този, който е приемлив за отделен възлагащ орган. Следователно трябва да се установят нови правила за съвместните трансгранични поръчки, които да определят приложимото право, за да се улесни сътрудничеството между възлагащите органи в рамките на целия

единен пазар. В допълнение възлагащи органа от различни държави-членки могат да формират съвместни юридически лица, конституирани съгласно националното право или правото на Съюза. За такива форми на съвместни обществени поръчки следва да се установят специфични правила.

- (27) Техническите спецификации, изготвяни от възложителите, би трябвало да насърчават конкуренцията в сферата на обществените поръчки. За тази цел трябва да бъде възможно подаването на оферти, които отразяват разнообразието от технически решения, за да се постигне необходимото ниво на конкуренция. В този смисъл техническите спецификации трябва да се изготвят по начин, избягващ изкуственото ограничаване на конкуренцията с изисквания, които облагодетелстват конкретен икономически оператор чрез копиране на основни характеристики на стоките, услугите или строителството, обичайно предлагани от него. Изготвянето на техническите спецификации по отношение на функционалните изисквания и изискванията за работните характеристики по принцип позволява тази цел да бъде постигната по възможно най-добрия начин и е в полза на иновациите. Когато се цитира Европейски стандарт или – при липса на такъв – национален стандарт, офертите с характеристики, равностойни на тези стандарти, трябва да се разглеждат от възлагащите органи. За да се демонстрира равностойността, от оферентите може да се изиска предоставяне на свидетелства, потвърдени от трета страна. Въпреки това други подходящи свидетелства като техническо досие на производителя също следва да се допускат, когато въпросният икономически оператор няма достъп до подобни сертификати или протоколи от изпитване или няма възможност да ги получи в съответните срокове.
- (28) Възлагащите органи, които желаят да закупят строителство, стоки или услуги със специфични екологични, социални или други характеристики, трябва да могат да цитират определени етикети – например европейския екоетикет, (мулти)националните екоетикети или всеки друг етикет, стига изискванията за етикета да бъдат свързани с предмета на поръчката като описанието на продукта и неговото представяне, включително изискванията за опаковане. Освен това е изключително важно тези изисквания да бъдат изготвени и приети въз основа на обективно проверяеми критерии с използване на процедура, в която заинтересованите страни като държавните органи, потребителите, производителите, дистрибуторите и екологичните организации могат да участват, и етикетът да бъде достъпен за всички заинтересовани страни.
- (29) За всички обществени поръчки, предназначени за използване от физически лица – независимо дали става дума за широката общественост, или за персонала на възлагащия орган – е необходимо възлагащите органи да изготвят техническите спецификации така, че да бъдат съобразени с критериите за достъпност за хора с увреждания или да бъдат с предназначение за всички потребители, освен в надлежно обосновани случаи.
- (30) За да се стимулира участието на малки и средни предприятия (МСП) в пазара на обществените поръчки, възлагащите органи следва да бъдат насърчени да разделят поръчките на обособени позиции, а в противен случай задължени да посочат съответните причини. Когато поръчките са разделени на обособени позиции, възлагащите органи могат например, за да запазят конкуренцията или за да осигурят стабилно предлагане, да ограничат броя на позициите, за които

един икономически оператор може да подава оферти; те могат също така да ограничат броя на позициите, които могат да бъдат възложени на един отделен оферент.

- (31) Твърде строгите изисквания по отношение на икономическия и финансов капацитет често представляват необосновано препятствие пред участието на МСП в обществени поръчки. На възлагащите органи следователно не бива да се позволява да изискват от икономическите оператори да имат минимален оборот, надхвърлящ трикратната прогнозна стойност на поръчката. Въпреки това при надлежно обосновани обстоятелства могат да се прилагат по-високи изисквания. Такива обстоятелства могат да бъдат свързани с високите рискове при изпълнението на поръчката или с факта, че нейното срочно и точно изпълнение е от критично значение – например, ако представлява задължително предварително условие за изпълнението на други поръчки.
- (32) Много икономически оператори и особено МСП откриват, че сериозно препятствие за тяхното участие в обществени поръчки представляват административните затруднения, произтичащи от необходимостта да представят значителен брой сертификати или други документи, свързани с критериите за изключване и подбор. Ограничаването на такива изисквания – например с клетвени декларации – може да доведе до значително опростяване в полза както на възлагащите органи, така и на икономическите оператори. От оферента, на когото бъде решено да се възложи поръчката, обаче трябва да се изиска да представи съответните свидетелства и възлагащите органи не трябва да сключват договори с оференти, които не успеят да го направят. По-нататъшно опростяване може да се постигне със стандартизирани документи като Европейския паспорт за обществени поръчки, които следва да се признават от всички възлагащи органи и широко да се популяризират сред икономическите оператори особено сред МСП, за които те могат съществено да облекчат административната тежест.
- (33) Комисията осигурява и управлява електронна система – e-Certis – която се актуализира и проверява на доброволни начала от националните органи. Целта на e-Certis е да улесни обмена на сертификати и други документални свидетелства, често изисквани от възлагащите органи. Досегашният опит сочи, че доброволното актуализиране и проверка е недостатъчно да гарантира, че e-Certis може да реализира в пълна степен своя потенциал за опростяване и улесняване на обмена на документи в полза на малките и средните предприятия в частност. Поддръжката следователно трябва като първа стъпка да стане задължителна; използването на e-Certis ще стане задължително на по-късен етап.
- (34) Обществени поръчки не трябва да се възлагат на икономически оператори, които са участвали в престъпна организация или са били признати за виновни за корупция, измама, увреждаща финансовите интереси на Съюза, или пране на пари. Неплащането на данъци или осигурителни вноски също трябва да се санкционира със задължително изключване на ниво Съюз. Освен това на възлагащите органи трябва да се даде възможността да изключват кандидати или оференти за нарушения на екологични или социални задължения, включително правилата за достъпност за хора с увреждания или други форми на тежки професионални нарушения – например нарушения на правилата за защита на конкуренцията или на правата върху интелектуалната собственост.

- (35) Трябва обаче да се предвиди възможност за икономическите оператори да предприемат мерки за съответствие, насочени към отстраняването на последствията от престъпления или нарушения и ефективното предотвратяване на бъдещи случаи на такива действия. Тези мерки могат да включват по-конкретно кадрови и организационни мерки като прекъсване на всякакви връзки с лица или организации, участвали в неправомерните действия, подходящи мерки за кадрова реорганизация, внедряване на системи за отчитане и контрол, създаване на структура за вътрешен одит, която да следи за съответствието, и приемане на вътрешни правила за понасяне на отговорност и обезщетяване. Когато такива мерки осигуряват достатъчно гаранции, въпросният икономически оператор не трябва повече да бъде изключван на тези основания. Икономическите оператори трябва да имат възможността да поискат от възлагащите органи да проверят взетите мерки за съответствие с оглед евентуално допускане до процедурата за възлагане на обществени поръчки.
- (36) Възлагащите органи могат да изискват прилагането на схеми или мерки за екологично управление по време на изпълнението на една обществена поръчка. Схемите за екологично управление – независимо дали са регистрирани съгласно инструменти на Съюза като Регламент (ЕО) № 1221/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 година относно доброволното участие на организации в Схемата на Общността за управление по околна среда и одит (EMAS)¹⁹ — могат да демонстрират, че икономическият оператор има техническата възможност да изпълни поръчката. Описание на мерките, прилагани от икономическия оператор за гарантиране същото ниво на защита на околната среда, трябва да бъде прието като алтернатива на регистрираните схеми за управление на околната среда и като форма на доказателство, когато въпросният икономически оператор няма достъп до подобни схеми или няма възможност да ги получи в съответните срокове.
- (37) Поръчките трябва да се възлагат въз основа на обективни критерии, които гарантират съответствие с принципите на прозрачност, липса на дискриминация и равнопоставеност. Тези критерии трябва да гарантират, че офертите се оценяват в условия на ефективна конкуренция, което се отнася и за случаите, когато възлагащите органи изискват висококачествено строителство, доставки и услуги, които оптимално отговарят на техните потребности, например когато избраните критерии за възлагане включват фактори, свързани с производствения процес. В резултат на това възлагащите органи трябва да имат право да приемат като критерии за възлагане или „икономически най-изгодната оферта“, или „най-ниската цена“, като се има предвид, че във втория случай те са свободни да установяват адекватни стандарти за качество чрез технически спецификации или условия за изпълнение на поръчката.
- (38) Когато възлагащите органи решат, че ще възлагат поръчка на икономически най-изгодната оферта, те трябва да определят критериите за възлагане, въз основа на които ще оценяват офертите, за да определят коя от тях предлага най-доброто съотношение качество-цена. Определянето на тези критерии зависи от предмета на поръчката, тъй като те трябва да дадат възможност нивото на изпълнение, предложено във всяка оферта, да бъде оценено от гледна точка на този предмет,

¹⁹ ОВ L 342, 22.12.2009 г., стр. 1.

както е определен в техническите спецификации, както и да се прецени съотношението качество-цена за всяка оферта. Освен това избраните критерии за възлагане не бива да дават неограничена свобода на избор на възлагащия орган, те следва да осигуряват възможност за ефективна конкуренция и да бъдат съпътствани от изисквания, които позволяват ефективната проверка на информацията, предоставена от оферентите.

- (39) От изключителна важност е напълно да се използва потенциалът на обществените поръчки за постигане на целите на стратегията „Европа 2020“ за устойчив растеж. Предвид значителните различия между отделните сектори и пазари обаче не би било подходящо да се въвеждат общи задължителни изисквания за екологични, социални и иновативни обществени поръчки. Законодателството на Съюза вече е въвело задължителни изисквания за обществените поръчки за постигане на определени цели в секторите на пътните превозни средства (Директива 2009/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 година за насърчаването на чисти и енергийно ефективни пътни превозни средства²⁰) и офис оборудването (Регламент (ЕО) № 106/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 година относно програма на Общността за етикетиране на енергийната ефективност на офис оборудване²¹). Освен това бе постигнат значителен напредък по отношение на определението на общи методологии за оценката на разходите за целия жизнен цикъл. Следователно изглежда целесъобразно да се запази утвърдения модел — да се остави на законодателството в конкретните сектори да установява задължителни цели като функция от конкретните политики и преобладаващите условия в съответния сектор и да се насърчи разработването и използването на модели за оценка на разходите за целия жизнен, което допълнително ще подчертае ролята на обществените поръчки в подкрепа на устойчивия растеж.
- (40) Тези мерки в конкретните сектори трябва да се допълнят с адаптиране на директивите за обществените поръчки, даващи право на възлагащите органи да преследват целите на стратегията „Европа 2020“ в своите стратегии за покупки. Поради това следва да бъде пояснено, че възлагащите органи могат да определят икономически най-изгодната оферта и подхода за оценка на разходите за целия жизнен цикъл, при условие че използваната методология е установена по обективен и недискриминационен начин и достъпна за всички заинтересовани страни. Понятието за оценка на разходите за целия жизнен цикъл включва всички разходи в рамките на целия жизнен цикъл на строителството, доставките или услугите, както техните вътрешни разходи (като тези за разработка, производство, експлоатация, поддръжка и депониране в края на жизнения цикъл), така и техните външни разходи, стига те да могат да се остойностят и следят. Общи методологии трябва да се разработят на ниво Съюз за изчисляване на разходите за целия жизнен цикъл за определени категории доставки или услуги; когато такава методология бъде разработена, нейното използване трябва да стане задължително.

²⁰ ОВ L 120, 15.5.2009 г., стр. 5.

²¹ ОВ L 39, 13.2.2008 г., стр. 1.

- (41) Освен това в техническите спецификации и в критериите за възлагане възлагащите органи трябва да имат право да посочват определен производствен процес, определен начин за предоставяне на услугите или определен процес за всеки от другите етапи от жизнения цикъл на продукт или услуга, при условие че те са свързани с предмета на обществената поръчка. За по-добро интегриране на социалните съображения в обществените поръчки на възложителите може да бъде позволено да включват в критерия за възлагане на „икономически най-изгодна оферта“ изисквания, които са свързани с работните условия на лицата, участващи пряко в съответния процес на производство или доставка. Тези изисквания могат да засягат единствено опазване на здравето на персонала, участващ в производствения процес, или да подпомагат социалната интеграция на хора в неравностойно социално положение или членове на уязвими групи сред лицата, ангажирани с изпълнението на поръчката, включително достъпността за лица с увреждания. Всеки критерий за възлагане, включващ въпросните изисквания, следва да бъде ограничен до изисквания, които имат непосредствено отражение върху членовете на персонала в тяхната работна среда. Те следва да се прилагат в съответствие с Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1996 година относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги²² и по начин, който не води до пряка или косвена дискриминация на икономически оператори от други държави-членки или на лица от трети държави, участващи в споразумения или споразумения за свободна търговия, по които Съюзът е страна. За поръчки за услуги и за поръчки, включващи строително проектиране, възлагащите органи трябва също така да имат право да използват като критерий за възлагане организацията, квалификацията и опита на персонала, на когото е възложено изпълнението на въпросната поръчка, тъй като това може да се отрази на качеството на изпълнението ѝ и в резултат на това – на икономическата стойност на офертата.
- (42) Оферти, чиято стойност се счита за необичайно ниска, по отношение на строителството, стоките или услугите, може да се основават на технически, икономически или юридически неиздържани предположения или практики. За да се избегнат евентуални недостатъци по време на изпълнението на поръчката, възлагащите органи трябва да бъдат длъжни да поискат обяснение за заявената цена, когато дадена оферта значително подбива цените, заявени от другите оференти. Когато оферентът не може да даде задоволително обяснение, възлагащият орган следва да има правото да отхвърли офертата. Отхвърлянето трябва да бъде задължително в случаите, в които възлагащият орган е установил, че необичайно ниската стойност се дължи на неспазване на задължителното законодателство на Съюза в областите на социалното, трудовото или екологичното право или на разпоредбите на международното трудово право.
- (43) Условието за изпълнение на поръчката са съвместими с настоящата директива, стига да не бъдат пряко или непряко дискриминационни, да бъдат свързани с предмета на поръчката и да бъдат посочени в обявлението за обществена поръчка, в обявлението за предварителна информация, използвано като покана за участие в състезателна процедура, или в документите за обществената поръчка. Те могат по-специално да бъдат насочени в подкрепа на

²²

ОВ L 18, 21.1.1997 г., стр.1.

професионалното обучение на място, наемането на работа на лица, за които представлява трудност да се интегрират в обществото, за борба срещу безработицата, за опазване на околната среда или хуманно отношение към животните. Например наред с останалото могат да се споменат изисквания, приложими при изпълнение на поръчката, свързани с наемане на работа на лица, които са безработни от дълго време, с обучение на безработни и младежи, със спазване по същество на основните конвенции на Международната организация на труда (МОТ), дори когато подобни конвенции не са приети в националното законодателство, както и с наемане на по-голям брой лица в неравностойно положение от изисквания по националното законодателство.

- (44) За периода на изпълнение на обществената поръчка се прилагат законите, подзаконовите актове и колективните споразумения на национално ниво и на ниво Европейски съюз, които са в сила по отношение на условията за заетост и безопасност на труда, при условие че тези правила и тяхното прилагане са съобразени с правото на Съюза. В случаите от трансграничен характер, когато работници от една държава-членка предоставят услуги в друга с оглед изпълнението на обществена поръчка, Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1996 година относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги²³ определя минималните условия, които трябва да бъдат спазвани от приемащата държава по отношение на тези командировани работници. Ако в националното право се съдържат разпоредби в този смисъл, неизпълнението на тези задължения може да се разглежда като сериозно нарушение на професионалното поведение от страна на съответния икономически оператор, което може да доведе до изключването му от процедурата за възлагане на обществена поръчка.
- (45) Необходимо е да се изяснят условията, при които изменения на договора за поръчка по време на неговото изпълнение изискват нова процедура за възлагане на обществена поръчка, като се отчита съответната съдебна практика на Съда на Европейския съюз. Нова процедура за възлагане на обществени поръчки се изисква в случай на съществени промени в първоначалната поръчка, особено в обхвата и съдържанието на взаимните права и задължения на страните, включително разпределението на правата върху интелектуалната собственост. Такива промени демонстрират намерението на страните да предоговорят основни срокове или условия на тази поръчка. Това е така, особено когато изменените условия биха оказали влияние върху резултата от процедурата, ако бяха част от първоначалната процедура.
- (46) Възможно е възлагащите органи да бъдат изправени пред външни обстоятелства, които не биха могли да предвидят, когато са възлагали поръчката. В този случай е необходима известна степен на гъвкавост за адаптиране на поръчката към тези обстоятелства без нова процедура. Понятието за непредвидими обстоятелства се отнася за обстоятелства, които не биха могли да бъдат предвидени въпреки достатъчно надлежната подготовка на първоначалната поръчка от страна на възлагащия орган при отчитане на наличните средства, вида и характеристиките на конкретния проект, добрата практика във въпросната сфера и необходимостта да се гарантира разумно съотношение между изразходваните ресурси за

²³

ОВ L 18, 21.1.1997 г., стр. 1.

подготовката на поръчката и нейната предвидена стойност. Това обаче не може да се прилага в случаите, когато едно изменение води до промяна на естеството на цялостната поръчка – например чрез замяна на поръчаното строителство, доставки или услуги с нещо друго или чрез коренна промяна на вида на поръчката, тъй като при такава ситуация може да се предположи хипотетично повлияване върху резултата.

- (47) В съответствие с принципите на равнопоставеност и прозрачност спечелилият оферент не може да се заменя от друг икономически оператор без подновяването на състезателната процедура. Спечелилият оферент, изпълняващ поръчката, обаче може да претърпи определени структурни промени по време на изпълнението – например чисто вътрешни реорганизации, сливания и придобивания или изпадане в несъстоятелност. Такива структурни промени не следва автоматично да изискват нови процедури за всички обществени поръчки, изпълнявани от това предприятие.
- (48) Възлагащите органи следва да имат възможността в самите отделни договори да предвиждат изменения посредством клаузи за преразглеждане, но тези клаузи не трябва да им дават неограничена свобода. Настоящата директива следователно трябва да посочва до каква степен могат да се предвиждат изменения на първоначалния договор за обществена поръчка.
- (49) Оценката сочи, че държавите-членки не следят последователно и систематично изпълнението и функционирането на правилата за обществените поръчки. Това дава отрицателно отражение върху правилното изпълнение на разпоредбите, произтичащи от тези директиви, което е сериозен източник на разходи и несигурност. Няколко държави-членки са назначили национален централен орган, който се занимава с проблемите на обществените поръчки, но поверените на тези органи задължения се различават значително в отделните държави-членки. По-ясни, по-последователни и меродавни механизми за следене и контрол биха подобрили познаването на функционирането на правилата за обществените поръчки, биха подобрили правната сигурност за фирмите и възлагащите органи и биха допринесли за създаването на равни условия за всички. Такива механизми биха послужили като инструменти за откриването и ранното разрешаване на проблеми, особено по отношение на съфинансираните от Съюза проекти, и за установяването на структурни недостатъци. Има особено силна необходимост от координиране на тези механизми, за да се гарантира последователно прилагане, контрол и следене на политиката за обществените поръчки, както и систематична оценка на резултатите от нея в рамките на целия Съюз.
- (50) Държавите-членки следва да определят един национален орган, отговарящ за следенето, изпълнението и контрола на обществените поръчки. Този централен орган трябва своевременно да разполага с информация от първа ръка особено по отношение на различните проблеми, засягащи прилагането на правото в сферата на обществените поръчки. Той трябва да бъде в състояние да осигурява незабавна обратна връзка за функционирането на политиката и за потенциалните слабости в националното законодателство и практика и да допринася за бързото намиране на решения. За повишаване на ефективността на борбата с корупцията и измамите този централен орган и широката общественост следва също да имат възможност да проверяват текстовете на сключените договори. Следователно

договорите на висока стойност трябва да бъдат съобщавани на надзорния орган, както и да се осигури достъп на заинтересованите лица до тези документи, доколкото това не застрашава легитимните обществени или частни интереси.

- (51) Не всички възлагащи органи могат да имат необходимия собствен опит за справяне с икономически или технически сложни поръчки. При това положение подходящата професионална помощ би допълнила ефективно дейностите по следенето и контрола. От една страна тази цел може да се постигне от инструменти за споделяне на знанието (центрове за знания), предлагащи техническо съдействие на възлагащите органи; от друга страна фирмите и особено МСП би следвало да се възползват от административно съдействие, по-специално при участие в процедури за възлагане на обществени поръчки на трансгранична основа.
- (52) На национално ниво вече съществуват структури или механизми за следене, надзор и съдействие, които могат, разбира се, да се използват, за да осигурят следенето, изпълнението и контрола на обществените поръчки, както и необходимата помощ на възлагащите органи и икономическите оператори.
- (53) Ефективно сътрудничество е необходимо, за да се гарантира последователно консултиране и практика в рамките на всяка държава-членка и в рамките на целия Съюз. Определените органи за следене, изпълнение, контрол и техническо съдействие трябва да могат да споделят информация и да си сътрудничат; в същия контекст националният орган, определен от всяка държава-членка, трябва да действа като приоритетната точка за контакт със службите на Комисията с цел събиране на данни, обмен на информация и следене на прилагането на правото на Съюза в сферата на обществените поръчки.
- (54) С цел приспособяване към бързите технически, икономически и регулаторни промени, правомощието за приемане на актове по силата на член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз следва да се делегира на Комисията по отношение на определен брой второстепенни елементи на настоящата директива. Всъщност поради необходимостта от спазване на международните споразумения Комисията е оправомощена да изменя техническите процедури за изчислителните методи по отношение на праговете, както и периодично да преразглежда самите прагове и да съгласува приложение V и XI; списъците с централните държавни органи подлежат на изменения поради административни промени на национално ниво. Те се съобщават на Комисията, която трябва да има правото да адаптира приложение I; позоваванията на номенклатурата по Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV), може да претърпят нормативни промени на ниво ЕС и тези промени трябва да се отразят в текста на настоящата директива; техническите данни и характеристики на устройствата за електронно получаване трябва да се поддържат в синхрон с развитието на технологиите и административните потребности; необходимо е също така да се дадат правомощия на Комисията да изготвя задължителни технически стандарти за електронна комуникация, за да се гарантира оперативната съвместимост на техническите формати, процеси и съобщения в процедурите за възлагане на обществени поръчки, провеждани с използване на електронните средства за комуникация, като се отчита развитието на технологиите и административните потребности; съдържанието на Европейския паспорт за обществени поръчки

трябва също да отразява административните потребности и нормативните промени както на национално ниво, така и на ниво ЕС; списъкът със законодателните актове на Съюза, установяващи общи методологии за изчисляване на разходите за целия жизнен цикъл, трябва бързо да се съгласува с включване на приетите мерки по сектори. За да задоволи тези потребности, Комисията трябва да има правото да поддържа в актуално състояние списъка със законодателните актове, включително методологиите за оценка на разходите за целия жизнен цикъл.

- (55) От особено значение е Комисията да провежда подходящи консултации при подготвителната си работа, включително на експертно равнище. При подготвянето и съставянето на делегирани актове Комисията следва да осигури едновременно, своевременно и подходящо предаване на съответните документи на Европейския парламент и на Съвета.
- (56) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящата директива, на Комисията трябва да се предоставят изпълнителни правомощия по отношение на изготвянето на стандартните образци за публикуване на обявления, стандартния образец на Европейския паспорт за обществени поръчки и общия шаблон, който ще се използва от надзорните органи за изготвяне на доклада за изпълнението и статистиката. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 година за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията²⁴. Процедурата по консултиране трябва да се използва за приемането на изпълнителните актове, които нямат отражение от финансова гледна точка или върху вида и обхвата на задълженията, произтичащи от настоящата директива. Тези актове, точно обратното, се характеризират със своята чисто административна цел и служат за улесняване на прилагането на правилата, установени с настоящата директива.
- (57) Тъй като целта на настоящата директива, а именно координиране на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите-членки, приложими към определени процедури за обществени поръчки, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки и следователно може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, посочен в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (58) Следователно Директива 2004/18/ЕО трябва да се отмени.
- (59) В съответствие със Съвместната политическа декларация на държавите-членки и Комисията относно обяснителните документи от [дата], държавите-членки се ангажират в обосновани случаи да осигурят към уведомлението за своите мерки за транспониране един или повече придружаващи документа, обясняващи

²⁴

ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13.

отношението между компонентите на директивата и съответстващите на тях части от инструментите за национално транспониране. По отношение на настоящата директива законодателят счита представянето на такива документи за обосновано.

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ДЯЛ I: ПРИЛОЖНО ПОЛЕ, ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ОБЩИ ПРИНЦИПИ

ГЛАВА I: Приложно поле и определения

РАЗДЕЛ 1: Предмет и определения

Член 1: Предмет

Член 2: Определения

Член 3: Смесени обществени поръчки

РАЗДЕЛ 2: Прагове

Член 4: Прагови стойности

Член 5: Методи за изчисляване на прогнозната стойност на обществените поръчки

Член 6: Ревизиране на праговете

РАЗДЕЛ 3: Изключения

Член 7: Поръчки във водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги

Член 8: Специални изключения в областта на телекомуникациите

Член 9: Възложени поръчки и организирани конкурси за проект съгласно международни правила

Член 10: Специални изключения за поръчки за услуги

Член 11: Отношения между публичните органи

РАЗДЕЛ 4: СПЕЦИАЛНИ СЛУЧАИ

Член 12: Поръчки, субсидирани с повече от 50 % от възлагащите органи

Член 13: Услуги за научноизследователска и развойна дейност

Член 14: Отбрана и сигурност

ГЛАВА II: Общи правила

Член 15: Принципи на обществените поръчки

Член 16: Икономически оператори

Член 17: Запазени поръчки

Член 18: Поверителност

Член 19: Правила, приложими за комуникацията

Член 20: Номенклатури

Член 21: Конфликти на интереси

Член 22: Неправомерни действия

ДЯЛ II: ПРАВИЛА ОТНОСНО ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ

ГЛАВА I: Процедури

Член 23: Условия, свързани със Споразумението за обществените поръчки и други международни споразумения

Член 24: Избор на процедури

Член 25: Открита процедура

Член 26: Ограничена процедура

Член 27: Състезателна процедура с договаряне

Член 28: Състезателен диалог

Член 29: Партньорство за иновации

Член 30: Използване на процедурата на договаряне без предварително обявяване

ГЛАВА II: Техники и инструменти за електронни и комбинирани обществени поръчки

Член 31: Рамкови споразумения

Член 32: Динамични системи за покупки

Член 33: Електронни търгове

Член 34: Електронни каталози

Член 35: Централизираны дейности по закупуване и централни органи за покупки

Член 36: Подпомагащи дейности по закупуване

Член 37: Инцидентни съвместни обществени поръчки

Член 38: Съвместни обществени поръчки между възлагащи органи от различни държави-членки

ГЛАВА III: Провеждане на процедурата

РАЗДЕЛ 1 ПОДГОТОВКА

Член 39: Предварителни пазарни консултации

Член 40: Технически спецификации

Член 41: Етикети

Член 42: Протоколи от изпитване, сертифициране и други свидетелства

Член 43: Варианти

Член 44: Разделяне на поръчките на обособени позиции

Член 45: Поставяне на срокове

РАЗДЕЛ 2: ПУБЛИКУВАНЕ И ПРОЗРАЧНОСТ

Член 46: Обявления за предварителна информация

Член 47: Обявления за поръчки

Член 48: Обявления за възложени поръчки

Член 49: Форма и начин на публикуване на обявленията

Член 50: Публикуване на национално ниво

Член 51: Предоставяне на документите за обществените поръчки по електронен път

Член 52: Покани за представяне на оферта или за участие в диалога; покани за потвърждаване на интерес

Член 53: Информирание на кандидатите и оферентите

РАЗДЕЛ 3: ИЗБОР НА УЧАСТНИЦИ И ВЪЗЛАГАНЕ НА ПОРЪЧКИ

Член 54: Общи принципи

Подраздел 1: Критерии за качествен подбор

Член 55: Основания за изключване

Член 56: Критерии за подбор

Член 57: Декларации от собствено име и други свидетелства

Член 58: Онлайн хранилище за сертификати (e-Certis)

Член 59: Европейски паспорт за обществени поръчки

Член 60: Сертификати

Член 61: Стандарти за осигуряване на качеството и стандарти за екологично управление

Член 62: Разчитане на възможностите на други субекти

Член 63: Официални списъци на одобрените икономически оператори и сертифициране от публичноправни или частноправни органи

Подраздел 2: Намаляване на броя на кандидатите, офертите и решенията

Член 64: Намаляване на броя на иначе квалифицираните кандидати, които да бъдат поканени за участие

Член 65: Намаляване на броя на офертите и решенията

Подраздел 3: Възлагане на поръчката

Член 66: Критерии за възлагане на поръчката

Член 67: Жизнен цикъл и оценка на разходите за целия жизнен цикъл

Член 68: Пречки пред възлагането

Член 69: Оферти с необичайно ниска стойност

ГЛАВА IV: Изпълнение на договора за обществена поръчка

Член 70: Условия за изпълнение на договорите

Член 71: Възлагане на подизпълнители

Член 72: Изменение на договорите в рамките на техния срок

Член 73: Прекратяване на договорите

ДЯЛ III СПЕЦИАЛНИ РЕЖИМИ ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

ГЛАВА I: Социални и други специфични услуги

Член 74: Възлагане на поръчки за социални и други специфични услуги

Член 75: Публикуване на обявления

Член 76: Принципи на възлагане на поръчките

Глава II: Правила за провеждане на конкурси за проект

Член 77: Общи разпоредби

Член 78: Обхват

Член 79: Обявления

Член 80: Правила за организиране на конкурси за проект и избор на участниците

Член 81: Състав на журито

Член 82: Решения на журито

ДЯЛ IV: УПРАВЛЕНИЕ

Член 83: Правоприлагане

Член 84: Публичен надзор

Член 85: Индивидуални доклади за процедури за възлагане на поръчки

Член 86: Национални доклади

Член 87: Съдействие за възлагащите органи и фирмите

Член 88: Административно сътрудничество

ДЯЛ V: ДЕЛЕГИРАНИ ПРАВОМОЩИЯ, ИЗПЪЛНИТЕЛНИ ПРАВОМОЩИЯ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 89: Упражняване на делегираните правомощия

Член 90: Процедура по спешност

Член 91: Процедура на комитета

Член 92: Транспониране

Член 93: Отмяна

Член 94: Преглед

Член 95: Влизане в сила

Член 96: Адресати

ПРИЛОЖЕНИЯ

ПРИЛОЖЕНИЕ I ЦЕНТРАЛНИ ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ОРГАНИ

ПРИЛОЖЕНИЕ II СПИСЪК НА ДЕЙНОСТИТЕ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 2, ПАРАГРАФ 8, БУКВА а)

ПРИЛОЖЕНИЕ III СПИСЪК НА СТОКИТЕ ПО ЧЛЕН 4, БУКВА б) ВЪВ ВРЪЗКА С ПОРЪЧКИТЕ, ВЪЗЛАГАНИ ОТ ВЪЗЛАГАЩИ ОРГАНИ В ОБЛАСТТА НА ОТБРАНАТА

ПРИЛОЖЕНИЕ IV ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОБОРУДВАНЕТО ЗА ЕЛЕКТРОННО ПОЛУЧАВАНЕ НА ОФЕРТИ, ЗАЯВКИ ЗА УЧАСТИЕ, ПЛАНОВЕ И ПРОЕКТИ ЗА КОНКУРСИ ЗА ПРОЕКТ

ПРИЛОЖЕНИЕ V СПИСЪК НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ СПОРАЗУМЕНИЯ,
ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 23

ПРИЛОЖЕНИЕ VI ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В
ОБЯВЛЕНИЯТА

ПРИЛОЖЕНИЕ VII ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В
СПЕЦИФИКАЦИИТЕ ПРИ ЕЛЕКТРОННИ ТЪРГОВЕ (ЧЛЕН 33, ПАРАГРАФ 4)

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII ДЕФИНИРАНЕ НА НЯКОИ ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ

ПРИЛОЖЕНИЕ IX ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПУБЛИКУВАНЕТО

ПРИЛОЖЕНИЕ X СЪДЪРЖАНИЕ НА ПОКАНИТЕ ЗА ПРЕДСТАВЯНЕ НА
ОФЕРТИ, ЗА УЧАСТИЕ В ДИАЛОГ ИЛИ ЗА ПОТВЪРЖДАВАНЕ НА ИНТЕРЕС,
ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 52

ПРИЛОЖЕНИЕ XI СПИСЪК НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ СОЦИАЛНИ И
ЕКОЛОГИЧНИ КОНВЕНЦИИ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 54, ПАРАГРАФ 2, ЧЛЕН 55,
ПАРАГРАФ 3, БУКВА а) И ЧЛЕН 69, ПАРАГРАФ 4

ПРИЛОЖЕНИЕ XII РЕГИСТРИ

ПРИЛОЖЕНИЕ XIII СЪДЪРЖАНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАСПОРТ ЗА
ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

ПРИЛОЖЕНИЕ XIV СВИДЕТЕЛСТВА ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ С КРИТЕРИИТЕ ЗА
ПОДБОР

ПРИЛОЖЕНИЕ XV СПИСЪК НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО НА ЕС, ПОСОЧЕНО В
ЧЛЕН 67, ПАРАГРАФ 4

ПРИЛОЖЕНИЕ XVI УСЛУГИ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 74

ПРИЛОЖЕНИЕ XVII ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

ДЯЛ I

ПРИЛОЖНО ПОЛЕ, ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ОБЩИ ПРИНЦИПИ

ГЛАВА I

Приложно поле и определения

РАЗДЕЛ I

ПРЕДМЕТ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член I

Предмет и обхват

1. Настоящата директива установява правила за процедурите за обществени поръчки, провеждани от възлагащи органи, във връзка с договорите за обществени поръчки и конкурсите за проект, чиято прогнозна стойност не е под праговете, посочени в член 4.
2. По смисъла на настоящата директива „обществена поръчка“ е закупуването или други форми на придобиване на строителство, доставки или услуги от страна на един или няколко възлагащи органа от икономически оператори, избрани от тях, без значение дали строителството, доставките или услугите са предназначени за обществени цели.

Целият обем строителство, доставки и/или услуги представляват една обществена поръчка по смисъла на настоящата директива, дори ако са закупени с различни договори, когато тези договори са част от един проект.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- (1) „Възлагащи органи“ са държавните, регионалните или местните органи, публичноправни органи, асоциации от един или няколко държавни, регионални и местни органа или от един или няколко публичноправни органа.
- (2) „Централни държавни органи“ са възлагащите органи, изброени в приложение I, и доколкото на национално ниво са направени поправки или изменения – наследилите ги органи.
- (3) „Нецентрални възлагащи органи“ са всички възлагащи органи, които не са централни държавни органи.

- (4) „Регионални органи“ включват всички органи в административните териториални единици, попадащи в NUTS 1 и 2, съгласно Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета²⁵;
- (5) „Местни органи“ включват всички органи в административните териториални единици, попадащи в NUTS 3, и в по-малки административни териториални единици съгласно Регламент (ЕО) № 1059/2003.
- (6) „Публичноправни органи“ са органите, които имат всички долуизброени характеристики:
- а) са създадени с цел или със специално предназначение да задоволяват обществени интереси и нямат промишлен или търговски характер; за тази цел орган, който функционира в нормални пазарни условия, стреми се да натрупа печалба и понася загубите в резултат от упражняването на дейността си, няма за цел да удовлетворява обществени интереси, макар че не е с промишлен или търговски характер;
 - б) са юридически лица;
 - в) са финансирани в голяма част от държавата, регионалните или местните органи, или други публичноправни органи; или са обект на управленски контрол от страна на тези органи; или имат административен, управителен или надзорен съвет, повечето от половината от чиито членове са назначени от държавните, регионалните или местните органи, или от други публичноправни органи.
- (7) „Договори за обществени поръчки“ са писмени договори с определен паричен интерес, сключени между един или повече икономически оператори и един или повече възлагащи органи, с предмет строителство, доставки на стоки или предоставяне на услуги по смисъла на настоящата директива.
- (8) „Обществени поръчки за строителство“ са договори с предмет едно от следните:
- а) изпълнение или проектиране и изпълнение на строителство, свързано с една от дейностите по смисъла на приложение II;
 - б) изпълнение или проектиране и изпълнение на строеж;
 - в) изпълнение, независимо с какви средства, на строеж, отговарящ на изискванията на възлагащия орган, който влияе решително върху вида или проектирането на строежа.
- (9) „Строеж“ е резултатът от строителство, който е достатъчен сам по себе си да изпълнява икономическа или техническа функция.
- (10) „Обществени поръчки за доставки“ са договори, чийто предмет е покупка, лизинг, наем или наем с възможност за закупуване, със или без правото на

²⁵

ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1.

закупуване на стоки. Поръчките за доставки може да включват като допълнителен предмет дейности по проучване на терена и инсталиране.

- (11) „Обществени поръчки за услуги“ са договори, чийто предмет е предоставянето на услуги, различни от посочените в точка 8.
- (12) „Икономически оператор“ е всяко физическо, юридическо лице или публичен субект или група от такива лица и/или субекти, които предлагат на пазара изпълнение на строителство и/или строеж, доставка на стоки или предоставяне на услуги.
- (13) „Оферент“ е икономически оператор, който е представил оферта.
- (14) „Кандидат“ е икономически оператор, който се стреми да получи покана или е поканен за участие в ограничена процедура, в състезателна процедура с договаряне или в процедура на договаряне без предварително обявяване, в състезателен диалог или партньорство за иновации.
- (15) „Документация по обществената поръчка“ представлява всички документи, предоставени от възлагащия орган, или такива, на които той се позовава, с цел описание или определяне на елементите на обществената поръчка или процедурата, в това число обявлението за поръчката, обявлението за предварителна информация, когато то се използва като покана за участие в състезателна процедура, техническите спецификации, описателния документ, примерен договор, формати за представянето на документи от кандидатите и оферентите, информация за общоприложими задължения и каквито и да било други допълнителни документи.
- (16) „Централизираните дейности по закупуване“ са дейности, които се осъществяват постоянно в една от следните форми:
 - а) придобиване на доставки и/или услуги, предназначени за възлагащи органи;
 - б) възлагане на договори за обществени поръчки или сключване на рамкови споразумения за строителство, доставки или услуги, предназначени за възлагащи органи;
- (17) „Подпомагащи дейности по закупуване“ са дейности в помощ на закупуването, по-специално включващи следните форми:
 - а) техническа инфраструктура, даваща възможност на възлагащите органи да възлагат договори за обществени поръчки или да сключват рамкови споразумения за строителство, доставки или услуги;
 - б) консултации по провеждането или проектирането на процедурите за обществени поръчки;
 - в) подготовка и управление на процедурите за обществени поръчки от името и за сметка на въпросния възлагащ орган.

- (18) „Централен орган за покупки“ е възлагащ орган, осъществяващ централизирани дейности по закупуване и евентуално подпомагащи дейности по закупуване.
- (19) „Доставчик на услуги в областта на обществените поръчки“ е публичен или частен орган, предлагащ на пазара подпомагащи дейности по закупуване.
- (20) „Писмен“ или „в писмена форма“ означава всеки израз, съставен от думи или цифри, който може да бъде прочетен, възпроизведен и впоследствие съобщен, в това число информация, която се предава и съхранява с електронни средства.
- (21) „Електронни средства“ означава електронно оборудване за обработка (включително цифрово компресиране) и съхраняване на данни, които се предават, съобщават и получават по кабел, чрез радиовълни, по оптичен път или чрез други електромагнитни средства.
- (22) „Жизнен цикъл“ означава всички последователни и/или взаимосвързани стадии, в това число производство, транспорт, употреба и поддръжка, в целия период на съществуване на продукта или строежа или на предоставяне на услугата, от придобиването на суровината или генерирането на ресурсите до депонирането, разчистването и финализирането.
- (23) „Конкурси за проект“ са процедури, при които главно в областите на градското и селищното устройство, архитектурата, инженеринговата дейност или обработката на данни възлагащият орган придобива план или проект, избран от жури, въз основа на проведен конкурс със или без присъждане на награди.

Член 3

Смесени обществени поръчки

1. Договори с предмет два или повече типа обществени поръчки (строителство, услуги или доставки) се възлагат в съответствие с разпоредбите, приложими към типа на обществената поръчка, характеризираща основния предмет на въпросния договор.

При смесени поръчки, включващи услуги по смисъла на Глава I от Дял III и други услуги или услуги и доставки, основният предмет се определя чрез сравняване на стойностите на съответните услуги или доставки.

2. При договори с предмет обществена поръчка, попадащ в обхвата на настоящата директива, заедно с предмет или други елементи, които не попадат в нейния обхват или в обхвата на директиви [заменяща 2004/17/ЕО] или 2009/81/ЕО²⁶, частта от договора, която представлява обществена поръчка, попадаща в обхвата на настоящата директива, се възлага в съответствие с нейните разпоредби.

При договори за смесени поръчки, съдържащи елементи на обществени поръчки и на концесии, частта от договора, която представлява обществена

²⁶

ОВ L 217, 20.8.2009 г., стр. 76.

поръчка, попадаща в обхвата на настоящата директива, се възлага в съответствие с нейните разпоредби.

Когато различните части от въпросния договор са обективно неразделни, приложението на настоящата директива се определя въз основа на основния му предмет.

РАЗДЕЛ 2

ПРАГОВЕ

Член 4

Прагови стойности

Настоящата директива се прилага за обществени поръчки с прогнозна стойност без данък върху добавената стойност (ДДС) по-голяма или равна на следните прагове:

- а) 5 000 000 EUR – за обществени поръчки за строителство;
- б) 130 000 EUR за обществени поръчки за доставки и услуги, които се възлагат от централни държавни органи, и конкурси за проект, които се организират от такива органи; когато обществените поръчки за доставки се възлагат от възлагащи органи, работещи в областта на отбраната, този праг се отнася само за поръчки, засягащи продукти, попадащи в обхвата на приложение III;
- в) 200 000 EUR за обществени поръчки за доставки и услуги, които се възлагат от нецентрални възлагащи органи, и конкурси за проект, които се организират от такива органи;
- г) 500 000 EUR за обществени поръчки за социални и други специфични услуги, изброени в приложение XVI.

Член 5

Методи за изчисляване на прогнозната стойност на обществените поръчки

1. Изчисляването на прогнозната стойност на обществените поръчки се основава на общата сума за плащане без ДДС, прогнозно изчислена от възлагащия орган и включваща всеки възможен вариант и всички подновявания на поръчката.

Когато възлагащият орган предвижда награди или плащания за кандидатите или оферентите, той ги взема предвид при изчисляване на прогнозната стойност на поръчката.

2. Изборът на метод за изчисляване на прогнозната стойност на поръчка не може да се прави с намерението тя да бъде изключена от приложното поле на настоящата директива. Една отделна обществена поръчка следователно не се разделя с цел да не попадне в обхвата на настоящата директива, освен ако това не е обосновано по обективни причини.

3. Тази прогнозна сума е валидна към момента на изпращане на поканата за участие в състезателна процедура или в случаите, в които такова обявление не се предвижда – към момента, в който възлагащият орган започва процедурата за обществена поръчка, като по-специално дефинира основните характеристики на съответната обществена поръчка.
4. По отношение на рамковите споразумения и динамичните системи за покупки, прогнозната стойност, която се взема предвид, е максималната прогнозна стойност без ДДС на всички поръчки, предвидени за целия срок на действие на рамковото споразумение или динамичната система за покупки.
5. В случай на партньорства за иновации въпросната сума трябва да бъде максималната прогнозна стойност без ДДС на научноизследователските и развойните дейности, които ще се извършват на всеки етап от предвиденото партньорство, както и на доставките, услугите или строителството, които ще се разработват и доставят в края на предвиденото партньорство.
6. По отношение на обществените поръчки за строителство при изчисляването на прогнозната стойност се отчитат както разходите за строителство, така и общата прогнозна стойност на доставките и услугите, предоставени на изпълнителя от страна на възлагащите органи, стига те да са необходими за изпълнението на строителството.
7. Когато предложен строеж или покупка на услуги може да доведе до едновременно възлагане на договори под формата на отделни обособени позиции, се взема предвид общата прогнозна стойност на всички обособени позиции.

Когато общата стойност на обособените позиции е равна или надвишава прага, предвиден в член 4, настоящата директива се прилага по отношение на възлагането на всяка обособена позиция.

8. Когато предложение за придобиване на еднородни доставки може да доведе до едновременно възлагане на договори под формата на отделно обособени позиции, се взема предвид общата прогнозна стойност на всички обособени позиции, когато се прилага член 4, букви б) и в).

Когато общата стойност на обособените позиции е равна или надвишава прага, предвиден в член 4, настоящата директива се прилага по отношение на възлагането на всяка обособена позиция.

9. Възлагащите органи могат да възлагат поръчки за отделни обособени позиции, без да прилагат процедурите, предвидени в настоящата директива, стига прогнозната стойност без ДДС на въпросната обособена позиция да бъде по-малка от 80 000 EUR за доставки или услуги или 1 милион EUR за строителство. Въпреки това общата стойност на обособените позиции, възложени по този начин без прилагане на настоящата директива, не трябва да надхвърля 20 % от общата стойност на всички обособени позиции, на които е било разделено предложеното строителство, предложеното придобиване на еднородни стоки или предложеното заплащане на услуги.

10. При редовни или периодично повтарящи се обществени поръчки за доставки или услуги изчисляването на прогнозната стойност на обществената поръчка се основава на следното:
- а) общата действителна стойност на последващите поръчки от същия вид, които са възложени през предходните 12 месеца или предходната финансова година, по възможност коригирана, за да се отчетат промените в количеството или стойността, които биха могли да настъпят в продължение на 12-те месеца след първоначалната поръчка;
 - б) или общата прогнозна стойност на последващите поръчки, възложени през 12-те месеца след първата доставка или през финансовата година, при условие че тя е по-дълга от 12 месеца.
11. При обществени поръчки за доставка на стоки чрез финансов лизинг, наемане или изплащане, стойността, която служи като основа за изчисляване на прогнозната стойност на поръчката е, както следва:
- а) при обществени поръчки с фиксиран срок, когато този срок е по-кратък или равен на 12 месеца – общата прогнозна стойност за срока на действие на договора за обществена поръчка, или ако срокът на действие на договора е по-дълъг от 12 месеца – общата стойност, която включва прогнозната остатъчна стойност;
 - б) при обществени поръчки без фиксиран срок или в случай че срокът им не може да бъде определен – месечната стойност, умножена по 48.
12. По отношение на обществените поръчки за услуги основата за изчисляване на прогнозната им стойност, когато е уместно, е следната:
- а) застрахователни услуги: платимата застрахователна премия и други форми на заплащане;
 - б) банкови и други финансови услуги: таксите, комисионите, лихвите и други форми на заплащане;
 - в) поръчки за проектиране: таксите, платимите комисиони и други форми на заплащане.
13. По отношение на обществени поръчки за услуги, в които не се посочва обща цена, основата за изчисляване на прогнозната стойност на поръчката е следната:
- а) при поръчки с фиксиран срок, ако този срок е по-кратък или равен на 48 месеца: общата стойност за техния пълен срок;
 - б) при поръчки без фиксиран срок или със срок, по-дълъг от 48 месеца: месечната стойност, умножена по 48.

Член 6
Ревизиране на праговете

1. На всеки две години, считано от 30 юни 2014 г., Комисията проверява дали праговете съгласно член 4, букви а), б) и в) съответстват на праговете, установени в Споразумението за обществените поръчки, като при необходимост ги ревизира.

В съответствие с метода за изчисляване, установен в Споразумението за обществените поръчки, Комисията изчислява стойността на тези прагове въз основа на средната дневна стойност на еврото спрямо специалните права на тираж (СПТ) за период от 24 месеца, завършващ на последния ден от месец август, предхождащ ревизирането, влизащо в сила от 1 януари. Ревизираната по такъв начин стойност на праговете се закръгля, когато е необходимо, надолу до най-близките хиляда евро, за да се гарантира, че праговете, които са в сила съгласно Споразумението, изразени в СПТ, са спазени.

2. Когато извършва ревизирането по параграф 1 от настоящия член, Комисията освен това ревизира:
 - а) прага, установен в член 12, параграф 1, буква а), като го съгласува с ревизирания праг, който се прилага към обществените поръчки за строителство;
 - б) прага, установен в член 12, параграф 1, буква б), като го съгласува с ревизирания праг, който се прилага към обществените поръчки за услуги, възлагани от нецентрални възлагащи органи.

3. На всеки две години, считано от 1 януари 2014 г., Комисията определя стойностите в националните валути на държавите-членки, които не участват във валутния съюз, на праговете по член 4, букви а), б) и в), ревизирани съгласно параграф 1 от настоящия член.

Едновременно с това Комисията определя стойността в националните валути на държавите-членки, които не участват във валутния съюз, на прага по член 4, буква г).

В съответствие с метода за изчисляване, установен в Споразумението за обществените поръчки, определянето на тази стойност се основава на средните дневни стойности на тези валути спрямо съответния праг, изразени в евро, в продължение на 24 месеца, завършващи на последния ден от месец август, предхождащ ревизирането, влизащо в сила на 1 януари.

4. Ревизираните прагове по параграф 1 и съответните им стойности в националните валути по параграф 3 се публикуват от Комисията в *Официален вестник на Европейския съюз* в началото на месец ноември, следващ тяхната ревизия.
5. Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 89, за да съгласува методологията, установена във втора алинея от параграф 1, с всяка промяна на методологията по Споразумението за обществените поръчки за ревизиране на праговете по член 4, букви а), б) и в) и за

определянето на праговете в националните валути на държавите-членки, които не участват във валутния съюз, по параграф 3 от настоящия член.

Тя е оправомощена също така да приема делегирани актове в съответствие с член 89 за ревизиране на праговете по член 4, букви а), б) и в) съгласно параграф 1 от настоящия член. Тя бива оправомощена също така да приема делегирани актове в съответствие с член 89 за ревизиране на праговете по член 12, параграф 1, букви а) и б) съгласно параграф 2 от настоящия член.

6. Когато е необходимо да се ревизират праговете по член 4, букви а), б) и в) и праговете по член 12, параграф 1, букви а) и б), но времето не позволява използването на процедурата по член 89 и следователно се налагат императивните изисквания за спешни случаи, процедурата по член 90 се използва за делегирани актове, приети по силата на параграф 5, втора алинея от настоящия член.

РАЗДЕЛ 3

ИЗКЛЮЧЕНИЯ

Член 7

Поръчки във водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги

Настоящата директива не се прилага за обществени поръчки и конкурси за проект, които съгласно [директива, заменяща Директива 2004/17/ЕО] се възлагат или организират от възлагащи органи, извършващи една или повече от дейностите, посочени в членове [5–11] от нея, и се възлагат за изпълнение на тези дейности, не се прилага и за обществени поръчки, изключени от приложното поле на тази директива съгласно [членове 15, 20 и 27] от нея.

Член 8

Специални изключения в областта на електронните комуникации

Настоящата директива не се прилага за обществени поръчки и конкурси за проект с основна цел да се позволи на възлагащите органи да предоставят или експлоатират обществени съобщителни мрежи или да предоставят на обществото една или повече електронни съобщителни услуги.

За целите на настоящия член:

- а) „Обществена съобщителна мрежа“ е електронна съобщителна мрежа, използвана изцяло или предимно за предоставяне на обществено достъпни електронни съобщителни услуги, които поддържат пренос на информация между крайни точки на мрежата;
- б) „Електронна съобщителна мрежа“ са предавателни системи и, когато е приложимо, оборудване за комутация или маршрутизация и други ресурси, включително неактивни мрежови елементи, които служат за пренос на сигнали посредством проводник, радио, оптични или други електромагнитни способности, включително спътникови мрежи, фиксирани (с комутация на канали или с

пакетна комутация, включително интернет) и мобилни наземни мрежи, електроразпределителни мрежи, доколкото се използват за пренос на сигнали, мрежи, използвани за радио- и телевизионно разпръскване, и кабелни електронни съобщителни мрежи за разпространение на радио- и телевизионни програми, независимо от вида на пренасяната информация;

- в) „крайна точка на мрежата“ (КТМ) е физическата точка, където абонатът получава достъп до обществена съобщителна мрежа; когато мрежите предполагат комутиране или маршрутизация, КТМ се идентифицира чрез специфичен мрежов адрес, който може е свързан с номера или името на абоната;
- г) „електронна съобщителна услуга“ означава услуга, осигурявана обикновено срещу заплащане, която се състои изцяло или главно в пренасянето на сигнали по електронни съобщителни мрежи, включително далекосъобщителни услуги и предавателни услуги в мрежи, използвани за разпръскване, но изключват услугите, осигуряващи или упражняващи редакторски контрол върху съдържанието, предавано посредством електронни съобщителни мрежи и услуги; тя не включва услуги на информационното общество, както е определено в член 1 от Директива 98/34/ЕО, които не се състоят изцяло или предимно в пренасянето на сигнали по електронни съобщителни мрежи.

Член 9

Възложени поръчки и организирани конкурси за проект съгласно международни правила

Настоящата директива не се прилага към обществени поръчки и конкурси за проект, които възлагащият орган е задължен да възлага или организира в съответствие с процедури за обществени поръчки, различни от тези по настоящата директива, установени посредством което и да било от следните:

- а) международно споразумение, сключено в съответствие с Договора, между държава-членка и една или повече трети държави, за строителство, доставки или услуги, предназначени за съвместна реализация или експлоатация на проект от подписалите го държави;
- б) международно споразумение, свързано с разполагане на войски и отнасящо се до предприятия на държава-членка или трета държава;
- в) конкретна процедура на международна организация;
- г) правила за обществени поръчки, предвидени от международна организация или международна финансираща институция, за обществени поръчки и конкурси за проект, които са изцяло финансирани от съответната организация или институция; в случай на обществени поръчки и конкурси за проект, съфинансирани в значителна степен от международна организация или международна финансираща институция, страните трябва да договорят кои са приложимите процедури за възлагане на обществени поръчки, които трябва да бъдат в съответствие с Договора.

Всички споразумения по буква а) от първа алинея се съобщават на Комисията, която може да се обърне към Консултативния комитет за обществени поръчки съгласно член 91.

Член 10

Специални изключения за поръчки за услуги

Настоящата директива не се прилага за обществени поръчки за услуги при:

- а) придобиване или наемане, независимо с какви финансови средства, на земя, съществуващи сгради или други недвижими имоти, както и на права върху тях; въпреки това поръчките за финансови услуги, сключени едновременно с, преди или след договора за придобиване или наемане, независимо под каква форма, са предмет на настоящата директива;
- б) придобиването, разработката, продукцията или копродукцията на програмни материали, предназначени за аудиовизуални медийни услуги, които се възлагат от оператори на електронни медии, или поръчки за програмно време, които се възлагат на доставчици на аудиовизуални медийни услуги;
- в) арбитражни и помирителни услуги;
- г) финансови услуги във връзка с емитирането, продажбата, закупуването или прехвърлянето на ценни книжа или други финансови инструменти по смисъла на Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета²⁷, относно услуги и операции на централните банки, извършвани с Европейския инструмент за финансова стабилност;
- д) трудови договори;
- е) обществени пътнически транспортни услуги по релсови пътища или метро.

Аудиовизуалните медийни услуги по буква б) от първия параграф включват всяко предаване и разпространение по всякакъв вид електронна мрежа.

Член 11

Отношения между публичните органи

1. Поръчка, която се възлага от възлагащ орган на друго юридическо лице, попада извън приложното поле на настоящата директива, когато са изпълнени следните условия в своята съвкупност:
 - а) възлагащият орган упражнява върху въпросното юридическо лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си служби;

²⁷ ОВ L 145, 30.4.2004 г., стр. 1.

- б) поне 90 % от дейността на това юридическо лице се извършва от името на контролиращия възлагащ орган или от името на други юридически лица, контролирани от същия възлагащ орган;
- в) няма частно участие в контролираното юридическо лице.

За един възлагащ орган се счита, че упражнява върху едно юридическо лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си служби по смисъла на буква а) от първа алинея, когато има решаващо влияние както върху стратегическите цели, така и върху съществените решения на контролираното юридическо лице.

- 2. Параграф 1 се отнася също и за случаите, когато контролирано лице, което представлява възлагащ орган, възлага поръчка на своето контролиращо лице или на друго юридическо лице, контролирано от същия възлагащ орган, стига да няма частно участие в юридическото лице, на което се възлага обществената поръчка.
- 3. Възлагащ орган, който не упражнява контрол върху юридическо лице по смисъла на параграф 1, може въпреки това да възлага обществена поръчка, без да прилага настоящата директива, на юридическо лице, което контролира съвместно с други възлагащи органи, когато са изпълнени следните условия:
 - а) възлагащите органи упражняват съвместно върху въпросното юридическо лице контрол, подобен на този, който упражняват върху собствените си служби;
 - б) поне 90 % от дейността на това юридическо лице се извършва от името на контролиращите възлагащи органи или от името на други юридически лица, контролирани от същите възлагащи органи;
 - в) няма частно участие в контролираното юридическо лице.

За целите на буква а) за възлагащите органи се счита, че контролират съвместно едно юридическо лице, когато са изпълнени следните условия в своята съвкупност:

- а) вземащите решения органи на контролираното юридическо лице са съставени от представители на всички участващи възлагащи органи;
- б) тези възлагащи органи са в състояние съвместно да упражнят решаващо влияние върху стратегическите цели и съществените решения на контролираното юридическо лице;
- в) контролираното юридическо лице не преследва интереси, различни от тези на свързаните с него публични органи;
- г) контролираното юридическо лице не получава други приходи освен възстановяването на действително извършените разходи от договорите за обществени поръчки с възлагащите органи.

4. Споразумение, сключено между два или повече възлагащи органа, не се счита за обществена поръчка по смисъла на член 2, параграф 6 от настоящата директива, когато са изпълнени следните условия в своята съвкупност:
- а) споразумението установява реално сътрудничество между участващите възлагащи органи с цел съвместно изпълнение на техните задължения за осигуряване на обществени услуги, включващо взаимни права и задължения на страните;
 - б) споразумението се ръководи единствено от съображения, свързани с обществен интерес;
 - в) участващите възлагащи органи не изпълняват на свободния пазар повече от 10 % от дейностите, изразени в оборот, имащи отношение към контекста на споразумението;
 - г) споразумението не включва финансови трансфери между участващите възлагащи органи, освен съответстващите на възстановяването на действително извършените разходи за строителството, услугите или стоките;
 - д) няма частно участие в нито един от участващите възлагащи органи.
5. Отсъствието на частно участие по параграфи от 1 до 4 се проверява към момента на възлагането на поръчката или на сключването на споразумението.

Предвидените в параграфи 1–4 изключения престават да действат от момента, в който се появи каквото и да е частно участие, което предизвиква задължението текущите поръчки да се отворят за конкуренция по редовните процедури за възлагане на обществени поръчки.

РАЗДЕЛ 4

СПЕЦИАЛНИ СЛУЧАИ

Член 12

Поръчки, субсидирани от възлагащите органи

Настоящата директива се прилага за възлагането на следните поръчки:

- а) поръчки за строителство, които се субсидират директно от възлагащите органи с повече от 50 % и чиято прогнозна стойност без ДДС е по-голяма или равна на 5 000 000 EUR, когато тези поръчки включват една от следните дейности:
 - i) дейности, свързани с гражданското строителство по смисъла на приложение II,
 - ii) изграждане на болници, спортни съоръжения, съоръжения за възстановяване и отдых, училищни и университетски сгради, както и сгради, използвани за административни цели.

- б) обществени поръчки за услуги, които се субсидират пряко от възлагащите органи с повече от 50 %, чиято прогнозната стойност без ДДС е по-голяма или равна на 200 000 EUR и които са свързани с обществена поръчка за строителство по смисъла на буква а).

Възлагащите органи, осигуряващи субсидиите по букви а) и б) от първа алинея, трябва да гарантират съответствието с настоящата директива, когато не възлагат сами субсидираните поръчки или когато възлагат поръчката от името и за сметка на други субекти.

Член 13

Услуги за научноизследователска и развойна дейност

1. Настоящата директива се прилага за обществени поръчки за услуги за научноизследователска и развойна дейност с референтни номера по номенклатурата на CPV от 73000000-2 до 73436000-7, с изключение на 73200000-4, 73210000-7 или 73220000-0, стига следните две условия да бъдат изпълнени:

- а) ползите се начисляват изцяло на възлагащия орган за използване от него при провеждането на неговата дейност;
- б) предоставената услуга изцяло се заплаща от възлагащия орган.

Настоящата директива не се прилага за обществени поръчки за услуги за научноизследователска и развойна дейност с референтни номера по номенклатурата на CPV от 73000000-2 до 73436000-7, с изключение на 73200000-4, 73210000-7 или 73220000-0, когато не е изпълнено едно от условията, посочени в буква а) или буква б) от първа алинея.

2. Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 89 за изменение на референтните номера по номенклатурата на CPV, упоменати в параграф 1, с цел отразяване на промените в тази номенклатура, стига тези изменения да не водят до изменение на приложното поле на настоящата директива.

Член 14

Отбрана и сигурност

1. При спазване на член 346 от Договора за функционирането на Европейския съюз настоящата директива се прилага за възлагането на обществени поръчки и конкурси за проект, организирани в областите на отбраната и сигурността, с изключение на следните поръчки:

- а) поръчки, попадащи в приложното поле на Директива 2009/81/ЕО;
- б) поръчки, за които Директива 2009/81/ЕО не се прилага съгласно нейните членове 8, 12 и 13.

2. Настоящата директива не се прилага за обществени поръчки и конкурси за проект, освен за тези по параграф 1, доколкото защитата на основните интереси по сигурността на държава-членка не може да се гарантира в процедура за възлагане на обществени поръчки по смисъла на настоящата директива.

ГЛАВА II

Общи правила

Член 15

Принципи на обществените поръчки

Възлагащите органи се отнасят към икономическите оператори в съответствие с принципите на равнопоставеност и липса на дискриминация и действат съгласно принципите на прозрачност и пропорционалност.

Обществените поръчки не се проектират с цел тяхното изключване от приложното поле на настоящата директива или изкуствено ограничаване на конкуренцията.

Член 16

Икономически оператори

1. Икономически оператори, които съгласно законодателството на държавата-членка, в която са установени, имат право да предоставят съответните услуги, не биват отхвърляни единствено на основание, че съгласно законодателството на държавата-членка, в която е възложена поръчката, от тях се изисква да бъдат или физически, или юридически лица.

Въпреки това при обществените поръчки за услуги и строителство, както и при обществените поръчки за доставки, включващи и услуги или дейности по проучване на терена и инсталиране, към юридическите лица може да бъде предявено изискване да посочат в офертата или заявката си за участие имената и съответната професионална квалификация на лицата, които ще отговорят за изпълнението на съответната поръчка.

2. Групи от икономически оператори могат да представят оферти или да заявят кандидатурите си. Възлагащите органи не поставят на такива групи специфични условия за участие в процедури за възлагане на обществени поръчки, които не са поставени на индивидуалните кандидати. Възлагащите органи не изискват от тези групи да приемат определена юридическа форма, за да могат да представят оферта или заявка за участие.

Възлагащите органи могат да поставят специфични условия за изпълнението на поръчката от група, стига тези условия да са обосновани по обективни причини и да са пропорционални. Такива условия могат да изискат групата да придобие определена юридическа форма, след като поръчката ѝ бъде възложена, доколкото тази промяна е необходима за задоволителното изпълнение на поръчката.

Член 17
Запазени поръчки

Държавите-членки могат да запазят правото на участие в процедури за възлагане на обществени поръчки за защитени предприятия или икономически оператори, чиято основна цел е интегрирането на работници с увреждания или в неравностойно положение, или да предвидят такива поръчки да бъдат изпълнявани по програми за създаване на защитени работни места, когато над 30 % от служителите на тези предприятия, икономически оператори или програми са лица с увреждания или в неравностойно положение.

В поканата за участие в състезателна процедура има позоваване на тази разпоредба.

Член 18
Поверителност

1. Освен ако не е предвидено друго в настоящата директива или в националното законодателство по отношение на достъпа до информация и без да се засягат задълженията, свързани с обявяването на възложените поръчки и с информацията за кандидати и оференти по смисъла на членове 48 и 53 от настоящата директива, възлагащият орган не разкрива информация, предоставена му от икономическите оператори, която те са обозначили като поверителна, включително, но не само технически или търговски тайни и поверителните аспекти на офертите.
2. Възлагащите органи могат да поставят на икономическите оператори изисквания, целящи защитата на поверителния характер на информацията, която възлагащите органи предоставят в процедурата за възлагане на обществени поръчки.

Член 19
Правила, приложими за комуникацията

1. Освен в случаите, в които използването на електронни средства е задължително съгласно членове 32, 33, 34, член 35, параграф 4, член 49, параграф 2 или член 51 от настоящата директива, възлагащите органи могат да избират между следните средства за комуникация за целия комуникационен и информационен обмен:
 - а) електронни средства в съответствие с параграфи 3, 4 и 5;
 - б) поща или факс;
 - в) телефон в случаите и обстоятелствата по параграф 6;
 - г) комбинация от тези средства.

Държавите-членки може да направят задължително използването на електронните средства за комуникация и в други ситуации, освен предвидените

в членове 32, 33, 34, член 35, параграф 2, член 49, параграф 2 или член 51 от настоящата директива.

2. Избраните средства за комуникация трябва да бъдат широко достъпни и да не ограничават достъпа на икономическите оператори до процедурата за обществената поръчка.

При цялото предаване, обмен и съхраняване на информацията, възлагащите органи гарантират опазването на целостта на данните и поверителността на офертите и заявките за участие. Те разглеждат съдържанието на офертите и заявките за участие само след изтичането на срока за тяхното подаване.

3. Средствата, които трябва да бъдат използвани за осъществяване на комуникацията по електронен път, както и техните технически характеристики са недискриминиращи, широкодостъпни и оперативно съвместими с продуктите на информационните и комуникационните технологии за широка употреба. Те не ограничават достъпа на икономическите оператори до процедурата за обществената поръчка. Техническите данни и характеристиките на устройствата за електронно получаване, за които се счита, че съответстват на първа алинея от настоящия параграф, са посочени в приложение IV.

Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 89 за изменение на техническите данни и характеристиките, посочени в приложение IV, поради развитието на технологиите или по административни причини.

За да се гарантира оперативната съвместимост на техническите формати и стандартите за процеси и съобщения особено в трансграничен контекст, Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 89 за установяване на задължителното използване на специфични технически стандарти, поне по отношение на използването на електронно подаване на документи, електронни каталози и средства за електронно удостоверяване на самоличността.

4. Възлагащите органи могат, когато е необходимо, да изискват използването на инструменти, които не са общодостъпни, стига да предлагат алтернативни средства за достъп.

Счита се, че възлагащите органи предлагат подходящи алтернативни средства за достъп във всяка от следните ситуации:

- а) те предлагат неограничен и пълен директен достъп с електронни средства до тези инструменти от датата на публикуване на обявлението в съответствие с приложение IX или от датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес; в текста на обявлението или поканата за потвърждаване на интерес задължително се посочва адресът в интернет, на който тези инструменти са достъпни;
- б) те осигуряват на оферентите, установени в държави-членки, различни от тази на възлагащия орган, достъп до процедурата за възлагане на

обществени поръчки с използването на временни опознавателни знаци, които са достъпни онлайн без допълнително заплащане;

в) те поддържат алтернативен канал за електронно подаване на оферти.

5. Следните правила се прилагат за устройствата за електронно предаване и получаване на оферти, както и за устройствата за електронно получаване на заявки за участие:

а) информацията относно спецификациите, необходима за електронно подаване на оферти и заявки за участие, включително криптиране и поставяне на времеви печат, се намира на разположение на заинтересованите страни;

б) устройствата, методите за удостоверяване на самоличността и електронните подписи съответстват на изискванията на приложение IV;

в) възлагащите органи посочват необходимото ниво на защита за електронните средства за комуникация на различните етапи от конкретната процедура за обществена поръчка; нивото е пропорционално на съпътстващите рискове;

г) там, където се изискват усъвършенствани електронни подписи по смисъла на Директива 1999/93/ЕО на Европейския парламент и на Съвета²⁸, възлагащите органи – стига подписът да е валиден – приемат подписи, подкрепени с квалифицирано електронно удостоверение, фигуриращо в Доверителния списък, предвиден с Решение 2009/767/ЕО на Комисията²⁹, създадени със или без устройство за защитено създаване на подписи, при спазване на следните условия:

а) те трябва да установят необходимия формат на усъвършенстваните подписи въз основа на форматите, установени с Решение 2011/130/ЕС на Комисията³⁰, и да осигурят необходимите мерки за техническата обработка на тези формати;

б) когато оферта е подписана с помощта на квалифицирано удостоверение, фигуриращо в Доверителния списък, те не трябва да въвеждат допълнителни изисквания, които да възпрепятстват използването на тези подписи от оферентите.

6. Предаването на заявки за участие се извършва по следните правила:

а) заявките за участие в процедури за възлагане на обществени поръчки могат да бъдат направени писмено или по телефона; във втория случай трябва да се изпрати писмено потвърждение преди изтичането на установения срок за тяхното получаване;

²⁸ ОВ L 13, 19.1.2000 г., стр. 12.

²⁹ ОВ L 274, 20.10.2009 г., стр. 36.

³⁰ ОВ L 53, 26.2.2011 г., стр. 66.

- б) възлагащите органи могат да поставят изискване заявките за участие, изпратени по факс, да бъдат потвърдени по пощата или по електронен път, когато това е необходимо за правно доказателство.

За целите на буква б) възлагащият орган посочва в обявлението за поръчката или в поканата за потвърждаване на интерес, че изисква заявките за участие, изпратени по факс, да бъдат потвърдени по пощата или с електронни средства и срока за изпращане на потвърждението.

- 7. Държавите-членки гарантират, че най-късно две години след датата, предвидена в член 92, параграф 1, всички процедури за възлагане на обществени поръчки по настоящата директива ще бъдат изпълнявани с използване на електронни средства за комуникация особено що се отнася до електронното подаване на документи в съответствие с изискванията на настоящия член.

Това задължение не се отнася за случаите, при които използването на електронни средства ще изисква специализирани инструменти или формати на файлове, които не са общодостъпни във всички държави-членки по смисъла на параграф 3. Възлагащите органи, които използват други средства за комуникация за подаването на оферти, носят отговорността да демонстрират в документите за обществените поръчки, че използването на електронни средства ще изисква специализирани инструменти или формати на файлове, които не са общодостъпни във всички държави-членки, поради особения характер на информацията, която ще се обменя с икономическите оператори.

Счита се, че възлагащите органи имат основателни причини да не изискват електронни средства за комуникация в процеса на подаване на документи в следните случаи:

- а) описанието на техническите спецификации, поради специализирания характер на обществената поръчка, не може да се представи с използване на форматите на файлове, поддържани като цяло от често използваните приложения;
- б) приложенията, поддържащи формати на файлове, които са подходящи за описанието на техническите спецификации, се предоставят по защитена схема за лицензиране и не могат да се предоставят за изтегляне или дистанционно използване от страна на възлагащия орган;
- в) приложенията, поддържащи формати на файлове, които са подходящи за описанието на техническите спецификации, използват формати на файлове, които не могат да се обработват от други свободно достъпни за използване или изтегляне приложения.

- 8. Възлагащите органи могат да използват данните, обработвани електронно за процедурите по възлагане на обществени поръчки, с цел да се предотвратяват, откриват и коригират грешките, които възникват на всеки етап от разработването на подходящите инструменти.

Член 20

Номенклатури

1. Всички позовавания на номенклатури в контекста на обществените поръчки използват „Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV)“, приет съгласно Регламент (ЕО) № 2195/2002³¹.
2. Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 89 за съгласуване на референтните номера, използвани в приложение II и XVI, когато промени в номенклатурата по CPV трябва да се отразят в настоящата директива и когато те не водят до изменение на приложното поле на настоящата директива.

Член 21

Конфликти на интереси

1. Държавите-членки предвиждат правила за ефективно предотвратяване, откриване и незабавно отстраняване на конфликти на интереси, възникващи при провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки по настоящата директива, включително при проектирането и подготовката на процедурата, изготвянето на документите за обществените поръчки, подбора на кандидати и оференти и възлагането на поръчката, за да се избегне всяко изкривяване на конкуренцията и да се гарантира равнопоставеността на всички оференти.

Понятието за конфликт на интереси включва като минимум всяка ситуация, при която категориите лица по параграф 2 имат пряк или косвен личен интерес от резултата от процедурата за възлагане на обществени поръчки, за който може да се предположи, че пречи на безпристрастното и обективно изпълнение на техните задължения.

За целите на настоящия член „лични интереси“ означава всякакви семейни, емоционални, икономически, политически или други общи интереси с кандидатите или оферентите, включително конфликт на професионални интереси.

2. Правилата по параграф 1 се прилагат за конфликти на интереси, включващи като минимум следните категории лица:
 - а) членове на персонала на възлагащия орган, доставчици на услуги в областта на обществените поръчки или членове на персонала на други доставчици на услуги, участващи в провеждането на процедурата за възлагане на обществената поръчка;
 - б) председателя на възлагащия орган и членовете на вземащите решения структури на възлагащия орган, които, въпреки че не е задължително да участват в провеждането на процедурата за възлагане на обществени поръчки, могат да оказват влияние върху резултата от нея.

³¹ ОВ L 340, 16.12.2002 г., стр. 1.

3. По-специално държавите-членки гарантират, че:

- а) членовете на персонала по параграф 2, буква а) се задължават да разкриват всеки конфликт на интереси по отношение на всеки от кандидатите или оферентите, веднага щом узнаят за такива конфликти, за да позволят възлагащият орган да вземе мерки за отстраняването на конфликтите;
- б) кандидатите и оферентите се задължават да подават в началото на процедурата за възлагане на обществени поръчки декларация за съществуването на привилегировани връзки с лицата по параграф 2, буква б), които е вероятно да поставят тези лица в ситуация на конфликт на интереси; възлагащият орган се задължава да посочи в индивидуалния доклад по член 85 дали всеки кандидат или оферент е подал декларация.

В случай на конфликт на интереси възлагащият орган взема съответните мерки. Тези мерки могат да включват отвод на въпросния член на персонала от участие в съответната процедура за възлагане на обществени поръчки или пренасочване на задълженията и отговорностите му. Когато конфликтът на интереси не може ефективно да се отстрани с други средства, засегнатият кандидат или оферент се изключва от процедурата.

Когато бъдат установени привилегировани връзки, възлагащият орган се задължава незабавно да уведоми надзорния орган, определен в съответствие с член 84, и да вземе съответните мерки, за да се избегне всякакво неправомерно влияние върху процеса на възлагане и да се осигури равнопоставеността на кандидатите и оферентите. Когато конфликтът на интереси не може ефективно да се отстрани с други средства, засегнатият кандидат или оферент се изключва от процедурата.

4. Всички взети мерки по настоящия член се документират в индивидуалния доклад по член 85.

Член 22

Неправомерни действия

Кандидатите се задължават в началото на процедурата да представят клетвена декларация, че не са предприели и няма да предприемат действия за:

- а) неправомерно оказване на влияние върху процеса на вземане на решения на възлагащия орган или получаване на поверителна информация, която може да им осигури неправомерни предимства в процедурата за възлагане на обществени поръчки;
- б) влизане в съглашения с други кандидати и оференти, целящи изкривяване на конкуренцията;
- в) умишлено предоставяне на подвеждаща информация, която може да окаже съществено влияние върху решенията по отношение на изключването, подбора или възлагането.

ДЯЛ II

ПРАВИЛА ОТНОСНО ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ

ГЛАВА I

Процедури

Член 23

Условия, свързани със Споразумението за обществените поръчки и други международни споразумения

1. Доколкото това попада в обхвата на Приложения I, II, IV и V и Общите бележки към приложение 1 на Европейския съюз към Споразумението за обществените поръчки и в обхвата на другите задължаващи Съюза международни споразумения, изброени в приложение V към настоящата директива, възлагащите органи осигурят на строителството, доставките, услугите и икономическите оператори на подписалите тези споразумения страни третиране, което е не по-малко благоприятно от третирането, осигурено на строителството, доставките, услугите и икономическите оператори на Съюза. Като прилагат настоящата директива към икономическите оператори на подписалите тези споразумения страни, възлагащите органи спазват тези споразумения.
2. Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 89 за изменение на списъка в приложение V, когато това е необходимо поради сключването на нови международни споразумения или изменение на съществуващите.

Член 24

Избор на процедури

1. При възлагането на обществени поръчки възлагащите органи прилагат националните процедури, коригирани в съответствие с настоящата директива, стига да бъде публикувана покана за участие в състезателна процедура в съответствие с настоящата директива, без това да засяга член 30.

Държавите-членки се задължават да осигурят правото на възлагащите органи да прилагат открити или ограничени процедури, както това е регламентирано в настоящата директива.

Държавите-членки могат да позволят на възлагащите органи да прилагат партньорства за иновации съгласно регламентираното в настоящата директива.

Държавите-членки могат да позволят на възлагащите органи да използват състезателна процедура с договаряне или състезателен диалог във всеки от следните случаи:

- а) по отношение на строителство, при което предметът на договора за строителство обхваща както проектирането, така и изпълнението на строителство по смисъла на член 2, параграф 8 или когато за установяването на правния или финансовия състав на проекта се налага договаряне;
- б) при обществените поръчки за строителство, при които строителството се осъществява единствено за целите на проучвания, и новации, експериментална или развойна дейност, а не с цел осигуряване на печалба или възстановяване на разходи за научноизследователска и развойна дейност;
- в) по отношение на услуги и доставки, при които техническите спецификации не могат да бъдат установени с необходимата точност във връзка с някой от стандартите, европейските технически одобрения, общите технически спецификации или техническите спецификации по смисъла на точки 2—5 от приложение VIII;
- г) при нередовни или неприемливи оферти по смисъла на член 30, параграф 2, буква а) в рамките на открита или ограничена процедура;
- д) поръчката не може да бъде възложена без предварително договаряне поради специфични обстоятелства, свързани с естеството и сложността на строителството, доставките или услугите или със съответните им рискове.

Държавите-членки могат да решават да не транспонират в националното си законодателство състезателната процедура с договаряне, състезателния диалог и процедурите за партньорство за иновации.

2. Поканата за участие в състезателна процедура може да се направи по един от следните начини:

- а) с обявление за поръчка по член 47;
- б) когато поръчката се възлага с ограничена процедура или състезателна процедура с договаряне от нецентрален възлагащ орган посредством обявление за предварителна информация по член 46, параграф 2.

В случая по буква б) икономическите оператори, изразили интерес след публикуването на обявлението за предварителна информация, биват впоследствие поканени да потвърдят своя интерес писмено с „покана за потвърждаване на интерес“ в съответствие с член 52.

3. Държавите-членки могат да осигурят на възлагащите органи право да прилагат процедура на договаряне без предварително обявяване само в специфичните случаи и обстоятелства, изрично посочени в член 30.

Член 25
Открита процедура

1. При откритите процедури всеки заинтересован икономически оператор може да подаде оферта в отговор на покана за участие в състезателна процедура.

Минималният срок за получаване на офертите е 40 дни от датата на изпращане на обявлението за обществената поръчка.

Офертата е придружена от поисканата информация за качествен подбор.

2. Когато възлагащите органи са публикували обявление за предварителна информация, което не се използва като покана за участие в състезателна процедура, минималният срок за получаване на оферти по втора алинея от параграф 1 от настоящия член може да се съкрати до 20 дни, стига едновременно да са изпълнени следните две условия:

- а) обявлението за предварителна информация включва цялата необходима информация за обявлението за поръчката в раздел I от част Б от приложение VI, доколкото тази информация е била на разположение към момента на публикуване на обявлението за предварителна информация;
- б) то е изпратено за публикуване между 45 дни и 12 месеца преди датата на изпращане на обявлението за поръчката.

3. Когато обстоятелства на неотложност, надлежно обосновани от възлагащите органи, направят невъзможно прилагането на срока по втора алинея от параграф 1, те могат да поставят срок, който не е по-кратък от 20 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчката.
4. Възлагащият орган може да съкрати с пет дни срока за получаване на оферти, посочени във втора алинея от параграф 1, когато допуска подаването на офертите с електронни средства в съответствие с член 19, параграфи 3, 4 и 5.

Член 26
Ограничена процедура

1. При ограничените процедури всеки икономически оператор може да подаде заявка за участие в отговор на покана за участие в състезателна процедура, като представи поисканата информация за качествен подбор.

Минималният срок за получаване на заявките за участие е 30 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчката или, когато се използва обявление за предварителна информация като покана за участие в състезателна процедура – от датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес.

2. Само икономическите оператори, поканени от възлагащия орган след оценката на поисканата от тях информация, могат да подават оферта. Възлагащите органи могат да ограничават броя на подходящите кандидати, които да бъдат поканени за участие в процедурата, в съответствие с член 64.

Минималният срок за получаване на офертите е 35 дни от датата на изпращане на поканата за представяне на оферти.

3. Когато възлагащите органи са публикували обявление за предварителна информация, което не се използва като покана за участие в състезателна процедура, минималният срок за получаване на оферти по втора алинея от параграф 2 от настоящия член може да се съкрати до 15 дни, стига да са изпълнени всички долуизброени условия:
 - а) обявлението за предварителна информация включва цялата необходима информация за обявлението за поръчката в раздел I от част Б от приложение VI, доколкото тази информация е била на разположение към момента на публикуване на обявлението за предварителна информация;
 - б) то е изпратено за публикуване между 45 дни и 12 месеца преди датата на изпращане на обявлението за поръчката.
4. Срокът за получаване на оферти може да бъде установен от нецентралните възлагащи органи чрез взаимно споразумение между възлагащия орган и избраните кандидати, при условие че всички кандидати разполагат с еднакво време, за да изготвят и представят своите оферти. Когато не е възможно да се постигне споразумение за срока за получаване на офертите, възлагащият орган поставя срок, който е най-малко 10 дни от датата на поканата за представяне на оферти.
5. Срокът за получаване на оферти по параграф 2 може да се съкрати с пет дни, когато възлагащият орган допуска подаването на офертите с електронни средства в съответствие с член 19, параграфи 3, 4 и 5.
6. Когато обстоятелства на неотложност, надлежно обосновани от възлагащите органи, направят невъзможно прилагането на сроковете по настоящия член, те могат да поставят:
 - а) срок за получаването на заявки за участие, който не може да бъде по-малък от 15 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчка;
 - б) срок за получаване на оферти, който не може да бъде по-малък от 10 дни от датата на изпращане на поканата за представяне на оферти.

Член 27

Състезателна процедура с договаряне

1. При състезателните процедури с договаряне всеки икономически оператор може да подаде заявка за участие в отговор на покана за участие в състезателна процедура, като представи поисканата информация за качествен подбор.

В обявлението за поръчката или в поканата за потвърждаване на интерес възлагащите органи описват обществената поръчка и минималните изисквания, които трябва да бъдат изпълнени, както и посочват критериите за възлагане, за да позволят на икономическите оператори да определят естеството и обхвата на поръчката и да решат дали да заявят участие в договарянето. В техническите

спецификации възлагащите органи уточняват кои части от тях определят минималните изисквания.

Минималният срок за получаване на заявките за участие е 30 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчката или, когато се използва обявление за предварителна информация като поканата за участие в състезателна процедура – поканата за потвърждаване на интерес; минималният срок за получаване на оферти е 30 дни от датата на изпращане на поканата. Прилага се член 26, параграфи 3–6.

2. Само икономическите оператори, поканени от възлагащия орган след оценката на поисканата от тях информация, могат да подават оферта в писмен вид, която служи като основа на последващото договаряне. Възлагащите органи могат да ограничават броя на подходящите кандидати, които да бъдат поканени за участие в процедурата, в съответствие с член 64.
3. Възлагащите органи договарят с оферентите подадените от тях оферти, за да подобрят съдържанието им с цел по-доброто им съответствие с критериите за възлагане и минималните изисквания, посочени във втора алинея от параграф 1.

В хода на договарянето не се променя следното:

- a) описанието на поръчката;
 - б) частта от техническите спецификации, която определя минималните изисквания;
 - в) критериите за възлагане.
4. По време на договарянето възлагащите органи гарантират равнопоставеност на всички оференти. За тази цел те не предоставят информация по дискриминационен начин, който може да даде предимство на някои оференти за сметка на други. Те изрично гарантират, че всички оференти, чиито оферти не са елиминирани съгласно параграф 5, са информирани своевременно и в писмен вид за каквито и да било промени в техническите спецификации, различни от онези, които определят минималните изисквания, за да се даде възможност на тези оференти да променят и представят отново офертите си след тези промени, както е уместно.

Възлагащите органи не разкриват на другите участници предложените решения или друга поверителна информация, предоставена от кандидат, участващ в договарянето, без неговото съгласие. Това съгласие не е под формата на общо освобождаване от отговорност, а се дава по отношение на намерението да се съобщят конкретни решения или друга поверителна информация.

5. Състезателните процедури с договаряне могат да се провеждат на последователни етапи, за да се намали броят на офертите за договаряне, като се прилагат критериите за възлагане, посочени в обявлението за поръчката, в поканата за потвърждаване на интерес или в документите за обществената поръчка. В обявлението за поръчката, поканата за потвърждаване на интерес

или документите за обществената поръчка възлагащият орган се задължава да посочи дали ще използва тази възможност.

6. Когато възлагащият орган възнамерява да приключи договарянето, той информира останалите оференти за това и постановява общ срок за подаването на всякакви нови или актуализирани оферти. Той оценява договорените оферти въз основа на първоначално посочените критерии за възлагане и възлага поръчката в съответствие с членове 66–69.

Член 28

Състезателен диалог

1. При състезателните диалози всеки икономически оператор може да подаде заявка за участие в отговор на покана за участие в състезателна процедура, като представи поисканата информация за качествен подбор.

Минималният срок за получаване на заявките за участие е 30 дни от датата на изпращане на обявлението за обществената поръчка.

Само икономическите оператори, поканени от възлагащия орган след оценката на поисканата от тях информация, могат да участват в диалога. Възлагащите органи могат да ограничават броя на подходящите кандидати, които да бъдат поканени за участие в процедурата, в съответствие с член 64. Поръчката се възлага единствено въз основа на критерия за възлагане „икономически най-изгодна оферта“ в съответствие с член 66, параграф 1, буква а).

2. Възлагащите органи посочват своите потребности и изисквания в обявлението за поръчката и ги дефинират в обявлението и/или в описателен документ. Едновременно с това и в същите документи те посочват и дефинират избраните критерии за възлагане.
3. Възлагащите органи започват диалог с кандидатите, избрани съгласно съответните разпоредби на членове 54–65, целта на който е да установи и определи най-подходящите средства за удовлетворяване на техните потребности. По време на диалога те могат да обсъждат всички аспекти на поръчката с избраните кандидати.

По време на диалога възлагащите органи гарантират равнопоставеност на всички оференти. За тази цел те не предоставят информация по дискриминационен начин, който може да даде предимство на някои оференти за сметка на други.

Възлагащите органи не разкриват на другите участници предложените решения или друга поверителна информация, предоставена от кандидат, участващ в диалога, без неговото съгласие. Това съгласие не е под формата на общо освобождаване от отговорност, а се дава по отношение на намерението да се съобщят конкретни решения или друга конкретна поверителна информация.

4. Състезателните диалози могат да се провеждат на последователни етапи, за да се намали броят на решенията за обсъждане по време на етапа на диалога, като се прилагат критериите за възлагане, дефинирани в обявлението за поръчката

или в описателния документ. В обявлението за поръчката или в описателния документ възлагащият орган посочва дали ще използва тази възможност.

5. Възлагащият орган продължава диалога, докато установи решението или решенията, които могат да удовлетворят неговите потребности.
6. След като обявят диалога за приключен и уведомят участниците за това, възлагащите органи ги канят да представят своите окончателни оферти на базата на представените и конкретизирани по време на диалога решения. Офертите съдържат всички задължителни елементи, необходими за изпълнението на проекта.
7. Възлагащите органи оценяват получените оферти въз основа на критериите за възлагане, изложени в обявлението за поръчката или описателния документ.

Когато е необходимо, за да се финализират финансовите ангажименти или други условия на поръчката, възлагащият орган може да договори окончателните условия на поръчката с оферента, определен като подал икономически най-изгодната оферта в съответствие с член 66, параграф 1, буква а), стига това договаряне да не води до изменение на основни параметри на офертата или на обществената поръчка, включително потребностите и изискванията, посочени в обявлението за поръчката или в описателния документ, и да няма опасност от изкривяване на конкуренцията или дискриминация.

8. Възлагащите органи могат да предвидят награди или плащания за участниците в диалога.

Член 29

Партньорство за иновации

1. При партньорствата за иновации всеки икономически оператор може да подаде заявка за участие в отговор на обявление за поръчка с оглед установяване на структурирано партньорство за разработка на новаторски продукт, услуга или строителство и закупуване впоследствие на получените в резултат на това стоки, услуги или строителство, стига те да отговарят на договорените нива на изпълнение и разходи.
2. Партньорството се структурира на последователни етапи според последователността на стъпките в процеса на изследване и разработка на иновациите, евентуално до производството на стоката или извършването на услугите. То предвижда междинни показатели за постигане от партньора и заплащане на възнаграждението на съответни вноски. Въз основа на тези показатели възлагащият орган може да реши след всеки етап да прекрати партньорството и да стартира нова процедура за възлагане на обществени поръчки за останалите етапи, стига да е придобил съответните права върху интелектуалната собственост.
3. Поръчката се възлага в съответствие с правилата за състезателна процедура с договаряне, посочени в член 27.

При подбора на кандидатите възлагащите органи обръщат особено внимание на критериите по отношение на капацитета и опита на оферентите в областта на научноизследователската и развойната дейност и разработката на новаторски решения. Те могат да ограничават броя на подходящите кандидати, които да бъдат поканени за участие в процедурата, в съответствие с член 64.

Само икономическите оператори, поканени от възлагащия орган след оценката на поисканата от тях информация, могат да подават проекти за изследване и разработка на иновации, чиято цел е удовлетворяване на потребностите, установени от възлагащия орган, които не могат да се удовлетворят от съществуващите решения. Поръчката се възлага единствено въз основа на критерия за възлагане „икономически най-изгодна оферта“ в съответствие с член 66, параграф 1, буква а).

4. Структурата на партньорството и особено продължителността и стойността на различните етапи отразяват степента на новаторство в предложеното решение и последователността на действията за изследване и разработка на иновациите, необходими за осигуряването на новаторско решение, което все още не се предлага на пазара. Стойността и продължителността на една поръчка за покупка на получената в резултат на това стока, услуга или строителство остават в рамките на подходящите лимити, като се отчита необходимостта от възстановяване на направените разходи, включително разходите за разработка на новаторско решение, и за постигане на достатъчна печалба.

Възлагащите органи не използват партньорствата за иновации, за да препятстват, ограничават или изкривяват конкуренцията.

Член 30

Използване на процедурата на договаряне без предварително обявяване

1. Държавите-членки могат да осигурят на възлагащите органи право да възлагат обществени поръчки с процедура на договаряне без предварително обявяване само в случаите по параграфи 2–5.
2. Процедурата на договаряне без предварително обявяване може да се предвижда за обществени поръчки за строителство, за доставки и за услуги във всеки от следните случаи:
 - а) когато не са били подадени оферти, подходящи оферти или заявки за участие при провеждането на открит или ограничен процедура, при условие че първоначално обявените условия на обществената поръчка не са съществено променени и че е изпратен доклад до Комисията или до националния надзорен орган, определен по член 84, по тяхно искане.
 - б) когато целта на обществената поръчка е създаване или придобиване на произведение на изкуството;
 - в) когато строителството, доставките или услугите могат да се осигурят само от конкретен икономически оператор поради някоя от следните причини:

- i) отсъствието на конкуренция по технически причини;
- ii) защитата на патенти, авторски права или други права върху интелектуалната собственост;
- iii) защитата на други изключителни права.

Това изключение се прилага само когато не съществува достатъчно добра алтернатива или заместител и отсъствието на конкуренция не се дължи на изкуствено стесняване на параметрите на обществената поръчка.

- г) доколкото това е строго необходимо, когато поради изключителна неотложност при форсмажорни обстоятелства сроковете за открити, ограничени процедури или състезателни процедури с договаряне не могат да бъдат спазени; обстоятелствата, предявени с цел обосноваване на изключителната неотложност, в никакъв случай не трябва да се дължат на възлагащия орган;

За целите на буква а) се счита, че една оферта не е подходяща, когато:

- е нередовна или неприемлива и
- няма никакво отношение към поръчката, тъй като не може да удовлетвори потребностите на възлагащия орган, посочени в документите за обществената поръчка.

По-специално се счита, че офертите са нередовни, когато не са в съответствие с документите за обществената поръчка или когато предложените цени са защитени от действието на силите на нормалната конкуренция.

По-специално се счита, че офертите са неприемливи във всеки от следните случаи:

- а) получени са със закъснение;
- б) подадени са от оференти, които не притежават изискуемите квалификации;
- в) цената им надхвърля бюджета на възлагащия орган, определен преди стартирането на процедурата за възлагане на обществена поръчка; предварително определеният бюджет трябва да се документира в писмен вид;
- г) приети са като оферти с необичайно ниска стойност в съответствие с член 69.

3. Процедура на договаряне без предварително обявяване може да се предвиди за обществени поръчки за доставки, при които:

- а) стоките, предмет на доставка, се произвеждат единствено с цел научноизследователска дейност, експеримент, проучване или развойна дейност; тази разпоредба не обхваща производството в количество, което

позволява да се установи търговската жизнеспособност или да се покрият разходите за научноизследователска и развойна дейност;

- б) когато са необходими допълнителни доставки от първоначалния доставчик, предназначени за частична замяна на нормални снабдявания или инсталации или за разширяване обхвата на съществуващите снабдявания или инсталации, когато смяната на доставчика би принудила възлагащия орган да се сдобие с материал с различни технически характеристики, което ще доведе до несъвместимост или несъразмерно големи технически затруднения при експлоатацията и поддръжката; продължителността на такива поръчки, както и на периодически повтарящи се поръчки като правило не може да надвишава три години;
 - в) за стоки, които се котират и купуват на стокова борса или други подобни борси като борсите за електроенергия;
 - г) за закупуване на доставки при особено изгодни условия от изпълнител на доставки, който окончателно прекратява стопанската си дейност, или от синдици при производство по несъстоятелност, споразумение с кредитори или друга сходна процедура съгласно националните законови или подзаконови разпоредби.
4. Процедурата на договаряне без предварително обявяване може да се предвиди за обществени поръчки за услуги, когато въпросната поръчка е предшествана от конкурс за проект, организиран в съответствие с настоящата директива, и се възлага по съответните правила на победителя или на един от победителите в конкурса за проект; във втория случай всички победители трябва да бъдат поканени да участват в договарянето.
5. Процедурата на договаряне без предварително обявяване може да се предвиди за ново строителство или услуги, които се състоят в повторение на подобно строителство или услуги, възложени от същите възлагащи органи на изпълнителя на първоначалната поръчка, при условие че това строителство или услуги съответстват на основния проект, в изпълнение на който е възложена първоначалната поръчка, при процедура съгласно член 24, параграф 1. Основният проект посочва размера на възможното необходимо допълнително строителство или услуги и условията, при които те ще се възлагат.

Веднага щом започне тръжната процедура по първоначалния проект, възможността за използване на горепосочената процедура се обявява и общата прогнозна стойност на допълнителното строителство или услуги се взема предвид от възлагащите органи, когато прилагат разпоредбите на член 4.

Тази процедура може да се използва само за срок от три години след сключване на първоначалния договор.

ГЛАВА II

Техники и инструменти за електронни и комбинирани обществени поръчки

Член 31 *Рамкови споразумения*

1. Възлагащите органи могат да сключват рамкови споразумения, стига да прилагат процедурите, предвидени в настоящата директива.

„Рамково споразумение“ означава споразумение между един или повече възлагащи органи и един или повече икономически оператори, чиято цел е да се определят условията на договорите за поръчки, които ще се възложат през определен период, и по-специално условията, свързани с цените и когато е уместно – с предвидените количества.

Срокът на рамковото споразумение не може да надвишава четири години, освен в изключителни надлежно обосновани случаи, по-специално когато това е оправдано от предмета на рамковото споразумение.

2. Поръчките, основаващи се на рамково споразумение, се възлагат съгласно процедурите, предвидени в настоящия параграф и в параграфи 3 и 4.

Тези процедури могат да се прилагат само между възлагащите органи, които са ясно установени за тази цел в поканата за участие в състезателна процедура или в поканата за потвърждаване на интерес, и икономическите оператори, които по начало са страна по рамковото споразумение.

Договорите, основаващи се на рамково споразумение, в никакъв случай не могат да внасят съществени изменения в условията, определени в него, по-специално в случая, посочен в параграф 3.

Възлагащите органи не използват неправомерно рамковите споразумения или с цел да препятстват, ограничават или изкривяват конкуренцията.

3. Когато се сключва рамково споразумение само с един икономически оператор, договорите за поръчки, основаващи се на това рамково споразумение, се възлагат съгласно условията, определени в него.

При възлагането на тези поръчки възлагащите органи могат да се обърнат писмено към икономическия оператор – страна по рамковото споразумение с искане да допълни своята оферта, ако е необходимо.

4. Когато рамково споразумение се сключва с повече от един икономически оператор, това може да стане по един от следните два начина:
 - а) по реда и условията на рамковото споразумение, без да се подновява състезателната процедура, когато в него са посочени всички условия, регламентиращи осигуряването на въпросното строителство, услуги и

доставки, и обективните условия за определяне на това, кой от икономическите оператори – страни по рамковото споразумение, трябва да ги изпълни; вторият вид условия задължително се посочват в документите за обществената поръчка;

- б) когато не всички условия, регламентиращи осигуряването на строителството, услугите и доставките, са посочени в рамковото споразумение – с подновяване на състезателната процедура между икономическите оператори, които са страни по рамковото споразумение.
5. Състезателната процедура по параграф 4, буква б) се основава на същите условия, които се прилагат за възлагането на рамковото споразумение, а когато е необходимо – на по-точно формулирани условия, и когато е уместно – на други условия, посочени в спецификациите към рамковото споразумение, в съответствие със следната процедура:
- а) за всяка поръчка, която трябва да бъде възложена, възлагащите органи се консултират писмено с икономическите оператори, способни да я изпълнят;
 - б) възлагащите органи определят достатъчно дълъг срок за представяне на офертите за всеки специфичен договор, като вземат предвид фактори като сложността на предмета на поръчката и времето, необходимо за изпращане на офертите;
 - в) офертите се представят в писмен вид и тяхното съдържание не се отваря до изтичане на предвидения срок за отговор;
 - г) възлагащите органи възлагат всяка поръчка на оферента, който е представил най-добрата оферта въз основа на критериите за възлагане, определени в спецификациите към рамковото споразумение.

Член 32

Динамични системи за покупки

1. Възлагащите органи имат могат използват динамична система за покупки при често осъществявани покупки, чиито характеристики отговарят на техните изисквания във вида, в който се предлагат по принцип на пазара. Динамичната система за покупки се експлоатира като напълно електронен процес, отворен за всеки икономически оператор, който удовлетворява критериите за подбор, през целия си период на валидност.
2. За да възлагат поръчки чрез нея, възлагащите органи спазват правилата на ограничената процедура. Всички кандидати, които удовлетворяват критериите за подбор, се допускат до системата; броят на тези кандидати не се ограничава в съответствие с член 64. Всички комуникации в контекста на една динамична система за покупки се осъществяват само с електронни средства в съответствие с член 19, параграфи 2–6.
3. За целите на възлагането на поръчки чрез динамична система за покупки възлагащите органи:

- а) публикуват покана за участие в състезателна процедура, в която поясняват, че става дума за динамична система за покупки;
 - б) посочват в спецификациите като минимум естеството и прогнозното количество на предвидените покупки, както и цялата необходима информация за системата за покупки, използваното електронно оборудване, организацията и спецификациите на техническото свързване;
 - в) предлагат неограничен и пълен директен достъп през целия период на валидност на системата до спецификациите и до всички допълнителни документи в съответствие с член 51.
- 4. Възлагащите органи се задължават да предоставят на всеки икономически оператор през целия срок на действие на динамичната система за покупки възможността да заяви участие в нея при условията по параграф 2. Възлагащите органи финализират своите оценки на тези заявки според критериите за подбор в рамките на 10 работни дни след тяхното получаване.

Възлагащият орган уведомява възможно най-скоро икономическия оператор по първа алинея дали е бил допуснат до динамичната система за покупки, или не.
- 5. Възлагащите органи канят всички квалифицирани участници да подадат оферта за всяка конкретна обществена поръчка по динамичната система за покупки в съответствие с член 52.

Те възлагат поръчката на оферента, подал най-добрата оферта въз основа на критериите за възлагане, посочени в обявлението за поръчката за динамичната система за покупки, или когато обявление за предварителна информация се използва като покана за участие в състезателна процедура – в поканата за потвърждаване на интерес. Когато е уместно, тези критерии могат да бъдат формулирани по-точно в поканата за представяне на оферти.
- 6. Възлагащите органи посочват срока на действие на динамичната система за покупки в поканата за участие в състезателна процедура. Те уведомят Комисията за всяка промяна на срока на действие, като използват следните стандартни образци:
 - а) когато срокът на действие се променя без прекратяване на действието на системата – образеца, използван първоначално за поканата за участие в състезателна процедура за динамичната система за покупки;
 - б) когато действието на системата се прекратява – обявление за възлагане на поръчка по член 48.
- 7. Не се начисляват такси на заинтересованите икономически оператори или на страните в динамичната система за покупки.

Член 33
Електронни търгове

1. Възлагащите органи могат да използват електронни търгове, при които се предоставят нови цени, преразгледани по-ниски цени и/или нови стойности, засягащи определени елементи от офертите.

За тази цел възлагащите органи използват цикличен електронен процес (електронен търг), който възниква след първоначална пълна оценка на офертите, която позволява те да бъдат класирани с автоматични методи за оценка.

2. При открити процедури, ограничени процедури или състезателни процедури с договаряне възлагащите органи могат да вземат решение възлагането на обществената поръчка да бъде предшествано от електронен търг, когато спецификациите за офертите могат да бъдат съставени точно.

При същите обстоятелства електронен търг може да бъде проведен при подновяване на състезателната процедура между страните по рамково споразумение съгласно член 31, параграф 4, буква б), както и при откриване на процедура за обществени поръчки, които ще бъдат възлагани съгласно динамичната система за покупки по член 32.

3. Електронният търг се основава на един от следните критерии:
 - а) единствено на цени, когато поръчката се възлага на офертата, предлагаща най-ниска цена;
 - б) на цени и/или на новите стойности на характеристиките на офертите, посочени в спецификациите, когато поръчката се възлага по критерия за икономически най-изгодна оферта.

4. Възлагащите органи, които решат да провеждат електронен търг, посочват този факт в обявлението за поръчката или в поканата за потвърждаване на интерес. Спецификациите включват минимума от информация, посочен в приложение VII.

5. Преди да пристъпят към електронен търг, възлагащите органи правят пълна първоначална оценка на офертите съгласно критерия или критериите за възлагане и съгласно определените за тях тежести.

Оферта се счита за допустима, когато е подадена от квалифициран оферент и е в съответствие с техническите спецификации.

Всички оференти, подали допустими оферти, се канят едновременно по електронен път да участват в електронния търг, като използват към посочената дата и час връзките в съответствие с указанията, дадени в поканата. Електронният търг може да се проведе в няколко последователни етапа. Той не може да започне по-рано от два работни дни след датата на изпращане на поканите.

6. Когато поръчката се възлага въз основа на икономически най-изгодната оферта, поканата се придружава от резултата от пълната оценка на съответния оферент, извършена в съответствие с относителната тежест, посочена в член 66, параграф 5, първа алинея.

Поканата съдържа също и математическата формула, която ще се използва в електронния търг за целите на автоматичното прекласиране на основата на представените нови цени и/или нови стойности. Тази формула обхваща относителната тежест на всички критерии, които са установени, за да се определи икономически най-изгодната оферта, както е посочено в обявлението, използвано като поканата за участие в състезателна процедура, или в спецификациите. За тази цел обаче всички интервали от стойности се редуцират предварително до конкретна стойност.

Когато са разрешени варианти, за всеки вариант се предоставя отделна формула.

7. През цялото времетраене на всеки етап от електронния търг възлагащите органи съобщават незабавно на всички оференти като минимум информацията, необходима за да определят относителното си място в класацията към всеки един момент, като имат право, когато това е посочено предварително, да съобщават и друга информация за други подадени цени или стойности, както и да обявяват броя на участниците на всеки конкретен етап от търга. В никакъв случай обаче не могат да разкриват самоличността на оферентите на който и да е етап от електронния търг.
8. Възлагащите органи прекратяват електронния търг по един или по няколко от следните начини:
- а) на посочените предварително дата и час;
 - б) когато не получават повече нови цени или нови стойности, които отговарят на изискванията за минималните разлики, стига предварително да са посочили времето, което ще оставят да измине след получаване на последната оферта, преди да закрят електронния търг;
 - в) когато е достигнат посоченият предварително брой етапи в търга.

Когато възлагащите органи са взели решение да закрят електронния търг в съответствие с точка в) и евентуално в съчетание с определената в точка б) процедура, в поканата за участие в търга се посочва времевият график за всеки негов етап.

9. След закриване на електронния търг възлагащите органи възлагат поръчката въз основа на резултатите от него по реда на член 66.

Член 34
Електронни каталози

1. Когато възлагащите органи изискват използването на електронни средства за комуникация по член 19, те могат да поискат офертите да бъдат представени под формата на електронен каталог.

Държавите-членки могат да направят използването на електронни каталози задължително във връзка с определени видове обществени поръчки.

Офертите, представени под формата на електронен каталог, могат да бъдат придружени от други документи, допълващи офертата.

2. Електронните каталози се изготвят от кандидатите или оферентите с оглед участие в конкретна процедура за възлагане на обществена поръчка в съответствие с техническите спецификации и формата, установени от възлагащия орган.

Освен това електронните каталози изпълняват изискванията за електронните инструменти за комуникация, както и всички допълнителни изисквания, поставени от възлагащия орган, в съответствие с член 19.

3. Когато представянето на оферти под формата на електронни каталози е допустимо или задължително, възлагащите органи се задължават да:

- а) посочат това в обявлението за поръчката или в поканата за потвърждаване на интерес, когато обявление за предварителна информация се използва като покана за участие в състезателна процедура;
- б) посочат в спецификациите цялата необходима информация по член 19, параграф 5 по отношение на формата, използваното електронно оборудване и организацията и спецификациите на техническото свързване за каталога.

4. Когато е сключено рамково споразумение с повече от един икономически оператор след подаване на оферти под формата на електронни каталози, възлагащите органи могат да предвидят възможността за подновяване на състезателната процедура за специфични договори въз основа на актуализираните каталози. В този случай възлагащите органи се задължават да използват един от следните алтернативни методи:

- а) да поканят оферентите да изпратят отново своите електронни каталози, съгласувани с изискванията на въпросния специфичен договор;
- б) да уведомят оферентите, че възнамеряват да съберат от вече изпратените каталози необходимата информация за съставяне на оферти, съгласувани с изискванията на въпросния специфичен договор (оттук нататък „изписване“); при условие че използването на този метод е било обявено в документите за обществената поръчка за рамковото споразумение.

5. Когато възлагащите органи подновяват състезателната процедура за специфични договори в съответствие с буква б) от параграф 4, те посочват

датата и часа, когато възнамеряват да съберат необходимата информация за съставяне на оферти, съгласувани с изискванията на въпросния специфичен договор, и да предоставят на оферентите възможността да откажат такова събиране на информация.

Възлагащите органи осигуряват достатъчен период от време между уведомяването и действителното събиране на информация.

Преди да възложат поръчката, възлагащите органи предоставят събраната информация на въпросния оферент, за да му дадат възможност да оспори или потвърди точността на така съставената оферта.

6. Възлагащите органи могат да възлагат поръчки по динамична система за покупки чрез „изписване“, стига заявката за участие в динамичната система за покупки да бъде придружена от електронен каталог в съответствие с техническите спецификации и формата, установени от възлагащия орган. Този каталог впоследствие се попълва от кандидатите, когато бъдат уведомени за намерението на възлагащия орган да съставя оферти чрез „изписване“. „Изписването“ се извършва в съответствие с параграф 4, буква б) и параграф 5.

Член 35

Централизираны дейности по закупуване и централни органи за покупки

1. Възлагащите органи могат да купуват строителство, доставки и/или услуги от или чрез централен орган за покупки.
2. Държавите-членки предвиждат възможността възлагащите органи да прибегват до централизираны дейности по закупуване, предлагани от централни органи за покупки, установени в друга държава-членка.
3. Един възлагащ орган изпълнява своите задължения по настоящата директива, когато осъществява обществена поръчка чрез прибегване до централизираны дейности по закупуване, доколкото въпросните процедури за възлагане на обществени поръчки и тяхното изпълнение се провеждат изцяло от централния орган на всички техни етапи от публикуването на поканата за участие в състезателна процедура до края на изпълнението на произтичащите от това поръчка или поръчки.

Когато обаче определени етапи от процедурата за възлагане на обществени поръчки или изпълнението на произтичащите от това поръчки се провеждат от въпросния възлагащ орган, той продължава да носи отговорност за изпълнението на задълженията по настоящата директива по отношение на етапите, които провежда.

4. Всички процедури за възлагане на обществени поръчки, провеждани от централен орган за покупки, се изпълняват с използване на електронни средства за комуникация в съответствие с изискванията на член 19.
5. Възлагащите органи могат, без да прилагат предвидените в настоящата директива процедури, да избират централен орган за покупки, който да

изпълнява централизираните дейности по закупуване, включително в случаите, при които централният орган за покупки получава възнаграждение за това.

6. Централните органи за покупки се задължават да осигурят документиране на всички трансакции в хода на изпълнение на поръчките, рамковите споразумения или динамичните системи за покупки, които сключват в хода на своите централизираните дейности по закупуване.

Член 36

Подпомагащи дейности по закупуване

Доставчиците на подпомагащи дейности по закупуване се избират в съответствие с процедурите за възлагане на обществени поръчки, посочени в настоящата директива.

Член 37

Инцидентни съвместни обществени поръчки

1. Един или повече възлагащи органи могат да се договарят да изпълнят съвместно определени специфични обществени поръчки.
2. Когато един възлагащ орган провежда самостоятелно въпросните процедури за възлагане на обществени поръчки на всички техни етапи от публикуването на поканата за участие в състезателна процедура до края на изпълнението на произтичащите от това поръчка или поръчки, този възлагащ орган носи цялата отговорност за изпълнението на задълженията по настоящата директива.

Когато обаче провеждането на процедури за възлагане на обществени поръчки и изпълнението на произтичащите от това поръчки се осъществяват от повече от един от участващите възлагащи органи, всеки от тях продължава да носи отговорност за изпълнението на своите задължения по настоящата директива по отношение на етапите, които провежда.

Член 38

Съвместни обществени поръчки между възлагащи органи от различни държави-членки

1. Без да се засяга член 11, възлагащи органи от различни държави-членки могат съвместно да възлагат обществени поръчки, като използват един от описаните в настоящия член механизми.
2. Няколко възлагащи органа могат да купуват строителство, доставки и/или услуги от или чрез централен орган за покупки, намиращ се в друга държава-членка. В този случай процедурата за възлагане на обществени поръчки се провежда в съответствие с националните разпоредби на държавата-членка, в която се намира централният орган за покупки.
3. Няколко възлагащи органа от различни държави-членки могат съвместно да възложат обществена поръчка. В този случай участващите възлагащи органи се задължават да сключат споразумение, което определя:

- а) кои национални разпоредби се прилагат към процедурата за възлагане на обществени поръчки;
- б) вътрешната организация на процедурата за възлагане на обществената поръчка, включително управлението на процедурата, споделянето на отговорностите, разпределението на строителството, доставките или услугите, предмет на поръчката, и сключването на договорите.

Когато определят приложимото национално право в съответствие с буква а), възлагащите органи могат да изберат националните разпоредби на всяка държава-членка, в която се намира поне един от участващите органи.

4. Когато няколко възлагащи органа от различни държави-членки формират съвместно юридическо лице, включително европейски групи за териториално сътрудничество по смисъла на Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета³², или други лица, конституирани по правото на Съюза, участващите възлагащи органи се договорят посредством решение на компетентния орган на съвместното юридическо лице относно приложимите национални правила за възлагане на обществени поръчки на една от следните държави-членки:

- а) националните разпоредби на държавата-членка, в която се намира седалището на съвместното юридическо лице;
- б) националните разпоредби на държавата-членка, в която съвместното юридическо лице осъществява своята дейност.

Тази договореност може да се прилага за неопределен период, когато това е уредено в учредителния акт на съвместното юридическо лице, или може да бъде ограничена за определен период от време, за определени видове поръчки или за възлагането на една или повече отделни поръчки.

5. При липса на договореност, определяща приложимото право в сферата на обществените поръчки, националното законодателство, което регламентира възлагането на поръчката, се определя съгласно посочените по-долу правила:

- а) когато процедурата се провежда или управлява от един от участващите възлагащи органи от името на останалите, се прилагат националните разпоредби на държавата-членка на този възлагащ орган;
- б) когато процедурата не се провежда или управлява от един от участващите възлагащи органи от името на останалите и
 - і) засяга поръчка за строителство, възлагащите органи прилагат националните разпоредби на държавата-членка, в която се намира по-голямата част от строителството;

³² ОВ L 210 от 31.7.2006 г., стр. 19

- ii) засяга поръчка за услуги или доставки, възлагащите органи прилагат националните разпоредби на държавата-членка, в която се осигурява по-голямата част от услугите или доставките.
 - в) когато не е възможно да се определи приложимото национално право по букви а) или б), възлагащите органи прилагат националните разпоредби на държавата-членка на възлагащия орган, който понася най-големия дял от разходите.
6. При липса на договореност, определяща приложимото право в сферата на обществените поръчки по параграф 4, националното законодателство, което регламентира процедурите за възлагане на обществени поръчки, провеждани от съвместни юридически лица, сформирани от няколко възлагащи органа от различни държави-членки, се определя по следните правила:
- а) когато процедурата се провежда или управлява от компетентния орган на съвместното юридическо лице, се прилагат националните разпоредби на държавата-членка, в която се намира седалището на юридическото лице;
 - б) когато процедурата се провежда или управлява от член на юридическото лице от негово име, се прилагат правилата, посочени в букви а) и б) от параграф 5;
 - в) когато не е възможно да се определи приложимото национално право по букви а) или б) от параграф 5, възлагащите органи прилагат националните разпоредби на държавата-членка, в която се намира седалището на юридическото лице.
7. Един или повече възлагащи органи могат да възлагат отделни поръчки по рамково споразумение, сключено от или съвместно с възлагащ орган, намиращ се в друга държава-членка, стига рамковото споразумение да съдържа специфични разпоредби, позволяващи на съответния възлагащ орган или възлагащи органи да възлагат отделни поръчки.
8. Решенията за възлагане на трансгранични обществени поръчки са обект на редовните механизми за преразглеждане, които се предвиждат от приложимото национално право.
9. За да се осигури ефективното действие на механизмите за преразглеждане, държавите-членки гарантират, че решенията на органите, пред които се обжалва, по смисъла на Директива 89/665/ЕИО на Съвета³³, които се намират в други държави-членки, ще се изпълняват изцяло по техния вътрешен законов ред, когато такива решения включват възлагащи органи, установени на тяхна територия и участващи в съответната процедура за възлагане на трансгранични обществени поръчки.

³³ ОВ L 395, 30.12. 1989 г., стр. 33

ГЛАВА III

Провеждане на процедурата

РАЗДЕЛ 1

ПОДГОТОВКА

Член 39

Предварителни пазарни консултации

1. Преди да стартират процедура за възлагане на обществена поръчка, възлагащите органи могат да провеждат пазарни консултации, за да оценят структурата, възможностите и капацитета на пазара и да уведомят икономическите оператори за своите планове и изисквания за обществената поръчка.

За тази цел възлагащите органи могат да потърсят или приемат съвети от административните помощни структури, от трети страни или от участници на пазара, стига тези съвети да не водят до възпрепятстване на конкуренцията и до нарушаване на принципите на недискриминация и прозрачност.

2. Когато кандидат, оферент или предприятие, свързано с кандидат или оферент, консултира възлагащия орган или по друг начин участва в подготовката на процедурата за възлагане на обществена поръчка, възлагащият орган е длъжен да вземе съответните мерки, за да гарантира, че конкуренцията не се изкривява от участието на този кандидат или оферент.

Такива мерки включват съобщаването на другите кандидати и оференти на цялата съществена информация, разменена в контекста или получена в резултат на участието на кандидата или оферента в подготовката на процедурата за възлагане на обществена поръчка, и поставянето на адекватни срокове за получаването на оферти. Въпросният кандидат или оферент може да се изключи от процедурата единствено когато няма други начини да се осигури изпълнението на задължението за спазване на принципа на равнопоставеност.

Преди всяко такова изключване, на кандидатите или оферентите задължително се предоставя възможност да докажат, че тяхното участие в подготовката на процедурата за възлагане на обществена поръчка не е в състояние да изкриви конкуренцията. Вземите мерки се документират в индивидуалния доклад, който се изисква по член 85.

Член 40

Технически спецификации

1. Техническите спецификации, определени в точка 1 от приложение VIII, се посочват в документите за обществените поръчки. Те определят необходимите характеристики на строителство, услуга или доставка.

Тези характеристики могат да се отнасят до конкретния процес за производство или осигуряване на заявеното строителство, доставки или услуги или за всеки друг етап от съответния жизнен цикъл по член 2, точка 22.

Освен това техническите спецификации посочват дали ще бъде необходимо прехвърляне на правата върху интелектуалната собственост.

За всички обществени поръчки, чийто предмет е предназначен за използване от физически лица – независимо дали става дума за широката общественост, или за персонала на възлагащия орган – тези технически спецификации са изготвени така, че да бъдат съобразени с критериите за достъпност за хора с увреждания или да бъдат с предназначение за всички потребители, освен в надлежно обосновани случаи.

Когато задължителни стандарти за достъпност са приети със законодателен акт на Съюза, техническите спецификации задължително се определят с позоваване на тези стандарти, що се отнася до критериите за достъпност.

2. Техническите спецификации гарантират равнопоставен достъп на икономическите оператори до процедурата за възлагане на обществена поръчка и не водят до създаване на необосновани препятствия пред откриването на обществената поръчка за конкуренцията.
3. Без да засягат задължителните национални технически правила, доколкото те съответстват на правото на Съюза, техническите спецификации се определят по един от следните начини:
 - а) по отношение на изискванията за работните характеристики или функционалните изисквания, включително екологичните характеристики, стига параметрите да са достатъчно точно формулирани, за да позволяват на оферентите да определят предмета на поръчката, а на възлагащите органи – да възложат поръчката;
 - б) чрез позоваване на техническите спецификации и по ред на предимство – на националните стандарти, които транспонират европейски стандарти, европейски технически одобрения, общи технически спецификации, международни стандарти, други технически еталони, установени от европейски органи по стандартизация, или когато такива не съществуват – чрез позоваване на националните стандарти, националните технически одобрения или националните технически спецификации, отнасящи се до проектирането, метода на изчисление и изпълнение на строителството, както и до използването на стоките; при всяко позоваване се добавят думите „или еквивалентно“;
 - в) по отношение на изискваният във връзка с работните характеристики или функционалните изисквания, упоменати в буква а), чрез позоваване на техническите спецификации, упоменати в буква б), като средство за предполагагане на съответствието с тези изисквания;
 - г) чрез позоваване на техническите спецификации, упоменати в буква б), за едни характеристики, а за други – чрез позоваване на изискванията във

връзка с работните характеристики или функционалните изисквания, упоменати в буква а).

4. Освен ако това не е обосновано от предмета на поръчката, техническите спецификации не може да се позовават на конкретен модел или източник, или на специфичен процес, нито на търговска марка, патент, тип или специфичен произход или производство, което би довело до облагодетелстване или елиминиране на някои предприятия или някои продукти. Подобно позоваване се разрешава в изключителни случаи, когато е невъзможно предметът на поръчката да се опише достатъчно точно и разбираемо съгласно параграф 3. Към това позоваване се добавят думите „или еквивалентно“.
5. Когато възлагащ орган използва възможността за позоваване на спецификациите, упоменати в буква б) от параграф 3, той не отхвърля оферта с аргумента, че оферираното строителство, доставки и услуги не съответстват на спецификациите, на които се позовава, ако оферентът докаже в своята оферта по какъвто и да било подходящ начин, включително чрез свидетелствата по член 42, че предлаганите от него решения удовлетворяват в еквивалентна степен изискванията, определени от техническите спецификации.
6. Когато възлагащ орган използва възможността по параграф 3, буква а) да формулира технически спецификации въз основа на изисквания за работни характеристики и функционални изисквания, той не може да отхвърля оферта за строителство, доставки или услуги, която съответства на национален стандарт, транспониращ европейски стандарт, европейско техническо одобрение, обща техническа спецификация, международен стандарт или технически еталон, установен от европейски орган по стандартизация, ако тези спецификации се отнасят до определените от възлагащия орган изисквания за работни характеристики и функционални изисквания.

В своята оферта оферентът доказва по какъвто и да било подходящ начин, включително предвидените по член 42, че съответстващите на стандарта строителство, доставка или услуга, изпълняват изискванията за работните характеристики или функционалните изисквания на възлагащия орган.

Член 41 *Етикети*

1. Когато възлагащи органи посочват екологични, социални или други характеристики на строителство, услуга или доставка по отношение на изискванията за работните характеристики или функционалните изисквания по член 40, параграф 3, буква а), те могат да изискат това строителство, услуги или доставки да носят определен етикет, стига всички долуизброени условия да бъдат изпълнени:
 - а) изискванията за етикета засягат единствено характеристики, свързани с предмета на поръчката, и са подходящи за определяне на характеристиките на строителството, доставките или услугите, предмет на поръчката;

- б) изискванията за етикета са изготвени въз основа на научна информация или на други обективно проверими и недискриминиращи критерии;
- в) етикетите са приети съгласно открита и прозрачна процедура, в която могат да участват всички заинтересовани страни, включително държавни органи, потребители, производители, дистрибутори и екологични организации;
- г) етикетите са достъпни за всички заинтересовани страни.
- д) критериите за етикета се определят от трето лице, което е независимо от икономическия оператор, който прилага етикета.

Възлагащите органи, които изискват определен етикет, приемат всички еквивалентни етикети, които изпълняват изискванията на конкретно посочения от тях етикет. При продукти, които нямат етикет, възлагащите органи приемат също техническото досие на производителя или други подходящи свидетелства.

2. Когато етикет изпълнява условията, предвидени в параграф 1, букви от б), в), г) и д), но също така поставя изисквания, които не са свързани с предмета на поръчката, възлагащите органи могат да определят техническата спецификация, като се позоват само на онези подробни спецификации на етикета или, когато е необходимо, на части от тях, които са свързани с предмета на поръчката и са подходящи за определяне на характеристиките на този предмет.

Член 42

Протоколи от изпитване, сертифициране и други свидетелства

1. Възлагащите органи могат да изискват от икономическите оператори да представят протокол от изпитване от признат орган или сертификат, издаден от такъв орган, като свидетелство за съответствие с техническите спецификации.

Когато възлагащите органи изискват представянето на сертификати, изготвени от признати органи, свидетелстващи за съответствие с определена техническа спецификация, те са длъжни да приемат и сертификати от други еквивалентни признати органи.

2. Възлагащите органи приемат други подходящи свидетелства, освен тези по параграф 1, като техническо досие на производителя, когато въпросният икономически оператор няма достъп до сертификатите или протоколите от изпитване по параграф 1 или няма възможност да ги получи в съответните срокове.
3. Признати органи по смисъла на параграф 1 от настоящия член са лабораториите за изпитвания и калибриране и всички органи за сертифициране

и проверка, акредитирани в съответствие с Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета³⁴.

4. Държавите-членки се задължават да предоставят на други държави-членки при поискване всяка информация, свързана със свидетелствата и документите, подадени в съответствие с член 40, параграф 6, член 41 и параграфи 1, 2 и 3 от настоящия член, за доказване на съответствие с техническите изисквания. Компетентните органи в държавата-членка по установяване предоставят тази информация в съответствие с разпоредбите на член 88.

Член 43 *Варианти*

1. Възлагащите органи могат да разрешават на оферентите да представят варианти. Те са длъжни да посочат дали разрешават варианти в обявлението за поръчката или когато обявление за предварителна информация се използва като покана за участие в състезателна процедура – в поканата за потвърждаване на интерес. Без това посочване представянето на варианти не се разрешава.
2. Възлагащите органи, които разрешават представянето на варианти, излагат в документацията за поръчката минималните изисквания, на които трябва да отговарят вариантите, и специфичните изисквания за тяхното представяне, ако има такива. Те са длъжни също така да гарантират, че избраните критерии за възлагане могат успешно да се прилагат както към варианти, отговарящи на тези минимални изисквания, така и към редовните оферти, които не са варианти.
3. Само варианти, които отговарят на предвидените от възлагащите органи минимални изисквания, се приемат за разглеждане.

При процедури за възлагане на обществени поръчки за доставки или услуги, възлагащите органи, които са разрешили представянето на варианти, не могат да отхвърлят вариант само на основание, че изборът на този вариант би довел до сключването на договор за услуги вместо на договор за доставки или обратното.

Член 44 *Разделяне на поръчките на обособени позиции*

1. Обществените поръчки могат да се разделят на еднородни или разнородни обособени позиции. Когато възлагащият орган не счита за необходимо да разделя на обособени позиции поръчките на стойност, по-голяма или равна на праговете, предвидени в член 4, но не по-малка от 500 000 EUR, определена в съответствие с член 5, той посочва в обявлението за поръчката или в поканата за потвърждаване на интерес обяснение за своите причини.

³⁴ ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 30.

Възлагащите органи посочват в обявлението за поръчката или в поканата за потвърждаване на интерес дали офертите се ограничават само до една или до повече обособени позиции.

2. Възлагащите органи могат, дори когато е посочена възможността да се подават оферти за всички обособени позиции, да ограничат броя обособени позиции, които могат да се възлагат на един оферент, стига максималният брой да е посочен в обявлението за поръчката или в поканата за потвърждаване на интерес. Възлагащите органи определят и посочват в документите за обществената поръчка обективни и недискриминационни критерии или правила за възлагането на различните обособени позиции, когато прилагането на избраните критерии за възлагане би могло да доведе до възлагане на един оферент на по-голям от максималния брой обособени позиции.
3. Когато повече от една обособена позиция може да се възложи на един и същ оферент, възлагащите органи могат да предвидят възлагане на отделен договор за поръчка за всяка обособена позиция или на един или повече договори, обхващащи няколко или всички обособени позиции.

Възлагащите органи посочват в документите за обществената поръчка дали си запазват правото да правят такъв избор и ако е така – кои обособени позиции могат да се групират в един договор за поръчка.

Възлагащите органи първо определят офертите, които най-добре изпълняват критериите за възлагане, установени по член 66, за всяка отделна обособена позиция. Те могат да възлагат поръчка за повече от една обособена позиция на оферент, който не е класиран на първо място по отношение на всички отделни обособени позиции, включени в съответната поръчка, стига критериите за възлагане, установени по член 66, да бъдат изпълнени по-добре по отношение на всички обособени позиции, включени в тази поръчка. Възлагащите органи посочват методите, които възнамеряват да използват за такова сравнение, в документите за обществената поръчка. Тези методи са прозрачни, обективни и недискриминационни.

4. Възлагащите органи могат да изискват всички изпълнители да координират своите действия под ръководството на икономическия оператор, на който е възложена обособена позиция, включваща координирането на целия проект или на съответните части от него.

Член 45

Поставяне на срокове

1. При определяне на сроковете за получаване на оферти и заявки за участие, възлагащите органи отчитат сложността на поръчката и времето, необходимо за изготвяне на офертите, без да се засягат минималните срокове, определени в членове 24–30.
2. Когато офертите могат да се направят само след посещение на обекта или след проверка на място на документите, съпътстващи документите за обществената поръчка, сроковете за получаването на оферти задължително се удължават, за

да могат всички засегнати икономически оператори да се запознаят с цялата необходима информация за изготвяне на офертите си.

РАЗДЕЛ 2

ПУБЛИКУВАНЕ И ПРОЗРАЧНОСТ

Член 46

Обявления за предварителна информация

1. Възлагащите органи могат да оповестят своите намерения за планирани обществени поръчки с публикуването на обявление за предварителна информация при първа възможност след началото на бюджетната година. Тези обявления съдържат информацията, посочена в приложение VI, част Б, раздел I. Те се публикуват от Комисията или от възлагащите органи в техните профили на купувачи в съответствие с точка 2, буква б) от приложение IX. Когато обявлението е публикувано от възлагащите органи в профила им на купувач, те пращат известие за публикуването в профила си в съответствие с точка 3 от приложение IX.
2. За ограничени процедури и състезателни процедури с договаряне, нецентралните възлагащи органи могат да използват обявление за предварителна информация като покана за участие в състезателна процедура по член 24, параграф 2, стига обявлението да изпълнява всички долупосочени условия:
 - а) да указва изрично доставките, строителството или услугите, които са предмет на поръчката, която се възлага;
 - б) да посочва, че поръчката ще бъде възложена чрез ограничена процедура или състезателна процедура с договаряне без по-нататъшно публикуване на покана за участие в състезателна процедура, и да покани заинтересованите икономически оператори да заявят своя интерес писмено;
 - в) да съдържа, освен информацията, посочена в приложение VI, част Б, раздел I, информацията, посочена в приложение VI, част Б, раздел II;
 - г) да е било публикувано не повече от 12 месеца преди датата, на която е изпратена поканата, посочена в член 52, параграф 1.

Такива обявления не се публикуват в профил на купувач.

Член 47

Обявления за поръчки

Всички възлагащи органи могат да използват обявление за поръчка като покана за участие в състезателна процедура по отношение на всички видове процедури. Такива обявления съдържат информацията, посочена в приложение VI, част В, и се публикуват в съответствие с член 49.

Член 48
Обявления за възложени поръчки

1. Не по-късно от 48 дни след възлагането на поръчка или сключването на рамково споразумение, възлагащите органи изпращат обявление за възложена поръчка, съдържащо резултатите от процедурата за възлагане на обществена поръчка.

Такива обявления съдържат информацията, посочена в приложение VI, част Г, и се публикуват в съответствие с член 49.

2. Когато поканата за участие в състезателна процедура за въпросната поръчка е направена под формата на обявление за предварителна информация и възлагащият орган не възнамерява да възлага други поръчки по време на 12-месечния период, обхванат от обявлението за предварителна информация, това бива посочено в обявлението за възложена поръчка.

При рамковите споразумения, сключени в съответствие с член 31, възлагащите органи не са задължени да изпращат обявление за резултатите от процедурата на възлагане за всяка поръчка, основаваща се на такова споразумение.

3. Възлагащите органи изпращат обявление за резултата от възлагането на поръчките, основаващи се на динамична система за покупки, в срок до 48 дни от възлагането на всяка поръчка. Те могат обаче да групират тези обявления на тримесечна основа. В този случай те изпращат събраните за тримесечието обявления в срок до 48 дни от края на всяко тримесечие.
4. Може да бъде отказано публикуването на определена информация за възлагането на поръчката или за сключването на рамковото споразумение, когато разкриването ѝ би попречило на правоприлагането или би противоречало по друг начин на обществен интерес, би увредило законни търговски интереси на публични или частни икономически оператори или би накърнило лоялната конкуренция между тях.

Член 49
Форма и начин на публикуване на обявленията

1. Обявленията по членове 46, 47 и 48 включват информацията, посочена в приложение VI, под формата на стандартни образци, включително стандартните образци за внасяне на поправки.

Комисията установява тези стандартни образци. Тези изпълнителни актове приемат в съответствие с процедурата по консултиране по член 91.

2. Обявленията по членове 46, 47 и 48 се изготвят, предават с електронни средства на Комисията и публикуват в съответствие с приложение IX. Обявленията се публикуват не по-късно от пет дни след тяхното изпращане. Разходите за публикуване на обявленията от Комисията се поемат от Съюза.
3. Обявленията по член 46, параграф 2 и член 47 се публикуват изцяло на официален език на Съюза, избран от възлагащия орган. Вариантът на този език

представлява единственият автентичен текст. Резюме на важните елементи от всяко обявление се публикува на останалите официални езици.

4. Комисията осигурява продължаване на публикуването на обявленията за предварителна информация по член 46, параграф 2 и поканите за участие в състезателна процедура, въвеждащи динамична система за покупки, по член 32, параграф 3, буква а):
 - а) при обявления за предварителна информация – в продължение на 12 месеца или до получаване на обявление за възложена поръчка, както е предвидено в член 48, в което се посочва, че няма да се възлагат други поръчки по време на 12-месечния период, обхванат от поканата за участие в състезателна процедура;
 - б) при поканите за участие в състезателна процедура, въвеждащи динамична система за покупки – през периода на валидност на динамичната система за покупки.
5. Възлагащите органи са в състояние да удостоверят датите, на които обявленията са били изпратени.

Комисията предоставя на възлагащия орган потвърждение за получаване на обявлението и за публикуване на изпратената информация, в което се посочва датата на публикуването. Това потвърждение представлява доказателство за публикуване.

6. Възлагащите органи могат да публикуват обявления за обществени поръчки, които не подлежат на изискването за публикуване по настоящата директива, стига тези обявления да бъдат изпратени до Комисията с електронни средства в съответствие с формата и процедурите за предаване, посочени в приложение IX.

Член 50

Публикуване на национално ниво

1. Обявленията по членове 46, 47 и 48 и информацията, съдържаща се в тях, не се публикуват на национално ниво преди публикуването по член 49.
2. Обявленията, публикувани на национално ниво, не съдържат информация, различна от тази, която се съдържа в обявленията, изпратени до Комисията, или публикувана в профила на купувача, но в тях се посочва датата на изпращането на обявлението до Комисията или неговото публикуване в профила на купувача.
3. Обявленията за предварителна информация не се публикуват в профила на купувача, преди до Комисията да бъде изпратено известието за тяхното публикуване в тази форма. В тях се посочва датата на това изпращане.

Член 51

Предоставяне на документите за обществените поръчки по електронен път

1. Възлагащите органи предоставят неограничен и пълен безплатен директен достъп с електронни средства до документите за обществените поръчки от датата на публикуване на обявлението в съответствие с член 49 или датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес. В текста на обявлението или поканата за потвърждаване на интерес се посочва адресът в интернет, на който тази документация е достъпна.
2. При условие че е поискана своевременно, възлагащите органи или компетентните служби осигуряват допълнителна информация, отнасяща се до спецификациите и всички съпътстващи документи, не по-късно от шест дни преди крайния срок, определен за получаване на офертите. В случай на ускорена процедура по член 25, параграф 3 и член 26, параграф 5 този срок е четири дни.

Член 52

Покани за представяне на оферта или за участие в диалога; покани за потвърждаване на интерес

1. При ограничените процедури, процедурите за състезателен диалог, партньорствата за иновации и състезателните процедури с договаряне възлагащите органи приканват едновременно и в писмена форма избраните кандидати да подават своите оферти или в случай на състезателен диалог – да вземат участие в диалога.

Когато обявление за предварителна информация се използва като покана за участие в състезателна процедура по член 46, параграф 2, възлагащите органи приканват едновременно и в писмена форма икономическите оператори да потвърдят изразения от тях интерес.

2. Поканите по параграф 1 включват препратка към електронния адрес, на който се предлага директен достъп с електронни средства до спецификациите или описателния документ и всички други съпътстващи документи. Освен това те включват информацията, посочена в приложение X.

Член 53

Информиране на кандидатите и оферентите

1. Възлагащите органи информират възможно в най-кратък срок всеки кандидат и оферент за решенията, взети във връзка със сключването на рамково споразумение, възлагането на обществена поръчка или допускането до динамична система за покупки, включително и за основанията за всяко решение да не се сключва рамково споразумение, да не се възложи обществена поръчка, за която е имало покана за участие в състезателна процедура, да се започне наново процедурата или да не се въведе динамична система за покупки.

2. По заявка на съответната страна възлагащият орган, по най-бързия възможен начин и не по-късно от 15 дни след получаване на писмена заявка, уведомява:
- а) всеки неуспял кандидат за причините за отхвърляне на неговата заявка за участие;
 - б) всеки неуспял оферент за причините за отхвърляне на неговата оферта, включително при случаите, посочени в член 40, параграфи 5 и 6 – за причините за своето решение да счете офертата за нееквивалентна или за решението си, че строителството, доставките или услугите не отговарят на изискванията за работни характеристики или функционалните изисквания;
 - в) всеки оферент, който е подал допустима оферта, за характеристиките и относителните преимущества на избраната оферта, както и за името на спечелилия оферент или за страните по рамковото споразумение;
 - г) всеки оферент, който е подал допустима оферта, за провеждането и хода на договарянето и диалога с оферентите.
3. Възлагащите органи могат да откажат достъп до определена информация по параграф 1, свързана с възлагането на поръчката, сключването на рамкови споразумения или допускането до динамична система за покупки, когато разкриването ѝ би попречило на правоприлагането или би противоречало по друг начин на обществен интерес, би увредило законни търговски интереси на публични или частни икономически оператори или би накърнило лоялната конкуренция между тях.

РАЗДЕЛ 3

ИЗБОР НА УЧАСТНИЦИ И ВЪЗЛАГАНЕ НА ПОРЪЧКИ

Член 54 *Общи принципи*

1. Поръчките се възлагат въз основа на критериите по членове 66–69, стига да са изпълнени следните условия в своята съвкупност:
- а) офертата съответства на изискванията, условията и критериите, посочени в обявлението за поръчката или поканата за потвърждаване на интерес и в документите за обществената поръчка, като се отчита член 43;
 - б) офертата е подадена от оферент, който не е изключен в съответствие с членове 21 и 55 и който отговаря на критериите за подбор, установени от възлагащия орган в съответствие с член 56 и, когато е уместно, недискриминационните правила и критерии по член 64.
2. Възлагащите органи могат да решат да не възлагат поръчка на оферента, подал най-добрата оферта, когато са установили, че той не спазва, най-малко в еквивалентна степен, задълженията, установени от законодателството на Съюза в областта на социалното, трудовото или екологичното право, или

разпоредбите на международното социално или екологично право, изброени в приложение XI.

3. При откритите процедури възлагащите органи могат да решат да разгледат офертите, преди да проверят изпълнението на критериите за подбор, стига съответните разпоредби на този раздел да бъдат спазени, включително правилото, че поръчката не може да се възлага на оферент, който е би трябвало да бъде изключен по член 55 или който не отговаря на критериите за подбор, установени от възлагащия орган, в съответствие с подраздел 1 от настоящия раздел.
4. Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 89 за изменение на списъка в приложение XI, когато това е необходимо поради сключването на нови международни споразумения или изменение на съществуващите.

ПОДРАЗДЕЛ 1

КРИТЕРИИ ЗА КАЧЕСТВЕН ПОДБОР

Член 55

Основания за изключване

1. От участие в обществена поръчка се изключва всеки кандидат или оферент, осъден с окончателна присъда по една от следните причини:
 - а) участие в престъпна организация съгласно определението в член 2, параграф 1 от Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета³⁵;
 - б) корупция съгласно определението в член 3 от Конвенцията за борбата с корупцията, в която участват длъжностни лица на Европейските общности или длъжностни лица на държавите-членки на Европейския съюз³⁶, и член 2 от Рамково решение 2003/568/ПВР на Съвета³⁷, както и корупцията съгласно определението в националното законодателство на възлагащия орган или на икономическия оператор;
 - в) измама по смисъла на член 1 от Конвенцията за защита на финансовите интереси на Европейските общности³⁸;
 - г) терористично престъпление или престъпление, свързано с терористични дейности, по смисъла съответно на членове 1 и 3 от Рамково решение 2002/475/ПВР³⁹, или подбуждателство, помагачество или съучастие или опит за извършване на престъпление, както е посочено в член 4 от същото рамково решение;

³⁵ ОВ L 300, 11.11.2008 г., стр. 42.

³⁶ ОВ С 195, 25.6.1997 г., стр. 1.

³⁷ ОВ L 192, 31.7.2003 г., стр. 54.

³⁸ ОВ С 316, 27.11.1995 г., стр. 48.

³⁹ ОВ L 164, 22.6.2002 г., стр. 3.

- д) пране на пари по определението в член 1 от Директива 91/308/ЕИО на Съвета⁴⁰.

Задължението за изключване на кандидат или оферент от участие в обществена поръчка се прилага и в случаите, при които с окончателна присъда са осъдени директори на дружеството или други лица с правомощия да представляват, вземат решения от името на кандидата или оферента или да го контролират.

2. Икономически оператор се изключва от участие в поръчка, когато възлагащият орган е запознат с решение, което има силата на окончателно отсъждане и което постановява, че икономическият оператор не е изпълнил задължения по отношение на плащането на данъци или осигурителни вноски в съответствие с нормативните разпоредби на държавата, в която е установен, или с тези на държавата-членка на възлагащия орган.
3. Възлагащ орган има право да изключи от участие в обществена поръчка който и да е икономически оператор, ако едно от следните условия е изпълнено:
 - а) когато е запознат с нарушаване на задължения, установени от законодателството на Съюза в областта на социалното, трудовото или екологичното право, или на разпоредбите на международното социално или екологично право, изброени в приложение XI. Съблюдаването на законодателството на Съюза или на международните разпоредби също включва съблюдаване в еквивалентна степен.
 - б) когато икономическият оператор е обект на производство по несъстоятелност или прекратяване на стопанската дейност, когато с неговите активи се разпорежда синдик или съдът, когато е сключил споразумение с кредитори, когато е преустановил стопанската си дейност или се намира в аналогична ситуация, възникваща от подобна процедура по националните нормативни разпоредби;
 - в) когато възлагащият орган може да демонстрира по някакъв начин, че икономическият оператор е виновен за други тежки професионални нарушения;
 - г) когато икономическият оператор е демонстрирал значителни или постоянни недостатъци при изпълнението на съществено изискване в предишна поръчка или поръчки от подобно естество със същия възлагащ орган.

За да се приложат основанията за изключване по буква г) от първа алинея, възлагащите органи са длъжни да предвидят метод за оценка на изпълнението на поръчката, основан на обективни и измерими критерии и прилаган по систематичен, последователен и прозрачен начин. Всяка оценка на изпълнението се съобщава на въпросния изпълнител, като му се предоставя възможност да оспори констатациите и да получи юридическа защита.

⁴⁰

ОВ L 166, 28.6.1991 г., стр. 77.

4. Всеки кандидат или оферент, попаднал в една от ситуациите по параграфи 1, 2 и 3, може да представи на възлагащия орган свидетелства, демонстриращи неговата надеждност, независимо от наличието на съответните основания за изключване.

За тази цел кандидатът или оферентът доказва, че е възмездил всички щети, предизвикани от престъплението или нарушението, изяснил е изчерпателно фактите и обстоятелствата, като активно е съдействал на разследващите органи, и е взел конкретни технически, организационни и персонални мерки, които са подходящи за предотвратяването на нови престъпления или нарушения. Възлагащите органи оценяват взетите от кандидатите и оферентите мерки, като се съобразят с тежестта и конкретните обстоятелства, свързани с престъплението или нарушението. Когато възлагащият орган счита мерките за недостатъчни, той посочва причините за своето решение.

5. Държавите-членки осигуряват на възлагащите органи и икономическите оператори възможност за лесно получаване на информация и съдействие по отношение на прилагането на настоящия член посредством звеното за връзка, предвидено в член 88.
6. Държавите-членки предоставят на други държави-членки при поискване всяка информация, отнасяща се до основанията за изключване, изброени в настоящия член. Компетентните органи в държавата-членка по установяване предоставят тази информация в съответствие с разпоредбите на член 88.

Член 56 *Критерии за подбор*

1. Възлагащите органи могат да поставят условия за участие по отношение на:
 - а) правоспособност за упражняване на професионалната дейност;
 - б) Икономическо и финансово състояние
 - в) технически и професионални способности.

Те не са длъжни да налагат всички условия, изброени в параграфи 2, 3 и 4, но нямат право да поставят изисквания, различни от тях.

Възлагащите органи ограничават условията за участие само до необходимите за гарантиране, че кандидат или оферент има както правните и финансовите възможности, така и търговските и техническите способности да изпълни възлаганата поръчка. Всички изисквания са свързани с предмета на поръчката и строго пропорционални на него, като се отчита необходимостта да се гарантира реална конкуренция.

2. По отношение на правоспособността за извършване на професионалната дейност възлагащите органи могат да изискват от икономическите оператори да бъдат включени в един от професионалните или търговските регистри, поддържани в тяхната държава-членка по установяване, както е описано в приложение XII.

При процедурите за възлагане на обществени поръчки за услуги, доколкото кандидатите или оферентите трябва да притежават специално разрешение или да членуват в определена организация, за да могат да изпълняват съответната услуга в своята държава по произход, възлагащият орган може да поиска от тях да докажат, че притежават такова разрешение или членство.

3. По отношение на необходимото икономическо и финансово състояние възлагащите органи могат да изискват от икономическите оператори да разполагат с необходимите финансови и икономически ресурси. За тази цел те могат да изискват от икономическите оператори да имат определен минимален годишен оборот, включително определен минимален оборот в сферата, попадаща в обхвата на поръчката, и адекватна застраховка за професионална отговорност.

Изискваният минимален годишен оборот не превишава трикратната прогнозна стойност на поръчката освен при надлежно обосновани обстоятелства, имащи отношение към специалните рискове, свързани с естеството на строителството, услугите или доставките. Възлагащият орган посочва тези изключителни обстоятелства в документите за обществената поръчка.

Когато една поръчка е разделена на обособени позиции, настоящият член се прилага по отношение на всяка обособена позиция. Въпреки това възлагащият орган може да изисква минимален годишен оборот по отношение на групи от обособени позиции, в случай че на спечелилия оферент се възложат няколко позиции за едновременно изпълнение.

Когато поръчки се възлагат по рамково споразумение след подновяване на състезателната процедура, максималното изискване за годишен оборот по втора алинея от настоящия параграф се изчислява въз основа на очаквания максимален размер на конкретните поръчки, които ще се изпълняват едновременно, или когато той не е известен – въз основа на прогнозната стойност на рамковото споразумение.

4. По отношение на техническите и професионалните способности възлагащите органи могат да изискват от икономическите оператори да притежават необходимите човешки и технически ресурси и опит за изпълнение на поръчката спрямо подходящ стандарт за качество. Възлагащият орган може да реши, че икономическите оператори няма да изпълнят поръчката спрямо подходящ стандарт за качество, когато е установил, че те имат конфликт на интереси, който би могъл да се отрази неблагоприятно на изпълнението на поръчката.

При процедурите за възлагане на обществени поръчки за доставки, чийто предмет е свързан с проучване на терена или инсталиране, за предоставянето на услуги или изпълнението на строителство, способността на икономическите оператори да предоставят услугата или да изпълнят инсталирането или строежа може да бъде оценявана по отношение на техните умения, ефективност, опит и надеждност.

5. Възлагащите органи посочват задължителните условия за участие, които могат да бъдат изразени като минимални нива на способностите, заедно със

съответните свидетелства в обявлението за поръчката или в поканата за потвърждаване на интерес.

Член 57

Декларации от собствено име и други свидетелства

1. Възлагащите органи приемат декларации от собствено име като предварителни свидетелства, че кандидатите и оферентите изпълняват което и да е от следните условия:
 - а) не се намират в една от ситуациите по член 55, при които икономическите оператори е задължително или възможно да бъдат изключени;
 - б) отговарят на критериите за подбор, установени по член 56;
 - в) когато е уместно, отговарят на обективните правила и критерии, установени по член 64;
 - г) са в състояние при поискване и без забавяне да представят съпътстващата документация, поискана от възлагащите органи в съответствие с членове 59, 60 и когато е уместно – членове 61 и 63.
2. Възлагащ орган може да поиска от кандидат или оферент във всеки момент по време на процедурата да представи изцяло или отчасти необходимата документация, когато това очевидно е необходимо за осигуряване на правилното провеждане на процедурата.

Преди да възложи поръчката, възлагащият орган изисква от оферента, на когото е решил да я възложи, да представи документацията в съответствие с членове 59 и 60 и когато е уместно – член 61. Възлагащият орган може да покани икономическите оператори да допълнят или изяснят сертификатите и документите, представени по членове 59, 60 и 61.
3. Възлагащите органи не изискват други сертификати освен тези по членове 60 и 61; по отношение на член 62 икономическите оператори могат да разчитат на всякакви подходящи средства, за да докажат на възлагащия орган, че ще разполагат с необходимите ресурси.

От кандидатите и оферентите не се изисква повторно представяне на сертификат или друго документално свидетелство, което вече е било представено на същия възлагащ орган през последните четири години в рамките на предишна процедура и което продължава да бъде валидно.
4. При поискване държавите-членки предоставят на други държави-членки в съответствие с член 88 всяка информация, имаща отношение към основанията за изключване, изброени в член 55, към правоспособността, финансовия и техническия капацитет на оферентите, описани в член 56, и към съдържанието или вида на свидетелствата, посочени в настоящия член.

Член 58
Онлайн хранилище за сертификати (e-Certis)

1. С оглед улесняване на трансграничните оферти държавите-членки осигуряват постоянното поддържане в актуално състояние на информацията по отношение на сертификатите и другите форми на документални свидетелства, въвеждана в e-Certis.
2. Използването на e-Certis става задължително и възлагащите органи се задължават да изискват само такива видове сертификати или форми на документални свидетелства, каквито се предлагат в e-Certis, най-късно две години след датата, предвидена в член 92, параграф 1.

Член 59
Европейски паспорт за обществени поръчки

1. Националните органи издават Европейски паспорт за обществени поръчки при поискване от икономически оператор, установен в съответната държава-членка и изпълняващ необходимите условия. Европейският паспорт за обществени поръчки съдържа данните, посочени в приложение XIII, и се изготвя по стандартен образец.

Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 89 за изменение на приложение XIII поради развитието на технологиите или по административни причини. Тя също така установява стандартния образец за Европейския паспорт за обществени поръчки. Тези изпълнителни актове приемат в съответствие с процедурата по консултиране по член 91.

2. Най-късно две години след датата, предвидена в член 92, параграф 1, паспортът ще се предоставя единствено в електронен вид.
3. Органът, издаващ паспорта, изисква съответната информация директно от компетентните органи, освен ако това не е забранено от националните правила за защита на личните данни.
4. Европейският паспорт за обществени поръчки се признава от всички възлагащи органи като доказателство за изпълнение на условията за участие, попадащи в неговия обхват, и не може да се оспорва без основание. Такова основание може да бъде свързано с факта, че паспортът е издаден преди повече от шест месеца.
5. Държавите-членки предоставят на други държави-членки при поискване всяка информация, имаща отношение към автентичността и съдържанието на Европейския паспорт за обществени поръчки. Компетентните органи в държавата-членка по установяване предоставят тази информация в съответствие с разпоредбите на член 88.

Член 60 *Сертификати*

1. Възлагащите органи приемат следното като достатъчно свидетелство за това, че нито един от случаите, посочени в член 55, не се отнася за икономическия оператор:
 - а) по отношение на параграф 1 от настоящия член, представянето на извадка от съответния регистър, например съдебен, или при липса на такава – на еквивалентен документ, издаден от компетентен съдебен или административен орган в държавата по произход или държавата по установяване на икономическия оператор, показващ, че тези изисквания са изпълнени;
 - б) по отношение на параграф 2 и параграф 3, буква б) от настоящия член, сертификат, издаден от компетентния орган във въпросната държава-членка;
 - в) когато въпросната държава не издава такива документи или сертификати или когато те не обхващат всички случаи, посочени в параграфи 1, 2 и параграф 3, буква б) от настоящия член, те могат да се заменят от официална декларация в същия смисъл от националното звено за връзка, определено в съответствие с член 88.
2. Доказателството за икономическото и финансовото състояние на икономическия оператор може по принцип да се представи посредством едно или няколко от свидетелствата, изброени в приложение XIV, част 1.

Когато по някаква валидна причина икономическият оператор не е в състояние да представи поисканите от възлагащия орган свидетелства, той може да докаже своето икономическо и финансово състояние с всеки друг документ, който възлагащият орган счита за подходящ.
3. Свидетелство за техническите способности на икономическите оператори може да се представи по един или повече от начините, изброени в приложение XIV, част 2, според естеството, количеството или важността и използването на строителството, доставките или услугите.
4. При поискване държавите-членки предоставят на други държави-членки в съответствие с член 88 всяка информация, имаща отношение към свидетелствата за основанията за изключване, документите, доказващи правоспособността за упражняване на професионалната дейност и финансовия и техническия капацитет на оферентите, както и всички други свидетелства по параграфи 1, 2 и 3 от настоящия член.

Член 61

Стандарти за осигуряване на качеството и стандарти за екологично управление

1. Когато изискват представянето на сертификати, изготвени от независими органи, доказващи, че икономическият оператор отговаря на определени стандарти за осигуряване на качеството, включително тези за достъпност за

лица с увреждания, възлагащите органи се позовават на системите за осигуряване на качеството, основани на съответните серии Европейски стандарти, сертифицирани от акредитирани органи. Те признават еквивалентни сертификати, издадени от органи, установени в други държави-членки. Те приемат и други свидетелства за еквивалентни мерки за осигуряване на качеството от икономически оператори, които нямат достъп до такива сертификати или нямат възможност да ги получат в съответните срокове.

2. Когато възлагащите органи изискват представянето на сертификати, изготвени от независими органи, доказващи, че икономическият оператор отговаря на определени схеми или стандарти за екологично управление, те се позовават на Схемата на Европейския съюз за управление по околна среда и одит (EMAS) или на други схеми за екологично управление, признати в съответствие с член 45 от Регламент (ЕО) № 1221/2009 на Европейския парламент и на Съвета⁴¹, или други стандарти за екологично управление, основани на съответните Европейски или международни стандарти от акредитирани органи. Те признават еквивалентни сертификати, издадени от органи, установени в други държави-членки. Те приемат и други свидетелства за еквивалентни мерки за екологично управление от икономически оператори, които нямат достъп до такива сертификати или нямат възможност да ги получат в съответните срокове.
3. При поискване държавите-членки предоставят на други държави-членки в съответствие с член 88 всяка информация, имаща отношение към документите, представени като свидетелство за съответствие със стандартите за качество и екологично управление по параграфи 1 и 2 от настоящия член.

Член 62

Разчитане на възможностите на други субекти

1. По отношение на критериите, свързани с икономическото и финансовото състояние, установени по член 56, параграф 3, и критериите, свързани с техническите и професионалните способности, установени по член 56, параграф 4, икономически оператор може, когато е уместно и подходящо за конкретна поръчка, да разчита на възможностите на други субекти независимо от характера на правоотношенията, които има с тях. В този случай икономическият оператор доказва на възлагащия орган, че ще има на разположение необходимите ресурси, например чрез представянето на доказателство за ангажимента, поет за целта от тези субекти. По отношение на икономическото и финансовото състояние възлагащите органи могат да изискват икономическият оператор и тези субекти да бъдат солидарно отговорни за изпълнението на поръчката.

При същите условия група от икономически оператори, посочена в член 16, може да разчита на капацитета на участниците в групата или на други субекти.

⁴¹ ОВ L 342, 22.12.2009 г., стр. 1.

2. В случай на поръчки за строителство, поръчки за услуги и операции, свързани с проучване на терена и инсталиране в контекста на поръчка за доставки, възлагащите органи могат да изискват определени операции от критично значение да бъдат извършени пряко от самия оферент или когато оферта е подадена от група икономически оператори по член 6 – от участник в групата.

Член 63

Официални списъци на одобрените икономически оператори и сертифициране от публичноправни или частноправни органи

1. Държавите-членки могат да въвеждат или поддържат официални списъци на одобрените изпълнители и доставчици на стоки или услуги или да предвиждат сертифициране от сертифициращи органи в съответствие с Европейските стандарти за сертифициране по смисъла на приложение VIII.

Те уведомят Комисията и другите държави-членки за адреса на сертифициращия орган или органа, отговарящ за официалните списъци, на който трябва да се изпращат заявленията.

2. Държавите-членки съгласуват условията за регистрация в списъците по параграф 1 и за издаването на сертификати от сертифициращи органи с разпоредбите в настоящия подраздел.

Държавите-членки съгласуват тези условия и с разпоредбите на член 62 по отношение на заявленията за регистрация, подадени от икономически оператори, които са част от група и разчитат на ресурси, предоставени им от други дружества в групата. В такъв случай тези оператори доказват пред органа, който изготвя официалния списък, че ще разполагат с тези ресурси през целия период на валидност на сертификата, удостоверяващ тяхното регистриране в официалния списък, и че през същия период тези дружества продължават да изпълняват изискванията за качествен подбор, предвидени от официалния списък или сертификата, на които икономическите оператори разчитат за своето регистриране.

3. Икономическите оператори, регистрирани в официалните списъци или притежаващи сертификат, могат за всяка отделна поръчка да представят на възлагащия орган удостоверение за регистрация, издадено от компетентния орган, или сертификат, издаден от компетентния сертифициращ орган. В сертификатите се посочват свидетелствата, които дават възможност на тези икономически оператори да бъдат регистрирани в списъка или да бъдат сертифицирани, както и класификацията, давана по този списък.
4. Удостоверената регистрация в официални списъци от компетентните органи или сертификатът, издаден от сертифициращия орган, представлява презумпция за съответствие с изискванията за качествен подбор, обхванати от списъка или сертификата.
5. Информацията, която може да бъде извлечена от регистрацията в официални списъци или сертификат, не може да бъде оспорвана без наличието на основание. По отношение на плащането на вноските за социално осигуряване и

данъците от всеки вписан икономически оператор може бъде изискван допълнителен сертификат по повод възлагането на обществена поръчка.

Възлагащите органи от други държави-членки прилагат параграф 3 и първа алинея от настоящия параграф единствено в полза на икономически оператори, установени в държавата-членка, която поддържа официалния списък.

6. Изискванията за доказателство за критериите за качествен подбор, обхванати от списъка или сертификата, съответстват на членове 59, 60 и когато е уместно – на член 61. За всяка регистрация на икономически оператори от други държави-членки в официален списък или за тяхното сертифициране не се изискват доказателства или декларации, различни от исканите от националните икономически оператори.

Икономическите оператори могат да поискат във всеки един момент да бъдат регистрирани в официален списък или да им бъде издаден сертификат. Те се информират в разумно кратък срок за решението на органа, който изготвя списъка, или на компетентния сертифициращ орган.

7. Икономическите оператори от други държави-членки не биват задължавани да преминават през процеса на регистриране или сертифициране, за да участват в обществена поръчка. Възлагащите органи признават еквивалентни сертификати, издадени от органи, установени в други държави-членки. Те приемат също и други еквивалентни свидетелства.
8. При поискване държавите-членки предоставят на други държави-членки в съответствие с член 88 всяка информация, имаща отношение към документите, представени като свидетелство, че икономическите оператори изпълняват изискванията за регистриране в списъка на одобрените икономически оператори, или като свидетелство, че икономическите оператори от друга държава-членка притежават еквивалентен сертификат. .

ПОДРАЗДЕЛ 2

НАМАЛЯВАНЕ НА БРОЯ НА КАНДИДАТИТЕ, ОФЕРТИТЕ И РЕШЕНИЯТА

Член 64

Намаляване на броя на иначе квалифицираните кандидати, които да бъдат поканени за участие

1. При ограничените процедури, състезателните процедури с договаряне, процедурите за състезателен диалог и партньорствата за иновации възлагащите органи могат да ограничават броя на кандидатите, отговарящи на критериите за подбор, които ще поканят за представяне на оферти или провеждане на диалог, стига да има достатъчен брой квалифицирани кандидати.

Възлагащите органи посочват в обявлението за обществена поръчка или в поканата за потвърждаване на интерес обективните и недискриминационни критерии или правила, които възнамеряват да приложат, минималния брой

кандидати, които възнамеряват да поканят и, когато е уместно, максималния им брой.

2. При ограничената процедура минималният брой кандидати е пет. В състезателната процедура с договаряне, в процедурата на състезателния диалог и в партньорството за иновации минималният брой е три. При всички случаи броят на поканените кандидати е достатъчен, за да се гарантира реална конкуренция.

Възлагащите органи канят поне минималния брой кандидати. Когато броят на кандидатите, отговарящи на критериите за подбор и на минималните нива за способности по член 56, параграф 5, е под минималния брой, възлагащият орган може да продължи процедурата, като покани кандидатите, които притежават необходимите способности. По отношение на същата процедура възлагащият орган не може да включва други икономически оператори, които не са заявили участие, или кандидати, които не притежават необходимите способности.

Член 65

Намаляване на броя на офертите и решенията

Когато възлагащите органи използват възможността за намаляване броя на офертите, които подлежат на договаряне съгласно член 27, параграф 5, или на решенията, които трябва да бъдат обсъдени съгласно член 28, параграф 4, те прилагат критериите за възлагане, формулирани в обявлението за обществена поръчка, в спецификациите или в описателния документ. На крайния етап постигнатият брой гарантира реална конкуренция, доколкото са налице достатъчно решения или квалифицирани кандидати.

ПОДРАЗДЕЛ 3

ВЪЗЛАГАНЕ НА ПОРЪЧКАТА

Член 66

Критерии за възлагане на поръчката

1. Без да се засягат националните законови, подзаконови или административни разпоредби относно заплащането на определени услуги, критерият, по който възлагащите органи възлагат обществените поръчки, е един от следните:

- а) икономически най-изгодна оферта;
- б) най-ниски разходи.

По усмотрение на възлагащия орган разходите могат да се оценяват въз основа единствено на цената или посредством подход за оценка на ефективността на разходите, като например с използване на подхода за оценка на разходите за целия жизнен цикъл съгласно условията по член 67.

2. Икономически най-изгодната оферта по параграф 1, буква а) от гледна точка на възлагащия орган се определя въз основа на критерии, свързани с предмета на

въпросната обществена поръчка. Тези критерии включват, освен цената или разходите по параграф 1, буква б), и други критерии, свързани с предмета на въпросната обществена поръчка, като:

- а) качество, включително технически качества, естетически и функционални характеристики, достъпност, предназначение за всички потребители, екологични характеристики и новаторски характер;
 - б) за поръчки за услуги и поръчки, включващи строително проектиране, могат да се вземат под внимание организацията, квалификацията и опита на персонала, на когото е възложено изпълнението на въпросната поръчка, вследствие на което след възлагането на поръчката този персонал може да се замества единствено със съгласието на възлагащия орган, който трябва да провери дали заместниците осигуряват еквивалентна организация и качество;
 - в) обслужване след продажбата и техническо съдействие, дата на доставка и период на доставка или период за изпълнение;
 - г) конкретния процес за производство или осигуряване на заявеното строителство, доставки или услуги или за всеки друг етап от съответния жизнен цикъл по точка 22 от член 2, доколкото тези критерии са посочени съгласно член 4 и засягат фактори, участващи пряко в тези процеси и характеризират конкретния процес за производство или осигуряване на заявеното строителство, доставки или услуги.
3. Държавите-членки могат да предвидят възлагането на определени видове поръчки да става въз основа на икономически най-изгодната оферта по параграф 1, буква а) и по параграф 2.
4. Критериите за възлагане не дават неограничена свобода на избор на възлагащия орган. Те гарантират възможността за ефективна конкуренция и да бъдат придружени от изисквания, които позволяват представената от оферентите информация да се проверява ефективно. Възлагащите органи ефективно проверяват дали офертите отговарят на критериите за възлагане въз основа на представените от оферентите информация и свидетелства.
5. В случая по параграф 1, буква а) възлагащият орган посочва в обявлението за поръчката, в поканата за потвърждаване на интерес, в документите за обществената поръчка или – при състезателен диалог – в описателния документ, относителната тежест, която определя за всеки от избраните критерии за определяне на икономически най-изгодната оферта.

Тези тежести могат да се изразят, като се предвиди интервал с подходящи максимални разлики.

Когато претеглянето не е възможно по обективни причини, възлагащият орган степенува критериите по важност в низходящ ред .

Член 67
Оценка на разходите за целия жизнен цикъл

1. Оценката на разходите за целия жизнен цикъл включва по целесъобразност всеки от следните разходи в целия жизнен цикъл на продукта, услугата или строителството по определението в член 2, точка 22:
 - а) вътрешните разходи, включително разходите, имащи отношение към придобиването, като производствените разходи, към използването, като потреблението на енергия, разходите за поддръжка, и към края на жизнения цикъл, като разходите за събиране и рециклиране, и
 - б) външните екологични разходи, свързани пряко с жизнения цикъл, стига тяхната парична стойност да може да се определи и провери, които могат да включват разходите за емисиите на парникови газове и други емисии на замърсители, както и други разходи за намаляване на въздействието върху изменението на климата.
2. Когато възлагащите органи оценяват разходите чрез подхода за оценка на разходите за целия жизнен цикъл, те посочват в документите за обществените поръчки използваната методология за изчисляване на разходите за целия жизнен цикъл. Използваната методология трябва да отговаря на следните условия:
 - а) да е изготвена въз основа на научна информация или на други обективно проверими и недискриминиращи критерии;
 - б) да е създадена за многократно или непрекъснато приложение;
 - в) да е достъпна за всички заинтересовани страни.

Възлагащите органи позволяват на икономическите оператори, в т.ч. икономическите оператори от трети държави, да прилагат различни методологии за установяване на разходите за целия жизнен цикъл на своето предложение, ако те докажат, че въпросната методология отговаря на изискванията по букви а), б) и в) и е еквивалентна на посочената от възлагащия орган методология.

3. Когато обща методология за изчисляване на разходите за целия жизнен цикъл бъде приета като част от законодателен акт на Съюза, включително чрез делегирани актове съгласно законодателството в конкретните сектори, тя се прилага, когато оценката на разходите за целия жизнен цикъл е включена в критериите за възлагане по член 66, параграф 1.

Списък с такива законодателни и делегирани актове е даден в приложение XV. Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 89 за актуализирането на този списък, когато се налагат изменения в него поради приемането на ново законодателство, отмяната или изменението на съществуващото.

Член 68
Пречки пред възлагането

Възлагащите органи не възлагат поръчката на оферента, подал най-добрата оферта, когато е изпълнено едно от следните условия:

- а) оферентът не може да представи сертификатите и документите, изисквани по членове 59, 60 и 61;
- б) декларацията, предоставена от оферента по член 22, е с невярно съдържание;
- в) декларацията, предоставена от оферента по член 21, параграф 3, буква б), е с невярно съдържание.

Член 69
Оферти с необичайно ниска стойност

1. Възлагащите органи изискват от икономическите оператори да обяснят обявената от тях цена или начислените разходи, когато са изпълнени всички долупосочени условия:
 - а) цената или начислените разходи са с повече от 50 % по-ниски от средната цена или разходи на останалите оферти;
 - б) цената или начислените разходи са с повече от 20 % по-ниски от цената или разходите на втората най-ниска оферта;
 - в) подадени са най-малко пет оферти.
2. Когато стойността по офертите изглежда необичайно ниска по други причини, възлагащите органи също могат да поискат такива обяснения.
3. Обясненията по параграфи 1 и 2 могат по-конкретно да се отнасят до:
 - а) ефективността на строителния метод, производствения процес или на предоставените услуги;
 - б) избраните технически решения или наличието на изключително благоприятни условия за оферента за изпълнение на строителството или за доставката на стоки или предоставянето на услуги;
 - в) оригиналното решение, предложено от оферента, относно строителството, доставките или услугите;
 - г) спазването, най-малко в еквивалентна степен, на задължения, установени от законодателството на Съюза в областта на социалното, трудовото или екологичното право, или на разпоредбите на международното социално или екологично право, изброени в приложение XI, или където това не е приложимо – други разпоредби, осигуряващи еквивалентно ниво на защита;

- д) възможността оферентът да получи държавна помощ.
4. Възлагащият орган проверява предоставената информация, като се консултира с оферента. Той може да отхвърли офертата само когато представените доказателства не оправдават ниското ниво на цената или начислените разходи, като се отчитат елементите по параграф 3.
- Възлагащите органи отхвърлят офертата, когато са установили, че нейната стойност е необичайно ниска, защото не изпълнява задълженията, установени от законодателството на Съюза в областта на социалното, трудовото или екологичното право, или разпоредбите на международното социално или екологично право, изброени в приложение XI.
5. Когато възлагащ орган установи, че една оферта е с необичайно ниска стойност, защото оферентът е получил държавна помощ, тя може да бъде отхвърлена само на това основание след консултация с оферента, когато последният не може да докаже в достатъчен срок, определен от възлагащия орган, че въпросната помощ е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107 от Договора. Когато възлагащият орган отхвърли оферта при тези обстоятелства, той информира Комисията за това.
6. При поискване държавите-членки предоставят на други държави-членки в съответствие с член 88 всяка информация, имаща отношение към свидетелствата и документите, представени във връзка с данните, изброени в параграф 3.

ГЛАВА IV

Изпълнение на договора за обществена поръчка

Член 70

Условия за изпълнение на договорите

Възлагащите органи могат да поставят специални условия, имащи отношение към изпълнението на договор за обществена поръчка, стига те да са посочени в поканата за участие в състезателна процедура или в спецификациите. Тези условия могат конкретно да се отнасят до социални или екологични съображения. Те могат също да включват изискване към икономическите оператори да предвидят обезщетение за рисковете от повишаване на цените, които възникват вследствие на ценови колебания (хеджиране) и биха могли да окажат значително въздействие върху изпълнението на договорите.

Член 71

Възлагане на подизпълнители

1. В документацията за обществената поръчка възлагащият орган може да постави изискване или да бъде задължен от държава-членка да го направи за това оферентът да посочи в своята оферта дела от поръчката, за който

възнамерява да използва външни подизпълнители, както и предлаганите подизпълнители.

2. Държавите-членки могат да предвидят, че при заявка от страна на подизпълнителя и когато естеството на поръчката позволява, възлагащият орган се задължава да преведе дължимите плащания директно на подизпълнителя за услугите, доставките или строителството, предоставени на главния изпълнител. В този случай държавите-членки въвеждат подходящи механизми, позволяващи на главния изпълнител да оспори плащания, които не са дължими. Уреждането на този режим на плащане се посочва в документите за обществената поръчка.
3. Параграфи 1 и 2 не засягат въпроса за отговорността на основния икономически оператор.

Член 72

Изменение на договорите в рамките на техния срок

1. Същественото изменение на разпоредбите в договора за обществена поръчка по време на срока му се счита за ново възлагане за целите на настоящата директива и изисква нова процедура за възлагане на обществена поръчка в съответствие с нея.
2. Изменението на договор за поръчка по време на срока му се счита за съществено по смисъла на параграф 1, когато прави поръчката съществено различна от първоначално възложената. Във всеки случай, без да се засягат параграфи 3 и 4, изменението се счита за съществено, когато е изпълнено едно от следните условия:
 - а) изменението въвежда условия, които, ако са били част от първоначалната процедура за възлагане на обществена поръчка, са щели да позволят подбор на кандидати, различни от първоначално подбраните, или са щели да позволят възлагането на поръчката на друг оферент;
 - б) изменението променя икономическия баланс на поръчката в полза на изпълнителя;
 - в) изменението разширява значително обхвата на поръчката така, че да включи доставки, услуги или строителство, които не са били обхванати първоначално.
3. Заместването на партньора по договора се счита за съществено изменение по смисъла на параграф 1.

Въпреки това първа алинея не се прилага в случай на цялостно или частично наследяване на позицията на първоначалния изпълнител, след операции по фирмено реструктуриране или несъстоятелност, от друг икономически оператор, който изпълнява първоначално установените критерии за качествен подбор, стига това да не предполага други съществени изменения на поръчката и да не цели заобикаляне на прилагането на настоящата директива.

4. Когато стойността на едно изменение може да бъде изразена в парично отношение, изменението не се счита за съществено по смисъла на параграф 1, когато неговата стойност не превишава праговете, посочени в член 4, и когато е под 5 % от цената на първоначалната поръчка, стига изменението да не променя общото естество на поръчката. Когато се правят няколко последователни изменения, стойността се изчислява въз основа на съвкупната стойност на последователните изменения.
5. Изменения на договора не се считат за съществени по смисъла на параграф 1, когато са били предвидени в документите за обществената поръчка с ясни, точни и недвусмислени клаузи или варианти за преразглеждане на договора. В такива клаузи се посочва обхватът и естеството на възможните изменения или варианти, както и условията, при които те могат да се използват. Те не предвиждат изменения или варианти, които биха могли да променят общото естество на поръчката.
6. Като изключение от случаите по параграф 1, съществено изменение не изисква нова процедура за възлагане на обществена поръчка, когато са изпълнени следните условия в своята съвкупност:
 - а) необходимостта от изменение е предизвикана от обстоятелства, които един добросъвестен възлагащ орган не би могъл да предвиди;
 - б) изменението не променя общото естество на поръчката;
 - в) няма увеличение на цената с повече от 50 % от стойността на първоначалната поръчка.

Възлагащите органи публикуват в *Официален вестник на Европейския съюз* уведомление за такива изменения. Тези уведомления съдържат информацията, посочена в приложение VI, част Ж, и се публикуват в съответствие с член 49.

7. Възлагащите органи не прибегват до изменения на поръчката в следните случаи:
 - а) когато изменението би целяло отстраняване на недостатъци в изпълнението от страна на изпълнителя или последствията, които могат да бъдат отстранени чрез изпълнението на договорните задължения;
 - б) когато изменението би целяло компенсиране на рисковете от повишаване на цените, които са били хеджирани от изпълнителя.

Член 73

Прекратяване на договорите

Държавите-членки осигуряват на възлагащите органи възможността при условията, определени от приложимото национално законодателство за договорите и задълженията, да прекратят договор за обществена поръчка по време на неговия срок, когато е изпълнено едно от следните условия:

- а) изключенията, предвидени в член 11, престанат да се прилагат вследствие на частно участие в юридическото лице, на което е била възложена поръчката по член 11, параграф 4;
- б) изменение на договора за поръчката представлява ново възлагане по смисъла на член 72;
- в) Съдът на Европейския съюз установи в процедура по член 258 от Договора, че държава-членка не изпълнява своите задължения по Договорите поради факта, че възлагащ орган от тази държава-членка е възложил въпросната поръчка, без да изпълнява своите задължения по Договорите и настоящата директива.

Дял III

Специални режими за възлагане на обществени поръчки

ГЛАВА I

Социални и други специфични услуги

Член 74

Възлагане на поръчки за социални и други специфични услуги

Поръчки за социални и други специфични услуги, изброени в приложение XVI, се възлагат в съответствие с настоящата глава, когато стойността на поръчките е по-голяма или равна на прага, посочен в член 4, буква г).

Член 75

Публикуване на обявления

1. Възлагащите органи, възнамеряващи да възложат обществена поръчка за услугите по член 74, оповестяват своето намерение с обявление за поръчка.
2. Възлагащите органи, които са възложили обществена поръчка за услугите по член 74, оповестяват резултатите от процедурата с обявление за възложена поръчка.
3. Обявленията по параграфи 1 и 2 съдържат информацията по приложения VI, Част 3 и И в съответствие със стандартните образци.

Комисията установява стандартните образци. Тези изпълнителни актове приемат в съответствие с процедурата по консултиране по член 91.

4. Обявленията по параграфи 1 и 2 се публикуват в съответствие с член 49.

Член 76

Принципи на възлагане на поръчките

1. Държавите-членки въвеждат подходящи процедури за възлагане на поръчки по настоящата глава, като осигурят пълно съответствие с принципите на прозрачност и равнопоставеност на икономическите оператори и позволят на възлагащите органи да се съобразяват със спецификата на въпросните услуги.
2. Държавите-членки осигуряват на възлагащите органи правото да се съобразяват с необходимостта от осигуряване на качеството, непрекъснатото изпълнение, достъпността, предлагането и изчерпателността на услугите, специфичните потребности на различните категории потребители, приобщаването и осигуряването на възможности за потребителите и

иновациите. Държавите-членки могат също така да предвидят, че изборът на доставчика на услугите не се осъществява единствено въз основа на цената за осигуряване на услугата.

ГЛАВА II

ПРАВИЛА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА КОНКУРСИ ЗА ПРОЕКТ

Член 77 *Общи разпоредби*

1. Правилата за организирането на конкурси за проект се подчиняват на разпоредбите на настоящата глава и се съобщават на тези, които са заинтересовани от участие в тях.
2. Допускането на участници в конкурсите за проект не може да бъде ограничавано:
 - а) спрямо територията или част от територията на държава-членка;
 - б) под предлог, че съгласно правото на държавата-членка, в която се организира конкурсът, към тях би могло да бъде предявено изискване да бъдат физически или юридически лица.

Член 78 *Обхват*

Настоящата глава се прилага за:

- а) конкурси за проект, организирани като част от процедура, която има за резултат възлагане на обществена поръчка за услуга;
- б) конкурси за проект с присъждане на награди или плащания за участниците.

В случаите по буква а), прагът по член 4 се изчислява въз основа на прогнозната стойност без ДДС на обществената поръчка за услуги, включваща всички евентуални награди или плащания за участниците.

Член 79 *Обявления*

1. Възлагащите органи, които възнамеряват да проведат конкурс за проект, оповестяват своето намерение с обявление за конкурс за проект.

Когато възнамеряват да възложат впоследствие поръчка за услуги по член 30, параграф 3, това се посочва в обявлението за конкурс за проект.

2. Възлагащите органи, които са провели конкурс за проект, изпращат обявление за резултатите от него по реда на член 49 по начин, който да им позволи да докажат датата на изпращането.

Когато разкриването на информация за резултата от конкурса би попречило на правоприлагането или би противоречало по друг начин на обществен интерес, би увредило законни търговски интереси на конкретно публично или частно предприятие или би накърнило лоялната конкуренция между доставчиците на услуги, подобна информация може да не се публикува.

3. Обявленията по параграфи 1 и 2 от настоящия член се публикуват в съответствие с член 49, параграфи 2–6 и член 50. Те задължително включват информацията, посочена в приложение VI, част Ж, във формата на стандартните образци.

Комисията установява стандартните образци. Тези изпълнителни актове приемат в съответствие с процедурата по консултиране по член 91.

Член 80

Правила за организиране на конкурси за проект и избор на участниците

1. Когато организират конкурси за проект, възлагащите органи прилагат процедури, които са съобразени с разпоредбите на настоящата директива.
2. Когато конкурсите за проект се провеждат с ограничен брой участници, възлагащите органи определят ясни и недискриминационни критерии за подбор. Във всеки случай броят на кандидатите, поканени да участват, е достатъчен, за да се гарантира реална конкуренция.

Член 81

Състав на журито

Журито се състои изключително от физически лица, които са независими от участниците в конкурса. Когато от участниците в конкурса се изисква определена професионална квалификация, най-малко една трета от членовете на журито имат същата или еквивалентна квалификация.

Член 82

Решения на журито

1. Журито е независимо в решенията или становищата си.
2. Журито разглежда представените от кандидатите планове и проекти анонимно и единствено въз основа на критериите, посочени в обявлението за конкурс.
3. Журито записва своето класиране съобразно качествата на всеки проект в доклад, подписан от неговите членове, заедно с техните забележки и всякакви точки, които се нуждаят от изясняване.

4. Анонимността се съблюдава, докато журито достигне до становище или решение.
5. В случай на необходимост кандидатите могат да бъдат поканени да отговорят на въпроси, които журито е записало в протокола, с цел изясняване на всякакви аспекти на проектите.
6. Съставя се пълен протокол на диалога между членовете на журито и кандидатите.

ДЯЛ IV УПРАВЛЕНИЕ

Член 83 Правоприлагане

В съответствие с Директива 89/665/ЕИО на Съвета държавите-членки осигуряват точното прилагане на настоящата директива чрез ефективни, достъпни и прозрачни механизми, които допълват съществуващата система за преразглеждане на решенията, взети от възлагащите органи.

Член 84 Публичен надзор

1. Държавите-членки определят един независим орган, отговарящ за надзора и съгласуването на дейностите по изпълнението (наричан по-нататък „надзорния орган“). Държавите-членки информират Комисията за органа, който са определили.

Всички възлагащи органи задължително са обект на такъв надзор.

2. Компетентните органи, участващи в дейностите по изпълнението, са организирани по начин, предотвратяващ конфликтите на интереси. Системата за публичен надзор е прозрачна. За тази цел се публикуват всички документи с указания и становища, както и годишен доклад, илюстриращ изпълнението и прилагането на правилата по настоящата директива.

Годишният доклад включва следното:

- а) данни за процента на успех на малките и средните предприятия (МСП) в обществените поръчки; когато процентът е по-нисък от 50 % по отношение на стойностите на поръчките, възложени на МСП, в доклада се представя анализ на причините за това;
- б) глобален преглед на изпълнението на политиката за устойчиво развитие в сферата на обществените поръчки, включително на процедурите, отчитащи съображенията, свързани с опазването на околната среда, социалното приобщаване, включително достъпността за лица с увреждания, или насърчаването на иновациите;
- в) информация относно проследяването и последващите действия при нарушаване на правилата за обществените поръчки, оказващо влияние върху бюджета на Съюза в съответствие с параграфи 3—5 от настоящия член;
- г) централизирани данни за докладваните случаи на измама, корупция, конфликт на интереси и други сериозни нередности в областта на

обществените поръчки, включително тези, оказващи влияние върху проекти, които са съфинансирани от бюджета на Съюза.

3. Надзорният орган отговаря за:

- а) следенето на прилагането на правилата за възлагане на обществени поръчки и свързаната с тях практика от страна на възлагащите органи и особено от страна на централните органи за покупки;
- б) осигуряването на правни консултации на възлагащите органи по тълкуването на правилата и принципите за възлагане на обществени поръчки и по прилагането на правилата за възлагане на обществени поръчки в специфични случаи;
- в) издаването по своя инициатива на становища и указания по въпроси от общ интерес по отношение на тълкуването и прилагането на правилата за възлагане на обществени поръчки, по постоянно повтарящи се въпроси и по системни трудности, свързани с прилагането на правилата за възлагане на обществени поръчки, в светлината на разпоредбите на настоящата директива и на съответната съдебна практика на Съда на Европейския съюз;
- г) утвърждаване и прилагане на широкообхватни и действащи предупредителни системи от типа „червени флагчета“ за предотвратяване, откриване и подходящо отчитане на случаите на измама, корупция, конфликт на интереси и други сериозни нередности в областта на обществените поръчки;
- д) привличането на вниманието на националните компетентни институции, включително одитиращите органи, към открити конкретни нарушения и към системни проблеми;
- е) разглеждането на жалби от граждани и фирми относно прилагането на правилата за възлагане на обществени поръчки в конкретни случаи и предоставянето на анализа на компетентните възлагащи органи, които се задължават да се съобразят с него при своите решения или когато не се съобразяват с анализа – да обяснят причините за неговото пренебрегване;
- ж) следенето на решенията, взети от националните съдилища и органи вследствие на определение от Съда на Европейския съюз въз основа на член 267 от Договора или на констатациите на Европейската сметна палата, установяващи нарушения на правилата на Съюза за възлагане на обществени поръчки, свързани с проекти, съфинансирани от Съюза; надзорният орган докладва на Европейската служба за борба с измамите всяко нарушение на процедурите за обществени поръчки на Съюза, свързано с поръчки, които са били пряко или косвено финансирани от Съюза.

Задълженията по буква д) не засягат упражняването на правата за обжалване по националното право или по системата, установена въз основа на Директива 89/665/ЕИО.

Държавите-членки осигуряват правомощия на надзорния орган да сезира компетентния по националното право орган за преразглеждане на решенията на възлагащите органи, когато той е открил нарушение в хода на своята дейност по следене на изпълнението и предоставяне на правни консултации.

4. Без да се засягат общите процедури и методи на работа, установени от Комисията за нейната комуникация и контакти с държавите-членки, надзорният орган действа като конкретна точка за контакт за Комисията, когато тя следи прилагането на правото на Съюза и изпълнението на бюджета от страна на Съюза въз основа на член 17 от Договора за Европейския съюз и член 317 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Той докладва на Комисията всяко нарушение на настоящата директива в процедури за възлагане на обществени поръчки, пряко или косвено финансирани от Съюза.

Комисията в частност може да отнесе към надзорния орган отделни случаи, при които все още не е сключен договор или все още има възможност за стартиране на процедура по преразглеждане. Тя може също така да повери на надзорния орган действията за следене, необходими за осигуряване на изпълнението на мерките, с които държавите-членки са се ангажирали, за да се отстрани нарушение на правилата и принципите на Съюза за възлагане на обществени поръчки, установени от Комисията.

Комисията може да поиска от надзорния орган да анализира предполагаеми нарушения на правилата за обществените поръчки на Съюза, оказващи влияние върху проекти, които са съфинансирани от бюджета на Съюза. Комисията може да повери на надзорния орган извършването на последващи действия в конкретни случаи, за да гарантира, че националните компетентни органи, които ще бъдат задължени да следват неговите инструкции, са предприели подходящи мерки спрямо нарушенията на правилата за обществените поръчки на Съюза, оказващи влияние върху съфинансирани проекти.

5. Действията по проверка и правоприлагане, извършвани от надзорния орган, за да гарантира съответствието на решенията на възлагащите органи с настоящата директива и принципите на Договора, не заменят и не предreshават институционалната роля на Комисията като блюстител на Договора. Когато Комисията реши да отнесе разглеждането на отделен случай съгласно параграф 4, тя си запазва правото да се намесва съгласно правомощията дадени ѝ по силата на Договора.
6. Възлагащите органи предоставят на националния надзорен орган пълния текст на сключените договори, чиято стойност надхвърля:
 - а) 1 000 000 EUR при обществени поръчки за доставки или обществени поръчки за услуги;
 - б) 10 000 000 EUR при обществени поръчки за строителство.
7. Без да се засяга националното законодателство по отношение на достъпа до информация и в съответствие с националното и европейското законодателство относно защитата на данните, при писмено искане надзорният орган предоставя неограничен и пълен безплатен директен достъп до сключените

договори, посочени в параграф 6. Достъпът до определени части от договорите може да бъде отказан, когато тяхното разкриване би попречило на правоприлагането или би противоречало по друг начин на обществен интерес, би увредило законни търговски интереси на публични или частни икономически оператори или би накърнило лоялната конкуренция между тях.

Достъпът до частите, които може да бъдат разкрити, се предоставя в рамките на разумни срокове и не по-късно от 45 дни от датата на подаване на искането.

Заявителят, който подава искането за достъп до договора, не трябва да посочва някакъв пряк или косвен интерес във връзка със съответния договор. Получателят на информацията има право да я оповести публично.

8. Резюме на всички действия, извършени от надзорния орган в съответствие с параграфи 1–7, се включва в годишния доклад по параграф 2.

Член 85

Индивидуални доклади за процедури за възлагане на поръчки

За всеки договор за обществена поръчка, рамково споразумение и всяко въвеждане на динамична система за покупки възлагащите органи изготвят писмен доклад, който включва като минимум следната информация:

- а) име и адрес на възлагащия орган, предмет и стойност на договора за поръчката, рамковото споразумение или динамичната система за покупки;
- б) имената на спечелилите кандидати или оференти и мотивите за техния избор;
- в) имената на отхвърлените кандидати или оференти и мотивите за тяхното отхвърляне;
- г) мотивите за отхвърляне на офертите, стойността на които е приета за необичайно ниска;
- д) името на спечелилия оферент и мотивите за избора на неговата оферта и, ако е известен, делът от обществената поръчка или рамковото споразумение, който той възнамерява да възложи на трети лица;
- е) за процедурите на договаряне без предварително обявяване, обстоятелствата по член 30, които оправдават използването на тази процедура;
- ж) ако е необходимо, мотивите на възлагащия орган за решението му да не възложи обществена поръчка, да не сключи рамково споразумение или да не въведе динамична система за покупки;
- з) когато е приложимо, установените конфликти на интереси и взетите впоследствие мерки.

Възлагащите органи документират хода на всички процедури за възлагане на обществени поръчки, независимо от това дали са били проведени с електронни средства, или не. За тази цел те документират всички етапи в процедурата за възлагане

на обществена поръчка, включително цялата комуникация с икономическите оператори и вътрешните разисквания, подготовката на офертите, диалога или договарянето, ако има такива, подбора и възлагането на поръчката.

Докладът или неговите основни елементи се съобщават на Комисията или на националния надзорен орган при поискване от тяхна страна.

Член 86

Национални доклади и списъци с възлагащи органи

1. Органите, установени или назначени в съответствие с член 84, препращат до Комисията доклад за изпълнението и статистиката за всяка година по стандартен образец не по-късно от 31 октомври на следващата година.
2. Докладът по параграф 1 съдържа като минимум следната информация:
 - а) пълен и актуален списък с всички централни държавни органи, нецентрални възлагащи органи и публичноправни органи, включително нецентрални органи и асоциации на възлагащи органи, възлагащи обществени поръчки или рамкови споразумения, като за всеки орган се посочва единният идентификационен номер, когато такъв номер е предвиден в националното законодателство; този списък се групира по видове органи;
 - б) пълен и актуален списък с всички централни органи за покупки;
 - в) за всички поръчки над праговете по член 4 от настоящата директива:
 - i) броя и стойността на възложените поръчки, разбити за всеки вид орган по процедура и по строителство, доставки и услуги, обозначени чрез подразделението си от номенклатурата по CPV;
 - ii) когато договорите са сключени по процедурата на договаряне без предварително обявяване, данните по точка i) също задължително се разбиват в съответствие с обстоятелствата по член 30 и задължително се посочват броят и стойността на възложените поръчки по държава-членка и трета държава на спечелилия изпълнител.
 - г) за всички поръчки, които попадат под праговете по член 4 от настоящата директива, но биха попаднали в обхвата ѝ, ако тяхната стойност беше над прага, броят и стойността на възложените поръчки, разбити по всеки вид орган.
3. Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 89 за изменение на приложение I с цел актуализиране на списъка с възлагащите органи вследствие на уведомления от държавите-членки, когато такива изменения се оказват необходими за точното обозначаване на възлагащите органи;

Комисията може периодично да публикува списъка на публичноправните органи, предаден по параграф 2, буква а), за информация в *Официален вестник на Европейския съюз*.

4. Държавите-членки предоставят на Комисията информация за своята институционална организация по отношение на изпълнението, следенето и правоприлагането на настоящата директива, както и за предприетите национални инициативи за осигуряване на указания или помощ при изпълнението на правилата на Съюза за възлагането на обществени поръчки или в отговор на трудности, възпрепятстващи изпълнението им.
5. Комисията установява стандартния образец за годишния доклад за изпълнението и статистиката по параграф 1. Тези изпълнителни актове приемат в съответствие с процедурата по консултиране по член 91.

Член 87

Съдействие за възлагащите органи и фирмите

1. Държавите-членки осигуряват структури за техническа помощ, за да предлагат правни и икономически консултации, указания и съдействие на възлагащите органи при подготовката и провеждането на процедури за възлагане на обществени поръчки. Държавите-членки също така осигуряват на всеки възлагащ орган възможност да получи компетентно съдействие и консултации по отделни въпроси.
2. С оглед подобряване на достъпа до обществените поръчки за икономическите оператори, особено за МСП, и за да се улесни правилното разбиране на разпоредбите на настоящата директива, държавите-членки осигуряват възможност за получаване на подходящо съдействие, включително с електронни средства или с използване на съществуващите мрежи, специализирани в съдействието за фирми.
3. Специфично административно съдействие се предоставя на икономически оператори, възнамеряващи да участват в процедура за възлагане на обществена поръчка в друга държава-членка. Такова съдействие включва като минимум административните изисквания във въпросната държава-членка, както и евентуалните задължения, свързани с електронните обществени поръчки.

Държавите-членки осигуряват на заинтересованите икономически оператори лесен достъп до подходящата информация за задълженията по отношение на данъците, опазването на околната среда и задълженията по социалното и трудовото право, които действат в държавата-членка, в региона или мястото, където ще се извършва строителството или ще се предоставят услугите, и които се отнасят за строителството, извършвано на място, или за услугите, които ще се предоставят по време на изпълнението на поръчката.

4. За целите на параграфи 1, 2 и 3 държавите-членки могат да определят един или няколко органа или административни структури. Държавите-членки осигуряват надлежна координация между тези органи и структури.

Член 88
Административно сътрудничество

1. Държавите-членки си оказват взаимно съдействие и въвеждат мерки за ефективно взаимно сътрудничество, за да се гарантира обменът на информация по въпросите, упоменати в членове 40, 41, 42, 55, 57, 59, 60, 61, 63 и 69. Те осигуряват поверителността на информацията, която обменят.
2. Компетентните органи на всички засегнати държави-членки обменят информация в съответствие със законодателството за защита на личните данни, предвидено в Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁴² и Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁴³.
3. За целите на настоящия член държавите-членки определят едно или повече звена на връзка, данните за контакт на които се съобщават на другите държави-членки, надзорните органи и Комисията. Държавите-членки публикуват и редовно актуализират списъка на звената за връзка. Надзорният орган отговаря за координирането на такива звена за връзка.
4. Обменът на информацията се извършва по Информационната система за вътрешния пазар, установена съгласно Регламент (ЕС) № XXX/XXXX на Европейския парламент и на Съвета⁴⁴ [предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно административното сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар („регламента относно ИСВП“) СОМ(2011) 522]. Държавите-членки осигуряват информацията, поискана от други държави-членки, във възможно най-кратък срок.

⁴² ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31.

⁴³ ОВ L 201, 31.7.2002 г., стр. 37.

⁴⁴ ОВ L [...]

ДЯЛ V

ДЕЛЕГИРАНИ ПРАВОМОЩИЯ, ИЗПЪЛНИТЕЛНИ ПРАВОМОЩИЯ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 89

Упражняване на делегираните правомощия

1. Правомощието да приема делегирани актове се дава на Комисията при условията, предвидени в настоящия член.
2. Делегирането на правомощия по членове 6, 13, 19, 20, 23, 54, 59, 67 и 86 се дава на Комисията за неопределен период от време, считано от [датата на влизане в сила на настоящата директива].
3. Делегирането на правомощието, посочено в членове 6, 13, 19, 20, 23, 54, 67 и 86, може да бъде оттеглено от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощието. То влиза в сила в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на посочена в решението по-късна дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира едновременно Европейския парламент и Съвета за него.
5. Делегиран акт, приет съгласно настоящия член, влиза в сила само ако Европейският парламент или Съветът не са повдигнали възражение в срок от два месеца, след като са получили уведомлението за него, или ако преди изтичането на този срок Европейският парламент и Съветът са уведомили Комисията, че няма да повдигат възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 90

Процедура по спешност

1. Делегирани актове, приети съгласно настоящия член, влизат в сила незабавно и се прилагат, докато не бъде представено възражение в съответствие с параграф 2. В уведомлението за делегиран акт до Европейския парламент и до Съвета се посочват причините за използването на процедурата по спешност.
2. Европейският парламент или Съветът могат да представят възражения срещу делегиран акт в съответствие с процедурата, посочена в член 89, параграф 5. В този случай Комисията незабавно отменя акта след уведомлението за решението за възражение от Европейския парламент или Съвета.

Член 91
Процедура на комитета

1. Комисията се подпомага от Консултативния комитет за обществени поръчки, създаден с Решение 71/306/ЕИО на Съвета⁴⁵. Комитетът представлява комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия член се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 92
Транспониране

1. Държавите-членки приемат закони, подзаконови и административни разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно до 30 юни 2014 г. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 93
Отмяна

Директива 2004/18/ЕО се отменя, считано от 30 юни 2014 г.

Позоваванията на отменената директива се считат за позовавания на настоящата директива и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение XVII.

Член 94
Преглед

Комисията се задължава да прегледа икономическите последици върху вътрешния пазар, предизвикани от прилагането на праговете, установени в член 4, и да докладва за това на Европейския парламент и Съвета до 30 юни 2017 г.

В случай на промяна на съответните прагови стойности по Споразумението, когато е уместно, докладът трябва да бъде последван от законодателно предложение за промяна на праговете, посочени в настоящата директива.

⁴⁵ ОВ L 185, 16.8.1971 г., стр. 15.

Член 95
Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 96
Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 20.12.2011 година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ I **ЦЕНТРАЛНИ ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ОРГАНИ**

Белгия

1. Services publics fédéraux (Ministries):	1. Federale Overheidsdiensten (Ministries):
SPF Chancellerie du Premier Ministre;	FOD Kanselarij van de Eerste Minister;
SPF Personnel et Organisation;	FOD Kanselarij Personeel en Organisatie;
SPF Budget et Contrôle de la Gestion;	FOD Budget en Beheerscontrole;
SPF Technologie de l'Information et de la Communication (Fedict);	FOD Informatie- en Communicatietechnologie (Fedict);
SPF Affaires étrangères, Commerce extérieur et Coopération au Développement;	FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking;
SPF Intérieur;	FOD Binnenlandse Zaken;
SPF Finances;	FOD Financiën;
SPF Mobilité et Transports;	FOD Mobiliteit en Vervoer;
SPF Emploi, Travail et Concertation sociale;	FOD Werkgelegenheid, Arbeid en sociaal overleg
SPF Sécurité Sociale et Institutions publiques de Sécurité Sociale;	FOD Sociale Zekerheid en Openbare Instellingen van sociale Zekerheid
SPF Santé publique, Sécurité de la Chaîne alimentaire et Environnement;	FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu;
SPF Justice;	FOD Justitie;
SPF Economie, PME, Classes moyennes et Energie;	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie;
Ministère de la Défense;	Ministerie van Landsverdediging;
Service public de programmation Intégration sociale, Lutte contre la pauvreté et Economie sociale;	Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedsbestrijding en sociale Economie;
Service public fédéral de Programmation Développement durable;	Programmatorische federale Overheidsdienst Duurzame Ontwikkeling;
Service public fédéral de Programmation Politique scientifique;	Programmatorische federale Overheidsdienst Wetenschapsbeleid;
2. Régie des Bâtiments;	2. Regie der Gebouwen;

Office national de Sécurité sociale;	Rijksdienst voor sociale Zekerheid;
Institut national d'Assurance sociales pour travailleurs indépendants	Rijksinstituut voor de sociale Verzekeringen der Zelfstandigen;
Institut national d'Assurance Maladie-Invalidité;	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering;
Office national des Pensions;	Rijksdienst voor Pensioenen;
Caisse auxiliaire d'Assurance Maladie-Invalidité;	Hulpkas voor Ziekte-en Invaliditeitsverzekering;
Fond des Maladies professionnelles;	Fonds voor Beroepsziekten;
Office national de l'Emploi;	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening

България

- Администрация на Народното събрание
- Администрация на Президента
- Администрация на Министерския съвет
- Конституционен съд
- Българска народна банка
- Министерство на външните работи
- Министерство на вътрешните работи
- Министерство на държавната администрация и административната реформа
- Министерство на извънредните ситуации
- Министерство на земеделието и храните
- Министерство на здравеопазването
- Министерство на икономиката и енергетиката
- Министерство на културата
- Министерство на образованието и науката
- Министерство на околната среда и водите
- Министерство на отбраната
- Министерство на правосъдието

- Министерство на регионалното развитие и благоустройството
- Министерство на транспорта
- Министерство на труда и социалната политика
- Министерство на финансите

Държавни агенции, държавни комисии, изпълнителни агенции и други държавни органи, създадени със закон или с постановление на Министерския съвет, имащи функции, свързани с упражняването на изпълнителни правомощия:

- Агенция за ядрено регулиране
- Висшата атестационна комисия
- Държавна комисия за енергийно и водно регулиране
- Държавна комисия по сигурността на информацията
- Комисия за защита на конкуренцията
- Комисия за защита на личните данни
- Комисия за защита от дискриминация
- Комисия за регулиране на съобщенията
- Комисия за финансов надзор
- Патентно ведомство на Република България
- Сметна палата на Република България
- Агенция за приватизация
- Агенция за следприватизационен контрол
- Български институт по метрология
- Държавна агенция ‘Архиви’
- Държавна агенция ‘Държавен резерв и военновременни запаси’
- Държавна агенция ‘Национална сигурност’
- Държавна агенция за бежанците
- Държавна агенция за българите в чужбина
- Държавна агенция за закрила на детето
- Държавна агенция за информационни технологии и съобщения

- Държавна агенция за метрологичен и технически надзор
- Държавна агенция за младежта и спорта
- Държавна агенция по горите
- Държавна агенция по туризма
- Държавна комисия по стоковите борси и тържища
- Институт по публична администрация и европейска интеграция
- Национален статистически институт
- Национална агенция за оценяване и акредитация
- Националната агенция за професионално образование и обучение
- Национална комисия за борба с трафика на хора
- Агенция ‘Митници’
- Агенция за държавна и финансова инспекция
- Агенция за държавни вземания
- Агенция за социално подпомагане
- Агенция за хората с увреждания
- Агенция по вписванията
- Агенция по геодезия, картография и кадастър
- Агенция по енергийна ефективност
- Агенция по заетостта
- Агенция по обществени поръчки
- Българска агенция за инвестиции
- Главна дирекция ‘Гражданска въздухоплавателна администрация’
- Дирекция ‘Материално-техническо осигуряване и социално обслужване’ на Министерство на вътрешните работи
- Дирекция ‘Оперативно издирване’ на Министерство на вътрешните работи
- Дирекция ‘Финансово-ресурсно осигуряване’ на Министерство на вътрешните работи
- Дирекция за национален строителен контрол

- Държавна комисия по хазарта
- Изпълнителна агенция ‘Автомобилна администрация’
- Изпълнителна агенция ‘Борба с градушките’
- Изпълнителна агенция ‘Българска служба за акредитация’
- Изпълнителна агенция ‘Военни клубове и информация’
- Изпълнителна агенция ‘Главна инспекция по труда’
- Изпълнителна агенция ‘Държавна собственост на Министерството на отбраната’
- Изпълнителна агенция ‘Железопътна администрация’
- Изпълнителна агенция ‘Изпитвания и контролни измервания на въоръжение, техника и имущества’
- Изпълнителна агенция ‘Морска администрация’
- Изпълнителна агенция ‘Национален филмов център’
- Изпълнителна агенция ‘Пристанищна администрация’
- Изпълнителна агенция ‘Проучване и поддържане на река Дунав’
- Изпълнителна агенция ‘Социални дейности на Министерството на отбраната’
- Изпълнителна агенция за икономически анализи и прогнози
- Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средни предприятия
- Изпълнителна агенция по лекарствата
- Изпълнителна агенция по лозата и виното
- Изпълнителна агенция по околна среда
- Изпълнителна агенция по почвените ресурси
- Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури
- Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството
- Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол
- Изпълнителна агенция по трансплантация
- Изпълнителна агенция по хидромелиорации
- Комисията за защита на потребителите
- Контролно-техническата инспекция

- Национален център за информация и документация
- Национален център по радиобиология и радиационна защита
- Национална агенция за приходите
- Национална ветеринарномедицинска служба
- Национална служба ‘Полиция’
- Национална служба ‘Пожарна безопасност и защита на населението’
- Национална служба за растителна защита
- Национална служба за съвети в земеделието
- Национална служба по зърното и фуражите
- Служба ‘Военна информация’
- Служба ‘Военна полиция’
- Фонд ‘Републиканска пътна инфраструктура’
- Авиоотряд 28

Чешка Република

- Ministerstvo dopravy
- Ministerstvo financí
- Ministerstvo kultury
- Ministerstvo obrany
- Ministerstvo pro místní rozvoj
- Ministerstvo práce a sociálních věcí
- Ministerstvo průmyslu a obchodu
- Ministerstvo spravedlnosti
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- Ministerstvo vnitra
- Ministerstvo zahraničních věcí
- Ministerstvo zdravotnictví
- Ministerstvo zemědělství

- Ministerstvo životního prostředí
- Poslanecká sněmovna PČR
- Senát PČR
- Kancelář prezidenta
- Český statistický úřad
- Český úřad zeměměřičský a katastrální
- Úřad průmyslového vlastnictví
- Úřad pro ochranu osobních údajů
- Bezpečnostní informační služba
- Národní bezpečnostní úřad
- Česká akademie věd
- Vězeňská služba
- Český báňský úřad
- Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
- Správa státních hmotných rezerv
- Státní úřad pro jadernou bezpečnost
- Česká národní banka
- Energetický regulační úřad
- Úřad vlády České republiky
- Ústavní soud
- Nejvyšší soud
- Nejvyšší správní soud
- Nejvyšší státní zastupitelství
- Nejvyšší kontrolní úřad
- Kancelář Veřejného ochránce práv
- Grantová agentura České republiky
- Státní úřad inspekce práce

- Český telekomunikační úřad

Дания

- Folketinget

Rigsrevisionen

- Statsministeriet
- Udenrigsministeriet
- Beskæftigelsesministeriet

5 styrelser og institutioner (5 агенции и институции)

- Domstolsstyrelsen
- Finansministeriet

5 styrelser og institutioner (5 агенции и институции)

- Forsvarsministeriet

5 styrelser og institutioner (5 агенции и институции)

- Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Adskillige styrelser og institutioner, herunder Statens Serum Institut (Several agencies and institutions, including Statens Serum Institut)

- Justitsministeriet

Rigspolitechefen, anklagemyndigheden samt 1 direktorat og et antal styrelser (Commissioner of Police, the public prosecutor, 1 directorate and a number of agencies)

- Kirkeministeriet

10 stiftsøvrigheder (10 администрации на епархии)

- Kulturministeriet — Ministry of Culture

4 styrelser samt et antal statsinstitutioner (4 служби и няколко институции)

- Miljøministeriet

5 styrelser (5 агенции)

- Ministeriet for Flygtninge, Invandrere og Integration

1 styrelse (1 агенция)

- Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

4 direktorater og institutioner (4 дирекции и институции)

- Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling

Adskillige styrelser og institutioner, Forskningscenter Risø og Statens uddannelsesbygninger (няколко агенции и институции, включително Risø National Laboratory и Danish National Research and Education Buildings)

- Skatteministeriet

1 styrelse og institutioner (1 агенция и няколко институции)

- Velfærdsministeriet

3 styrelser og institutioner (3 агенции и няколко институции)

- Transportministeriet

7 styrelser og institutioner, herunder Øresundsbrosortiet (7 агенции и институции, включително Øresundsbrosortiet)

- Undervisningsministeriet

3 styrelser, 4 undervisningsinstitutioner og 5 andre institutioner (3 агенции, 4 учебни заведения, 5 други институции)

- Økonomi- og Erhvervsministeriet

Adskilligestyrelser og institutioner (няколко агенции и институции)

- Klima- og Energiministeriet

3 styrelse og institutioner (3 агенции и институции)

Германия

- Auswärtiges Amt

- Bundeskanzleramt

- Bundesministerium für Arbeit und Soziales

- Bundesministerium für Bildung und Forschung

- Bundesministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Verbraucherschutz

- Bundesministerium der Finanzen

- Bundesministerium des Innern (само стоки за гражданско потребление)

- Bundesministerium für Gesundheit

- Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend

- Bundesministerium der Justiz
- Bundesministerium für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung
- Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie
- Bundesministerium für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung
- Bundesministerium der Verteidigung (без стоки за военни цели)
- Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz und Reaktorsicherheit

Естония

- Vabariigi Presidendi Kantselei;
- Eesti Vabariigi Riigikogu;
- Eesti Vabariigi Riigikohus;
- Riigikontroll;
- Õiguskantsler;
- Riigikantselei;
- Rahvusarhiiv;
- Haridus- ja Teadusministeerium;
- Justiitsministeerium;
- Kaitseministeerium;
- Keskkonnaministeerium;
- Kultuuriministeerium;
- Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium;
- Põllumajandusministeerium;
- Rahandusministeerium;
- Siseministeerium;
- Sotsiaalministeerium;
- Välisministeerium;
- Keeleinspektsioon;
- Riigiprokuratuur;

- Teabeamet;
- Maa-amet;
- Keskkonnainspeksioon;
- Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus;
- Muinsuskaitseamet;
- Patendiamet;
- Tarbijakaitseamet;
- Riigihangete Amet;
- Taimetoodangu Inspeksioon;
- Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet;
- Veterinaar- ja Toiduamet
- Konkurentsiamet;
- Maksu –ja Tolliamet;
- Statistikaamet;
- Kaitsepolitseiamet;
- Kodakondsus- ja Migratsiooniamet;
- Piirivalveamet;
- Politseiamet;
- Eesti Kohtuekspertiisi Instituut;
- Keskkriminaalpolitsei;
- Päästeamet;
- Andmekaitse Inspeksioon;
- Ravimiamet;
- Sotsiaalkindlustusamet;
- Tööturuamet;
- Tervishoiuamet;
- Tervisekaitseinspeksioon;

- Tööinspektsioon;
- Lennuamet;
- Maanteeamet;
- Veeteede Amet;
- Julgestuspolitsei;
- Kaitseressursside Amet;
- Kaitseväge Logistikakeskus;
- Tehnilise Järelevalve Amet.

Ирландия

- President's Establishment
- Houses of the Oireachtas – [парламент]
- Department of the Taoiseach – [министър-председател]
- Central Statistics Office
- Department of Finance
- Office of the Comptroller and Auditor General
- Office of the Revenue Commissioners
- Office of Public Works
- State Laboratory
- Office of the Attorney General
- Office of the Director of Public Prosecutions
- Valuation Office
- Office of the Commission for Public Service Appointments
- Public Appointments Service
- Office of the Ombudsman
- Chief State Solicitor's Office
- Department of Justice, Equality and Law Reform
- Courts Service

- Prisons Service
- Office of the Commissioners of Charitable Donations and Bequests
- Department of the Environment, Heritage and Local Government
- Department of Education and Science
- Department of Communications, Energy and Natural Resources
- Department of Agriculture, Fisheries and Food
- Department of Transport
- Department of Health and Children
- Department of Enterprise, Trade and Employment
- Department of Arts, Sports and Tourism
- Department of Defence
- Department of Foreign Affairs
- Department of Social and Family Affairs
- Department of Community, Rural and Gaeltacht – [райони, в които се говори ирландски език] Affairs
- Arts Council
- National Gallery.

Гърция

- Υπουργείο Εσωτερικών;
- Υπουργείο Εξωτερικών;
- Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών;
- Υπουργείο Ανάπτυξης;
- Υπουργείο Δικαιοσύνης;
- Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων;
- Υπουργείο Πολιτισμού;
- Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης;
- Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων;
- Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας;

- Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών;
- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων;
- Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής;
- Υπουργείο Μακεδονίας- Θράκης;
- Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας;
- Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης;
- Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς;
- Γενική Γραμματεία Ισότητας;
- Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων;
- Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού;
- Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας;
- Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας;
- Γενική Γραμματεία Αθλητισμού;
- Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων;
- Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας Ελλάδος;
- Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Φροντίδας;
- Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας;
- Εθνικό Τυπογραφείο;
- Γενικό Χημείο του Κράτους;
- Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας;
- Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών;
- Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης;
- Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης;
- Πανεπιστήμιο Αιγαίου;
- Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων;
- Πανεπιστήμιο Πατρών;
- Πανεπιστήμιο Μακεδονίας;

- Πολυτεχνείο Κρήτης;
- Σιβιτανίδειος Δημόσια Σχολή Τεχνών και Επαγγελμάτων;
- Αιγινήτειο Νοσοκομείο;
- Αρεταίειο Νοσοκομείο;
- Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης;
- Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Υλικού;
- Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων;
- Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων;
- Γενικό Επιτελείο Στρατού;
- Γενικό Επιτελείο Ναυτικού;
- Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας;
- Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας;
- Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων;
- Υπουργείο Εθνικής Άμυνας;
- Γενική Γραμματεία Εμπορίου.

Испания

- Presidencia de Gobierno
- Ministerio de Asuntos Exteriores y de Cooperación
- Ministerio de Justicia
- Ministerio de Defensa
- Ministerio de Economía y Hacienda
- Ministerio del Interior
- Ministerio de Fomento
- Ministerio de Educación, Política Social y Deportes
- Ministerio de Industria, Turismo y Comercio
- Ministerio de Trabajo e Inmigración
- Ministerio de la Presidencia

- Ministerio de Administraciones Públicas
- Ministerio de Cultura
- Ministerio de Sanidad y Consumo
- Ministerio de Medio Ambiente y Medio Rural y Marino
- Ministerio de Vivienda
- Ministerio de Ciencia e Innovación
- Ministerio de Igualdad

Франция

1. Министерства

- Services du Premier ministre
- Ministère chargé de la santé, de la jeunesse et des sports
- Ministère chargé de l'intérieur, de l'outre-mer et des collectivités territoriales
- Ministère chargé de la justice
- Ministère chargé de la défense
- Ministère chargé des affaires étrangères et européennes
- Ministère chargé de l'éducation nationale
- Ministère chargé de l'économie, des finances et de l'emploi
- Secrétariat d'Etat aux transports
- Secrétariat d'Etat aux entreprises et au commerce extérieur
- Ministère chargé du travail, des relations sociales et de la solidarité
- Ministère chargé de la culture et de la communication
- Ministère chargé du budget, des comptes publics et de la fonction publique
- Ministère chargé de l'agriculture et de la pêche
- Ministère chargé de l'enseignement supérieur et de la recherche
- Ministère chargé de l'écologie, du développement et de l'aménagement durables
- Secrétariat d'Etat à la fonction publique
- Ministère chargé du logement et de la ville

- Secrétariat d’Etat à la coopération et à la francophonie
- Secrétariat d’Etat à l’outre-mer
- Secrétariat d’Etat à la jeunesse, des sports et de la vie associative
- Secrétariat d’Etat aux anciens combattants
- Ministère chargé de l’immigration, de l’intégration, de l’identité nationale et du co-développement
- Secrétariat d’Etat en charge de la prospective et de l’évaluation des politiques publiques
- Secrétariat d’Etat aux affaires européennes,
- Secrétariat d’Etat aux affaires étrangères et aux droits de l’homme
- Secrétariat d’Etat à la consommation et au tourisme
- Secrétariat d’Etat à la politique de la ville
- Secrétariat d’Etat à la solidarité
- Secrétariat d’Etat en charge de l’industrie et de la consommation
- Secrétariat d’Etat en charge de l’emploi
- Secrétariat d’Etat en charge du commerce, de l’artisanat, des PME, du tourisme et des services
- Secrétariat d’Etat en charge de l’écologie
- Secrétariat d’Etat en charge du développement de la région-capitale
- Secrétariat d’Etat en charge de l’aménagement du territoire

2. Институции, независими органи и юрисдикции

- Présidence de la République
- Assemblée Nationale
- Sénat
- Conseil constitutionnel
- Conseil économique et social
- Conseil supérieur de la magistrature
- Agence française contre le dopage
- Autorité de contrôle des assurances et des mutuelles

- Autorité de contrôle des nuisances sonores aéroportuaires
- Autorité de régulation des communications électroniques et des postes
- Autorité de sûreté nucléaire
- Autorité indépendante des marchés financiers
- Comité national d'évaluation des établissements publics à caractère scientifique, culturel et professionnel
- Commission d'accès aux documents administratifs
- Commission consultative du secret de la défense nationale
- Commission nationale des comptes de campagne et des financements politiques
- Commission nationale de contrôle des interceptions de sécurité
- Commission nationale de déontologie de la sécurité
- Commission nationale du débat public
- Commission nationale de l'informatique et des libertés
- Commission des participations et des transferts
- Commission de régulation de l'énergie
- Commission de la sécurité des consommateurs
- Commission des sondages
- Commission de la transparence financière de la vie politique
- Conseil de la concurrence
- Conseil des ventes volontaires de meubles aux enchères publiques
- Conseil supérieur de l'audiovisuel
- Défenseur des enfants
- Haute autorité de lutte contre les discriminations et pour l'égalité
- Haute autorité de santé
- Médiateur de la République
- Cour de justice de la République
- Tribunal des Conflits
- Conseil d'Etat

- Cours administratives d'appel
- Tribunaux administratifs
- Cour des Comptes
- Chambres régionales des Comptes
- Cours et tribunaux de l'ordre judiciaire (Cour de Cassation, Cours d'Appel, Tribunaux d'instance et Tribunaux de grande instance)

3. Национални публични учреждения

- Académie de France à Rome
- Académie de marine
- Académie des sciences d'outre-mer
- Académie des technologies
- Agence centrale des organismes de sécurité sociale (ACOSS)
- Agence de biomédecine
- Agence pour l'enseignement du français à l'étranger
- Agence française de sécurité sanitaire des aliments
- Agence française de sécurité sanitaire de l'environnement et du travail
- Agence Nationale pour la cohésion sociale et l'égalité des chances
- Agence nationale pour la garantie des droits des mineurs
- Agences de l'eau
- Agence Nationale de l'Accueil des Etrangers et des migrations
- Agence nationale pour l'amélioration des conditions de travail (ANACT)
- Agence nationale pour l'amélioration de l'habitat (ANAH)
- Agence Nationale pour la Cohésion Sociale et l'Egalité des Chances
- Agence nationale pour l'indemnisation des français d'outre-mer (ANIFOM)
- Assemblée permanente des chambres d'agriculture (APCA)
- Bibliothèque publique d'information
- Bibliothèque nationale de France
- Bibliothèque nationale et universitaire de Strasbourg

- Caisse des Dépôts et Consignations
- Caisse nationale des autoroutes (CNA)
- Caisse nationale militaire de sécurité sociale (CNMSS)
- Caisse de garantie du logement locatif social
- Casa de Velasquez
- Centre d'enseignement zootechnique
- Centre d'études de l'emploi
- Centre d'études supérieures de la sécurité sociale
- Centres de formation professionnelle et de promotion agricole
- Centre hospitalier des Quinze-Vingts
- Centre international d'études supérieures en sciences agronomiques (Montpellier Sup Agro)
- Centre des liaisons européennes et internationales de sécurité sociale
- Centre des Monuments Nationaux
- Centre national d'art et de culture Georges Pompidou
- Centre national des arts plastiques
- Centre national de la cinématographie
- Centre National d'Etudes et d'expérimentation du machinisme agricole, du génie rural, des eaux et des forêts (CEMAGREF)
- Centre national du livre
- Centre national de documentation pédagogique
- Centre national des œuvres universitaires et scolaires (CNOUS)
- Centre national professionnel de la propriété forestière
- Centre National de la Recherche Scientifique (C.N.R.S)
- Centres d'éducation populaire et de sport (CREPS)
- Centres régionaux des œuvres universitaires (CROUS)
- Collège de France
- Conservatoire de l'espace littoral et des rivages lacustres

- Conservatoire National des Arts et Métiers
- Conservatoire national supérieur de musique et de danse de Paris
- Conservatoire national supérieur de musique et de danse de Lyon
- Conservatoire national supérieur d'art dramatique
- Ecole centrale de Lille
- Ecole centrale de Lyon
- École centrale des arts et manufactures
- École française d'archéologie d'Athènes
- École française d'Extrême-Orient
- École française de Rome
- École des hautes études en sciences sociales
- Ecole du Louvre
- École nationale d'administration
- École nationale de l'aviation civile (ENAC)
- École nationale des Chartes
- École nationale d'équitation
- Ecole Nationale du Génie de l'Eau et de l'environnement de Strasbourg
- Écoles nationales d'ingénieurs
- Ecole nationale d'ingénieurs des industries des techniques agricoles et alimentaires de Nantes
- Écoles nationales d'ingénieurs des travaux agricoles
- École nationale de la magistrature
- Écoles nationales de la marine marchande
- École nationale de la santé publique (ENSP)
- École nationale de ski et d'alpinisme
- École nationale supérieure des arts décoratifs
- École nationale supérieure des arts et techniques du théâtre
- École nationale supérieure des arts et industries textiles Roubaix

- Écoles nationales supérieures d'arts et métiers
- École nationale supérieure des beaux-arts
- École nationale supérieure de céramique industrielle
- École nationale supérieure de l'électronique et de ses applications (ENSEA)
- Ecole nationale supérieure du paysage de Versailles
- Ecole Nationale Supérieure des Sciences de l'information et des bibliothécaires
- Ecole nationale supérieure de la sécurité sociale
- Écoles nationales vétérinaires
- École nationale de voile
- Écoles normales supérieures
- École polytechnique
- École technique professionnelle agricole et forestière de Meymac (Corrèze)
- École de sylviculture Croigny (Aube)
- École de viticulture et d'œnologie de la Tour- Blanche (Gironde)
- École de viticulture – Avize (Marne)
- Etablissement national d'enseignement agronomique de Dijon
- Établissement national des invalides de la marine (ENIM)
- Établissement national de bienfaisance Koenigswarter
- Établissement public du musée et du domaine national de Versailles
- Fondation Carnegie
- Fondation Singer-Polignac
- Haras nationaux
- Hôpital national de Saint-Maurice
- Institut des hautes études pour la science et la technologie
- Institut français d'archéologie orientale du Caire
- Institut géographique national
- Institut National de l'origine et de la qualité

- Institut national des hautes études de sécurité
- Institut de veille sanitaire
- Institut National d’enseignement supérieur et de recherche agronomique et agroalimentaire de Rennes
- Institut National d’Etudes Démographiques (I.N.E.D)
- Institut National d’Horticulture
- Institut National de la jeunesse et de l’éducation populaire
- Institut national des jeunes aveugles – Paris
- Institut national des jeunes sourds – Bordeaux
- Institut national des jeunes sourds – Chambéry
- Institut national des jeunes sourds – Metz
- Institut national des jeunes sourds – Paris
- Institut national de physique nucléaire et de physique des particules (I.N.P.N.P.P)
- Institut national de la propriété industrielle
- Institut National de la Recherche Agronomique (I.N.R.A)
- Institut National de la Recherche Pédagogique (I.N.R.P)
- Institut National de la Santé et de la Recherche Médicale (I.N.S.E.R.M)
- Institut national d’histoire de l’art (I.N.H.A.)
- Institut national de recherches archéologiques préventives
- Institut National des Sciences de l’Univers
- Institut National des Sports et de l’Education Physique
- Institut national supérieur de formation et de recherche pour l’éducation des jeunes handicapés et les enseignements inadaptés
- Instituts nationaux polytechniques
- Instituts nationaux des sciences appliquées
- Institut national de recherche en informatique et en automatique (INRIA)
- Institut national de recherche sur les transports et leur sécurité (INRETS)
- Institut de Recherche pour le Développement

- Instituts régionaux d’administration
- Institut des Sciences et des Industries du vivant et de l’environnement (Agro Paris Tech)
- Institut supérieur de mécanique de Paris
- Institut Universitaires de Formation des Maîtres
- Musée de l’armée
- Musée Gustave-Moreau
- Musée national de la marine
- Musée national J.-J.-Henner
- Musée du Louvre
- Musée du Quai Branly
- Muséum National d’Histoire Naturelle
- Musée Auguste-Rodin
- Observatoire de Paris
- Office français de protection des réfugiés et apatrides
- Office National des Anciens Combattants et des Victimes de Guerre (ONAC)
- Office national de la chasse et de la faune sauvage
- Office National de l’eau et des milieux aquatiques
- Office national d’information sur les enseignements et les professions (ONISEP)
- Office universitaire et culturel français pour l’Algérie
- Ordre national de la Légion d’honneur
- Palais de la découverte
- Parcs nationaux
- Universités

4. Други национални публични органи

- Union des groupements d’achats publics (UGAP)
- Agence Nationale pour l’emploi (A.N.P.E)
- Caisse Nationale des Allocations Familiales (CNAF)

- Caisse Nationale d'Assurance Maladie des Travailleurs Salariés (CNAMS)
- Caisse Nationale d'Assurance-Vieillesse des Travailleurs Salariés (CNAVTS)

Италия

- Органи за извършване на покупки
 - Presidenza del Consiglio dei Ministri
 - Ministero degli Affari Esteri
 - Ministero dell'Interno
 - Ministero della Giustizia e Uffici giudiziari (esclusi i giudici di pace)
 - Ministero della Difesa
 - Ministero dell'Economia e delle Finanze
 - Ministero dello Sviluppo Economico
 - Ministero delle Politiche Agricole, Alimentari e Forestali
 - Ministero dell'Ambiente – Tutela del Territorio e del Mare
 - Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti
 - Ministero del Lavoro, della Salute e delle Politiche Sociali
 - Ministero dell'Istruzione, Università e Ricerca
 - Ministero per i Beni e le Attività culturali, comprensivo delle sue articolazioni periferiche
- Други национални публични органи:
 - CONSIP (Concessionaria Servizi Informatici Pubblici)

Кипър

- Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο
 - Γραφείο Συντονιστή Εναρμόνισης
- Υπουργικό Συμβούλιο
- Βουλή των Αντιπροσώπων
- Δικαστική Υπηρεσία
- Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας
- Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας

- Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας
- Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας
- Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως
- Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού
- Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου
- Γραφείο Προγραμματισμού
- Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας
- Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα
- Γραφείο Εφόρου Δημοσίων Ενισχύσεων
- Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών
- Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών
- Αναθεωρητική Αρχή Προσφύγων
- Υπουργείο Άμυνας
- Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος
 - Τμήμα Γεωργίας
 - Κτηνιατρικές Υπηρεσίες
 - Τμήμα Δασών
 - Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
 - Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης
 - Μετεωρολογική Υπηρεσία
 - Τμήμα Αναδασμού
 - Υπηρεσία Μεταλλείων
 - Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών
 - Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών
- Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
 - Αστυνομία
 - Πυροσβεστική Υπηρεσία Κύπρου

- Τμήμα Φυλακών
- Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
 - Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη
- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
 - Τμήμα Εργασίας
 - Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
 - Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας
 - Κέντρο Παραγωγικότητας Κύπρου
 - Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου
 - Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο
 - Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας
 - Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων
- Υπουργείο Εσωτερικών
 - Επαρχιακές Διοικήσεις
 - Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως
 - Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μεταναστεύσεως
 - Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας
 - Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών
 - Πολιτική Άμυνα
 - Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκαταστάσεων Εκτοπισθέντων
 - Υπηρεσία Ασύλου
- Υπουργείο Εξωτερικών
- Υπουργείο Οικονομικών
 - Τελωνεία
 - Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων
 - Στατιστική Υπηρεσία
 - Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών

- Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού
- Κυβερνητικό Τυπογραφείο
- Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής
- Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού
- Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων
 - Τμήμα Δημοσίων Έργων
 - Τμήμα Αρχαιοτήτων
 - Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας
 - Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας
 - Τμήμα Οδικών Μεταφορών
 - Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών
 - Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών
- Υπουργείο Υγείας
 - Φαρμακευτικές Υπηρεσίες
 - Γενικό Χημείο
 - Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας
 - Οδοντιατρικές Υπηρεσίες
 - Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας

Латвия

- Министерства, секретариати на министри със специално назначение, и техните подчинени институции
- Aizsardzības ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Ārlietu ministrija un tas padotībā esošās iestādes
- Bērnu un ģimenes lietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Ekonomikas ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Finanšu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Iekšlietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Izglītības un zinātnes ministrija un tās padotībā esošās iestādes

- Kultūras ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Labklājības ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Reģionālās attīstības un pašvaldības lietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Satiksmes ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Tieslietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Veselības ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Vides ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Zemkopības ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Īpašu uzdevumu ministra sekretariāti un to padotībā esošās iestādes
- Satversmes aizsardzības birojs
- Други държавни институции
- Augstākā tiesa
- Centrālā vēlēšanu komisija
- Finanšu un kapitāla tirgus komisija
- Latvijas Banka
- Prokuratūra un tās pārraudzībā esošās iestādes
- Saeimas kanceleja un tās padotībā esošās iestādes
- Satversmes tiesa
- Valsts kanceleja un tās padotībā esošās iestādes
- Valsts kontrole
- Valsts prezidenta kanceleja
- Tiesībsarga birojs
- Nacionālā radio un televīzijas padome
- Citas valsts iestādes, kuras nav ministriju padotībā (Други държавни институции, които не са на подчинение на министерства)

Литва

- Prezidentūros kanceliarija
- Seimo kanceliarija

- Institutions accountable to the Seimas [парламента]:
 - Lietuvos mokslo taryba;
 - Seimo kontrolierių įstaiga;
 - Valstybės kontrolė;
 - Specialiųjų tyrimų tarnyba;
 - Valstybės saugumo departamentas;
 - Konkurencijos taryba;
 - Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras;
 - Vertybinių popierių komisija;
 - Ryšių reguliavimo tarnyba;
 - Nacionalinė sveikatos taryba;
 - Etninės kultūros globos taryba;
 - Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba;
 - Valstybinė kultūros paveldo komisija;
 - Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaiga;
 - Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija;
 - Valstybinė lietuvių kalbos komisija;
 - Vyriausioji rinkimų komisija;
 - Vyriausioji tarnybinės etikos komisija;
 - Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnyba.
- Vyriausybės kanceliarija
- Институции, отговарящи пред Върхушybės [правителството]:
 - Ginklų fondas;
 - Informacinės visuomenės plėtros komitetas;
 - Kūno kultūros ir sporto departamentas;
 - Lietuvos archyvų departamentas;
 - Mokestinių ginčų komisija;

- Statistikos departamentas;
- Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas;
- Valstybinė tabako ir alkoholio kontrolės tarnyba;
- Viešųjų pirkimų tarnyba;
- Narkotikų kontrolės departamentas;
- Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija;
- Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija;
- Valstybinė lošimų priežiūros komisija;
- Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba;
- Vyriausioji administracinių ginčų komisija;
- Draudimo priežiūros komisija;
- Lietuvos valstybinis mokslo ir studijų fondas;
- Lietuvių grįžimo į Tėvynę informacijos centras
- Konstitucinis Teismas
- Lietuvos bankas
- Aplinkos ministerija
- Институции към Aplinkos ministerija [Министерство на околната среда]:
 - Generalinė miškų urėdija;
 - Lietuvos geologijos tarnyba;
 - Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba;
 - Lietuvos standartizacijos departamentas;
 - Nacionalinis akreditacijos biuras;
 - Valstybinė metrologijos tarnyba;
 - Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba;
 - Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija.
- Finansų ministerija
- Институции към Finansų ministerija [Министерство на финансите]:

- Muitinės departamentas;
- Valstybės dokumentų technologinės apsaugos tarnyba;
- Valstybinė mokesčių inspekcija;
- Finansų ministerijos mokymo centras.
- Krašto apsaugos ministerija
- Институции към Краšto apsaugos ministerijos [Министерство на националната отбрана]:
 - Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas;
 - Centralizuota finansų ir turto tarnyba;
 - Karo prievolės administravimo tarnyba;
 - Krašto apsaugos archyvas;
 - Krizių valdymo centras;
 - Mobilizacijos departamentas;
 - Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba;
 - Infrastruktūros plėtros departamentas;
 - Valstybinis pilietinio pasipriešinimo rengimo centras.
- Lietuvos kariuomenė
- Krašto apsaugos sistemos kariniai vienetai ir tarnybos
- Kultūros ministerija
- Институции към Kultūros ministerijos [Министерство на културата]:
 - Kultūros paveldo departamentas;
 - Valstybinė kalbos inspekcija.
- Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
- Институции към Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos [Министерство на социалното осигуряване и труда]:
 - Garantinio fondo administracija;
 - Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba;
 - Lietuvos darbo birža;

- Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba;
- Trišalės tarybos sekretoriatas;
- Socialinių paslaugų priežiūros departamentas;
- Darbo inspekcija;
- Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba;
- Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba;
- Ginčų komisija;
- Techninės pagalbos neįgaliesiems centras;
- Neįgaliųjų reikalų departamentas.
- Susisiekimo ministerija
- Институции към Susisiekimo ministerijos [Министерство на транспорта и съобщенията]:
 - Lietuvos automobilių kelių direkcija;
 - Valstybinė geležinkelio inspekcija;
 - Valstybinė kelių transporto inspekcija;
 - Pasienio kontrolės punktų direkcija.
- Sveikatos apsaugos ministerija
- Институции към Sveikatos apsaugos ministerijos [Министерство на здравеопазването]:
 - Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba;
 - Valstybinė ligonių kasa;
 - Valstybinė medicininio audito inspekcija;
 - Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba;
 - Valstybinė teismo psichiatrijos ir narkologijos tarnyba;
 - Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba;
 - Farmacijos departamentas;
 - Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centras;
 - Lietuvos bioetikos komitetas;
 - Radiacinės saugos centras.

- Švietimo ir mokslo ministerija
- Институции към Švietimo ir mokslo ministerijos [Министерство на образованието и науката]:
 - Nacionalinis egzaminų centras;
 - Studijų kokybės vertinimo centras.
- Teisingumo ministerija
- Институции към Teisingumo ministerijos [Министерство на правосъдието]:
 - Kalėjų departamentas;
 - Nacionalinė vartotojų teisių apsaugos taryba;
 - Europos teisės departamentas
- Ūkio ministerija
- Įstaigos prie the Ūkio ministerijos [Министерство на икономиката]:
 - Įmonių bankroto valdymo departamentas;
 - Valstybinė energetikos inspekcija;
 - Valstybinė ne maisto produktų inspekcija;
 - Valstybinis turizmo departamentas
- Užsienio reikalų ministerija
- Diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos užsienyje bei atstovybės prie tarptautinių organizacijų
- Vidaus reikalų ministerija
- Институции към the Vidaus reikalų ministerijos [Министерство на вътрешните работи]:
 - Asmens dokumentų išrašymo centras;
 - Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba;
 - Gyventojų registro tarnyba;
 - Policijos departamentas;
 - Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas;
 - Turto valdymo ir ūkio departamentas;

- Vadovybės apsaugos departamentas;
- Valstybės sienos apsaugos tarnyba;
- Valstybės tarnybos departamentas;
- Informatikos ir ryšių departamentas;
- Migracijos departamentas;
- Sveikatos priežiūros tarnyba;
- Bendrasis pagalbos centras.
- Žemės ūkio ministerija
- Институции към Жемės ūkio ministerijos [Министерство на земеделието]:
 - Nacionalinė mokėjimo agentūra;
 - Nacionalinė žemės tarnyba;
 - Valstybinė augalų apsaugos tarnyba;
 - Valstybinė gyvulių veislininkystės priežiūros tarnyba;
 - Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba;
 - Žuvininkystės departamentas
- Teismai [съдилища]:
 - Lietuvos Aukščiausiasis Teismas;
 - Lietuvos apeliacinis teismas;
 - Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas;
 - apygardų teismai;
 - apygardų administraciniai teismai;
 - apylinkių teismai;
 - Nacionalinė teismų administracija
- Generalinė prokuratūra
- Други централни публични административни органи (institucijos [институции], įstaigos [учреждения], tarnybos[агенции])
 - Aplinkos apsaugos agentūra;
 - Valstybinė aplinkos apsaugos inspekcija;

- Aplinkos projektų valdymo agentūra;
- Miško genetinių išteklių, sėklų ir sodmenų tarnyba;
- Miško sanitarinės apsaugos tarnyba;
- Valstybinė miškotvarkos tarnyba;
- Nacionalinis visuomenės sveikatos tyrimų centras;
- Lietuvos AIDS centras;
- Nacionalinis organų transplantacijos biuras;
- Valstybinis patologijos centras;
- Valstybinis psichikos sveikatos centras;
- Lietuvos sveikatos informacijos centras;
- Slaugos darbuotojų tobulinimosi ir specializacijos centras;
- Valstybinis aplinkos sveikatos centras;
- Respublikinis mitybos centras;
- Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės centras;
- Trakų visuomenės sveikatos priežiūros ir specialistų tobulinimosi centras;
- Visuomenės sveikatos ugdymo centras;
- Muitinės kriminalinė tarnyba;
- Muitinės informacinių sistemų centras;
- Muitinės laboratorija;
- Muitinės mokymo centras;
- Valstybinis patentų biuras;
- Lietuvos teismo ekspertizės centras;
- Centrinė hipotekos įstaiga;
- Lietuvos metrologijos inspekcija;
- Civilinės aviacijos administracija;
- Lietuvos saugios laivybos administracija;
- Transporto investicijų direkcija;

- Valstybinė vidaus vandenų laivybos inspekcija;
- Pabėgėlių priėmimo centras

Люксембург

- Ministère d'Etat
- Ministère des Affaires Etrangères et de l'Immigration
- Ministère de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement Rural
- Ministère des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement
- Ministère de la Culture, de l'Enseignement Supérieur et de la Recherche
- Ministère de l'Economie et du Commerce extérieur
- Ministère de l'Education nationale et de la Formation professionnelle
- Ministère de l'Egalité des chances
- Ministère de l'Environnement
- Ministère de la Famille et de l'Intégration
- Ministère des Finances
- Ministère de la Fonction publique et de la Réforme administrative
- Ministère de l'Intérieur et de l'Aménagement du territoire
- Ministère de la Justice
- Ministère de la Santé
- Ministère de la Sécurité sociale
- Ministère des Transports
- Ministère du Travail et de l'Emploi
- Ministère des Travaux publics

Унгария

- Egészségügyi Minisztérium
- Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium
- Gazdasági és Közlekedési Minisztérium
- Honvédelmi Minisztérium

- Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium
- Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium
- Külügyminisztérium
- Miniszterelnöki Hivatal
- Oktatási és Kulturális Minisztérium
- Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium
- Pénzügyminisztérium
- Szociális és Munkügyi Minisztérium
- Központi Szolgáltatási Főigazgatóság

Малта

- Uffiċċju tal-Prim Ministru (Кабинет на министър-председателя)
- Ministeru għall-Familja u Solidarjeta' Soċjali (Министерството на семейните въпроси и социалната солидарност)
- Ministeru ta' l-Edukazzjoni Zghazagh u Impjieg (Министерство на образованието, младежта и заетостта)
- Ministeru tal-Finanzi (Министерство на финансите)
- Ministeru tar-Riżorsi u l-Infrastruttura (Министерство на ресурсите и инфраструктурата)
- Ministeru tat-Turiżmu u Kultura (Министерство на туризма и културата)
- Ministeru tal-Ġustizzja u l-Intern (Министерство на правосъдието и вътрешните работи)
- Ministeru għall-Affarijiet Rurali u l-Ambjent (Министерство на селското стопанство и околната среда)
- Ministeru għal Għawdex (Министерство за Gozo)
- Ministeru tas-Saħħa, l-Anzjani u Kura fil-Kommunita' (Министерство на здравеопазването, възрастните хора и обществените грижи)
- Ministeru ta' l-Affarijiet Barranin (Министерство на външните работи)
- Ministeru għall-Investimenti, Industrija u Teknologija ta' Informazzjoni (Министерство на промишлеността, инвестициите и информационните технологии)
- Ministeru għall-Kompetittivà u Komunikazzjoni (Министерство на конкуренцията и съобщенията)

- Ministeru għall-Iżvilupp Urban u Toroq (Министерство на градоустройството и пътната инфраструктура)

Нидерландия

- Ministerie van Algemene Zaken
 - Bestuursdepartement
 - Bureau van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid
 - Rijksvoorlichtingsdienst
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
 - Bestuursdepartement
 - Centrale Archiefselectiedienst (CAS)
 - Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD)
 - Agentschap Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten (BPR)
 - Agentschap Korps Landelijke Politiediensten
- Ministerie van Buitenlandse Zaken
 - Directoraat-generaal Regiobeleid en Consulaire Zaken (DGRC)
 - Directoraat-generaal Politieke Zaken (DGPZ)
 - Directoraat-generaal Internationale Samenwerking (DGIS)
 - Directoraat-generaal Europese Samenwerking (DGES)
 - Centrum tot Bevordering van de Import uit Ontwikkelingslanden (CBI)
 - Centrale diensten ressorterend onder S/PlvS (помощни услуги, попадащи в правомощията на генералния секретар и заместник генералния секретар)
 - Buitenlandse Posten (ieder afzonderlijk)
- Ministerie van Defensie – (Министерство на отбраната)
 - Bestuursdepartement
 - Commando Diensten Centra (CDC)
 - Defensie Telematica Organisatie (DTO)
 - Centrale directie van de Defensie Vastgoed Dienst
 - De afzonderlijke regionale directies van de Defensie Vastgoed Dienst

- Defensie Materieel Organisatie (DMO)
- Landelijk Bevoorradingsbedrijf van de Defensie Materieel Organisatie
- Logistiek Centrum van de Defensie Materieel Organisatie
- Marinebedrijf van de Defensie Materieel Organisatie
- Defensie Pijpleiding Organisatie (DPO)
- Ministerie van Economische Zaken
 - Bestuursdepartement
 - Centraal Planbureau (CPB)
 - SenterNovem
 - Staatstoezicht op de Mijnen (SodM)
 - Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)
 - Economische Voorlichtingsdienst (EVD)
 - Agentschap Telecom
 - Kenniscentrum Professioneel & Innovatief Aanbesteden, Netwerk voor Overheidsopdrachtgevers (PIANOo)
 - Regiebureau Inkoop Rijksoverheid
 - Octrooiencentrum Nederland
 - Consumentenautoriteit
- Ministerie van Financiën
 - Bestuursdepartement
 - Belastingdienst Automatiseringscentrum
 - Belastingdienst
 - de afzonderlijke Directies der Rijksbelastingen (различните подразделения на данъчната и митническата администрация в Нидерландия)
 - Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (incl. Economische Controle dienst (ECD))
 - Belastingdienst Opleidingen
 - Dienst der Domeinen

- Ministerie van Justitie
 - Bestuursdepartement
 - Dienst Justitiële Inrichtingen
 - Raad voor de Kinderbescherming
 - Centraal Justitie Incasso Bureau
 - Openbaar Ministerie
 - Immigratie en Naturalisatiedienst
 - Nederlands Forensisch Instituut
 - Dienst Terugkeer & Vertrek
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 - Bestuursdepartement
 - Dienst Regelingen (DR)
 - Agentschap Plantenziektenkundige Dienst (PD)
 - Algemene Inspectiedienst (AID)
 - Dienst Landelijk Gebied (DLG)
 - Voedsel en Waren Autoriteit (VWA)
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
 - Bestuursdepartement
 - Inspectie van het Onderwijs
 - Erfgoedinspectie
 - Centrale Financiën Instellingen
 - Nationaal Archief
 - Adviesraad voor Wetenschaps- en Technologiebeleid
 - Onderwijsraad
 - Raad voor Cultuur
- Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
 - Bestuursdepartement

- Inspectie Werk en Inkomen
- Agentschap SZW
- Ministerie van Verkeer en Waterstaat
 - Bestuursdepartement
 - Directoraat-Generaal Transport en Luchtvaart
 - Directoraat-generaal Personenvervoer
 - Directoraat-generaal Water
 - Centrale diensten (централни услуги)
 - Shared services Organisatie Verkeer en Watersaat
 - Koninklijke Nederlandse Meteorologisch Instituut KNMI
 - Rijkswaterstaat, Bestuur
 - De afzonderlijke regionale Diensten van Rijkswaterstaat (всяка индивидуална регионална служба на Главна дирекция „Благоустройство и управление на водите“)
 - De afzonderlijke specialistische diensten van Rijkswaterstaat (всяка индивидуална специализирана служба на Главна дирекция „Благоустройство и управление на водите“)
 - Adviesdienst Geo-Informatie en ICT
 - Adviesdienst Verkeer en Vervoer (AVV)
 - Bouwdienst
 - Corporate Dienst
 - Data ICT Dienst
 - Dienst Verkeer en Scheepvaart
 - Dienst Weg- en Waterbouwkunde (DWW)
 - Rijksinstituut voor Kunst en Zee (RIKZ)
 - Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling (RIZA)
 - Waterdienst
 - Inspectie Verkeer en Waterstaat, Hoofddirectie
 - Port state Control

- Directie Toezichtontwikkeling Communicatie en Onderzoek (TCO)
- Toezichthouder Beheer Eenheid Lucht
- Toezichthouder Beheer Eenheid Water
- Toezichthouder Beheer Eenheid Land
- Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
 - Bestuursdepartement
 - Directoraat-generaal Wonen, Wijken en Integratie
 - Directoraat-generaal Ruimte
 - Directoraat-general Milieubeheer
 - Rijksgebouwendienst
 - VROM Inspectie
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
 - Bestuursdepartement
 - Inspectie Gezondheidsbescherming, Waren en Veterinaire Zaken
 - Inspectie Gezondheidszorg
 - Inspectie Jeugdhulpverlening en Jeugdbescherming
 - Rijksinstituut voor de Volksgezondheid en Milieu (RIVM)
 - Sociaal en Cultureel Planbureau
 - Agentschap t.b.v. het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen
- Tweede Kamer der Staten-Generaal
- Eerste Kamer der Staten-Generaal
- Raad van State
- Algemene Rekenkamer
- Nationale Ombudsman
- Kanselarij der Nederlandse Orden
- Kabinet der Koningin
- Raad voor de rechtspraak en de Rechtbanken

Австрия

- Bundeskanzleramt
- Bundesministerium für europäische und internationale Angelegenheiten
- Bundesministerium für Finanzen
- Bundesministerium für Gesundheit, Familie und Jugend
- Bundesministerium für Inneres
- Bundesministerium für Justiz
- Bundesministerium für Landesverteidigung
- Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft
- Bundesministerium für Soziales und Konsumentenschutz
- Bundesministerium für Unterricht, Kunst und Kultur
- Bundesministerium für Verkehr, Innovation und Technologie
- Bundesministerium für Wirtschaft und Arbeit
- Bundesministerium für Wissenschaft und Forschung
- Österreichische Forschungs- und Prüfzentrum Arsenal Gesellschaft m.b.H
- Bundesbeschaffung G.m.b.H
- Bundesrechenzentrum G.m.b.H

Польша

- Kancelaria Prezydenta RP
- Kancelaria Sejmu RP
- Kancelaria Senatu RP
- Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
- Sąd Najwyższy
- Naczelny Sąd Administracyjny
- Wojewódzkie sądy administracyjne
- Sądy powszechne – rejonowe, okręgowe i apelacyjne
- Trybunał Konstytucyjny

- Najwyższa Izba Kontroli
- Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
- Biuro Rzecznika Praw Dziecka
- Biuro Ochrony Rządu
- Biuro Bezpieczeństwa Narodowego
- Centralne Biuro Antykorupcyjne
- Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
- Ministerstwo Finansów
- Ministerstwo Gospodarki
- Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- Ministerstwo Edukacji Narodowej
- Ministerstwo Obrony Narodowej
- Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
- Ministerstwo Skarbu Państwa
- Ministerstwo Sprawiedliwości
- Ministerstwo Infrastruktury
- Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
- Ministerstwo Środowiska
- Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
- Ministerstwo Spraw Zagranicznych
- Ministerstwo Zdrowia
- Ministerstwo Sportu i Turystyki
- Urząd Komitetu Integracji Europejskiej
- Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej
- Urząd Regulacji Energetyki
- Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych

- Urząd Transportu Kolejowego
- Urząd Dozoru Technicznego
- Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych
- Urząd do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców
- Urząd Zamówień Publicznych
- Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
- Urząd Lotnictwa Cywilnego
- Urząd Komunikacji Elektronicznej
- Wyższy Urząd Górniczy
- Główny Urząd Miar
- Główny Urząd Geodezji i Kartografii
- Główny Urząd Nadzoru Budowlanego
- Główny Urząd Statystyczny
- Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji
- Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych
- Państwowa Komisja Wyborcza
- Państwowa Inspekcja Pracy
- Rządowe Centrum Legislacji
- Narodowy Fundusz Zdrowia
- Polska Akademia Nauk
- Polskie Centrum Akredytacji
- Polskie Centrum Badań i Certyfikacji
- Polska Organizacja Turystyczna
- Polski Komitet Normalizacyjny
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych
- Komisja Nadzoru Finansowego
- Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych

- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
- Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa
- Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej
- Komenda Główna Policji
- Komenda Główna Straży Granicznej
- Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych
- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
- Główny Inspektorat Transportu Drogowego
- Główny Inspektorat Farmaceutyczny
- Główny Inspektorat Sanitarny
- Główny Inspektorat Weterynarii
- Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego
- Agencja Wywiadu
- Agencja Mienia Wojskowego
- Wojskowa Agencja Mieszkaniowa
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
- Agencja Rynku Rolnego
- Agencja Nieruchomości Rolnych
- Państwowa Agencja Atomistyki
- Polska Agencja Żeglugi Powietrznej
- Polska Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Agencja Rezerw Materiałowych
- Narodowy Bank Polski
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu

- Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa
- Służba Celna Rzeczypospolitej Polskiej
- Państwowe Gospodarstwo Leśne ‘Lasy Państwowe’
- Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
- Urzędy wojewódzkie
- Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, jeśli ich organem założycielskim jest minister, centralny organ administracji rządowej lub wojewoda

Португалия

- Presidência do Conselho de Ministros
- Ministério das Finanças e da Administração Pública
- Ministério da Defesa Nacional
- Ministério dos Negócios Estrangeiros
- Ministério da Administração Interna
- Ministério da Justiça
- Ministério da Economia e da Inovação
- Ministério da Agricultura, Desenvolvimento Rural e Pescas
- Ministério da Educação
- Ministério da Ciência, Tecnologia e do Ensino Superior
- Ministério da Cultura
- Ministério da Saúde
- Ministério do Trabalho e da Solidariedade Social
- Ministério das Obras Públicas, Transportes e Comunicações
- Ministério do Ambiente, do Ordenamento do Território e do Desenvolvimento Regional
- Presidência da República
- Tribunal Constitucional
- Tribunal de Contas
- Provedoria de Justiça

Румыния

- Administrația Prezidențială
- Senatul României
- Camera Deputaților
- Inalta Curte de Casație și Justiție
- Curtea Constituțională
- Consiliul Legislativ
- Curtea de Conturi
- Consiliul Superior al Magistraturii
- Parchetul de pe lângă Inalta Curte de Casație și Justiție
- Secretariatul General al Guvernului
- Cancelaria primului ministru
- Ministerul Afacerilor Externe
- Ministerul Economiei și Finanțelor
- Ministerul Justiției
- Ministerul Apărării
- Ministerul Internelor și Reformei Administrative
- Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Sanse
- Ministerul pentru Intreprinderi Mici și Mijlocii, Comerț, Turism și Profesii Liberale
- Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
- Ministerul Transporturilor
- Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuinței
- Ministerul Educației Cercetării și Tineretului
- Ministerul Sănătății Publice
- Ministerul Culturii și Cultelor
- Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației
- Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile
- Serviciul Român de Informații

- Serviciul de Informații Externe
- Serviciul de Protecție și Pază
- Serviciul de Telecomunicații Speciale
- Consiliul Național al Audiovizualului
- Consiliul Concurenței (CC)
- Direcția Națională Anticorupție
- Inspectoratul General de Poliție
- Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice
- Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor
- Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice(ANRSC)
- Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor
- Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor
- Autoritatea Navală Română
- Autoritatea Feroviară Română
- Autoritatea Rutieră Română
- Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului
- Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap
- Autoritatea Națională pentru Turism
- Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților
- Autoritatea Națională pentru Tineret
- Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică
- Autoritatea Națională pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației
- Autoritatea Națională pentru Serviciile Societății Informaționale
- Autoritatea Electorală Permanente
- Agenția pentru Strategii Guvernamentale
- Agenția Națională a Medicamentului
- Agenția Națională pentru Sport

- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
- Agenția Națională de Reglementare în Domeniul Energiei
- Agenția Română pentru Conservarea Energiei
- Agenția Națională pentru Resurse Minerale
- Agenția Română pentru Investiții Străine
- Agenția Națională pentru Intreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie
- Agenția Națională a Funcționarilor Publici
- Agenția Națională de Administrare Fiscală
- Agenția de Compensare pentru Achiziții de Tehnică Specială
- Agenția Națională Anti-doping
- Agenția Nucleară
- Agenția Națională pentru Protecția Familiei
- Agenția Națională pentru Egalitatea de Sanse între Bărbați și Femei
- Agenția Națională pentru Protecția Mediului
- Agenția națională Antidrog

Словения

- Predsednik Republike Slovenije
- Državni zbor Republike Slovenije
- Državni svet Republike Slovenije
- Varuh človekovih pravic
- Ustavno sodišče Republike Slovenije
- Računsko sodišče Republike Slovenije
- Državna revizijska komisja za revizijo postopkov oddaje javnih naročil
- Slovenska akademija znanosti in umetnosti
- Vladne službe
- Ministrstvo za finance
- Ministrstvo za notranje zadeve

- Ministrstvo za zunanje zadeve
- Ministrstvo za obrambo
- Ministrstvo za pravosodje
- Ministrstvo za gospodarstvo
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
- Ministrstvo za promet
- Ministrstvo za okolje in, prostor
- Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve
- Ministrstvo za zdravje
- Ministrstvo za javno upravo
- Ministrstvo za šolstvo in šport
- Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo
- Ministrstvo za kulturo
- Vrhovno sodišče Republike Slovenije
- višja sodišča
- okrožna sodišča
- okrajna sodišča
- Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije
- Okrožna državna tožilstva
- Državno pravobranilstvo
- Upravno sodišče Republike Slovenije
- Višje delovno in socialno sodišče
- delovna sodišča
- Davčna uprava Republike Slovenije
- Carinska uprava Republike Slovenije
- Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja
- Urad Republike Slovenije za nadzor prirejanja iger na srečo

- Uprava Republike Slovenije za javna plačila
- Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna
- Policija
- Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve
- General štab Slovenske vojske
- Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
- Inšpektorat Republike Slovenije za obrambo
- Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami
- Uprava Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij
- Urad Republike Slovenije za varstvo konkurence
- Urad Republike Slovenije za varstvo potrošnikov
- Tržni inšpektorat Republike Slovenije
- Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino
- Inšpektorat Republike Slovenije za elektronske komunikacije, elektronsko podpisovanje in pošto
- Inšpektorat za energetiko in rudarstvo
- Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja
- Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo in hrano
- Fitosanitarna uprava Republike Slovenije
- Veterinarska uprava Republike Slovenije
- Uprava Republike Slovenije za pomorstvo
- Direkcija Republike Slovenije za caste
- Prometni inšpektorat Republike Slovenije
- Direkcija za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo
- Agencija Republike Slovenije za okolje
- Geodetska uprava Republike Slovenije
- Uprava Republike Slovenije za jedrsko varstvo
- Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor

- Inšpektorat Republike Slovenije za delo
- Zdravstveni inšpektorat
- Urad Republike Slovenije za kemikalije
- Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji
- Urad Republike Slovenije za meroslovje
- Urad za visoko šolstvo
- Urad Republike Slovenije za mladino
- Inšpektorat Republike Slovenije za šolstvo in šport
- Arhiv Republike Slovenije
- Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije
- Kabinet predsednika Vlade Republike Slovenije
- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije
- Služba vlade za zakonodajo
- Služba vlade za evropske zadeve
- Služba vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko
- Urad vlade za komuniciranje
- Urad za enake možnosti
- Urad za verske skupnosti
- Urad za narodnosti
- Urad za makroekonomske analize in razvoj
- Statistični urad Republike Slovenije
- Slovenska obveščevalno-varnostna agencija
- Protokol Republike Slovenije
- Urad za varovanje tajnih podatkov
- Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu
- Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj
- Informacijski pooblaščenec

- Državna volilna komisija

Словакия

Министерства и други органи на централното държавно управление, посочени в Закон № 575/2001 Сб. за структурата и дейностите на правителството и органите на централната държавна администрация, изменен с последващите нормативни актове:

- Kancelária Prezidenta Slovenskej republiky
- Národná rada Slovenskej republiky
- Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
- Ministerstvo financií Slovenskej republiky
- Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky
- Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky
- Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
- Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
- Ministerstvo obrany Slovenskej republiky
- Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
- Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
- Ministerstvo školstva Slovenskej republiky
- Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
- Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
- Úrad vlády Slovenskej republiky
- Protimonopolný úrad Slovenskej republiky
- Štatistický úrad Slovenskej republiky
- Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky
- Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky
- Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky
- Úrad pre verejné obstarávanie

- Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky
- Správa štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky
- Národný bezpečnostný úrad
- Ústavný súd Slovenskej republiky
- Najvyšší súd Slovenskej republiky
- Generálna prokuratúra Slovenskej republiky
- Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
- Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky
- Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky
- Úrad pre finančný trh
- Úrad na ochranu osobných údajov
- Kancelária verejného ochrany práv

Финландия

- Oikeuskanslerinvirasto – Justitiekanslersämbetet
- Liikenne- Ja Viestintäministeriö – Kommunikationsministeriet
 - Ajoneuvohallintokeskus AKE – Fordonsförvaltningscentralen AKE
 - Ilmailuhallinto – Luftfartsförvaltningen
 - Ilmatieteen laitos – Meteorologiska institutet
 - Merenkulkulaitos – Sjöfartsverket
 - Merentutkimuslaitos – Havsforskningsinstitutet
 - Ratahallintokeskus RHK – Banförvaltningscentralen RHK
 - Rautatievirasto – Järnvägsverket
 - Tiehallinto – Vägförvaltningen
 - Viestintävirasto – Kommunikationsverket
- Maa- Ja Metsätalousministeriö – Jord- Och Skogsbruksministeriet
 - Elintarviketurvallisuusvirasto – Livsmedelssäkerhetsverket
 - Maanmittauslaitos – Lantmäteriverket

- Maaseutuvirasto – Landsbygdsverket
- Oikeusministeriö – Justitieministeriet
 - Tietosuojavaltuutetun toimisto – Dataombudsmannens byrå
 - Tuomioistuimet – domstolar
 - Korkein oikeus – Högsta domstolen
 - Korkein hallinto-oikeus – Högsta förvaltningsdomstolen
 - Hovioikeudet – hovrätter
 - Käräjäoikeudet – tingsrätter
 - Hallinto-oikeudet – förvaltningsdomstolar
 - Markkinaoikeus – Marknadsdomstolen
 - Työtuomioistuin – Arbetsdomstolen
 - Vakuutusosasto – Försäkringsdomstolen
 - Kuluttajariitalautakunta – Konsumenttvistnämnden
 - Vankeinhoitolaitos – Fångvårdsväsendet
 - HEUNI – Yhdistyneiden Kansakuntien yhteydessä toimiva Euroopan kriminaalipolitiikan instituutti – HEUNI – Europeiska institutet för kriminalpolitik, verksamt i anslutning till Förenta Nationerna
 - Konkurssiasiamiehen toimisto – Konkursombudsmannens byrå
 - Kuluttajariitalautakunta – Konsumenttvistnämnden
 - Oikeushallinnon palvelukeskus – Justitieförvaltningens servicecentral
 - Oikeushallinnon tietotekniikkakeskus – Justitieförvaltningens datateknikcentral
 - Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos (Optula) – Rättspolitiska forskningsinstitutet
 - Oikeusrekisterikeskus – Rättsregistercentralen
 - Onnettomuustutkintakeskus – Centralen för undersökning av olyckor
 - Rikosseuraamusvirasto – Brottsförhållningsverket
 - Rikosseuraamusalan koulutuskeskus – Brottsförhållningsområdets utbildningscentral
 - Rikksrentorjuntaneuvosto Rådet för brottsförebyggande
 - Saamelaiskäräjät – Sametinget

- Valtakunnansyyttäjänvirasto – Riksåklagarämbetet
- Vankeinhoitolaitos – Fångvårdsväsendet
- Opetusministeriö – Undervisningsministeriet
 - Opetushallitus – Utbildningsstyrelsen
 - Valtion elokuvatarkastamo – Statens filmgranskningsbyrå
- Puolustusministeriö – Försvarsministeriet
 - Puolustusvoimat – Försvarsmakten
- Sisäasiainministeriö – Inrikesministeriet
 - Väestörekisterikeskus – Befolkningsregistercentralen
 - Keskusrikospoliisi – Centralkriminalpolisen
 - Liikkuva poliisi – Rörliga polisen
 - Rajavartiolaitos – Gränsbevakningsväsendet
 - Lääninhallitukset – Länstyrelserna
 - Suojelupoliisi – Skyddspolisen
 - Poliisiammattikorkeakoulu – Polisyrkeshögskolan
 - Poliisin tekniikkakeskus – Polisens teknikcentral
 - Poliisin tietohallintokeskus – Polisens datacentral
 - Helsingin kihlakunnan poliisilaitos – Polisinrättningen i Helsingfors
 - Pelastusopisto – Räddningsverket
 - Häätäkeskuslaitos – Nödcentralsverket
 - Maahanmuuttovirasto – Migrationsverket
 - Sisäasiainhallinnon palvelukeskus – Inrikesförvaltningens servicecentral
 - Sosiaali- Ja Terveysministeriö – Social- Och Hälsovårdsministeriet
 - Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta – Besvärnämnden för utkomstskyddsärenden
 - Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta – Besvärnämnden för socialtrygghet
 - Lääkelaitos – Läkemedelsverket
 - Terveysturvan oikeusturvakeskus – Rättsskyddscentralen för hälsovården

- Säteilyturvakeskus – Strålsäkerhetscentralen
- Kansanterveyslaitos – Folkhälsoinstitutet
- Lääkehoidon kehittämiskeskus ROHTO – Utvecklingscentralen för läkemedelsbehandling
- Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus – Social- och hälsovårdens produktill-synscentral
- Sosiaali- ja terveystalans forskning- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården Stakes
- Vakuutusvalvontavirasto – Försäkringsinspektionen
- Työ- Ja Elinkeinoministeriö – Arbets- Och Näringsministeriet
- Kuluttajavirasto – Konsumentverket
- Kilpailuvirasto – Konkurrensverket
- Patentti- ja rekisterihallitus – Patent- och registerstyrelsen
- Valtakunnansovittelijain toimisto – Riksförlikningsmännens byrå
- Valtion turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskukset– Statliga förläggningar för asylsökande
- Energiarmergkkinavirasto – Energiarmergknadsverket
- Geologian tutkimuskeskus – Geologiska forskningscentralen
- Huoltovarmuuskeskus – Försörjningsberedskapscentralen
- Kuluttajatutkimuskeskus – Konsumentforskningscentralen
- Matkailun edistämiskeskus (MEK) – Centralen för turistfrämjande
- Mittatekniikan keskus (MIKES) – Mätteknikcentralen
- Tekes – teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus –Tekes – utvecklingscentralen för teknologi och innovationer
- Turvatekniikan keskus (TUKES) – Säkerhetsteknikcentralen
- Valtion teknillinen tutkimuskeskus (VTT) – Statens tekniska forskningscentral
- Syrjintälautakunta – Nationella diskrimineringsnämnden
- Työneuvosto – Arbetsrådet
- Vähemmistövaltuutetun toimisto – Minoritetsombudsmännens byrå

- Ulkoasiainministeriö – Utrikesministeriet
- Valtioneuvoston Kanslia – Statsrådets Kansli
- Valtiovarainministeriö – Finansministeriet
 - Valtiokonttori – Statskontoret
 - Verohallinto – Skatteförvaltningen
 - Tullilaitos – Tullverket
 - Tilastokeskus – Statistikcentralen
 - Valtiontaloudellinen tutkimuskeskus – Statens ekonomiska forskningscentral
- Ympäristöministeriö – Miljöministeriet
 - Suomen ympäristökeskus – Finlands miljöcentral
 - Asumisen rahoitus- ja kehityskeskus – Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet
- Valtiontalouden Tarkastusvirasto – Statens Revisionsverk

Швеция

A

- Affärsverket svenska kraftnät
- Akademien för de fria konsterna
- Alkohol- och läkemedelssortiments-nämnden
- Allmänna pensionsfonden
- Allmänna reklamationsnämnden
- Ambassader
- Ansvarsnämnd, statens
- Arbetsdomstolen
- Arbetsförmedlingen
- Arbetsgivarverk, statens
- Arbetslivsinstitutet
- Arbetsmiljöverket
- Arkitekturmuseet

- Arrendenämnder
- Arvsfondsdelegationen
- Arvsfondsdelegationen

B

- Banverket
- Barnombudsmannen
- Beredning för utvärdering av medicinsk metodik, statens
- Bergsstaten
- Biografbyrå, statens
- Biografiskt lexikon, svenskt
- Birgittaskolan
- Blekinge tekniska högskola
- Bokföringsnämnden
- Bolagsverket
- Bostadsnämnd, statens
- Bostadskreditnämnd, statens
- Boverket
- Brottsförebyggande rådet
- Brottsoffermyndigheten

C

Centrala studiestödsnämnden

D

- Danshögskolan
- Datainspektionen
- Departementen
- Domstolsverket
- Dramatiska institutet

E

- Ekeskolan
- Ekobrottsmyndigheten
- Ekonomistyrningsverket
- Ekonomiska rådet
- Elsäkerhetsverket
- Energimarknadsinspektionen
- Energimyndighet, statens
- EU/FoU-rådet
- Exportkreditnämnden
- Exportråd, Sveriges

F

- Fastighetsmäklarnämnden
- Fastighetsverk, statens
- Fideikommissnämnden
- Finansinspektionen
- Finanspolitiska rådet
- Finsk-svenska gränsälvscommissionen
- Fiskeriverket
- Flygmedicincentrum
- Folkhälsoinstitut, statens
- Fonden för fukt- och mögelskador
- Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Formas
- Folke Bernadotte Akademin
- Forskarskattenämnden
- Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap
- Fortifikationsverket

- Forum för levande historia
- Försvarets materielverk
- Försvarets radioanstalt
- Försvarets underrättelsenämnd
- Försvarshistoriska museer, statens
- Försvarshögskolan
- Försvarsmakten
- Försäkringskassan

G

- Gentekniknämnden
- Geologiska undersökning
- Geotekniska institut, statens
- Giftinformationscentralen
- Glesbygdsverket
- Grafiska institutet och institutet för högre kommunikation- och reklamutbildning
- Granskningsnämnden för radio och TV
- Granskningsnämnden för försvarsuppfinningar
- Gymnastik- och Idrottshögskolan
- Göteborgs universitet

H

- Handelsflottans kultur- och fritidsråd
- Handelsflottans pensionsanstalt
- Handelssekreterare
- Handelskamrar, auktoriserade
- Handikappombudsmannen
- Handikappråd, statens
- Harpsundsnämnden

- Haverikommission, statens
- Historiska museer, statens
- Hjälpmedelsinstitutet
- Hovrätterna
- Hyresnämnder
- Häktena
- Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd
- Högskolan Dalarna
- Högskolan i Borås
- Högskolan i Gävle
- Högskolan i Halmstad
- Högskolan i Kalmar
- Högskolan i Karlskrona/Ronneby
- Högskolan i Kristianstad
- Högskolan i Skövde
- Högskolan i Trollhättan/Uddevalla
- Högskolan på Gotland
- Högskolans avskiljandenämnd
- Höskoleverket
- Högsta domstolen

I

- ILO kommittén
- Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
- Inspektionen för strategiska produkter
- Institut för kommunikationsanalys, statens
- Institut för psykosocial medicin, statens
- Institut för särskilt utbildningsstöd, statens

- Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering
- Institutet för rymdfysik
- Institutet för tillväxtpolitiska studier
- Institutionsstyrelse, statens
- Insättningsgarantinämnden
- Integrationsverket
- Internationella programkontoret för utbildningsområdet

J

- Jordbruksverk, statens
- Justitiekanslern
- Jämställdhetsombudsmannen
- Jämställdhetsnämnden
- Järnvägar, statens
- Järnvägsstyrelsen

K

- Kammarkollegiet
- Kammarrätterna
- Karlstads universitet
- Karolinska Institutet
- Kemikalieinspektionen
- Kommerskollegium
- Konjunkturinstitutet
- Konkurrensverket
- Konstfack
- Konsthögskolan
- Konstnärsnämnden
- Konstråd, statens

- Konsulat
- Konsumentverket
- Krigsvetenskapsakademin
- Krigsförsäkringsnämnden
- Kriminaltekniska laboratorium, statens
- Kriminalvården
- Krisberedskapsmyndigheten
- Kristinaskolan
- Kronofogdemyndigheten
- Kulturråd, statens
- Kungl. Biblioteket
- Kungl. Konsthögskolan
- Kungl. Musikhögskolan i Stockholm
- Kungl. Tekniska högskolan
- Kungl. Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien
- Kungl Vetenskapsakademin
- Kustbevakningen
- Kvalitets- och kompetensråd, statens
- Kärnavfallsfondens styrelse

L

- Lagrådet
- Lantbruksuniversitet, Sveriges
- Lantmäteriverket
- Linköpings universitet
- Livrustkammaren, Skoklosters slott och Hallwylska museet
- Livsmedelsverk, statens
- Livsmedelsekonomiska institutet

- Ljud- och bildarkiv, statens
- Lokala säkerhetsnämnderna vid kärnkraftverk
- Lotteriinspektionen
- Luftfartsverket
- Luftfartsstyrelsen
- Luleå tekniska universitet
- Lunds universitet
- Läkemedelsverket
- Läkemedelsförmånsnämnden
- Länsrätterna
- Länsstyrelserna
- Lärarhögskolan i Stockholm

M

- Malmö högskola
- Manillaskolan
- Maritima muséer, statens
- Marknadsdomstolen
- Medlingsinstitutet
- Meteorologiska och hydrologiska institut, Sveriges
- Migrationsverket
- Militärhögskolor
- Mittuniversitetet
- Moderna museet
- Museer för världskultur, statens
- Musikaliska Akademien
- Musiksamlingar, statens
- Myndigheten för handikappolitisk samordning

- Myndigheten för internationella adoptionsfrågor
- Myndigheten för skolutveckling
- Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning
- Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning
- Myndigheten för Sveriges nätuniversitet
- Myndigheten för utländska investeringar i Sverige
- Mälardalens högskola

N

- Nationalmuseum
- Nationellt centrum för flexibelt lärande
- Naturhistoriska riksmuseet
- Naturvårdsverket
- Nordiska Afrikainstitutet
- Notarienämnden
- Nämnd för arbetstagares uppfinningar, statens
- Nämnden för statligt stöd till trossamfund
- Nämnden för styrelserepresentationsfrågor
- Nämnden mot diskriminering
- Nämnden för elektronisk förvaltning
- Nämnden för RH anpassad utbildning
- Nämnden för hemslöjdsfrågor

O

- Oljekrisnämnden
- Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning
- Ombudsmannen mot etnisk diskriminering
- Operahögskolan i Stockholm

P

- Patent- och registreringsverket
- Patentbesvärsrätten
- Pensionsverk, statens
- Personregisternämnd statens, SPAR-nämnden
- Pliktverk, Totalförsvarets
- Polarforskningssekretariatet
- Post- och telestyrelsen
- Premiepensionsmyndigheten
- Presstödsnämnden

R

- Radio- och TV-verket
- Rederinämnden
- Regeringskansliet
- Regeringsrätten
- Resegarantinämnden
- Registernämnden
- Revisorsnämnden
- Riksantikvarieämbetet
- Riksarkivet
- Riksbanken
- Riksdagsförvaltningen
- Riksdagens ombudsmän
- Riksdagens revisorer
- Riksgäldskontoret
- Rikshemvärnsrådet
- Rikspolisstyrelsen
- Riksrevisionen

- Rikstrafiken
- Riksutställningar, Stiftelsen
- Riksvärderingsnämnden
- Rymdstyrelsen
- Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige
- Räddningsverk, statens
- Rättshjälpsmyndigheten
- Rättshjälpsnämnden
- Rättsmedicinalverket

S

- Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund
- Sameskolstyrelsen och sameskolor
- Sametinget
- SIS, Standardiseringen i Sverige
- Sjöfartsverket
- Skatterättsnämnden
- Skatteverket
- Skaderegleringsnämnd, statens
- Skiljenämnden i vissa trygghetsfrågor
- Skogsstyrelsen
- Skogsvårdsstyrelserna
- Skogs och lantbruksakademien
- Skolverk, statens
- Skolväsendets överklagandenämnd
- Smittskyddsinstitutet
- Socialstyrelsen
- Specialpedagogiska institutet

- Specialskolemyndigheten
 - Språk- och folkminnesinstitutet
 - Sprängämnesinspektionen
 - Statistiska centralbyrån
 - Statskontoret
 - Stockholms universitet
 - Stockholms internationella miljöinstitut
 - Strålsäkerhetsmyndigheten
 - Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll
 - Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete, SIDA
 - Styrelsen för Samefonden
 - Styrelsen för psykologiskt försvar
 - Stängselnämnden
 - Svenska institutet
 - Svenska institutet för europapolitiska studier
 - Svenska ESF rådet
 - Svenska Uneskorådet
 - Svenska FAO kommittén
 - Svenska Språknämnden
 - Svenska Skeppshypotekskassan
 - Svenska institutet i Alexandria
 - Sveriges författarfond
 - Säkerhetspolisen
 - Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden
 - Södertörns högskola
- T
- Taltidningsnämnden

- Talboks- och punktskriftsbiblioteket
- Teaterhögskolan i Stockholm
- Tingsrätterna
- Tjänstepensions och grupplivnämnd, statens
- Tjänsteförslagsnämnden för domstolsväsendet
- Totalförsvarets forskningsinstitut
- Totalförsvarets pliktverk
- Tullverket
- Turistdelegationen

U

- Umeå universitet
- Ungdomsstyrelsen
- Uppsala universitet
- Utlandslönenämnd, statens
- Utlänningsnämnden
- Utrikesförvaltningens antagningsnämnd
- Utrikesnämnden
- Utsädeskontroll, statens

V

- Valideringsdelegationen
- Valmyndigheten
- Vatten- och avloppsnämnd, statens
- Vattenöverdomstolen
- Verket för förvaltningsutveckling
- Verket för högskoleservice
- Verket för innovationssystem (VINNOVA)
- Verket för näringslivsutveckling (NUTEK)

- Vetenskapsrådet
- Veterinärmedicinska anstalt, statens
- Veterinära ansvarsnämnden
- Väg- och transportforskningsinstitut, statens
- Vägverket
- Vänerskolan
- Växjö universitet
- Växsortnämnd, statens

Å

- Åklagarmyndigheten
- Åsbackaskolan

Ö

- Örebro universitet
- Örlogsmannasällskapet
- Östervångsskolan
- Överbefälhavaren
- Överklagandenämnden för högskolan
- Överklagandenämnden för nämndemanna-uppdrag
- Överklagandenämnden för studiestöd
- Överklagandenämnden för totalförsvaret

Обединено кралство

- Cabinet Office
 - Office of the Parliamentary Counsel
- Central Office of Information
- Charity Commission
- Crown Estate Commissioners (Vote Expenditure Only)
- Crown Prosecution Service

- Department for Business, Enterprise and Regulatory Reform
 - Competition Commission
 - Gas and Electricity Consumers' Council
 - Office of Manpower Economics
- Department for Children, Schools and Families
- Department of Communities and Local Government
 - Rent Assessment Panels
- Department for Culture, Media and Sport
 - British Library
 - British Museum
 - Commission for Architecture and the Built Environment
 - The Gambling Commission
 - Historic Buildings and Monuments Commission for England (English Heritage)
 - Imperial War Museum
 - Museums, Libraries and Archives Council
 - National Gallery
 - National Maritime Museum
 - National Portrait Gallery
 - Natural History Museum
 - Science Museum
 - Tate Gallery
 - Victoria and Albert Museum
 - Wallace Collection
- Department for Environment, Food and Rural Affairs
 - Agricultural Dwelling House Advisory Committees
 - Agricultural Land Tribunals
 - Agricultural Wages Board and Committees

- Cattle Breeding Centre
- Countryside Agency
- Plant Variety Rights Office
- Royal Botanic Gardens, Kew
- Royal Commission on Environmental Pollution
- Department of Health
 - Dental Practice Board
 - National Health Service Strategic Health Authorities
 - NHS Trusts
 - Prescription Pricing Authority
- Department for Innovation, Universities and Skills
 - Higher Education Funding Council for England
 - National Weights and Measures Laboratory
 - Patent Office
- Department for International Development
- Department of the Procurator General and Treasury Solicitor
 - Legal Secretariat to the Law Officers
- Department for Transport
 - Maritime and Coastguard Agency
- Department for Work and Pensions
 - Disability Living Allowance Advisory Board
 - Independent Tribunal Service
 - Medical Boards and Examining Medical Officers (War Pensions)
 - Occupational Pensions Regulatory Authority
 - Regional Medical Service
 - Social Security Advisory Committee
- Export Credits Guarantee Department

- Foreign and Commonwealth Office
 - Wilton Park Conference Centre
- Government Actuary's Department
- Government Communications Headquarters
- Home Office
 - HM Inspectorate of Constabulary
- House of Commons
- House of Lords
- Ministry of Defence
 - Defence Equipment & Support
 - Meteorological Office
- Ministry of Justice
 - Boundary Commission for England
 - Combined Tax Tribunal
 - Council on Tribunals
 - Court of Appeal — Criminal
 - Employment Appeals Tribunal
 - Employment Tribunals
 - HMCS Regions, Crown, County and Combined Courts (England and Wales)
 - Immigration Appellate Authorities
 - Immigration Adjudicators
 - Immigration Appeals Tribunal
 - Lands Tribunal
 - Law Commission
 - Legal Aid Fund (England and Wales)
 - Office of the Social Security Commissioners
 - Parole Board and Local Review Committees

- Pensions Appeal Tribunals
- Public Trust Office
- Supreme Court Group (England and Wales)
- Transport Tribunal
- The National Archives
- National Audit Office
- National Savings and Investments
- National School of Government
- Northern Ireland Assembly Commission
- Northern Ireland Court Service
 - Coroners Courts
 - County Courts
 - Court of Appeal and High Court of Justice in Northern Ireland
 - Crown Court
 - Enforcement of Judgements Office
 - Legal Aid Fund
 - Magistrates' Courts
 - Pensions Appeals Tribunals
- Northern Ireland, Department for Employment and Learning
- Northern Ireland, Department for Regional Development
- Northern Ireland, Department for Social Development
- Northern Ireland, Department of Agriculture and Rural Development
- Northern Ireland, Department of Culture, Arts and Leisure
- Northern Ireland, Department of Education
- Northern Ireland, Department of Enterprise, Trade and Investment
- Northern Ireland, Department of the Environment
- Northern Ireland, Department of Finance and Personnel

- Northern Ireland, Department of Health, Social Services and Public Safety
- Northern Ireland, Office of the First Minister and Deputy First Minister
- Northern Ireland Office
 - Crown Solicitor’s Office
 - Department of the Director of Public Prosecutions for Northern Ireland
 - Forensic Science Laboratory of Northern Ireland
 - Office of the Chief Electoral Officer for Northern Ireland
 - Police Service of Northern Ireland
 - Probation Board for Northern Ireland
 - State Pathologist Service
- Office of Fair Trading
- Office for National Statistics
 - National Health Service Central Register
- Office of the Parliamentary Commissioner for Administration and Health Service Commissioners
- Paymaster General’s Office
- Postal Business of the Post Office
- Privy Council Office
- Public Record Office
- HM Revenue and Customs
 - The Revenue and Customs Prosecutions Office
- Royal Hospital, Chelsea
- Royal Mint
- Rural Payments Agency
- Scotland, Auditor-General
- Scotland, Crown Office and Procurator Fiscal Service
- Scotland, General Register Office
- Scotland, Queen’s and Lord Treasurer’s Remembrancer

- Scotland, Registers of Scotland
- The Scotland Office
- The Scottish Ministers
 - Architecture and Design Scotland
 - Crofters Commission
 - Deer Commission for Scotland
 - Lands Tribunal for Scotland
 - National Galleries of Scotland
 - National Library of Scotland
 - National Museums of Scotland
 - Royal Botanic Garden, Edinburgh
 - Royal Commission on the Ancient and Historical Monuments of Scotland
 - Scottish Further and Higher Education Funding Council
 - Scottish Law Commission
 - Community Health Partnerships
 - Special Health Boards
 - Health Boards
 - The Office of the Accountant of Court
 - High Court of Justiciary
 - Court of Session
 - HM Inspectorate of Constabulary
 - Parole Board for Scotland
 - Pensions Appeal Tribunals
 - Scottish Land Court
 - Sheriff Courts
 - Scottish Police Services Authority
 - Office of the Social Security Commissioners

- The Private Rented Housing Panel and Private Rented Housing Committees
 - Keeper of the Records of Scotland
- The Scottish Parliamentary Body Corporate
- HM Treasury
 - Office of Government Commerce
 - United Kingdom Debt Management Office
- The Wales Office (Office of the Secretary of State for Wales)
- The Welsh Ministers
 - Higher Education Funding Council for Wales
 - Local Government Boundary Commission for Wales
 - The Royal Commission on the Ancient and Historical Monuments of Wales
 - Valuation Tribunals (Wales)
 - Welsh National Health Service Trusts and Local Health Boards
 - Welsh Rent Assessment Panels

ПРИЛОЖЕНИЕ II
СПИСЪК НА ДЕЙНОСТИТЕ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 2, ПАРАГРАФ 8, БУКВА а)

В случай на разминаване при тълкуването между CPV и NACE, се прилага номенклатурата по CPV.

NACE Rev. 1 ⁽¹⁾					Код по CPV
ЧАСТ E			СТРОИТЕЛСТВО		
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
45			Строителство	Това подразделение включва: – изграждане на нови сгради и съоръжения, реконструкция и общи ремонтни работи	45000000
	45.1		Подготовка на строителната площадка		45100000
		45.11	Събаряне и разчистване на сгради; земни работи	Този клас включва: – разрушаване на сгради и други конструкции; – разчистване на строителни площадки; – земни работи: изкопни работи, отстраняване на замърсен пласт от почвата, изравняване и нивелиране на строителни площадки, работи по изкопаване на канавки, почистване от камъни, взривни работи, и др.; – работи по подготовка на участъци за добив; – работи по подготовка на участъци за добив: – отстраняване на наноси и друга подготовка на участъци за добив. Този клас включва също: – отводняване на строителна площадка; – пресушаване на селскостопански земи и	45110000

				гори.	
		45.12	Сондажни и пробивни работи	Този клас включва: – сондажни, пробивни работи и вземане на проби за строителни, геофизични, геологични или подобни цели. Този клас изключва: – сондажи за петролни или газови кладенци, вж. 11.20. – сондажи за водни кладенци, вж. 45.25; – изкопаване на шахти, вж. 45.25; – изследване на петролни и газови находища, геофизични, геологични и сеизмични проучвания, вж. 74.20.	45120000
	45.2		Строителни и монтажни работи на сгради и строителни съоръжения или на части от тях; гражданско строителство		45200000
		45.21	Строителни и монтажни работи по общо изграждане на сгради и строителни съоръжения	Този клас включва: – изграждане на всякакви видове сгради, строителни и монтажни работи по общо изграждане; – мостове, включително естакади, виадукти, тунели и подлези; – преносни проводни, далекосъобщителни линии и преносни електропроводи; – градски проводни, градски далекосъобщителни линии и преносни електропроводи;	45210000 С изключение на: - 45213316 45220000 45231000 45232000

			– помощно градско строителство; – монтаж и инсталиране на сглобяеми конструкции на място. Този клас изключва: – услуги, свързани с добива на нефт и газ, вж. 11.20; – инсталиране на завършени сглобяеми конструкции от части – собствено производство, не от бетон, вж. подразделения 20, 26 и 28; – строителни работи, но не сгради, на стадиони, плувни басейни, спортни площадки, тенис кортове, голф игрища и други спортни съоръжения, вж. 45.23; – строителни и монтажни работи на инсталации, вж. 45.3; – довършителни строителни работи, вж. 45.4; – архитектурни и инженерни услуги, вж. 74.20; – услуги по управление на проекти, свързани със строителството, вж. 74.20.	
		45.22	Покривни и хидроизолационни работи Този клас включва: – строителни и монтажни работи на покривни конструкции; – работи по изпълнение на покривни покрития; – хидроизолационни работи.	45261000
		45.23	Строителни и монтажни работи на магистрали, пътища, самолетни писти и спортни Този клас включва: – строителни и монтажни работи на магистрали, улици, пътища, други транспортни и пешеходни трасета; – строителство на релсови пътища;	45212212 и DA03 45230000 с изключение на:

			терени	– строителство на самолетни писти; – строителни работи, но не сгради, на стадиони, плувни басейни, спортни площадки, тенис кортове, голф игрища и други спортни съоръжения; – работи по маркировка на пътни настилки и паркинги. Този клас изключва: – предварителни земни работи, вж. 45.11.	- 45231000 - 45232000 - 45234115
		45.24	Строителни и монтажни работи на хидротехнически съоръжения	Този клас включва – строителни и монтажни работи на: – водни канали, пристанищни и речни брегови съоръжения, яхтени пристанища (яхтклубове), шлюзове и др.; – язовири и диги; – драгажни работи; – строителни и монтажни работи под вода.	45240000
		45.25	Други специализирани строителни и монтажни работи	Този клас включва: – строителни и монтажни работи, специализирани за една дейност, обща за различни конструкции, изискваща специализирани умения или оборудване; – фундиране, включително укрепване чрез пилоти; – строително–пробивни работи на кладенци за вода, изкопаване на шахти; – монтажни работи на стоманени елементи – чуждо производство; – изливане на стоманобетон; – зидарски работи; – монтиране и демонтиране на скелета и платформи, в това число даване под наем на скелета и платформи;	45250000 45262000

				– изграждане на комини и промишлени пещи. Този клас изключва: – даване под наем на скелета без изграждане и демонтиране, вж. 71.32;	
	45.3		Строителни и монтажни работи на инсталации		45300000
		45.31	Строителни и монтажни работи на електрически и инсталации	Този клас включва: инсталиране в сгради или в други строителни съоръжения на: – електрически инсталации и други електрически уредби; – далекосъобщителни системи; – системи за електрическо отопление; – антени за жилищни сгради; – пожароизвестителни системи; – сигнално-охранителни системи; – асансьори и ескалатори; – гръмоотводи и др.	45213316 45310000 С изключение на: - 45316000
		45.32	Изоляционни и строителни работи	Този клас включва: – инсталиране в сгради или в други строителни съоръжения на топлоизолация, звукоизолация и изолация от вибрации. Този клас изключва: – хидроизолация, вж. 45.22.	45320000
		45.33	Водопроводни работи	Този клас включва: – инсталиране в сгради или в други строителни съоръжения на: – водоснабдителни и канализационни	45330000

			инсталации; – газови инсталации; – отоплителни, вентилационни, охладителни или климатични инсталации и тръбопроводи; – разпръсквателни системи. Този клас изключва: – монтаж на системи за електрическо отопление, вж. 45.31.		
		45.34	Строителни и монтажни работи на други инсталации	Този клас включва: – монтажни работи на осветителни и сигнализационни системи за пътища, железопътни линии, летища и пристанища; – монтажни работи в сгради или в други строителни съоръжения на други инсталации.	45234115 45316000 45340000
	45.4		Довършителни строителни работи		45400000
		45.41	Работи по полагане на мазилки	Този клас включва: Този клас включва: – полагане в сгради или в други строителни съоръжения на вътрешна и външна мазилка или други облицовъчни материали.	45410000
		45.42	Монтаж на довършителни елементи	Този клас включва: – монтажни работи на врати, прозорци, дограма, вградени кухни, стълбища, интериорни елементи за магазини и други подобни елементи от дърво или други материали – не собствено производство; – довършителни работи по интериора като тавани, дървени ламперии, подвижни прегради и др. Този клас изключва:	45420000

				– полагане на паркет и други дървени подови настилки, вж. 45.43.	
		45.43	Работи по полагане на подови настилки и стенни облицовки	Този клас включва: Този клас включва: – работи по полагане в сгради или в други строителни съоръжения на: — – керамични, бетонни или каменни подови настилки и стенни облицовки; – паркет и други подови покрития, мокети и балатуми; – включително гумени или пластмасови; – мозаечни, мраморни, гранитни или плочести подови настилки или стенни облицовки; – тапети.	45430000
		45.44	Работи по боядисване и стъклопоставяне	Този клас включва: – вътрешно и външно боядисване на сгради; – работи по боядисване на други строителни съоръжения; – работи по стъклопоставяне. Този клас изключва: – поставяне на прозорци, вж. 45.42;	45440000
		45.45	Други довършителни строителни работи	Този клас включва: – монтаж на закрити плавни басейни; – паропочистване, пясъкоструйно почистване и друго външно почистване на сгради; – други довършителни строителни работи. Този клас изключва:	45212212 и DA04 45450000

				– вътрешно почистване на сгради и други строителни съоръжения, вж. 74.70.	
	45.5		Услуги по даване под наем на строителни машини и оборудване с оператор		45500000
		45.50	Услуги по даване под наем на строителни машини и оборудване с оператор	Този клас изключва: – даване под наем на строителни машини и оборудване без оператор, вж. 71.32.	45500000
(1) Регламент (ЕИО) № 3037/90 на Съвета от 9 октомври 1990 година относно статистическата класификация на икономическите дейности в Европейската общност (ОВ L 293, 24.10.1990 г., стр. 1). Регламент, последно изменен с Регламент (ЕИО) № 761/93 на Комисията (ОВ L 83, 3.4.1993 г., стр. 1).(1)					

ПРИЛОЖЕНИЕ III
СПИСЪК НА СТОКИТЕ ПО ЧЛЕН 4, БУКВА б) ВЪВ ВРЪЗКА С ПОРЪЧКИТЕ,
ВЪЗЛАГАНИ ОТ ВЪЗЛАГАЩИ ОРГАНИ В ОБЛАСТТА НА ОТБРАНАТА

Единственият приложим текст по смисъла на настоящата директива е съдържащият се в приложение 1, точка 3 от Споразумението за обществените поръчки, върху който се основава следният индикативен списък на стоки:

Глава 25:	Сол, сяра, пръст и камъни, мазилки, вар и цимент
Глава 26:	Метални руди, шлака и сгурия
Глава 27:	Изкопаеми горива, минерални масла и продукти от тяхната дестилация; битуминозни материали, минерални восъци с изключение на: ех 27.10: специални моторни горива
Глава 28:	и химични продукти; неорганични или органични съединения на благородни радиоактивни елементи, на рядкоземни метали и на изотопи с изключение на: ех 28,09: експлозиви ех 28,13: експлозиви ех 28,14: сълзотворен газ ех 28,28: експлозиви ех 28,32: експлозиви ех 28,39: експлозиви ех 28,50: токсични продукти ех 28,51: токсични продукти ех 28,54: експлозиви
Глава 29:	Органични химични продукти с изключение на: ех 29,03: експлозиви ех 29,04: експлозиви

	ex 29,07: експлозивни ex 29,08: експлозивни ex 29,11: експлозивни ex 29,12: експлозивни ex 29,13: токсични продукти ex 29,14: токсични продукти ex 29,15: токсични продукти ex 29,21: токсични продукти ex 29,22: токсични продукти ex 29,23: токсични продукти ex 29,26: експлозивни ex 29,27: токсични продукти ex 29,29: експлозивни
Глава 30:	Фармацевтични продукти
Глава 31:	Торове
Глава 32:	Дъбилни и багрилни екстракти, дъбилни вещества и техните производни, пигменти и други багрилни вещества, бои и лакове, маджун, пълнежи и фиксатори, мастила
Глава 33:	Етерични масла и термоактивни смоли, парфюмерийни, козметични или тоалетни препарати
Глава 34:	Сапуни, повърхностно активни органични продукти, препарати за миене, смазочни препарати, изкуствени смоли, восъчни препарати, полиращи и почистващи препарати, свещи и подобни артикули, моделиращи лепила и „зъбни смоли“
Глава 35:	Албуминоидни субстанции, лепила, ензими
Глава 37:	Фотографски и кинематографски стоки
Глава 38:	Разнообразни химически продукти с изключение на: ex 38,19: токсични продукти

Глава 39:	Искусствени смоли и пластмаси, целулозни естери и етери и изделия от тези материали с изключение на: ex 39,03: експлозиви
Глава 40:	Каучук, синтетичен каучук, фактис и изделия от тези материали с изключение на: ex 40,11: противокуршумни гуми
Глава 41:	Сурови кожи (различни от кожите с козина) и обработени кожи
Глава 42:	Кожени изделия, седла и сарашки стоки, пътнически артикули, ръчни чанти и други подобни, артикули от животински вътрешности (с изключение на артикулите, добивани от копринени буби)
Глава 43:	Кожи с козина, искусствени кожи и артикули, произведени от тях
Глава 44:	Дървен материал и изделия от дървен материал, дървени въглища
Глава 45:	Корк и коркови изделия
Глава 46:	Изделия от слама, от коило и други материали за сплитане, кошничарски изделия и изделия от ракета
Глава 47:	Материали за производство на хартия
Глава 48:	Хартия и мукава, изделия от хартиена каша, от хартия или от мукава
Глава 49:	Печатни книги, вестници, картини и други продукти на печатната промишленост, ръкописни или машинописни текстове и чертежи
Глава 65:	Оглавници и части от тях
Глава 66:	Чадъри, сенници, бастуни, камшици и части от тях
Глава 67:	Обработени пера и пух и артикули от пера или пух, искусствени цветя; изделия от човешка коса
Глава 68:	Изделия от камък, гипс, цимент, азбест, слюда и подобни материали
Глава 69:	Керамични артикули

Глава 70:	Стъкло и стъклария
Глава 71:	Перли, скъпоценни или полускъпоценни камъни, благородни метали, плакета или дублета от благородни метали и изделия от тези материали; бижутерийна имитация
Глава 73:	Желязо и стомана и изделия от тях
Глава 74:	Мед и изделия от нея
Глава 75:	Никел и изделия от него
Глава 76:	Алуминий и изделия от него
Глава 77:	Магнезий и берилий и изделия от тях
Глава 78:	Олово и изделия от него
Глава 79:	Цинк и изделия от него
Глава 80:	Калай и изделия от него
Глава 81:	Други неблагородни метали, използвани в металургията, и изделия от тях
Глава 82:	Инструменти, сечива, ножарски изделия, лъжици и вилици от неблагородни метали; части от тях с изключение на: ex 82,05: инструменти ex 82,07: инструменти, части
Глава 83:	Разнообразни артикули от неблагородни метали
Глава 84:	Котли, машини, механични уреди и части от тях с изключение на: ex 84,06: двигатели ex 84,08: други двигатели ex 84,45: машини ex 84,53: машини за автоматична обработка на данни ex 84,55: части от машините от позиция № 84.53

	ex 84,59: ядрени реактори
Глава 85:	Електрически машини и оборудване и части от тях с изключение на: ex 85,13: далекосъобщително оборудване ex 85,15: радио и телевизионна апаратура
Глава 86:	Железопътни и трамвайни локомотиви, подвижни състави и части от тях, фиксиращи и монтажни елементи за железопътни и трамвайни релси, сигнализация за регулиране на движението от всякакъв тип (без електрическо захранване) с изключение на: ex 86,02: бронирани електрически локомотиви ex 86,03: други бронирани локомотиви ex 86,05: бронирани вагони ex 86,06: ремонтни вагони ex 86,07: вагони
Глава 87:	Превозни средства, различни от железопътни и трамвайни подвижни състави, и части от тях с изключение на: ex 87,08: танкове и други бронирани превозни средства ex 87,01: трактори ex 87,02: военни транспортни средства ex 87,03: автомобили за техническа помощ ex 87,09: мотоциклети ex 87,14: ремаркета
Глава 89:	Кораби, лодки и плавателни средства с изключение на: ex 89.01A: военни кораби
Глава 90:	Оптични, фотографски, кинематографични, измерващи, проверяващи, прецизни,

	медицински и хирургически инструменти и апаратура, части от тях с изключение на: ex 90,05: бинокли ex 90,13: разнообразни инструменти, лазери ex 90,14: телеметри ex 90,28: електрически или електронни измервателни инструменти ex 90,11: микроскопи ex 90,17: медицински инструменти ex 90,18: прибори за механична терапия ex 90,19: ортопедични прибори ex 90,20: рентгенова апаратура
Глава 91:	Часовникарски изделия
Глава 92:	Музикални инструменти, звукозаписващи и възпроизвеждащи устройства, уреди за запис и възпроизвеждане на телевизионен образ и звук, части и принадлежности за тези артикули
Глава 94:	Мебели и части от тях, спално бельо, дюшеци и подложни рамки, възглавници и подобно обзавеждане с пълнеж с изключение на: ex 94.01A: самолетни седалки
Глава 95:	Артикули и изделия от резбовъчен и формовъчен материал
Глава 96:	Метли, четки, пухести четки за прах и филтри
Глава 98:	Разнообразни готови изделия

ПРИЛОЖЕНИЕ IV
ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОБОРУДВАНЕТО ЗА ЕЛЕКТРОННО ПОЛУЧАВАНЕ НА
ОФЕРТИ, ЗАЯВКИ ЗА УЧАСТИЕ, ПЛАНОВЕ И ПРОЕКТИ ЗА КОНКУРСИ ЗА
ПРОЕКТ

Оборудването за получаване чрез електронни средства на оферти, заявки за участие, планове и проекти за конкурси за проект трябва като минимум да гарантира с подходящи технически средства и процедури, че:

- а) датата и часът на получаването на оферти, заявки за участие и подаването на планове и проекти могат да бъдат определени с точност;
- б) в достатъчна степен може да бъде гарантирано, че преди указания срок никой не може да има достъп до данните, предадени съгласно настоящите изисквания;
- в) ако тази забрана за достъп бъде нарушена, в достатъчна степен може да бъде гарантирано, че нарушението може ясно да бъде установено;
- г) само оправомощени лица могат да определят или променят датите за отварянето на получените данни;
- д) през различните етапи на процедурата за обществена поръчка или на конкурса достъпът до всички предоставени данни или до части от тях е единствено възможен при едновременно действие от страна на оправомощените лица;
- е) едновременното действие на оправомощените лица трябва да може да даде достъп до предадените данни едва след определената дата;
- ж) получените и отворени в съответствие с настоящите изисквания данни трябва да останат достъпни само за лицата, оправомощени да се запознаят с тях;
- з) удостоверяването на автентичността на тръжните оферти трябва да съответства на изискванията, уредени в настоящото приложение.

ПРИЛОЖЕНИЕ V
СПИСЪК НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ СПОРАЗУМЕНИЯ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН
23

Споразумения със следните държави или групи държави:

- Албания (ОВ L 107, 28.4.2009 г.);
- бивша югославска република Македония (ОВ L 87, 20.03.2004 г.);
- КАРИФОРУМ (ОВ L 289, 30.10.2008 г.);
- Чили (ОВ L352, 30.12.2002 г.);
- Хърватия (ОВ L 26, 28.1.2005 г.);
- Мексико (ОВ L 276, 28.10.2000 г., L 157/30.6.2000 г.);
- Черна гора (ОВ L 345 от 28.12.2007 г.);
- Южна Корея – (ОВ L 127/14.5.2011 г.);
- Швейцария (ОВ L 300, 31.12.1972 г.).

ПРИЛОЖЕНИЕ VI
ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА

ЧАСТ А
ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ИЗВЕСТИЯТА ЗА
ПУБЛИКУВАНЕ НА ОБЯВЛЕНИЕ ЗА ПРЕДВАРИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ В
ПРОФИЛ НА КУПУВАЧ
(по смисъла на член 46, параграф 1)

1. Име, идентификационен номер (където такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на възлагащия орган, а когато се различават – данни за службата, откъдето може да се получи допълнителна информация.
2. Вид на възлагащия орган и основна дейност.
3. Когато е уместно се посочва, че възлагащият орган е централизиран орган за покупки; или че е налице друга форма на съвместно възлагане на обществени поръчки.
4. Референтен номер или номер съгласно номенклатурата в Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV).
5. Интернет адрес на „профила на купувача“ (URL).
6. Дата на изпращане на известието за публикуване на обявление за предварителна информация в профила на купувача.

ЧАСТ Б
ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА
ЗА ПРЕДВАРИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ
(по смисъла на член 46)

1. ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА ВЪВ ВСИЧКИ СЛУЧАИ

1. Име, идентификационен номер (където такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на възлагащия орган, а когато се различават – данни за службата, откъдето може да се получи допълнителна информация.
2. Адрес на електронната поща или интернет адрес, на които ще се предлага пълен и неограничен пряк безплатен достъп до спецификациите и всякакви съпътстващи документи.
3. Вид на възлагащия орган и основна дейност.
4. Когато е уместно се посочва, че възлагащият орган е централизиран орган за покупки или че е налице друга форма на съвместно възлагане на обществени поръчки.

5. Референтен номер или номер съгласно номенклатурата в Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV); в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
6. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставяне или изпълнение при поръчки за доставки и услуги; в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
7. Кратко описание на поръчката: естество и обем на строителството, естество и количество или стойност на доставките, естество и обем на услугите.
8. В случай че това обявление не се използва като покана за участие в състезателна процедура, прогнозната дата или дати за публикуване на обявлението или обявленията за обществена поръчка по отношение на поръчката или поръчките, упоменати във въпросното обявление за предварителна информация.
9. Дата на изпращане на обявлението.
10. Всякаква друга информация от значение.
11. Посочване дали поръчката е предмет на Споразумението.

II. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ПРЕДОСТАВЕНА, КОГАТО ОБЯВЛЕНИЕТО СЕ ИЗПОЛЗВА КАТО ПОКАНА ЗА УЧАСТИЕ В СЪСТЕЗАТЕЛНА ПРОЦЕДУРА (ЧЛЕН 46, ПАРАГРАФ 2)

1. Позоваване на факта, че заинтересованите икономически оператори следва да заявят пред възлагащия орган своя интерес към поръчката или поръчките.
2. Вид на процедурата за възлагане на поръчката (ограничена процедура или състезателна процедура с договаряне, динамична система за покупки, състезателен диалог или партньорство за иновации).
3. Когато е уместно, да се посочи дали:
 - а) е налице рамково споразумение;
 - б) е налице динамична система за покупки.
4. Доколкото вече е известно, график за доставка или осигуряване на стоките, строителството или услугите и срок на действие на договора за обществена поръчка.
5. Доколкото вече са известни, условия за участие, включително:

- а) когато е уместно, се посочва дали обществената поръчка е предназначена за защитени предприятия, или изпълнението ѝ е ограничено в рамките на защитени програми за заетост;
 - б) когато е уместно, се посочва дали изпълнението на услугата е запазено по силата на закони, подзакони или административни разпоредби за определена професия,
 - в) кратко описание на критериите за подбор.
- 6. Доколкото вече са известни, кратко описание на критериите, които ще се използват за възлагане на обществената поръчка: „най-ниска цена“ или „икономически най-изгодна оферта“.
- 7. Доколкото вече е известна, общата прогнозна стойност на поръчката или поръчките; в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
- 8. Срок за получаване на съобщенията за изразяване на интерес.
- 9. Адрес, до който следва да се изпращат съобщенията за изразяване на интерес.
- 10. Език или езици, допустими за представянето на кандидатури или оферти.
- 11. Когато е уместно, да се посочи дали:
 - а) ще се изисква/допуска електронно подаване на оферти или заявки за участие;
 - б) ще се прилага електронно поръчване;
 - в) ще се прилага електронно поръчване;
 - г) ще се приема електронно заплащане.
- 12. Информация дали обществената поръчка е свързана с проект и/или програма, финансиран/а от фондове на Европейския съюз.
- 13. Наименование и адрес на надзорния орган и органа, който носи отговорност за преразглеждането, и когато е уместно, за посредническите процедури. Точна информация относно сроковете на процедурите за преразглеждане или при нужда наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.

ЧАСТ В
ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА
ЗА ОБЩЕСТВЕНА ПОРЪЧКА
(по смисъла на член 47)

- 1. Име, идентификационен номер (където такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната

единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на възлагащия орган, а когато се различават – данни за службата, откъдето може да се получи допълнителна информация.

2. Адрес на електронната поща или интернет адрес, на които ще се предлага пълен и неограничен пряк безплатен достъп до спецификациите и всякакви съпътстващи документи.
3. Вид на възлагащия орган и основна дейност.
4. Когато е уместно се посочва, че възлагащият орган е централен орган за покупки или че е налице друга форма на съвместно възлагане на обществени поръчки.
5. Референтен номер или номер съгласно номенклатурата в Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV); в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
6. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставяне или изпълнение при поръчки за доставки и услуги; в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
7. Описание на поръчката: естество и обем на строителството, естество и количество или стойност на доставките, естество и обем на услугите. В случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция. Когато е уместно, описания на вариантите.
8. Прогнозна обща стойност на обществената поръчка или поръчки; в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
9. Разрешават ли се варианти, или се забраняват.
10. График за предоставяне или изпълнение на доставките, строителството или услугите и доколкото е възможно, срок на действие на договора.
 - а) в случай на рамково споразумение се посочва планираният срок на действие на рамковото споразумение, като когато е уместно се упоменават причините този срок да надвишава четири години; доколкото е възможно, се посочва стойността и честотата на поръчките, които предстои да се възлагат, броят на участващите икономически оператори и когато е уместно, предложеният максимален техен брой;
 - б) в случай на динамична система за покупки, се посочва планираният срок на действие на системата; доколкото е възможно, се посочва стойността и честотата на поръчките, които предстои да се възлагат.

11. Условия за участие, включително:
- а) когато е уместно, се посочва дали обществената поръчка е предназначена за защитени предприятия, или изпълнението ѝ е ограничено в рамките на защитени програми за заетост;
 - б) когато е уместно, се посочва дали изпълнението на услугата е запазено по силата на закони, подзаконов или административни разпоредби за определена професия; позоваване на съответната закона, подзаконова или административна разпоредба;
 - в) списък и кратко описание на критериите относно лични обстоятелства около икономическите оператори, които биха могли да доведат до изключването им, и на критериите за подбор; евентуално изискуемо минимално ниво или нива на стандарти; посочване на изискуема информация (декларации от собствено име, документация).
12. Вид процедура по възлагане; когато е уместно, причините за използване на ускорена процедура (при открита, ограничена процедура и състезателна процедура с договаряне).
13. Когато е уместно, да се посочи дали:
- а) е налице рамково споразумение;
 - б) е налице динамична система за покупки.
 - в) е налице електронен търг (в случай на открита или ограничена процедура или състезателна процедура с договаряне).
14. Когато поръчката е разделена на обособени позиции, се посочва възможността участниците да подават оферти за една, за няколко или за всички; посочва се евентуално ограничение на броя обособени позиции, които могат да се възложат на един оферент. В случай че обществената поръчка не е разделена на обособени позиции, се посочват причините за това.
15. В случай на ограничена процедура, състезателна процедура с договаряне, състезателен диалог или партньорство за иновации, когато се прибягва до възможността за намаляване на броя на кандидатите, които ще бъдат поканени да представят оферти, да участват в договарянето или в диалога: минималният и когато е уместно, предложеният максимален брой кандидати и обективни критерии за подбор на въпросните кандидати.
16. При състезателна процедура с договаряне, състезателен диалог или партньорство за иновации, се посочва, когато е уместно, прибягването до поэтапна процедура, за да се редуцира постепенно броят на офертите, които да се договорят, или на решенията, които да се обсъдят.
17. Когато е уместно, особените условия, на които се подчинява изпълнението на договора за обществена поръчка.

18. Критерии, които следва да се прилагат при възлагане на поръчката или поръчките: „най-ниска цена“ или „икономически най-изгодна оферта“. Критериите, представляващи икономически най-изгодната оферта, както и тяхната тежест се посочват, когато не са включени в спецификациите или при процедура на състезателен диалог – в описателния документ.
19. Срок за получаване на офертите (при открити процедури) или на заявките за участие (при ограничени процедури, състезателни процедури с договаряне, динамични системи за покупки, състезателен диалог, партньорства за иновации).
20. Адреси, на които следва да се изпращат офертите или заявките за участие.
21. При открита процедура:
 - а) срок на валидност на офертите;
 - б) дата, час и място на отваряне на офертите;
 - в) лица, които се упълномощени да присъстват на отварянето.
22. Език или езици, на които трябва да бъдат изготвени офертите или заявките за участие.
23. Когато е уместно, да се посочи дали:
 - а) ще се допуска електронно подаване на оферти или заявки за участие;
 - б) ще се прилага електронно поръчване;
 - в) ще се приема електронно поръчване;
 - г) ще се използва електронно заплащане.
24. Информация дали обществената поръчка е свързана с проект и/или програма, финансиран/а от фондове на Европейския съюз.
25. Наименование и адрес на надзорния орган и органа, който носи отговорност за преразглеждането, и когато е уместно, за посредническите процедури. Точна информация относно сроковете на процедурите за преразглеждане или при нужда наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
26. Дата или дати и позоваване или позовавания на предишни публикации в *Официален вестник на Европейския съюз* във връзка с обществената поръчка или поръчки, посочени в настоящото обявление.
27. При повтарящи се обществени поръчки, прогнозен график за публикуване на следващите обявления.
28. Дата на изпращане на обявлението.

29. Посочване дали поръчката е предмет на Споразумението.
30. Всякаква друга информация от значение.

ЧАСТ Г
ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА
ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНАТА ПОРЪЧКА
(по смисъла на член 48)

1. Име, идентификационен номер (където такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на възлагащия орган, а когато се различават – данни за службата, откъдето може да се получи допълнителна информация.
2. Вид на възлагащия орган и основна дейност.
3. Когато е уместно, се посочва дали възлагащият орган е централен орган за покупки, или че е налице друга форма на съвместно възлагане на обществени поръчки.
4. Референтен номер или номер съгласно номенклатурата в Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV).
5. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставяне или изпълнение при поръчки за доставки и услуги.
6. Описание на поръчката: естество и обем на строителството, естество и количество или стойност на доставките, естество и обем на услугите. В случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция. Когато е уместно, описания на вариантите.
7. Вид процедура по възлагане; при процедура на договаряне без предварително обявяване (по член 30) – обосновка.
8. Когато е уместно, да се посочи дали:
 - а) е използвано рамково споразумение;
 - б) е била налице динамична система за покупки.
9. Критериите, посочени в член 66, които се използвани за възлагането на поръчката или поръчките: Когато е уместно, се посочва дали е проведен електронен търг (в случай на открита, ограничена процедура или състезателна процедура с договаряне).
10. Дата на решението или решенията за възлагане на поръчката.
11. Брой на офертите, постъпили за всяка възложена поръчка, включително:

- а) брой на офертите, подадени от икономически оператори, които са малки и средни предприятия;
 - б) брой на офертите, постъпили от чужбина;
 - в) брой на получените по електронен път оферти.
12. За всяка възложена обществена поръчка – име и адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на спечелилия оферент/спечелилите оференти, включително
- а) информация дали победителят е малко или средно предприятие;
 - б) информация дали обществената поръчка е възложена на консорциум.
13. Стойност на спечелилата оферта (оферти) или на най-високата и най-ниската оферта, взети предвид при възлагането на поръчката или поръчките.
14. Когато е уместно, за всяка поръчка се посочва стойността и частта от нея, която евентуално ще бъде възложена на подизпълнители – трети лица.
15. Информация дали обществената поръчка е свързана с проект и/или програма, финансиран/а от фондове на Европейския съюз.
16. Наименование и адрес на надзорния орган и органа, който носи отговорност за преразглеждането, и когато е уместно, за посредническите процедури. Точна информация относно сроковете на процедурите за преразглеждане или при нужда наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
17. Дата или дати и позоваване или позовавания на предишни публикации в *Официален вестник на Европейския съюз* във връзка с обществената поръчка или поръчки, посочени в настоящото обявление.
18. Дата на изпращане на обявлението.
19. Всякаква друга информация от значение.

ЧАСТ Д
ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА
ЗА КОНКУРСИ ЗА ПРОЕКТ
(по смисъла на член 79, параграф 1)

1. Име, идентификационен номер (където такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на възлагащия орган, а когато се различават – данни за службата, откъдето може да се получи допълнителна информация.

2. Адрес на електронната поща или интернет адрес, на които ще се предлага пълен и неограничен пряк безплатен достъп до спецификациите и всякакви съпътстващи документи.
3. Вид на възлагащия орган и основна дейност.
4. Когато е уместно, се посочва дали възлагащият орган е централен орган за покупки, или че е налице друга форма на съвместно възлагане на обществени поръчки.
5. Референтен номер или номер съгласно номенклатурата в Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV); в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
6. Описание на основните характеристики на проекта.
7. Брой и стойност на наградите.
8. Вид на конкурса (открита или ограничена процедура).
9. При открита процедура на конкурса, срок за подаване на проектите.
10. При ограничена процедура на конкурса.
 - а) планиран брой участници;
 - б) имената на вече избраните участници, ако има такива;
 - в) критерии за подбор на участниците;
 - г) срок за заявките за участие.
11. Когато е уместно, се посочва, че участието е ограничено до определена професия.
12. Критерии, които се прилагат при оценката на проектите.
13. Имена на членовете на журито, които вече са избрани, ако има такива.
14. Посочва се дали решението на журито е задължително за възлагащия орган.
15. Плащания за всички участници, ако са предвидени.
16. Посочва се дали конкурсът за проект ще бъде последван от обществени поръчки, които ще се възложат на победителя или победителите.
17. Дата на изпращане на обявлението.
18. Всякаква друга информация от значение.

ЧАСТ Е
ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЕТО

ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ КОНКУРСА
(по смисъла на член 79, параграф 2)

1. Име, идентификационен номер (където такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на възлагащия орган, а когато се различават – данни за службата, откъдето може да се получи допълнителна информация.
2. Вид на възлагащия орган и основна дейност.
3. Когато е уместно, се посочва дали възлагащият орган е централен орган за покупки, или че е налице друга форма на съвместно възлагане на обществени поръчки.
4. Референтен номер или номер съгласно номенклатурата в Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV).
5. Описание на основните характеристики на проекта.
6. Стойност на наградите
7. Вид на конкурса (открита или ограничена процедура).
8. Критерии за оценка на проектите.
9. Дата на решението на журито.
10. Брой на участниците:
 - а) брой на участниците, които са малки и средни предприятия;
 - б) брой на участниците от чужбина.
11. Име и адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на победителя или победителите в конкурса, както и посочване дали победителят или победителите са малки или средни предприятия.
12. Информация дали конкурсът за проект е свързан с проект или програма, финансиран/а от фондове на Европейския съюз.
13. Дата или дати и позоваване или позовавания на предишни публикации в *Официален вестник на Европейския съюз* във връзка с проекта или проектите, посочени в настоящото обявление.
14. Дата на изпращане на обявлението.
15. Всякаква друга информация от значение.

ЧАСТ Ж

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЕТО
ЗА ИЗМЕНЕНИЯ ПО ДОГОВОР ЗА ОБЩЕСТВЕНА ПОРЪЧКА ПРЕЗ СРОКА

МУ НА ДЕЙСТВИЕ
(по смисъла на член 72, параграф 6)

1. Име, идентификационен номер (където такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на възлагащия орган, а когато се различават – данни за службата, откъдето може да се получи допълнителна информация.
2. Референтен номер или номер съгласно номенклатурата в Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV);
3. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставяне или изпълнение при поръчки за доставки и услуги;
4. Описание на обществената поръчка преди и след изменението: естество и обем на строителството, естество и количество или стойност на доставките, естество и обем на услугите.
5. Когато е приложимо, увеличение на цената в резултат от изменението.
6. Описание на обстоятелствата, довели до изменението.
7. Дата на решението за възлагане на поръчката.
8. Когато е приложимо, име и адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на новия икономически оператор или оператори.
9. Информация дали обществената поръчка е свързана с проект и/или програма, финансиран/а от фондове на Европейския съюз.
10. Наименование и адрес на надзорния орган и органа, който носи отговорност за преразглеждането, и когато е уместно, за посредническите процедури. Точна информация относно сроковете на процедурите за преразглеждане или при нужда наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
11. Дата или дати и позоваване или позовавания на предишни публикации в *Официален вестник на Европейския съюз* във връзка с договора или договорите за поръчка, посочени в настоящото обявление.
12. Дата на изпращане на обявлението.
13. Всякаква друга информация от значение.

ЧАСТ 3
ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЕТО
ЗА ОБЩЕСТВЕНА ПОРЪЧКА ЗА СОЦИАЛНИ И ДРУГИ СПЕЦИФИЧНИ
УСЛУГИ
(по смисъла на член 75, параграф 1)

1. Име, идентификационен номер (където такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на възлагащия орган, а когато се различават – данни за службата, откъдето може да се получи допълнителна информация.
2. Когато е уместно, адрес на електронната поща или интернет адрес, на които се предлагат спецификациите и всякакви съпътстващи документи.
3. Вид на възлагащия орган и основна дейност.
4. Когато е уместно, се посочва дали възлагащият орган е централен орган за покупки, или че е налице друга форма на съвместно възлагане на обществени поръчки.
5. Референтен номер или номер съгласно номенклатурата в Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV); в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
6. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставяне или изпълнение при доставки и услуги;
7. Описание на услугите и когато е приложимо – на присъщи строителни работи и доставки, предмет на обществената поръчка.
8. Прогнозна обща стойност на обществената поръчка или поръчки; в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
9. Условия за участие, включително:
 - а) когато е уместно, се посочва дали поръчката е предназначена за защитени предприятия, или изпълнението ѝ е ограничено в рамките на защитени програми за заетост;
 - б) когато е уместно, се посочва дали изпълнението на услугата е запазено по силата на закони, подзаконови или административни разпоредби за определена професия.
10. Срок(ове) за установяване на контакт с възлагащия орган с оглед на участие.
11. Кратко описание на основните характеристики на процедурата за възлагане на обществена поръчка, която ще се прилага.

12. Всякаква друга информация от значение.

ЧАСТ II
ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЕТО
ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНА ПОРЪЧКА ЗА СОЦИАЛНИ И ДРУГИ
СПЕЦИФИЧНИ УСЛУГИ (по смисъла на член 75, параграф 2)

1. Име, идентификационен номер (където такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на възлагащия орган, а когато се различават – данни за службата, откъдето може да се получи допълнителна информация.
2. Вид на възлагащия орган и основна дейност.
3. Когато е уместно, се посочва дали възлагащият орган е централен орган за покупки, или че е налице друга форма на съвместно възлагане на обществени поръчки.
4. Референтен номер или номер съгласно номенклатурата в Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV); в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
5. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставяне или изпълнение при доставки и услуги.
6. Кратко описание на услугите и когато е приложимо – на присъщи строителни работи и доставки, предмет на обществената поръчка.
7. Брой на получените оферти.
8. Платена цена или ценови диапазон (минимум/максимум).
9. За всяка възложена обществена поръчка, име и адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на победилия икономически оператор или оператори.
10. Всякаква друга информация от значение.

ПРИЛОЖЕНИЕ VII
ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В
СПЕЦИФИКАЦИИТЕ ПРИ ЕЛЕКТРОННИ ТЪРГОВЕ
(член 33, параграф 4)

Спецификациите, които следва да се прилагат в случаите, когато възлагащите органи са решили да проведат електронен търг, трябва да съдържат, като минимум, следната информация:

- а) характеристиките, чиито стойности ще бъдат предмет на електронен търг, при условие че тези характеристики са количествено определими и могат да бъдат изразени в цифри или проценти;
- б) всички ограничения за стойностите, които могат да бъдат представени, тъй като те са резултат от спецификациите, свързани с предмета на поръчката;
- в) информацията, която ще бъде предоставена на оферентите в хода на електронния търг и когато е уместно – кога ще им бъде предоставена;
- г) относимата информация, свързана с провеждането на електронния търг;
- д) условията, съгласно които оферентите ще могат да наддават, и по-специално минималните разлики, които ще се изискват при наддаването, ако е приложимо;
- е) относимата информация, свързана с използваното електронно оборудване, както и условията и техническите спецификации за свързване.

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

ДЕФИНИРАНЕ НА НЯКОИ ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ

За целите на настоящата директива:

- (1) „Технически спецификации“ означава едно от следните:
- а) при поръчки за строителство – всички технически предписания, които се съдържат по-специално в документацията по поръчката, определящи изискваните характеристики на материалите, стоките или консумативите така, че да отговарят на предвидената от възложителя употреба. Тези характеристики трябва да включват ниво на изпълнение съгласно изискванията за опазване на околната среда и климата, проектиране, което да отговаря на всички изисквания (включително достъп за лица с увреждания) и оценка на съответствието, работни характеристики, безопасност или размери, включително процедурите относно осигуряването на качеството, терминология, символи, изпитване и методи на изпитване, опаковане, маркиране и етикетиране, инструкции за ползвателя и производствени процеси и методи на всеки етап от жизнения цикъл на строителните работи. Те трябва да включват и правила за проектиране и ценообразуване, условия за изпитване, инспекция и приемане на строителство и методи или технологии на строителство, както и всички други технически условия, които възложителят е в състояние да предпише по силата на общи или специални нормативни актове, по отношение на завършено строителство и материалите или частите, включени в него;
 - б) при обществените поръчки за доставки и услуги, спецификация във вид на документ, дефиниращ изискуемите от продукта или услугата характеристики, като равнище на качество, ниво на изпълнение съгласно изискванията за опазване на околната среда и климата, проектиране, което да отговаря на всички изисквания (включително достъп за лица с увреждания) и оценка на съответствието, работни характеристики, приложение на продукта, безопасност или размери, включително съотносими към продукта изисквания по отношение на наименованието, под което се продава, терминология, символи, изпитване и методи на изпитване, опаковане, маркиране и етикетиране, инструкции за ползвателя, производствени процеси и методи на всеки етап от жизнения цикъл на доставката или услугата и процедури за оценка на съответствието;
- (2) „Стандарт“ означава техническа спецификация, одобрена от признат орган по стандартизация, за многократно или непрекъснато приложение, съответствието с която не е задължително и която попада в една от следните категории:
- а) международен стандарт: стандарт, приет от международна организация по стандартизация и достъпен за широката общественост;
 - б) европейски стандарт: стандарт, приет от европейска организация по стандартизация и достъпен за широката общественост.

- в) национален стандарт: стандарт, приет от национална организация по стандартизация и достъпен за широката общественост.
- (3) „Европейско техническо одобрение“ означава положителна техническа оценка за годността на продукт за дадено предназначение, която се основава на изпълнението на съществените изисквания към строежите чрез присъщите характеристики на продукта и определените условия за приложение и употреба. Европейските технически одобрения се издават от органи, определени от държавата-членка за тази цел;
- (4) „Обща техническа спецификация“ означава техническа спецификация, изготвена в съответствие с процедура, призната от държавите-членки или в съответствие с членове 9 и 10 от Регламент [XXX] на Европейския парламент и на Съвета относно европейската стандартизация [и за изменение на директиви 89/686/ЕИО и 93/15/ЕИО на Съвета и директиви 94/9/ЕО, 94/25/ЕО, 95/16/ЕО, 97/23/ЕО, 98/34/ЕО, 2004/22/ЕО, 2007/23/ЕО, 2009/105/ЕО и 2009/23/ЕО на Европейския парламент и на Съвета], и публикувана в *Официален вестник на Европейския съюз*;
- (5) „Технически еталон“ означава всеки продукт, създаден от европейски органи по стандартизация, различен от официалните европейски стандарти, съгласно процедури, адаптирани към развитието на пазарните потребности.

ПРИЛОЖЕНИЕ IX

ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПУБЛИКУВАНЕТО

1. Публикуване на обявления

Обявленията по членове 46, 47, 48, 75 и 79 се изпращат от възлагащите органи до Службата за официални публикации на Европейския съюз и се публикуват в съответствие със следните правила:

Обявленията по членове 46, 47, 48, 75 и 79 се публикуват от Службата за официални публикации на Европейския съюз или от възлагащите органи при наличието на обявление за предварителна информация, публикувано в профила на купувача съгласно член 46, параграф 1.

Освен това възлагащите органи могат да публикуват тази информация в интернет в „профила на купувача“, както е посочено в точка 2, буква б).

Службата за официални публикации на Европейския съюз дава на възлагащия орган потвърждение по смисъла на член 49, параграф 5, втора алинея.

2. Публикуване на допълваща или допълнителна информация

а) Възлагащите органи трябва да публикуват спецификациите и допълнителната документация изцяло в интернет.

б) Профилът на купувача може да включва обявления за предварителна информация съгласно член 46, параграф 1, информация за текущите покани за представяне на оферти, планираните покупки, сключените договори за поръчки, прекратените процедури и всякаква полезна обща информация, като лице за контакт, телефонен и факс номер, пощенски адрес и адрес на електронната поща.

3. Формат и процедури за изпращане на обявленията по електронен път

Определените от Комисията формат и процедура за изпращане на обявленията по електронен път са достъпни на адрес „<http://simap.europa.eu>“.

ПРИЛОЖЕНИЕ X
СЪДЪРЖАНИЕ НА ПОКАНИТЕ ЗА ПРЕДСТАВЯНЕ НА ОФЕРТИ, ЗА
УЧАСТИЕ В ДИАЛОГ ИЛИ ЗА ПОТВЪРЖДАВАНЕ НА ИНТЕРЕС, ПОСОЧЕНИ
В ЧЛЕН 52

1. Поканата за представяне на оферта или за участие в диалог по смисъла на член 52 следва да съдържа като минимум:
- а) позоваване на публикуваната покана за участие в състезателна процедура;
 - б) краен срок за получаване на офертите, адреса, на който трябва да бъдат изпратени офертите, и езика или езиците, на които трябва да бъдат изготвени офертите;
 - в) при състезателния диалог – датата и адреса, определени за началото на консултациите, и езика или езиците, които ще бъдат използвани;
 - г) позоваване на всички възможни съпътстващи документи, които трябва да бъдат представени в подкрепа на заявеното от участника съгласно членове 59 и 60, и когато е уместно – член 61, или да допълнят информацията по същите тези членове и съгласно условията, предвидени в членове 59, 60 и 61;
 - д) относителната тежест на критериите за възлагане на обществената поръчка или когато е уместно – тези критерии, подредени по важност в низходящ ред, ако не са посочени в обявлението за обществена поръчка, поканата за потвърждаване на интерес, спецификациите или описателния документ.

При обществени поръчки, възлагани посредством състезателен диалог или партньорство за иновации обаче, информацията по буква б) не се помещава в поканата за участие в диалога или в договарянето, но се помещава в поканата за представяне на оферта.

2. Когато се отправя покана за участие в състезателна процедура посредством обявление за предварителна информация, възлагащите органи трябва след това да поканят всички кандидати да потвърдят интереса си въз основа на подробна информация относно въпросната поръчка, преди да започне подборът на оференти или участници в договарянето.

Тази покана включва като минимум следната информация:

- а) естеството и количеството, включително всякакви възможности за допълнителни поръчки и при възможност прогнозираното време, което е налице за използването на тези възможности относно поръчките, които се подновяват; естеството и количеството и при възможност прогнозните дати за публикуване на бъдещи обявления за състезателни процедури за строителство, доставки или услуги, които ще бъдат предложени за представяне на оферти;

- б) вида на процедурата: ограничена или състезателна процедура с договаряне;
- в) когато е уместно, датата, на която следва да започне или приключи осъществяването на доставки или изпълнението на строителство или услуги;
- г) адреса и крайната дата за подаване на заявки за документи по обществената поръчка и езика или езиците, на които те следва да бъдат изготвени;
- д) адреса на субекта, който възлага поръчката, и информацията, която е необходима за получаване на спецификациите и други документи;
- е) икономическите и техническите условия, финансови гаранции и информация, която се изисква от икономическите оператори;
- ж) размера и процедурите за плащане за всяка сума, платима за получаването на документите по обществената поръчка;
- з) формата на договора за обществена поръчка, който е предмет на поканата за представяне на оферти: покупка, финансов лизинг, наем или изплащане или всякакво съчетание от тях; и
- и) критериите за възлагане на поръчката и тяхната тежест или когато е уместно – подредбата по значение на тези критерии, в случай че тази информация не е посочена в обявлението за предварителна информация, спецификациите или поканата за представяне на оферти или за договаряне.

ПРИЛОЖЕНИЕ XI
СПИСЪК НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ СОЦИАЛНИ И ЕКОЛОГИЧНИ
КОНВЕНЦИИ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 54, ПАРАГРАФ 2, ЧЛЕН 55, ПАРАГРАФ 3,
БУКВА а) И ЧЛЕН 69, ПАРАГРАФ 4

- Конвенция 87 относно синдикалната свобода и закрилата на правото на синдикално организиране;
- Конвенция 98 относно правото на организиране и колективно договаряне;
- Конвенция 29 относно принудителния труд;
- Конвенция 105 за премахването на принудителния труд;
- Конвенция 138 относно минималната възраст за приемане на работа;
- Конвенция 111 относно дискриминацията в областта на труда и професиите;
- Конвенция 100 относно равенството в заплащането;
- Конвенция 182 относно забраната и незабавни действия за ликвидирането на най-тежките форми на детския труд.
- Виенската конвенция за защита на озоновия слой и Монреалския протокол за веществата, разрушаващи озоновия слой;
- Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане („Базелската конвенция“);
- Стокхолмската конвенция за устойчивите органични замърсители (Стокхолмската конвенция за УОЗ);
- Ротердамската конвенция относно процедурата по предварително обосновано съгласие при международната търговия с определени опасни химични вещества и пестициди (Конвенция PIC), Ротердам, 10.9.1998 г., и нейните 3 регионални протокола.

ПРИЛОЖЕНИЕ XII РЕГИСТРИ⁴⁶

Професионалните и търговски регистри и съответните декларации и сертификати за всяка държава-членка са:

- в Белгия – „Registre du Commerce“/„Handelsregister“ и *при поръчките за услуги* – „Ordres professionnels/Beroepsorden“;
- в България – „Търговски регистър“;
- в Чешката република – „obchodní rejstřík“;
- в Дания – „Erhvervs- og Selskabsstyrelsen“;
- в Германия – „Handelsregister“, „Handwerksrolle“, а *по отношение на обществените поръчки за услуги* – „Vereinsregister“, „Partnerschaftsregister“ и „Mitgliedsverzeichnisse der Berufskammern der Länder“;
- в Естония – „Registrite ja Infosüsteemide Keskus“;
- в Ирландия от икономическия оператор може да се изиска представянето на сертификат, издаден от „Registrar of Companies“ или „Registrar of Friendly Societies“, или ако не е сертифициран по този начин – сертификат, който да удостоверява, че въпросното лице е заявило под клетва, че упражнява съответната професия в държавата, в която е установен, на конкретно място и под определено фирмено наименование;
- в Гърция – „Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων – ΜΕΕΠ“ към Министерството на околната среда, градското и държавно планиране и благоустройството (Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε) *по отношение на обществените поръчки за строителство*; "Βιοτεχνικό ή Εμπορικό ή Βιομηχανικό Επιμελητήριο" и "Μητρώο Κατασκευαστών Αμυντικού Υλικού" *при поръчки за доставки; при обществени поръчки за услуги* от доставчика на услуги може да бъде изисквана декларация за упражняването на съответната професия, направена под клетва пред нотариус; в случаите, предвидени от действащото национално законодателство, за предоставяне на изследователски услуги, в съответствие с посоченото в приложение I – професионалният регистър „Μητρώο Μελετητών“, както и „Μητρώο Γραφείων Μελετών“;
- в Испания – „Registro Oficial de Licitadores y Empresas Clasificadas del Estado“ *при обществени поръчки за строителство и услуги*, а *при обществени поръчки за доставки* – „Registro Mercantil“ или в случай на нерегистрирани физически лица – сертификат, в който се казва, че съответното лице е заявило под клетва, че упражнява въпросната професия;
- във Франция – „Registre du commerce et des sociétés“ и „Répertoire des métiers“;

⁴⁶ За целите на член 56, параграф 2 „професионални или търговски регистри“ са включените в настоящото приложение, а когато са направени промени на национално ниво – регистрите, които са ги заместили.

- в Италия – „Registro della Camera di commercio, industria, agricoltura e artigianato“; *при обществени поръчки за доставки и услуги* също и „Registro delle commissioni provinciali per l'artigianato“ или освен дотук изброените регистри – „Consiglio nazionale degli ordini professionali“ *при обществени поръчки за услуги*;
- в Кипър – *във връзка с обществените поръчки за строителство* от изпълнителя може да се изиска представянето на сертификат от „Съвета за регистрация и одит на изпълнителите на строително-инженерни работи и строителство (Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Εργων)“ в съответствие със Закона за регистрация и одит на изпълнителите на строително-инженерни работи и строителство; *по отношение на обществени поръчки за доставки и услуги* от доставчика може да се изиска представянето на сертификат от Регистъра на дружествата и официалните синдици (Εφορος Εταιρειών και Επίσημος Παραλήπτης) или ако не разполага с такъв сертификат – удостоверение, че лицето е декларирало под клетва, че упражнява съответната професия в държавата, в която е установено, на определено място и под определено фирмено наименование;
- в Латвия – „Uzņēmumu reģistrs“;
- в Литва – „Juridinių asmenų registras“;
- в Люксембург – „Registre aux firmes“ и „Rôle de la chambre des métiers“;
- в Унгария – „Cégnyilvántartás“, „egyéni vállalkozók jegyzői nyilvántartása“, а *по отношение на обществени поръчки за услуги* някои „szakmai kamarák nyilvántartása“ или в случай на определени дейности – сертификат, удостоверяващ, че съответното лице има разрешение да упражнява съответната търговска дейност или професия;
- в Малта – икономическият оператор си прави „numru ta’ registrazzjoni tat- Taxxa tal- Valur Miżjud (регистрация по ДДС) u n- numru tal-licenzja ta’ kummerċ“, а ако става дума за партньорство или дружество – съответния регистрационен номер, издаден от Малтийския орган за финансови услуги;
- в Нидерландия – „Handelsregister“;
- в Австрия – „Firmenbuch“, „Gewerberegister“, „Mitgliederverzeichnisse der Landeskammern“;
- в Полша – „Krajowy Rejestr Sądowy“;
- в Португалия – „Instituto da Construção e do Imobiliário“ (INCI) *при обществени поръчки за строителство*; и „Registro Nacional das Pessoas Colectivas“ *при поръчки за доставки и услуги*;
- в Румъния – „Registrul Comerțului“;
- в Словения – „Sodni register“ и „obrtni register“;
- в Словакия – „Obchodný register“;

- във Финландия – „Kaupparekisteri“/„Handelsregistret“;,
- в Швеция – „aktiebolags-, handels- eller föreningsregistren“;
- в Обединеното кралство от икономическия оператор може да се изиска представянето на сертификат, издаден от „Registrar of Companies“, за това, че има удостоверение за учредяване или регистрация, или ако не е сертифициран – удостоверение, че въпросното лице е заявило под клетва, че упражнява съответната професия на конкретно място и под определено фирмено наименование.

ПРИЛОЖЕНИЕ XIII
СЪДЪРЖАНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАСПОРТ ЗА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

Европейският паспорт за обществени поръчки съдържа следните реквизити:

- а) идентификация на икономическия оператор;
- б) удостоверение, че икономическият оператор не е осъждан с влязла в сила присъда по една от причините, изброени в член 55, параграф 1;
- в) удостоверение, че икономическият оператор не е обект на производство по несъстоятелност или ликвидация по смисъла на член 55, параграф 3, буква б);
- г) когато е приложимо, удостоверение за вписване в професионален или търговски регистър в държавата-членка по установяване по смисъла на член 56, параграф 2;
- д) когато е приложимо, удостоверение, че икономическият оператор притежава конкретно разрешително или членува в конкретна организация по смисъла на член 56, параграф 2;
- е) посочване на срока на валидност на паспорта, който не бива да бъде по-малко от 6 месеца.

ПРИЛОЖЕНИЕ XIV
СВИДЕТЕЛСТВА ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ С КРИТЕРИИТЕ ЗА ПОДБОР

Част I: Икономическо и финансово състояние

Икономическото и финансово състояние на икономическия оператор като правило може да бъде доказано с един или няколко от следните документи:

- а) подходящи извлечения от банки или когато е уместно – доказателства за подходяща застраховка за риска „професионална отговорност“;
- б) представяне на баланси или откъси от тях, когато публикуването на баланса се изисква от законодателството на държавата, в която е установен икономическият оператор;
- в) удостоверение за общия оборот на предприятието и когато е уместно – за оборота по дейностите, възложени съгласно обществената поръчка, за максимум последните три налични финансови години в зависимост от датата, на която предприятието е било основано или икономическият оператор е започнал търговската си дейност, доколкото такава информация за оборотите съществува.

Част II: Техническа способност

Средства за доказване на техническата способност на икономическия оператор по смисъла на член 56:

- а) Брой на участниците. следните списъци:
 - i) списък на строителството, извършено максимум през последните пет години, придружен от удостоверения за добро изпълнение за най-важните строителни обекти; когато е необходимо за осигуряване на добро равнище на конкуренция, възлагащите органи може да посочат, че ще се вземат предвид доказателства за съотносими строителни работи, извършени преди повече от пет години;
 - ii) списък на основните доставки или основните услуги, извършени максимум през последните три години, включително сумите, датите и получателите, независимо дали са публични или частни. Когато е необходимо за осигуряване на добро равнище на конкуренция, възлагащите органи може да посочат, че ще се вземат предвид доказателства за съотносими доставки или услуги, осъществени преди повече от три години;
- б) посочване на участващите технически лица или органи, независимо дали са свързани пряко, или не с предприятието на икономическия оператор, и особено на тези, които отговарят за контрола на качеството, а при обществени поръчки за строителство – тези, които предприемачът може да използва за извършване на строителството;

- в) описание на техническото оборудване и мерките, предприемани от икономическия оператор за осигуряване на качеството, както и на оборудването за изпитване и изследване, с които разполага предприятието;
- г) когато стоките или услугите, които са обект на обществената поръчка, са сложни или по изключение са със специално предназначение, следва да се направи проверка от възлагащите органи или от тяхно име от компетентен официален орган в държавата, където е установен доставчикът на стоки или услуги, стига този орган да даде съгласие за това. Проверката касае производствените мощности на снабдителя или техническия капацитет на доставчика на услуги и при необходимост – средствата за изпитване и изследване, с които те разполагат, и възможностите за контрол на качеството, които ще използват;
- д) образованието и професионалната квалификация на доставчика на услуги или на предприемача или тези на ръководния състав на предприятието;
- е) посочване на мерките за управление на околната среда, които икономическият оператор ще бъде в състояние да прилага при изпълнение на обществената поръчка;
- ж) декларация за средната годишна численост на работната сила на доставчика на услуги или на предприемача, както и броя на ръководния състав през последните три години;
- з) декларация за инструментите, съоръженията или техническото оборудване, с което разполага доставчикът на услуги или предприемачът за изпълнение на поръчката;
- и) указване на дела от поръчката, който икономическият оператор възнамерява евентуално да предостави на подизпълнители;
- й) по отношение на стоките, които ще се доставят:
 - i) мостри, описания или снимки, чиято автентичност трябва да бъде доказана при поискване от страна на възлагащия орган;
 - ii) сертификати, издадени от официални институции или агенции за контрол на качеството с призната компетентност, удостоверяващи съответствието на стоките чрез ясно обозначени позовавания на спецификации или стандарти.

ПРИЛОЖЕНИЕ XV
СПИСЪК НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО НА ЕС, ПОСОЧЕНО В ЧЛЕН 67,
ПАРАГРАФ 3

Директива 2009/33/ЕО⁴⁷

⁴⁷ ОВ L 120, 15.5.2009 г., стр. 5.

ПРИЛОЖЕНИЕ XVI
УСЛУГИ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 74

Код по CPV	Описание
79611000-0 и от 85000000-9 до 85323000-9 (с изключение на 85321000-5 и 85322000-2)	Услуги по здравеопазването и социалните дейности
75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; от 79995000-5 до 79995200-7; от 80100000-5 до 80660000-8 (с изключение на 80533000-9, 80533100-0, 80533200-1); от 92000000-1 до 92700000-8 (с изключение на 92230000-2, 92231000-9, 92232000-6)	Административни, образователни, здравни и културни услуги
75300000-9	Услуги по задължително обществено осигуряване
75310000-2, 75311000-9, 75312000-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0, 75320000-5, 75330000-8, 75340000-1	Услуги, свързани със социална защита
98000000-3	Други обществени, социални и персонални услуги
98120000-0	Услуги, предоставяни от синдикални организации
98131000-0	Религиозни услуги

ПРИЛОЖЕНИЕ XVII
ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТИЕТО⁴⁸

Настоящата директива	Директива 2004/18/ЕО	
Член 1		ново
Член 2, точка 1	Член 1, параграф 9, първа алинея	=
Член 2, точка 2	Член 7, буква а)	адаптирано
Член 2, точка 3		ново
Член 2, точка 4		ново
Член 2, точка 5		ново
Член 2, точка 6, буква а), първа част	Член 1, параграф 9, втора алинея, буква а)	=
Член 2, точка 6, буква а), втора част		ново
Член 2, точка 6, буква б)	Член 1, параграф 9, втора алинея, буква б)	=
Член 2, точка 6, буква в)	Член 1, параграф 9, втора алинея, буква в)	=
Член 2, точка 7	Член 1, параграф 2, буква а)	=
Член 2, точка 8	Член 1, параграф 2, буква б), първо изречение	изменено
Член 2, точка 9	Член 1, параграф 2, буква б), второ изречение	=
Член 2, точка 10	Член 1, параграф 2, буква в)	адаптирано
Член 2, точка 11	Член 1, параграф 2, буква г)	изменено
Член 2, точка 12	Член 1, параграф 8, втора алинея	адаптирано

⁴⁸ „Адаптиран“ означава, че формулировката на текста е променена, но значението на отменените директиви е запазено. Промени в значението на разпоредбите на отменената директива са обозначени с „изменено“.

Член 2, точка 13	Член 1, параграф 8, трета алинея	адаптирано
Член 2, точка 14	Член 1, параграф 8, трета алинея	изменено
Член 2, точка 15	Член 23, параграф 1	изменено
Член 2, точка 16	Член 1, параграф 10	изменено
Член 2, точка 17		ново
Член 2, точка 18	Член 1, параграф 10	изменено
Член 2, точка 19		ново
Член 2, точка 20	Член 1, параграф 12	=
Член 2, точка 21	Член 1, параграф 13	=
Член 2, точка 22		ново
Член 2, точка 23	Член 1, параграф 11, буква д)	=
Член 3, параграф 1, първа алинея		ново
Член 3, параграф 1, втора алинея	Член 1, параграф 2, буква г)	изменено
Член 3, параграф 2		ново
Член 4	Членове 7, 67	изменено
Член 5, параграф 1	Член 9, параграф 1	адаптирано
Член 5, параграф 2	Член 9, параграф 3, Член 9, параграф 7, втора алинея	изменено
Член 5, параграф 3	Член 9, параграф 2	изменено
Член 5, параграф 4	Член 9, параграф 9	=
Член 5, параграф 5		ново
Член 5, параграф 6	Член 9, параграф 4	изменено
Член 5, параграф 7	Член 9, параграф 5, буква а), първа и втора алинеи	=

Член 5, параграф 8	Член 9, параграф 5, буква б), първа и втора алинеи	=
Член 5, параграф 9	Член 9, параграф 5, буква а), трета алинея Член 9, параграф 5, буква б), трета алинея	адаптирано
Член 5, параграф 10	Член 9, параграф 7	=
Член 5, параграф 11	Член 9, параграф 6	=
Член 5, параграф 12	Член 9, параграф 8, буква а)	=
Член 5, параграф 13	Член 9, параграф 8, буква б)	=
Член 6	Член 78, Член 79, параграф 2, буква а)	адаптирано
Член 7	Член 12	изменено
Член 8, първа алинея	Член 13	изменено
Член 8, втора алинея	Член 1, параграф 15	изменено
Член 9, буква а)	Член 15, буква а)	адаптирано
Член 9, буква б)	Член 15, буква б)	=
Член 9, буква в)	Член 15, буква в)	=
Член 9, буква г)		ново
Член 10, буква а)	Член 16, буква а)	=
Член 10, буква б)	Член 16, буква б)	адаптирано
Член 10, буква в)	Член 16, буква в)	=
Член 10, буква г)	Член 16, буква г)	изменено
Член 10, буква д)	Член 16, буква д)	=
Член 10, буква е)		ново
Член 11		ново
Член 12	Член 8	адаптирано

Член 13, параграф 1	Член 16, буква е)	адаптирано
Член 13, параграф 2	Член 79, параграф 2, буква е)	адаптирано
Член 14	Член 10	изменено
Член 15	Член 2	изменено
Член 16, параграф 1	Член 4, параграф 1	адаптирано
Член 16, параграф 2	Член 4, параграф 2	изменено
Член 17	Член 19	изменено
Член 18, параграф 1	Член 6	адаптирано
Член 18, параграф 2		ново
Член 19, параграф 1	Член 42, параграф 1; Член 71, параграф 1	изменено
Член 19, параграф 2	Член 42, параграфи 2 и 3; Член 71, параграф 1	адаптирано
Член 19, параграф 3, първа алинея	Член 42, параграф 4; Член 71, параграф 1	изменено
Член 19, параграф 3, втора алинея	Член 79, параграф 2, буква ж)	=
Член 19, параграф 3, трета алинея		ново
Член 19, параграф 4		ново
Член 19, параграф 5	Член 42, параграф 5; Член 71, параграф 3	изменено
Член 19, параграф 6	Член 42, параграф 6	адаптирано
Член 19, параграф 7		ново
Член 19, параграф 8		ново
Член 20, параграф 1	Член 1, параграф 14	адаптирано
Член 20, параграф 2	Член 79, параграф 2, букви д) и е)	адаптирано
Член 21		ново

Член 22		ново
Член 23, параграф 1	Член 5	изменено
Член 23, параграф 2		ново
Член 24	Член 28, член 30, параграф 1	изменено
Член 25, параграф 1	Член 38, параграф 2; Член 1, параграф 11, буква а)	изменено
Член 25, параграф 2	Член 38, параграф 4	изменено
Член 25, параграф 3	[виж Член 38, параграф 8]	ново
Член 25, параграф 4		ново
Член 26, параграф 1	Член 38, параграф 3; Член 1, параграф 11, буква б)	изменено
Член 26, параграф 2	Член 38, параграф 3	изменено
Член 26, параграф 3	Член 38, параграф 4	изменено
Член 26, параграф 4		ново
Член 26, параграф 5		ново
Член 26, параграф 6	Член 38, параграф 8	изменено
Член 27, параграф 1		ново
Член 27, параграф 2	Член 1, параграф 11, буква г)	изменено
Член 27, параграф 3	Член 30, параграф 2	изменено
Член 27, параграф 4	Член 30, параграф 3	изменено
Член 27, параграф 5	Член 30, параграф 4	адаптирано
Член 27, параграф 6	Член 30, параграф 2	изменено
Член 28, параграф 1	Член 38, параграф 3; Член 1, параграф 11, буква в)	изменено
Член 28, параграф 2	Член 29, параграф 2; Член 29, параграф 7	адаптирано
Член 28, параграф 3	Член 29, параграф 3; Член	изменено

	1, параграф 11, буква в)	
Член 28, параграф 4	Член 29, параграф 4	адаптирано
Член 28, параграф 5	Член 29, параграф 5	адаптирано
Член 28, параграф 6	Член 29, параграф 6	изменено
Член 28, параграф 7	Член 29, параграф 7	изменено
Член 28, параграф 8	Член 29, параграф 8	=
Член 29		ново
Член 30, параграф 1	Член 31, първо изречение	изменено
Член 30, параграф 2, първа алинея, буква а)	Член 31, точка 1, буква а)	изменено
Член 30, параграф 2, първа алинея, буква б)	Член 31, точка 1, буква б)	изменено
Член 30, параграф 2, първа алинея, буква в)	Член 31, точка 1, буква б)	изменено
Член 30, параграф 2, първа алинея, буква г)	Член 31, точка 1, буква в)	адаптирано
Член 30, параграф 2, от втора до четвърта алинеи		ново
Член 30, параграф 3, буква а)	Член 31, точка 2, буква а)	=
Член 30, параграф 3, буква б)	Член 31, точка 2, буква б)	=
Член 30, параграф 3, буква в)	Член 31, точка 2, буква в)	изменено
Член 30, параграф 3, буква г)	Член 31, точка 2, буква г)	адаптирано
Член 30, параграф 4	Член 31, точка 3	адаптирано
Член 30, параграф 5	Член 31, точка 4, буква б)	адаптирано
Член 31, параграф 1	Член 32, параграф 1; Член 1, параграф 5	изменено
Член 31, параграф 2	Член 32, параграф 2	адаптирано

Член 31, параграф 3	Член 32, параграф 3	=
Член 31, параграф 4	Член 32, параграф 4	адаптирано
Член 31, параграф 5	Член 32, параграф 4	адаптирано
Член 32, параграф 1	Член 33, параграф 1; Член 1, параграф 6	изменено
Член 32, параграф 2	Член 33, параграф 2	изменено
Член 32, параграф 3	Член 33, параграф 3	адаптирано
Член 32, параграф 4	Член 33, параграф 4	изменено
Член 32, параграф 5	Член 33, параграф 6	изменено
Член 32, параграф 6		ново
Член 32, параграф 7	Член 33, параграф 7, трета алинея	=
Член 33, параграф 1	Член 54, параграф 1; Член 1, параграф 7	изменено
Член 33, параграф 2	Член 54, параграф 2	адаптирано
Член 33, параграф 3	Член 54, параграф 2, трета алинея	адаптирано
Член 33, параграф 4	Член 54, параграф 3	адаптирано
Член 33, параграф 5	Член 54, параграф 4	адаптирано
Член 33, параграф 6	Член 54, параграф 5	адаптирано
Член 33, параграф 7	Член 54, параграф 6	=
Член 33, параграф 8	Член 54, параграф 7	адаптирано
Член 33, параграф 9	Член 54, параграф 8, първа алинея	=
Член 34		ново
Член 35, параграф 1	Член 11, параграф 1	изменено
Член 35, параграф 2		ново
Член 35, параграф 3	Член 11, параграф 2	изменено

Член 35, параграф 4		ново
Член 35, параграф 5	Член 11, параграф 2	изменено
Член 35, параграф 6		ново
Член 36		ново
Член 37		ново
Член 38		ново
Член 39, параграф 1	Съображение 8	изменено
Член 39, параграф 2		ново
Член 40, параграф 1	Член 23, параграф 1	изменено
Член 40, параграф 2	Член 23, параграф 2	адаптирано
Член 40, параграф 3	Член 23, параграф 3	адаптирано
Член 40, параграф 4	Член 23, параграф 8	=
Член 40, параграф 5	Член 23, параграф 4	адаптирано
Член 40, параграф 6	Член 23, параграф 5	изменено
Член 41, параграф 1	Член 23, параграф 6	изменено
Член 41, параграф 2	Член 23, параграф 6	адаптирано
Член 41, параграф 3		ново
Член 42, параграф 1	Член 23, параграфи 4, 5, 6 и 7	изменено
Член 42, параграф 2	Член 23, параграфи 4, 5 и 6	изменено
Член 42, параграф 3	Член 23, параграф 7	адаптирано
Член 42, параграф 4		ново
Член 43, параграф 1	Член 24, параграфи 1 и 2	изменено
Член 43, параграф 2	Член 24, параграф 3	адаптирано
Член 43, параграф 3	Член 24, параграф 4	адаптирано
Член 44		ново

Член 45, параграф 1	Член 38, параграф 1	адаптирано
Член 45, параграф 2	Член 38, параграф 7	изменено
Член 46, параграф 1	Член 35, параграф 1	адаптирано
Член 46, параграф 2		ново
Член 47	Член 35, параграф 2; Член 36, параграф 1	адаптирано
Член 48	Член 35, параграф 4	изменено
Член 49, параграф 1	Член 36, параграф 1; Член 79, параграф 1, буква а)	изменено
Член 49, параграф 2	Член 36, параграфи 2, 3 и параграф 4, втора алинея	изменено
Член 49, параграф 3	Член 36, параграф 4	адаптирано
Член 49, параграф 4		ново
Член 49, параграф 5	Член 36, параграфи 7 и 8	изменени
Член 49, параграф 6	Член 37	изменено
Член 50, параграф 1	Член 36, параграф 5, първа алинея	изменено
Член 50, параграфи 2 и 3	Член 36, параграф 5, втора и трета алинеи	адаптирано
Член 51	Член 38, параграф 6; Член 39, параграф 2	изменено
Член 52	Член 40, параграфи 1 и 2	адаптирано
Член 53, параграф 1	Член 41, параграф 1	адаптирано
Член 53, параграф 2	Член 41, параграф 2	адаптирано
Член 53, параграф 3	Член 41, параграф 3	=
Член 54, параграф 1	Член 44, параграф 1	адаптирано
Член 54, параграф 2		ново
Член 54, параграф 3		ново
Член 54, параграф 4		ново

Член 55, параграф 1	Член 45, параграф 1	изменено
Член 55, параграф 2	Член 45, параграф 2, букви д) и е)	изменено
Член 55, параграф 3	Член 45, параграф 2	изменено
Член 55, параграф 4		ново
Член 55, параграфи 5 и 6	Член 45, параграф 4	изменено
Член 56, параграф 1	Член 44, параграфи 1 и 2	изменено
Член 56, параграф 2	Член 46	адаптирано
Член 56, параграф 3	Член 47	изменено
Член 56, параграф 4	Член 48	изменено
Член 56, параграф 5	Член 44, параграф 2	адаптирано
Член 57		ново
Член 58		ново
Член 59		ново
Член 60, параграф 1	Член 45, параграф 3	адаптирано
Член 60, параграф 2	Член 47	адаптирано
Член 60, параграф 3	Член 48	адаптирано
Член 60, параграф 4		ново
Член 61, параграф 1	Член 49	изменено
Член 61, параграф 2	Член 50	изменено
Член 61, параграф 3		ново
Член 62, параграф 1	Член 47, параграфи 2 и 3; Член 48, параграф 3,4	адаптирано
Член 62, параграф 2		ново
Член 63, параграф 1	Член 52, параграф 1; Член 52, параграф 7	адаптирано
Член 63, параграф 2, първа алинея	Член 52, параграф 1, втора алинея	изменено

Член 63, параграф 2, втора алинея	Член 1, параграф 8, трета алинея	=
Член 63, параграф 3	Член 52, параграф 2	=
Член 63, параграф 4	Член 52, параграф 3	изменено
Член 63, параграф 5, първа алинея	Член 52, параграф 4, първа алинея	адаптирано
Член 63, параграф 5, втора алинея	Член 52, параграф 4, втора алинея	=
Член 63, параграф 6, първа алинея	Член 52, параграф 5, първа алинея	адаптирано
Член 63, параграф 6, втора алинея	Член 52, параграф 6	=
Член 63, параграф 7	Член 52, параграф 5, втора алинея	=
Член 63, параграф 8, първа алинея	Член 52, параграф 8	=
Член 63, параграф 8, втора алинея		ново
Член 64	Член 44, параграф 3	адаптирано
Член 65	Член 44, параграф 4	=
Член 66, параграф 1	Член 53, параграф 1	изменено
Член 66, параграф 2	Член 53, параграф 1, буква а)	изменено
Член 66, параграф 3		ново
Член 66, параграф 4	Първо съображение; 46-то съображение, трета алинея	изменено
Член 66, параграф 5	Член 53, параграф 2	изменено
Член 67		ново
Член 68		ново
Член 69, параграф 1	Член 55, параграф 1	изменено

Член 69, параграф 2	Член 55, параграф 1	адаптирано
Член 69, параграф 3, буква а)	Член 55, буква а)	=
Член 69, параграф 3, буква б)	Член 55, буква б)	=
Член 69, параграф 3, буква в)	Член 55, буква в)	=
Член 69, параграф 3, буква г)	Член 55, буква г)	изменено
Член 69, параграф 3, буква д)	Член 55, буква д)	=
Член 69, параграф 4, първа алинея	Член 55, параграф 2	изменено
Член 69, параграф 4, втора алинея		ново
Член 69, параграф 5	Член 55, параграф 3	адаптирано
Член 69, параграф 6		ново
Член 70	Член 26	изменено
Член 71, параграф 1	Член 25, първа алинея	=
Член 71, параграф 2		ново
Член 71, параграф 3	Член 25, втора алинея	адаптирано
Член 72, параграфи 1 - 4, 5 и 7		ново
Член 72, параграф 6	Член 31, параграф 4, буква а)	изменено
Член 72, параграф 7		ново
Член 73		ново
Член 74		ново
Член 75		ново
Член 76		ново

Член 77	Член 66	=
Член 78	Член 67	адаптирано
Член 79, параграфи 1 и 2	Член 69	адаптирано
Член 79, параграф 3	Член 70; Член 79, параграф 1, буква а)	адаптирано
Член 80, параграф 1		ново
Член 80, параграф 2	Член 72	=
Член 81	Член 73	=
Член 82	Член 74	=
Член 83	Член 81, първа алинея	адаптирано
Член 84, параграф 1	Член 81, втора алинея	изменено
Член 84, параграфи 2 и 8		ново
Член 85	Член 43	изменено
Член 86, параграф 1	Член 75	адаптирано
Член 86, параграф 2	Член 76	изменено
Член 86, параграф 3		ново
Член 86, параграф 4		ново
Член 86, параграф 5	Член 79, параграф 1, буква а)	адаптирано
Член 87		ново
Член 88		ново
Член 89	Член 77, параграфи 3 и 4	изменено
Член 90	Член 77, параграф 5	изменено
Член 91	Член 77, параграфи 1 и 2	адаптирано
Член 92	Член 80	адаптирано
Член 93	Член 82	адаптирано
Член 94		ново

Член 95	Член 83	изменено
Член 96	Член 84	=
Приложение I	Приложение IV	=
Приложение II	Приложение I	=; с изключение на първо изречение (изменено)
Приложение III	Приложение V	=
Приложение IV, букви а) – ж)	Приложение X, букви б) – з)	=
Приложение IV, буква з)		ново
Приложение V		ново
Приложение VI	Приложение VII	изменено
Приложение VII	Член 54, параграф 3, букви а) – е)	=
Приложение VIII	Приложение VI	адаптирано (освен точка 4, която бе изменена)
Приложение IX	Приложение VIII	адаптирано
Приложение X, част 1	Член 40, параграф 5	адаптирано
Приложение X, част 2		ново
Приложение XI		ново
Приложение XII	Приложение IX	адаптирано
Приложение XIII		ново
Приложение XIV, Част 1	Член 47, параграф 1	=
Приложение XIV, Част 2	Член 48, параграф 2	=; изменено в букви а), д) и е)
Приложение XV		ново
Приложение XVI	Приложение II	изменено
Приложение XVII	Приложение XII	изменено